

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE

A-608/07

*IZVJEŠĆE
O RADU DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA
U 2007. GODINI*

Zagreb, lipanj 2008. godine

1. UVOD

Državno odvjetništvo je samostalno i neovisno pravosudno tijelo koje je ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske, te podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava i zakona.

Ovakvo ustavno određenje državnog odvjetništva ima značajan utjecaj na rad i organizaciju državnog odvjetništva. Samostalni smo u donošenju odluka u pojedinom predmetu, ali istovremeno odgovorni za učinkovit progon počinitelja kaznenih i drugih kažnjivih djela i za poduzimanje pravnih radnji radi zaštite imovine Republike Hrvatske. Za svoj rad odgovaramo Hrvatskom saboru, kojemu smo, kao i Vladi Republike Hrvatske dužni, najmanje jedanput godišnje, podnijeti izvješće o radu.

Na ovaj način državno odvjetništvo u skladu s preporukama Vijeća Europe predstavlja javnu vlast koja u ime društva i u javnom interesu zajamčuje primjenu zakona u slučajevima gdje povreda zakona povlači kaznene sankcije, uzimajući kod toga u obzir, kako prava pojedinaca, tako i potrebnu učinkovitost sustava kaznenog sudovanja.

Tijekom 2007. godine državno odvjetništvo je uz redovne poslove kaznenog progona, posebnu pozornost posvetilo progonu i suzbijanju korupcije i organiziranog kriminaliteta, dok je na području zaštite imovine Republike Hrvatske to učinjeno u odnosu na uknjižbu državne imovine i općeg dobra u zemljишne knjige.

Sukladno članku 4. Zakona o državnom odvjetništvu godišnje izvješće za 2007. godinu sadrži podatke o radu državnih odvjetništava na području kaznenog, građanskog i upravnog prava, pravnu problematiku pojedinih područja, pregled organizacije i stanja kadrova, kao i prijedloge za unapređenje rada državnog odvjetništva.

Radi lakšeg praćenja pojedinih dijelova izvješća početno dajemo nekoliko osnovnih podataka o državnom odvjetništvu i radu državnih odvjetništava.

Prije svega potrebno je istaknuti kako poslove državnog odvjetništva obavlja 61 općinsko državno odvjetništvo, 20 županijskih državnih odvjetništava, USKOK i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. U njima rade 72 državna odvjetnika, 504 zamjenika državnih odvjetnika, 99 savjetnika, 60 vježbenika i 687 službenika i drugih zaposlenika.

U samom izvješću dat je prikaz statističkih pokazatelja i to na osnovu statistike državnog odvjetništva. S tim u vezi, kako može biti određenih nejasnoća prilikom uspoređivanja s statističkim pokazateljima drugih državnih tijela, napominjemo kako se državnoodvjetnička statistika, u odnosu na poznate počinitelje kaznenih djela vodi po osobama (počiniteljima), a ne po broju izvršenih kaznenih djela. Također su moguća odstupanja u odnosu na podatke Državnog zavoda za statistiku, koji je jedini zakonom ovlašten prikupljati podatke o kaznenim djelima i počiniteljima. Naime, Državni zavod podatke vodi temeljem dostavljenih statističkih obrazaca o prijavama riješenim u izvještajnoj

godini, dok državno odvjetništvo radi praćenja svojeg rada u svojoj statistici iskazuje podatke na osnovu upisa u upisnike u izvještajnoj godini.

Tako je u 2007. godini primljeno 88 875 novih prijava protiv poznatih i nepoznatih počinitelja kaznenih djela ili 4% manje nego 2006. godine kada je primljeno 92 511 prijava. Osnovna značajka kretanja prijavljenog kriminaliteta je pad broja prijava protiv poznatih počinitelja za 3% i protiv nepoznatih počinitelja za 9%. Protiv poznatih počinitelja kaznenih djela (maloljetni i punoljetni počinitelji, te pravnih osoba) u radu je bila 64 721 kaznena prijava (52 133 prijave primljene tijekom godine i 12 588 neriješenih prijava iz prethodne godine). Državna odvjetništva riješila su 52 984 prijave, a na kraju 2007. godine ostalo je neriješeno u državnom odvjetništvu svega 138 prijava ili 0,2% od ukupnog broja prijava u radu, dok je kod drugih državnih tijela na provjerama ili u radu još 10 520 prijava, tako da je ukupan broj neriješenih prijava 10 658. To je međutim za 1.878 prijava manje nego u 2006. godini kada je ostalo u radu 12.398 prijava. Kod činjenice da je tromjesečni priliv novih prijava 13 033 prijava, to je broj prijava koji je ostao u radu (10 520 prijava) značajno ispod tromjesečnog priliva, što nam daje osnova za tvrdnju kako su kazneni odjeli državnih odvjetništava ažurni.

Građansko-upravni odjeli državnih odvjetništava su u 2007. godini imali u radu 167 484 predmeta. Iz ranijih godina preneseno je 66 335 predmeta, a u 2007. godini primljeno 101 149 novih predmeta, što u odnosu na 2006. godinu kada je primljeno 108 222 novih predmeta, predstavlja pad od 6,5%. Od 101 149 novih predmeta u 165 940 ili 99,1% predmeta državno odvjetništvo zastupa temeljem zakona, dok su primljena samo 1544 predmeta u kojima zastupamo po punomoći. Iz rada građansko-upravnih odjela posebno izdvajamo parnične predmete kojih smo imali u radu 22 524, što je značajno smanjenje u odnosu na 2006. godinu kada smo imali u radu 31 518 parničnih predmeta. Da su parnični predmeti su u padu u 2007. godini, posebno je vidljivo iz broja novoprimaljenih parničnih predmeta. Tako je u 2007. godini primljeno 7 725 novih predmeta, u 2006. godini primljeno 8446, dok je u 2005. primljeno 13745 novih parničnih predmeta. Ovaj pozitivan trend pokazuje kako država generira sve manje sporova, jer u većini predmeta zastupamo Republiku Hrvatsku, ministarstva i druga državna tijela kao tuženika. To se vidi i iz ukupna visina tužbenih zahtjeva predmeta u radu (22.524 predmeta) koja je iznosila 11.493.667.400,00 kn, što je smanjenje u odnosu na 2006. godinu kada je ukupna visina tužbenih zahtjeva bila 14.002.498.500,00 kuna.

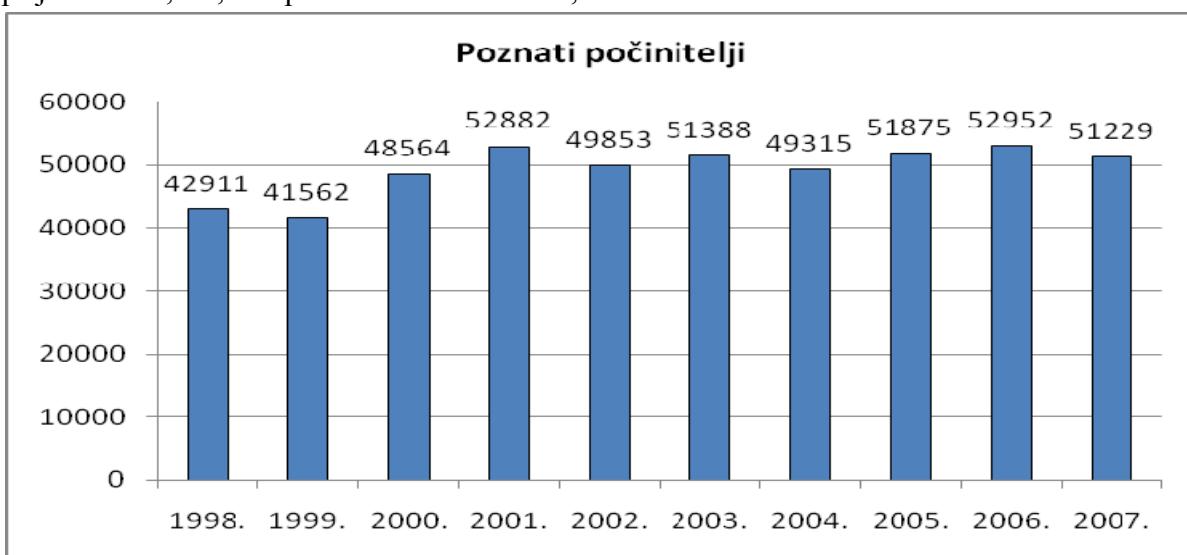
2. RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA

2.1. RAD NA KAZNENIM PREDMETIMA

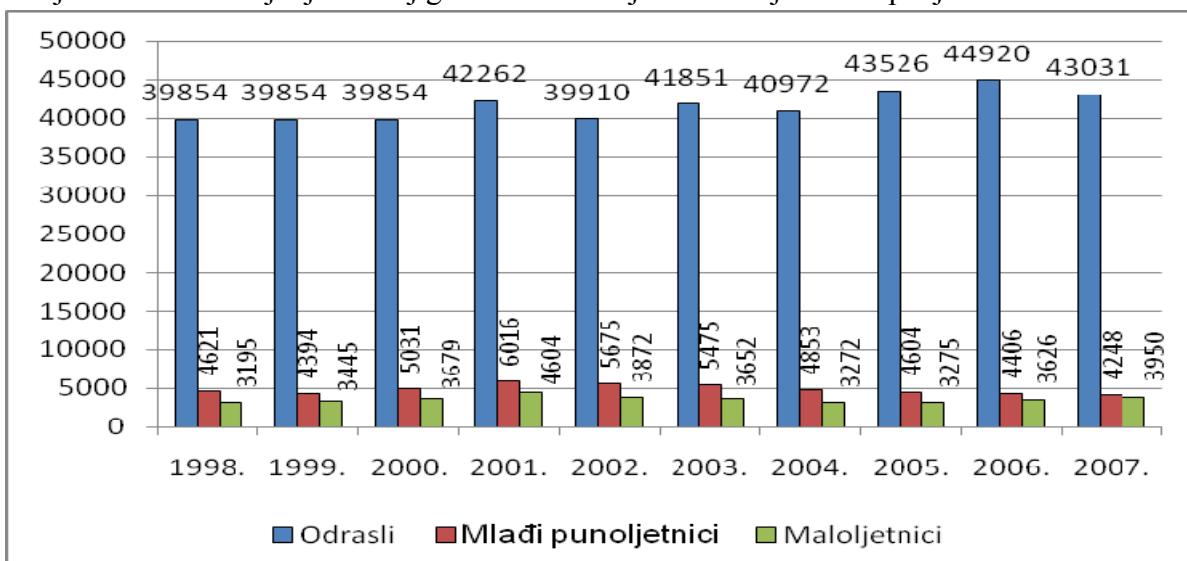
2.1.1. Kretanje i struktura kriminaliteta

2.1.1.1. Kretanje kriminaliteta

U 2007. godini državnim odvjetništvima u Republici Hrvatskoj prijavljeno je ukupno 88 875 poznatih (punoljetnih i maloljetnih) osoba, te nepoznatih počinitelja kaznenih djela, što je za 4% manje nego u 2006. godini, kada je primljeno 92.511 prijava. U odnosu na poznate počinitelje broj prijava je smanjen za 3%, a u odnosu na nepoznate počinitelje za 9%. U ukupnom broju prijavljenih osoba (88.875 prijava) poznati počinitelji sudjeluju s 51 229 prijava ili 57,6%, a nepoznati s 37 646 ili 42,4%.

Gornji grafikon prikazuje kretanje broja prijava protiv poznatih počinitelja od stupanja na snagu Kaznenog zakona. U 2007. godini je smanjen broj primljenih prijava, ali cijeneći oscilaciju u broju primljenih prijava u razdoblju od 2001. godine do danas, to možemo zaključiti kako smanjenje u ovoj godini ne ukazuje na značajna odstupanja.

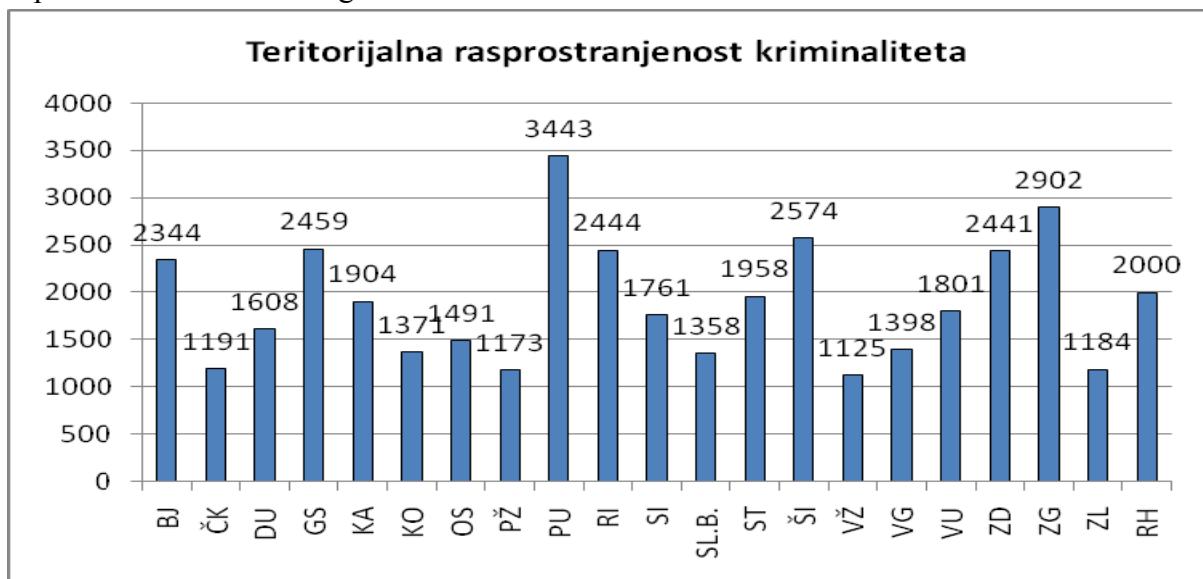

Struktura prijavljenih poznatih osoba u razdoblju od 1998. do 2006. godine dana je u gornjem grafikonu. Učešće mlađih punoljetnih osoba kontinuirano se smanjuje od 2001. godine. Također je u odnosu na 2006. godinu smanjen broj prijava protiv odraslih osoba za 3%. U 2007. godini imamo značajan porast prijava (3 950) protiv maloljetnih počinitelja u odnosu na 2006. godinu (3 626 prijava). Porast iznosi 8,9% i uzrokovani je velikim brojem prijava za kaznena djela protiv života i tijela (vidi pojašnjenje pod 2.1.1.2.3.)

Broj prijava protiv nepoznatih rastao je od 1999. do 2004. godine, nakon toga imamo već drugu godinu za redom pad za 9%. Grafikon 1. na strani 136. daje pregled postotnog učešća prijava protiv poznatih i nepoznatih počinitelja na pojedinom području.

Tablice 1., 2., 3. koje su prilog ovog izvješća (str. 128.-133.) daju po županijskim državnim odvjetništвima prikaz petogodišnjeg kretanja broja svih prijavljenih poznatih osoba (bez USKOK-a koji je u 2007. godini primio 1 025 prijava). Tablica 4. (str.131.) daje po područjima županijskih državnih odvjetništava prikaz kretanja broja svih prijavljenih nepoznatih osoba u 2006. godini.

U gornjem grafikonu dani su podaci o prosječnom broju kaznenih prijava na sto tisuća stanovnika u 2007. godini. Grafikon pokazuje da je na području Republike Hrvatske u 2007. godini prosječno primljeno 2000 kaznenih prijava na sto tisuća stanovnika. Prema zadnjim podacima UN-a s kojima raspolažemo u Bugarskoj je primljeno 1779, u Sloveniji 3614, u Mađarskoj 4445 prijava, u Italiji (u 1999.) 4123. prijava itd. Uspoređujući prosjek prijava u Hrvatskoj i u navedenim zemljama, bez obzira na moguća različita praćenja stope kriminala i protek vremena od UN izvješća stopa kriminaliteta u Hrvatskoj nije posebno zabrinjavajuća. Međutim, stanje je različito na pojedinim područjima kao što to pokazuje grafikon. Turistička područja i veća tranzitna područja u pravilu imaju veću stopu kriminaliteta od prosjeka. U grafikonu 1. na strani 136. dan je prikaz porasta ili pada prijava protiv poznatih i nepoznatih počinitelja. U grafikonu 2. na strani 136. dano je postotno učešće prijava protiv poznatih i nepoznatih počinitelja po državnim odvjetništvima.

2.1.1.2. Struktura kriminaliteta

Kazneno zakonodavstvo dijeli osobe koje su kazneno odgovorne prema dobi na; punoljetne osobe na odrasle osobe – osobe starije od 21 godine, mlađe punoljetne osobe – osobe starosti od 18 do 21 godine, maloljetne osobe – starosti od 14 do 18 godina.

2.1.1.2.1. Odraslih osoba

U 2007. godini prijavljeno je 43 031 odraslih osoba ili 84,0% od ukupno 51 229 prijava protiv poznatih počinitelja. U tijeku 2007. godine došlo je do značajnog porasta kaznenih djela protiv života i tijela (1 289 prijava u 2006., 1 497 prijava u 2007. godini ili 16%, više. Razlog je izmjena članka po kojoj se za kazneno djelo tjelesne ozljede (članak 98.Kaznenog zakona) kada je djelo počinjeno prema djetetu ili maloljetnoj osobi kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti. Također su u porastu i kaznena djela protiv opće sigurnosti i sigurnosti prometa, te kaznena djela vezana za zlouporabu opojnih droga (tablica 5. na str. 132.). Kao i u ranijim godinama najviše odraslih osoba prijavljeno je zbog imovinskih delikata (11 672 osoba ili 27,1%). Imovinska kaznena djela bilježe pad od 8% u odnosu na 2006. godinu kada je bilo prijavljeno 12 685 osoba. U ukupnoj strukturi prijava protiv odraslih osoba druga su po brojnosti kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (5 501 prijava ili 12,8%) itd. Struktura kriminaliteta odraslih osoba dana je u tablici 5. na str. 132., dok je struktura kriminaliteta nepoznatih osoba dana u tablici 8. na str. 134.

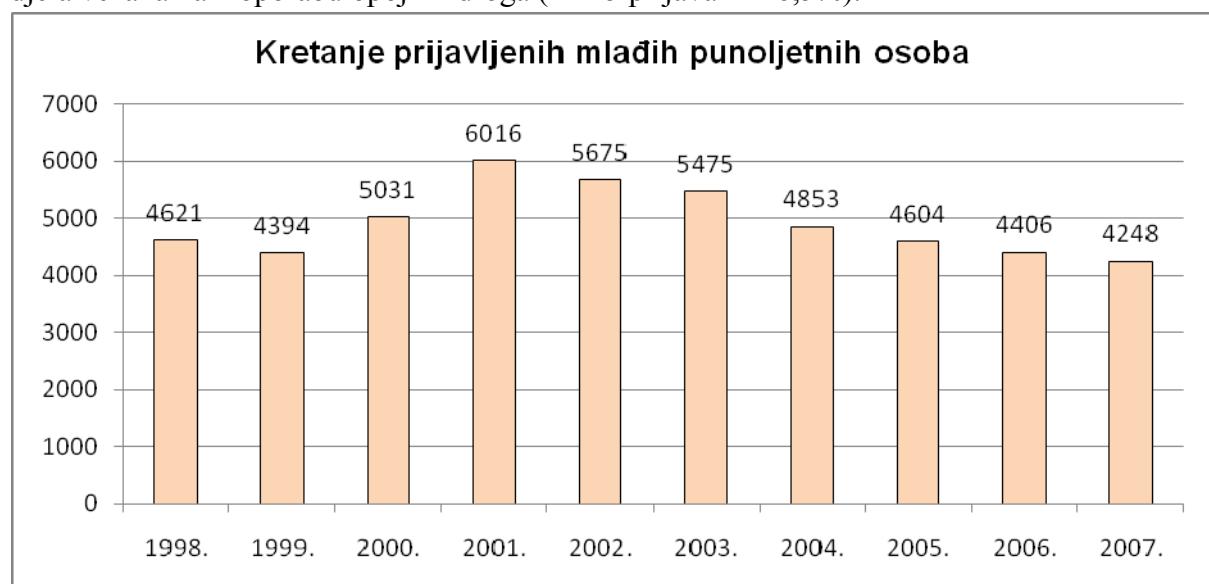
Struktura prijavljenih odraslih osoba na područjima pojedinih županijskih državnih odvjetništava je približno ista. Najbrojniji su imovinski delikti, osim na području Dubrovnika gdje su najbrojnija kaznena djela zlouporabe opojnih droga (391 prijava ili 25,2%, u 2006. godini 330 prijava). Prijave za kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina druge su po brojnosti na području Bjelovara, Karlovca, Koprivnice, Osijeka, Požege, Siska, Splita, Šibenika, Varaždina, Zadra i Zlatara, na području Čakovca, Gospića, Pule, Rijeke i Zagreba druge su prijave za kaznena djela vezana za zlouporabu opojnih droga, dok su prijave za kaznena djela protiv platnog prometa i poslovanja druge po brojnosti na području Slavonskog Broda i Vukovara. Jedino su u Velikoj Gorici druge po brojnosti bile su prijave za kaznena

djela protiv vjerodostojnosti isprava. Uspoređujući ove podatke s podacima iz prošlogodišnjeg izvješća jedina je promjena u tome da više u Zadru nisu druga po brojnosti kaznena djela zlouporabe opojnih droga, ali su sada ta djela druga po brojnosti na području Šibenika i Zagreba.

Kretanje i struktura kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljem tekstu: Ured) je različita od drugih državnih odvjetništava. Ured je u 2006. godini primio prijave protiv 397 osoba, dok je u 2007. godini primio 1025 prijava. Porast primljenih prijava u odnosu na 2006. godinu je velik i do njega je došlo uslijed porasta prijava za organizirani kriminali korupciju, ali ipak najviše zbog izmjene članka 21. Zakona o USKOK-u, po kojoj izmjeni je sada u nadležnosti ureda i kazneno djelo iz članka 337. Kaznenog zakona (zlouporaba položaja ili ovlasti), ako je to djelo počinjeno od strane službene osobe. Za kaznena djela iz Glave XXIV. Kaznenog zakona (kaznena djela protiv javnog reda) primio je 82 prijave, za kaznena djela iz Glave XXV. (kaznena djela protiv službene dužnosti) primljeno je 612 prijava (134 u 2006. godini), za kaznena djela zloporabe opojnih droga (članak 173. st. 3. KZ) 158 prijava, za kaznena djela protiv imovine (Glava VII. KZ) 14 prijava, te za kaznena djela iz članka 177. KZ – protupravno prebacivanje osoba preko državne granice 116 prijava, dok su sva ostala kaznena djela zastupljena s 43 prijave.

2.1.1.2.2. Mlađih punoljetnih osoba

Tablica 6. (na str. 133.). daje strukturu kaznenih djela za koja su prijavljene mlađe punoljetne osobe. Kao i kod odraslih najbrojnije su prijave za imovinska kaznena djela (1 735 ili 40,8%) od ukupno 4 248 prijavljenih mlađih punoljetnih osoba. Druga su bila kaznena djela vezana na zloporabu opojnih droga (1 125 prijava ili 26,5%).

Broj prijavljenih mlađih punoljetnih osoba se smanjuje, ali kao i kod drugih dobnih skupina u porastu su kaznena djela protiv života i tijela (u 2006. godini 173 prijave, u 2007. godini 332 prijava ili 91% više), razlog je kao što je to ranije pojašnjeno što se kazneni progon za kazneno djelo lake tjelesne ozljede (članak 98. Kaznenog zakona) kada je djelo počinjeno prema djetetu ili maloljetnoj osobi kazneni postupak sada pokreće po službenoj dužnosti.

2.1.1.2.3. Maloljetnih osoba

Tablica 7. koja je u prilogu ovog izvješća (str. 134.) pruža uvid u strukturu kriminaliteta maloljetnih počinitelja kaznenih djela. Osnovna značajka je znatan porast kaznenih prijava. Dok je u 2006. godini primljeno 3 626 prijava, u 2007. godini primljeno je 3 950 prijava ili 8,9% više. Kao i ranijih godina imovinski delikti (64,8%) su daleko najbrojniji, ali za razliku od 2006. godine kada su druga po brojnosti bila kaznena djela zloporabe opojnih droga (12,9%), u 2007. druga po brojnosti su kaznena djela protiv života i tijela koja sudjeluju s 12,8 dok kaznena djela zlouporabe opojnih droga u ukupnoj strukturi maloljetničkog kriminaliteta participiraju s 7,1%, a kaznena djela protiv javnog reda i mira s 3,7% itd.

2.1.2. Rad državnih odvjetništava i odluke u kaznenim predmetima

U odnosu na sve poznate prijavljene osobe doneseno je 52 186 meritornih odluka (odbačaj, optuženja ili istraga, odnosno pripremni postupak), neposrednim optuženjem, (bez vođenja istrage ili pripremnog postupka) riješeno je 26 889 ili u 51,5% riješenih prijava, odbačajem je riješeno 19 548 ili 37,5% prijava i istragom ili zahtjevom za pripremni postupak 5 749 ili 11,0% prijava. Kako je 1 036 prijava prenesenih iz ranijih godina riješeno spajanjem s drugim predmetima i slično, to smo ukupno riješili 53.222 prijave protiv poznatih počinitelja, dok su u državnom odvjetništvu ostale neriješene 132 prijave ili 0,2% od ukupnog broja prijava u radu. Cijeneći da je kod drugih državnih tijela ostalo na provjerama i u radu 9 489 prijava, to je ukupan broj neriješenih prijava 9 621 (u 2006. 12.368), ili nešto ispod jedne petine godišnjeg priliva novih prijava (10.245 prijava), pa možemo reći da su četvrtu godinu za redom kazneni odjeli državnih odvjetništava ažurni. U dijelovima izvješća pod 2.1.2.1 do 2.1.2.4. dan je pregled rada na kaznenim prijavama protiv odraslih osoba, mlađih punoljetnih osoba, maloljetnika i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta.

2.1.2.1. Odrasle osobe – rad na predmetima

Tijekom 2007. godine županijska i općinska državna odvjetništva primila su prijave protiv 42 006 odraslih osoba. Kako je na kraju 2006. godine ostala neriješena 10 281 prijava, to smo u 2007. godini imali u radu iz izvještajnog i prethodnog razdoblja ukupno 52 287 prijava (tablica 9. na str. 135.).¹ Od navedenog broja prijava u radu na kaznena djela koja su u nadležnosti županijskih državnih odvjetništava² otpada 2 476 prijava ili 4,7%, dok 49 811 prijava ili 95,3% spada u općinsku nadležnost.

¹ Za odrasle osobe je osim u općinskim i županijskim državnim odvjetništva nadležan i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta koji je primio 1025 prijava, ali taj dio se iznosi posebno u dijelu pod 2.1.2.4.

² Županijska državna odvjetništva su osim izuzetaka navedenih u zakonu nadležna za kazneni progon počinitelja kaznenih djela za koja je zapriječena kazna preko 10 godina, dok su općinska državna odvjetništva nadležna za kazneni progon za sva ostala kaznena djela.

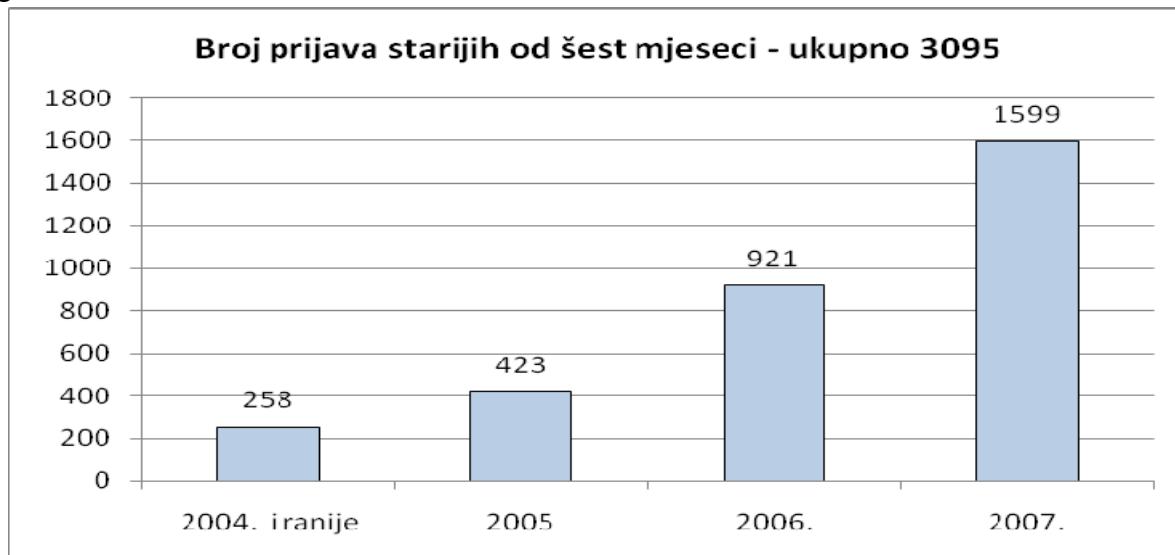
Tijekom 2007. godine riješeno je 44 026 prijava. Donošenjem meritorne odluke riješeno je 43 153 prijava, što je manje u 2006. godini kada je riješeno 44 760 prijava. Prema našoj ocjeni unutar državnog odvjetništva dostignuta je optimalna granica ažurnosti veći ili manji broj riješenih prijava više ne zavisi od zaposlenih u državnom odvjetništvu, nego od većeg ili manjeg priliva novih prijava i od rada drugih tijela, prvenstveno istražnih sudaca i policije. Ukupno je ostala neriješena 8 261 prijava, od toga broja u državnom odvjetništvu ostalo je 112 prijava ili 0,2% od ukupnog broja prijava u radu. Dalnjim nadzorom nad provođenjem izvida i koordinacijom rada policije i drugih tijela moguće je smanjiti vrijeme potrebno za provođenje izvida, ali tek izmjenom Zakona o kaznenom postupku taj broj može biti osjetno manji.

Potrebno je istaknuti da je u velikoj većini državnih odvjetništava ažurnost dobra. Često je ona optimalna i treba je zadržati. Grafikon 3.. koji se nalazi na strani 137. pokazuje da je ažurnost povećana u dva najveća općinska državna odvjetništva. Grafikon 4. pokazuje da su državna odvjetništva na području Zagreba i Splita smanjila broj neriješenih prijava, dok grafikon 5. na strani 138. pokazuje da jedino ta dva velika državna odvjetništva imaju veći broj neriješenih prijava od tromjesečnog priliva. Podaci iz grafikona 4. stavljeni u vezu s podacima iz grafikona 5. daju ocjenu o ažurnosti pojedinih državnih odvjetništava. Državna odvjetništva na području Zagreba imaju broj neriješenih prijava (2 625 prijava) koji značajnije odstupa od tromjesečnog priliva (2 040 prijava) i po europskim standardima ova državna odvjetništva nisu ažurna. Također i državna odvjetništva na području Splita i Pule imaju nešto veći broj neriješenih prijava ali to nije takova razlika da bi izazivala posebnu pozornost. Kako i državna odvjetništva na području Zagreba i Splita imaju značajno manji broj neriješenih prijava u odnosu na 2006. godinu to smatramo da uz stalni nadzor, preraspodjelu predmeta u druga državna odvjetništva i boljom organizacijom možemo zadržavati postojeću ažurnost.

"Prosječno vrijeme" od primitka prijave do donošenja odluke u državnom odvjetništvu, (računajući u to vrijeme u kojem se prijave nalaze kod drugih tijela radi izvida ili istražnih radnji), skratili smo na ispod dva i pol mjeseca. Naravno kod toga treba imati na umu da se sve prijave i u svim državnim odvjetništvima ne rješavaju u ovako kratkim rokovima. Dio prijava kod kojih je moguće odmah po primitku donijeti odluku rješava se izuzetno brzo, ali neke prijave, posebno ako se pred nadležnim sudovima provode istražne radnje, se ne rješavaju u navedenom vremenu, jer se zbog neodazivanja osumnjičenika, nepoznatih adresa ili drugih sličnih zapreka nisu mogle na vrijeme prikupiti potrebne obavijesti, odnosno provesti istražne radnje. Da bi imali nadzor nad tim predmetima od 2004. godine pratimo svaki predmet koji nije riješen u roku od šest mjeseci od dana kada je prijava primljena u državno odvjetništvo. Na osnovu tog praćenja proizlazi da je na kraju 2007. godine bilo 3 095 prijava starijih od šest mjeseci, dakle otprilike jedna trećina neriješenih prijava (9 621 neriješena prijava). Broj tih prijava smanjen je u odnosu na 2006. godinu, kada je od ukupnog broja neriješenih prijava (10 281 prijave) 4 182 prijave bila starija od šest mjeseci.

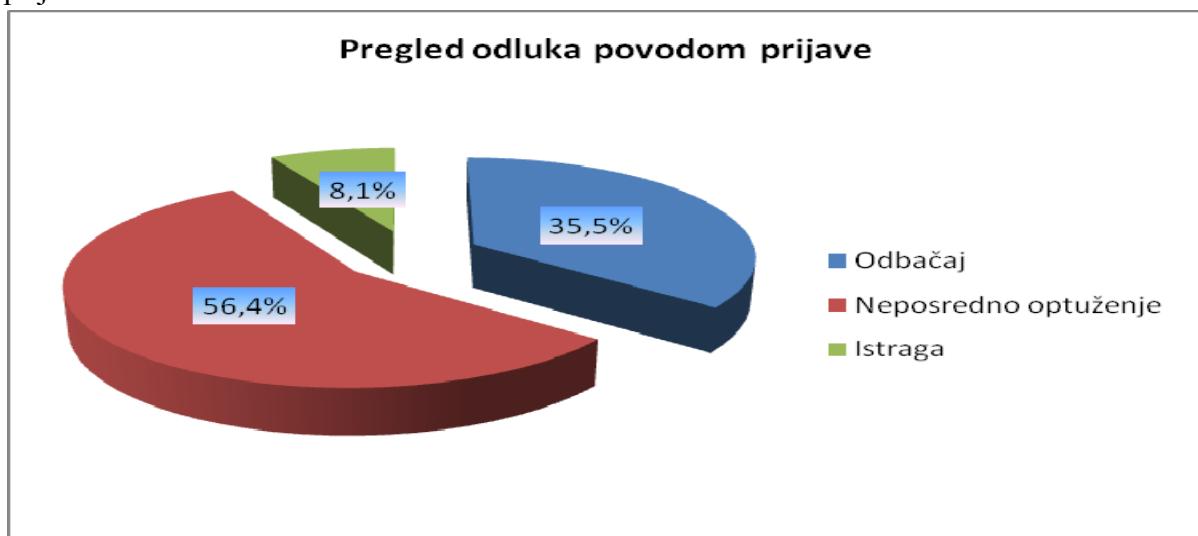
Vremenska rasprostranjenost prijava starijih od šest mjeseci dana je u slijedećem

grafikonu.

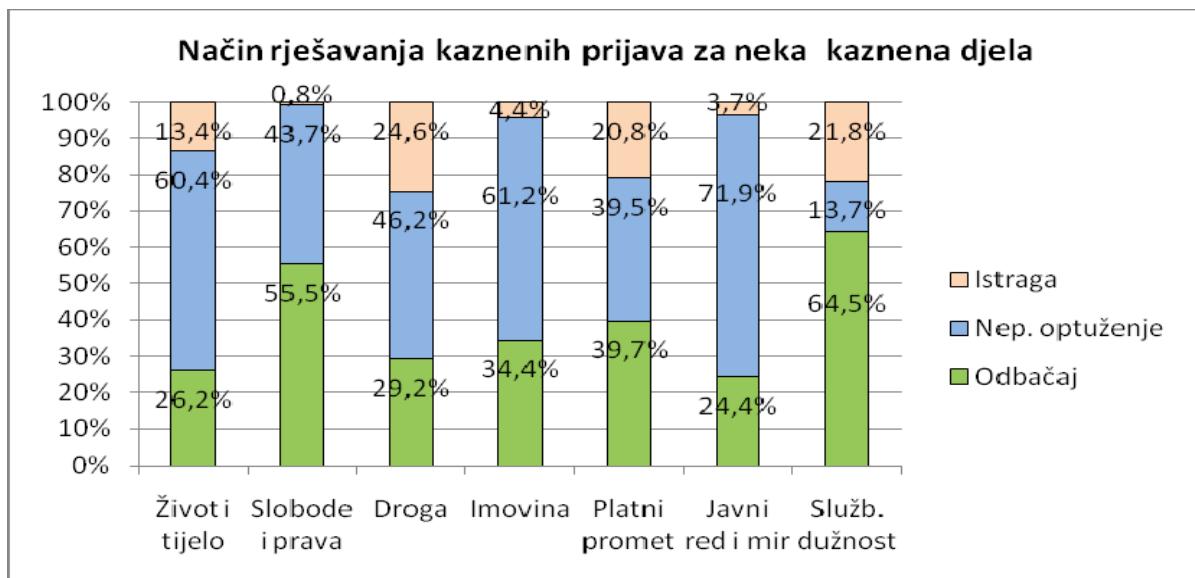
Podaci pokazuju kako je 50% prijava starijih od šest mjeseci iz izvještajne godine, 28,8% iz 2006. godine, 13,2% iz 2005. godine, dok je ostalih 8,1% iz 2004. i ranijih godina i to su mahom prijave u kojima su počinitelji nedostupni ili je zahtijevano provođenje istražnih radnji.

Način rješavanja prijava ne razlikuje se u bitnom u odnosu na 2006. godinu. Odbačajem kaznene prijave, neposrednim optuženjem i podnošenjem istražnog zahtjeva riješeno je 43 153 prijava, dok je spajanjem s drugim prijavama i slično riješene 873 prijave, zbog čega te prijave nisu iskazane u retku "Svega odluka" u tablici 9. (str.135.) o radu na prijavama odraslih osoba.

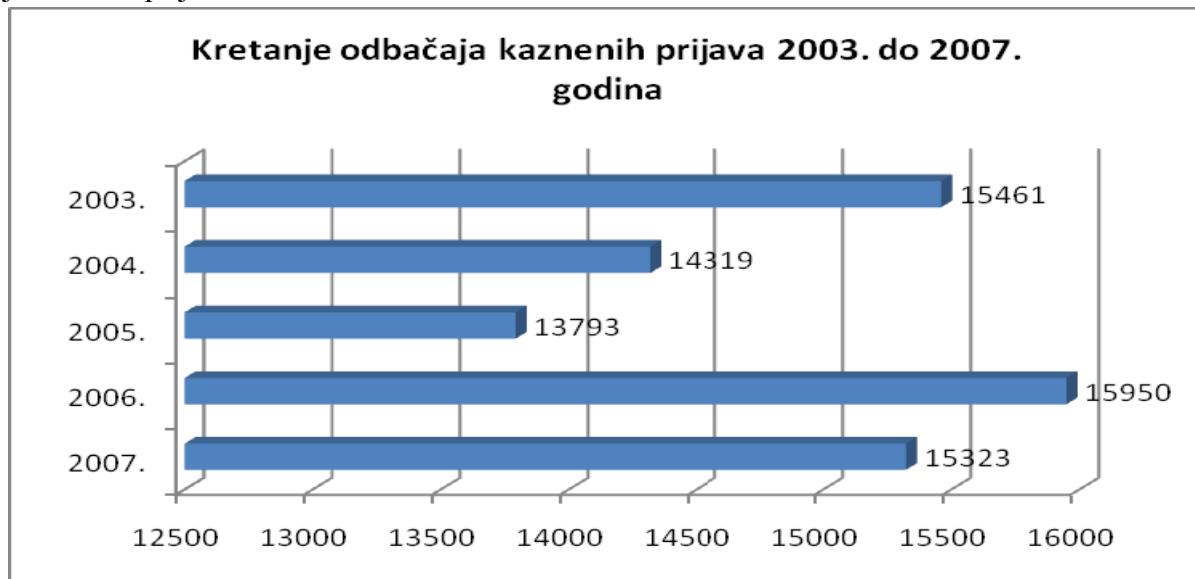

Podaci dani u gornjem grafikonu su prosječni podaci o načinima rješavanja prijava, ti podaci se znatno razlikuju u odnosu na pojedinu vrstu kaznenih djela. Ilustracije radi u donjem grafikonu dajemo podatke za pojedine vrste kaznenih djela.

Najmanje je odbačaja za zlouporabu opojnih droga i za kaznena djela protiv javnog reda i mira, nasuprot tome za kaznena djela protiv službene dužnosti odbacuje se 64,5% prijava, a za kaznena djela protiv slobode i prava 55,5% prijava.

Za kaznena djela protiv službene dužnosti najviše je odbačaja zbog toga što građani podnose veliki broj prijava protiv sudaca, državnih odvjetnika i državnih službenika jer su nezadovoljni odlukama ovih tijela i očekuju kako će na taj način ostvariti ono pravo za koje oni smatraju da im pripada. Kako se radi o prijavama u kojima podnositelji niti ne pokušavaju pojasniti zbog čega nalaze da je kazneno djelo počinjeno to se nakon nužnih provjera većina prijava odbacuje, jer nema osnova za pokretanje kaznenog postupka. Često u takvom slučaju nezadovoljna stranka podnosi novu kaznenu prijavu, ali sada protiv državnog odvjetnika koji je odbacio prijavu.

Kao što to pokazuje gornji grafikon broj odbačaja kaznenih prijava bio je najveći u 2006. godini prvenstveno zbog izmjena u Kaznenom zakonu. Iako je broj odbačaja smanjen u 2007. godini on je i dalje visok (35,5%) svih odluka o prijavi. Postoje značajna odstupanja u broju odbačaja po državnim odvjetništvima (grafikon 6. na strani 138.). Kako te razlike mogu eventualno nastati i uslijed različitih pristupa državnih odvjetništava, to se tijekom pregleda rada državnih odvjetništava posebno razmatra osnovanost odbačaja kaznenih prijava. Pregledi rada pokazuju kako su odbačaji u velikoj većini osnovani i doneseni sukladno zakonu, ali u pojedinim odvjetništvima se ukazuje na slabu kvalitetu ili neosnovanost podnijetih kaznenih

prijava.

Razmatrajući razloge odbačaja smatramo kako se još uvijek nedovoljno primjenjuje institut beznačajnog djela iz članka 28. Kaznenog zakona i kao i načelo svrhovitosti iz članka 175. Zakona o kaznenom postupku u postupcima protiv odraslih osoba. Prema članku 28. Kaznenog zakona nema kaznenog djela iako su ostvarena njegova zakonska obilježja, ako je djelo očito beznačajno s obzirom na način postupanja počinitelja, njegovu krivnju i posljedicu za zaštićeno dobro i pravni sustav, pa u tom slučaju državni odvjetnik treba odbaciti prijavu. Prema članku 175. Zakona o kaznenom postupku državni odvjetnik može u zakonom određenim slučajevima odlučiti odgađanje početka započinjanja kaznenog progona, pod uvjetom da je s tim suglasan oštećenik i osumnjičenik, koji ujedno pristaje na izvršenje određene u zakonu navedene činidbe (popravak štete, podvrgavanje odvikavanju i dr.) nakon čega državni odvjetnik po ispunjenju obveze od strane osumnjičenika odbacuje prijavu. Cijenimo kako za beznačajna djela ne treba optuživati, a da se primjenom načela svrhovitosti („skretanje“ ili „diverzija“ kaznenog progona) može i bez vođenja skupog i dugotrajnog postupka postići obeštećenje oštećenika i utjecaj na osumnjičenu osobu da se kloni činjenja kaznenih djela. Da je primjena ovih instituta nedovoljna najbolje se vidi iz tabele 9. (str. 135.) i grafikona 7. na strani 139. gdje podaci pokazuju kako se institut beznačajnog kaznenog djela sve više primjenjuje, ali je nasuprot tome primjena načela svrhovitosti minimalna (svega u 1% odbačaja kaznenih prijava). Nismo zadovoljni primjenom ovih instituta i tijekom 2008. godine tražimo od državnih odvjetništava veću primjenu ovih instituta.

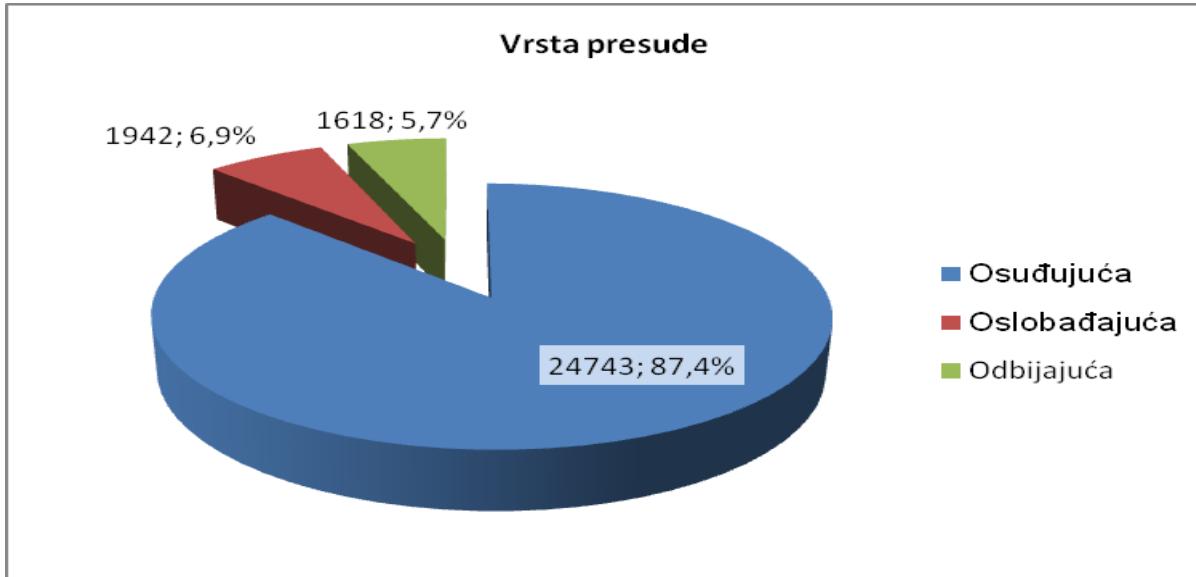
Osim primjene navedenih instituta državno odvjetništvo nastoji i kroz zahtijevanje izdavanja kaznenih naloga rasteretiti sudove. U članku 446. Zakona o kaznenom postupku određeno je da za kaznena djela iz nadležnosti suca pojedinca, ako je sadržaj kaznene prijave vjerodostojan, državni odvjetnik može u optužnom prijedlogu zatražiti od suda izdavanje kaznenih naloga u kojem će optuženiku izreći određenu kaznu ili mjeru bez provođenja glavne rasprave. U tom slučaju ako su ispunjeni zakonski uvjeti sud presudom izdaje kazneni nalog i ako okrivljenik ne uloži prigovor, postupak je završen. Obzirom da je tijekom 2006. godine zahtijevano izdavanje 6 705 kaznenih naloga ili u 26,5% optužnih prijedloga, to je time najmanje 5000 optuženja završeno osuđujućom odlukom³ bez vođenja glavne rasprave. Cijenimo da je nužno povećati broj kaznenih naloga na otprilike jednu trećinu svih optuženja u skraćenom postupku.

Neposredno je optuženo 24 332 osoba, ili u 56,4% riješenih prijava. Od toga je optužni prijedlog podignut protiv 24 094 osoba, a neposredna optužnica protiv 238 osoba, ovi podaci pokazuju otprilike omjere između skraćenog i redovnog postupka u općinskoj nadležnosti. Provođenje istrage zahtijeva se u svega 8,1% riješenih prijava (Tablica 9. na strani 135.). Po dovršenoj istrazi državna odvjetništva donijela su odluke u odnosu na 3 668 osoba, od toga odustala su od kaznenog progona prema 567 osoba ili 15,1% svih odluka nakon dovršene istrage, što je osjetno manje nego u 2006. godini kada je taj postotak iznosio

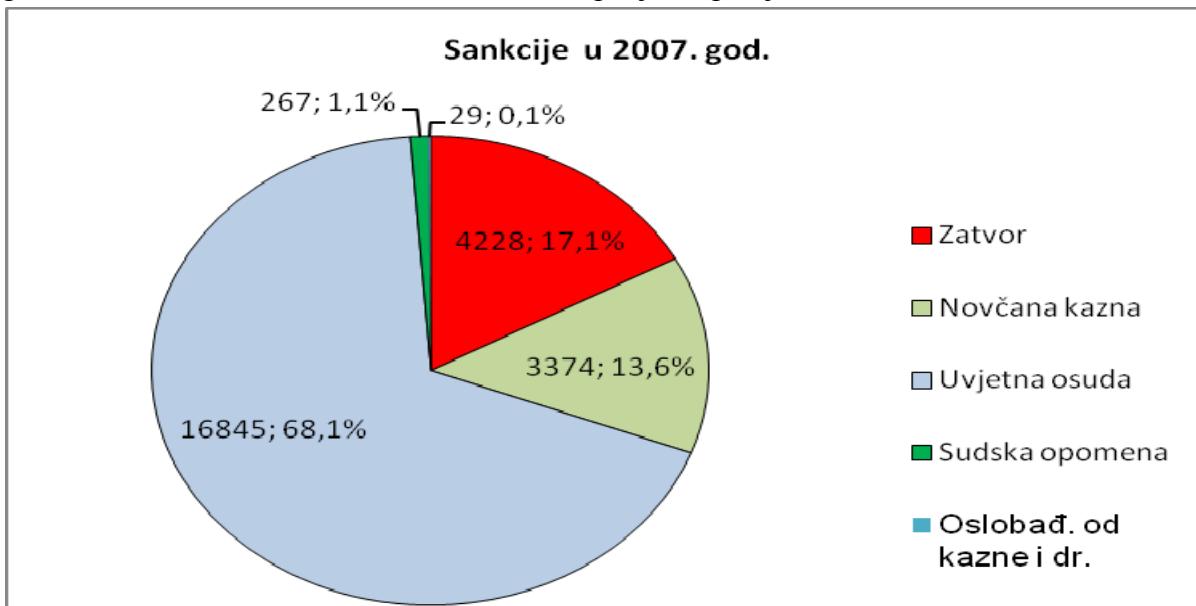
³ U odnosu na dio presuda kojima se izdaje kazneni nalog (oko 15% u prosjeku) okrivljenici podnose prigovor i vodi se redovni posutpak.

18,4%. U tablici 10. (str. 139.) iskazane su odluke nakon dovršene istrage, a u grafikonu 8. na stranici 140. odstupanja od prosjeka. Veće odstupanje od prosjeka imaju područja Karlovca i Požege, ali kako ta državna odvjetništva imaju mali broj dovršenih predmeta u istrazi to se u apsolutnim brojkama ne radi o velikom broju (tablica 10. (str. 139.)

Nakon predaje optužnog akta sudovi su prije početka glavne rasprave obustavili postupak u odnosu na 2 311 optuženu osobu, uglavnom zbog procesnih zapreka. Tijekom 2007. godine sudovi su donijeli prvostupanske odluke u odnosu na 28 303 osobe, što je nešto više nego u 2006. godini kada je presuda donesena u odnosu na 27 460 osoba.

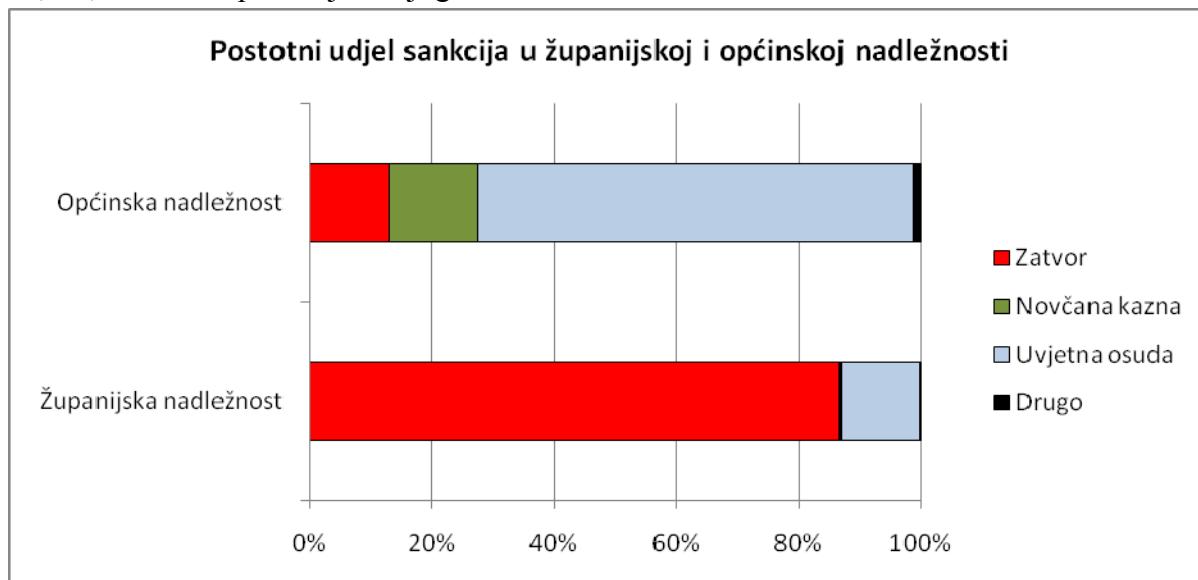

Od izrečenih presuda 87,4% je osuđujuće, a 6,9% oslobođajućih. Na osnovu ovih pokazatelja smatramo kako je uspješnost u postupku dobra. U tablici 11. koja je prilog ovom izvješću (str.140.) iskazane su presude po područjima županijskih državnih odvjetništava, a u grafikonu 9. na stranici 141. iskazana su odstupanja od prosjeka.

Tijekom 2007. godine sankcije i mjere izrečene su prema 24 743 osoba. U ukupnoj strukturi kaznenopravnih sankcija zatvor sudjeluje s 17,1% što je povećanje u odnosu na

2006. godinu kada je bilo 16,1%, zatvora. U gornjem grafikonu dan je zbirni pregled izrečenih sankcija punoljetnim osobama pred općinskim i županijskim sudovima u 2007. godini, struktura sankcija je različita u županijskoj i općinskoj nadležnosti, što je i za očekivati obzirom na propisane kazne. To je razlog zbog kojeg u županijskoj nadležnosti nema novčanih kazni, dok su kazne zatvora zastupljene s 86,4%, a u općinskoj sa svega 11,9%, kao što to pokazuje donji grafikon.

Uvid u strukturu sankcija koje su izrečene odraslim osobama daje tablica 12 (str.141.). U tablici 12. i grafikonu 11. (str.141.) koji su u prilogu ovog izvješća dan je prikaz kretanja izrečenih sankcija u razdoblju od 2002. do 2006. godine, a u grafikonu 10. str. 141. prikazana su odstupanja u zatvorskim kaznama. U grafikonu 12. (str.144.) dan je postotni odnos uvjetnih osuda u odnosu na ukupan broj izrečenih sankcija, ali i postotak žalbi zbog odluke o kazni. Grafikoni pokazuju da postoje značajne razlike u izboru vrste i mjere sankcije između pojedinih područja, podaci nam daju osnova za tvrdnju da postoje različite politike kažnjavanja između pojedinih županijskih sudova.

Tijekom 2006. godine državna odvjetništva su podnijela žalbe protiv 4 098 presuda ili protiv svake sedme presude. Podnijeto je 1 866 žalbi (ili 44,7% od ukupnog broja) zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog povreda procesnog i materijalnog zakona, dok je 1 868 ili 44,7% žalbi podneseno je zbog odluke suda o kaznenoj sankciji, a zbog kazne i drugih razloga podneseno je 444 ili 10,6% žalbi.

U 2007. godini politika kažnjavanja je pooštrena. Osjetno je povećan broj zatvorskih kazni. Osnovni razlog ovakvog trenda je promjena propisanih okvira kazni u Kaznenom zakonu. Međutim još uvijek, a posebno na nekim područjima državni odvjetnici ne podnose žalbe zbog odluka o kazni, iako je politika kažnjavanja na tim područjima osjetno blaža od politike kažnjavanja općenito. Dio državnih odvjetnika ne podnosi žalbe zbog odluke suda o sankciji s opravdanjem kako će žalba ionako biti odbijena, što je točno za neka područja. Ipak postojanje značajnih razlika u politici kažnjavanja između pojedinih županijskih sudova koje su i prikazane u grafikonu 12. (str.143.), traži od državnih odvjetništava na područjima u na kojima je politika kažnjavanja osjetno blaža podnošenje žalbi zbog odluke suda o kazni.

Grafikon 13. (str.143.) pokazuje kako osim razlika u sudskej politici kažnjavanja razlike postoje između pojedinih područja i u uspješnosti u drugostupanjskom postupku. Grafikon 13. pokazuje da se na većini područja podnošenjem žalbi zbog odluke o kazni može utjecati na ujednačavanje politike kažnjavanja i državna odvjetništva trebaju bez obzira na odluke drugostupanjskih sudova kroz žalbe utjecati na ujednačavanje kaznene politike na području Republike Hrvatske.

2.1.2.2. Mlađe punoljetne osobe - rad na predmetima

Prema mlađim punoljetnim osobama (osobe u starosti od 18 do 21 godine) u pravilu se primjenjuje opće kazneno pravo, a pod određenim uvjetima i Zakon o sudovima za mladež, koji je inače poseban propis za maloljetne počinitelje kaznenih djela. Prema Zakonu o sudovima za mladež državni odvjetnik ima u odnosu na mlađe punoljetne osoba široku mogućnost primjene načela svrhovitosti povodom donošenja odluke o kaznenoj prijavi. Uz to ovoj dobroj skupini mogu se uz redovne izreći i maloljetničke sankcije. Tablica 6. na (str.133) pruža uvid u strukturu kriminaliteta mlađih punoljetnih počinitelja.

Državna odvjetništva su tijekom 2007. godine imala u radu prijave protiv 5 296 mlađih punoljetnih osoba (1.048 prijava iz ranijih godina i 4.248 novih prijava). Povodom tih prijava donesene su 4 273 odluke, dok je 99 prijava iz ranijih godina riješeno ustupanjem, spajanjem itd. Ostale su neriješene 924 prijave, od kojih 1 u samim državnim odvjetništvima, a druge kod drugih tijela od kojih je zatraženo prikupljanje podataka ili provođenje pojedinih radnji. Od ukupnog broja odluka povodom prijave, rješenje o odbačaju prijave doneseno je prema 1547 osoba (36%). Od tog broja u 176 ili 11% odbačaja primijenjen je institut beznačajnog djela, dok je prema 949 ili 61% osoba primijenjeno načelo svrhovitosti uz primjenu ili bez primjene posebnih obveza, jer smo ocijenili kako pokretanje kaznenog postupka nije potrebno. Načelo svrhovitosti u najvećem broju slučajeva odnosi na kazneno djelo posjedovanja opojnih droga iz čl. 173. st. 1. KZ za koja djela državna odvjetništva primjenjuju posebnu obvezu odvikavanja od droge ili posebnu obvezu upućivanja mlađe punoljetne osobe u savjetovalište za mladež. Prema 468 ili 11% osoba je podnesen istražni zahtjev, dok je u 2258 ili 53 % predmeta podignut optužni akt. Uvid u odluke državnih odvjetnika povodom kaznene prijave pruža tablica 13. (str.144) o radu na prijavama mlađih punoljetnih osoba koja je prilog ovom izvješću.

Državna odvjetništva donijela su odluke u 431 dovršenoj istrazi (tablica 14. na str. 145). U 374 ili 87% slučajeva je podignuta optužnica, dok je istraga obustavljena prema 56 ili 13% osoba. Sudovi su donijeli odluke u odnosu na 2467 osobe (tablica 15. str. 145) Osuđujuća presuda je donesena u 94% slučajeva, dok su negativne odluke (odbijajuće i oslobođajuće presude) donesene tek prema 6% osoba.

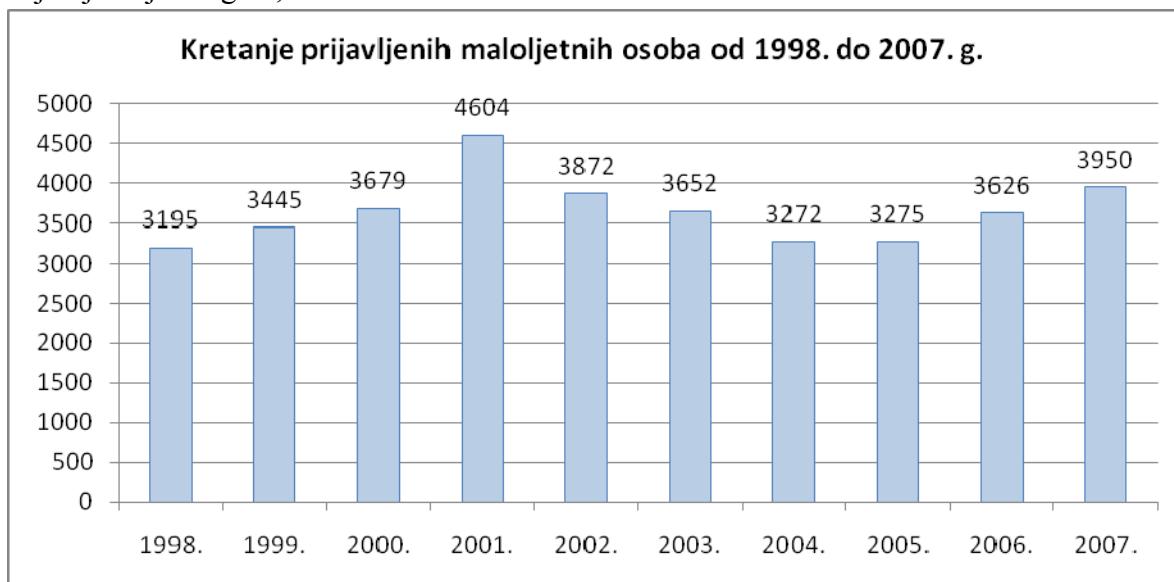
Uvid u strukturu sankcija izrečenih mlađim punoljetnim osobama daje tablica 16. (str. 146). Kaznene sankcije su primjenjene prema 2309 osoba. Kazna zatvora izrečena je prema 13,1% osoba, dok je u najvećem broju slučajeva primjenjena uvjetna osuda (69,8%). Posebno važnim smatramo da je prema 10,4% osuđenih osoba sukladno Zakonu o sudovima

za mladež primjenjena maloljetnička sankcija, a što je u skladu sa standardima Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe. Ukoliko razmotrimo 241 maloljetničku sankciju, tada proizlazi da su sudovi u najvećem broju slučajeva izrekli posebne obveze (41,1%), dok je prema 11,6% mlađih punoljetnih osoba izrečen maloljetnički zatvor. Pridržaj maloljetničkog zatvora, kao sankcija po učinku slična uvjetnoj osudi, je izrečena prema 34% osuđenih osoba (tablica 17. str. 147).

2.1.2.3. Maloljetne osobe – rad na predmetima

Djeca su osobe do navršene 14 godine života i nisu kazneno odgovorna. Policija protiv njih ne podnosi kaznenu prijavu, već o počinjenom kaznenom djelu samo obavještava državno odvjetništvo i nadležni centar za socijalnu skrb. U kaznenom pravu maloljetnici su osobe koje su u vrijeme počinjenja kaznenog djela navršile 14, a nisu navršile 18 godina života i prema njima se kao poseban zakon primjenjuje Zakon o sudovima za mladež. Kazneno pravo dijeli ih na mlade i starije maloljetnike, od dobi zavisi primjena nekih sankcija.

Donji grafikon pruža uvid u kretanje broja prijavljenih maloljetnika za razdoblje od 1998. do 2007. godine. Od 2002. do 2005. godine imali smo pad maloljetničke delinkvencije, dok je u 2006. godini došlo do porasta prijava za 11%, a u 2007. godini za 9%. Tabela 3. str. 130. daje pregled kretanja prijava po područjima županijskih državnih odvjetništava u zadnjih pet godina Tablice 18. i 19. na str. 148. daju pregled prijavljenih maloljetnika po dobi i spolu. Prijavljeno je svega 6,3% žena.

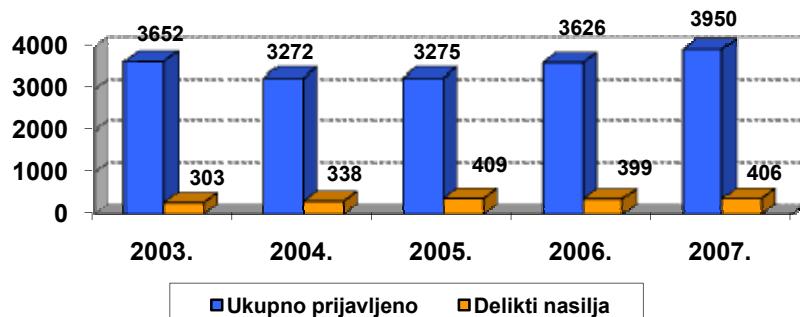

Tablica 7. na (str.134.) pruža uvid u strukturu kriminaliteta maloljetnih počinitelja kaznenih djela. Kao i ranijih godina preko polovice kaznenih djela za koja su prijavljene maloljetne osobe su imovinski delikti (64,8%).

Javnost je kod ove dobne skupine posebno osjetljiva na kretanje *delikata nasilja*. U donjem grafikonu dajemo prikaz najtežih oblika ovih kaznenih djela za razdoblje od 2003. do 2007. godine. U delikte nasilja ubrojena su kaznena djela ubojstva i teškog ubojstva (članak

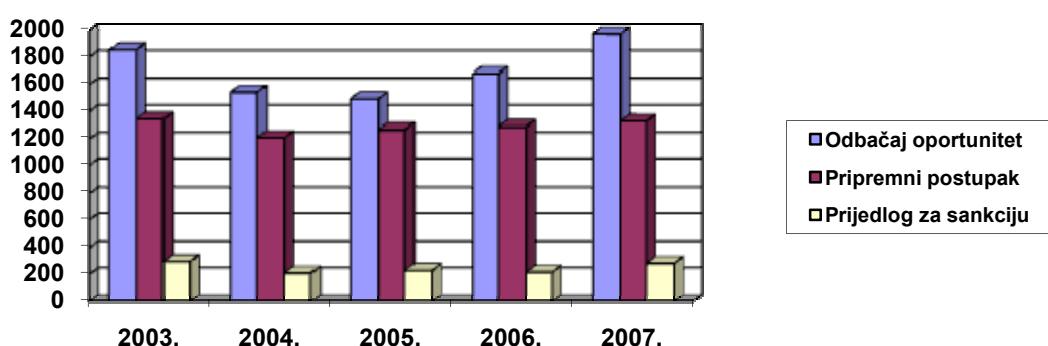
90. i 91. KZ), teška tjelesna ozljeda (članak 99. KZ), sudjelovanje u tučnjavi (članak 103. KZ), silovanje (članak 188. KZ), razbojništvo i razbojnička krađa (članak 218. i 219. KZ), sprječavanje i napad na službenu osobu (članak 317. do 319. KZ) i nasilničko ponašanje (članak 331. KZ). Na osnovi ovih pokazatelja proizlazi da je udio delikata nasilja u svim promatranim godinama gotovo ujednačen, ali ukoliko bi ovim djelima dodali tjelesnu ozljedu, kao najlakši oblik kaznenog djela protiv života i tijela imali bi izraziti porast u 2007. godini, što je prisutno i kod drugih dobnih skupina.

Delikti nasilja u ukupnom kriminalitetu maloljetnika

Državna odvjetništva su tijekom 2007. godine imala u radu prijave prema 4948 maloljetne osobe (3950 novih prijava i 998 prijava iz ranijih godina). Od tog broja krajem izvještajnog razdoblja u državnim odvjetništvima ostalo je neriješeno tek 9 prijava. Znatan broj neriješenih prijava ostao je, međutim, kod drugih tijela i ustanova (1002 ili 20%) i to zbog toga što se jedan veći broj ovih prijava nalazi u radu centara za socijalnu skrb u tzv. postupku posredovanja vezano za primjenu propisa članak 64. Zakona o sudovima za mladež (načelo svrhovitosti). Uvid u procesne radnje u postupku prema maloljetnicima pruža nam tablica 20. (str. 149.) u prilogu.

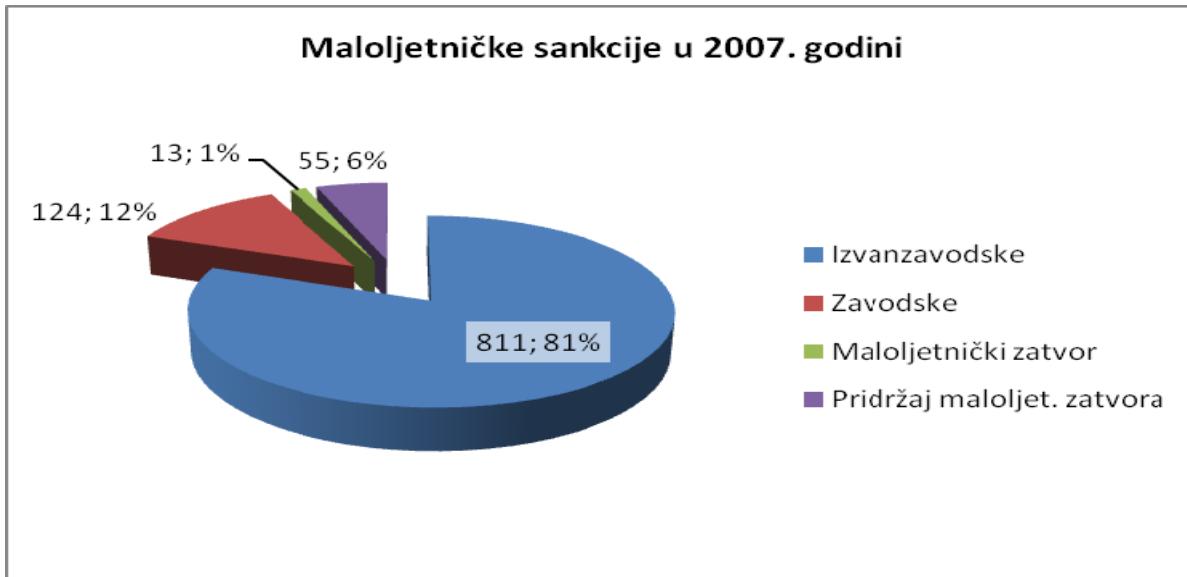
Primjena načela svrhovitosti u razdoblju od 2002. do 2006. godine u odnosu na maloljetne osobe iskazana je u donjem grafikonu, u kojem je prikazan odnos između broja odbačaja primjenom ovog načela i broja pripremnih postupaka i prijedloga za sankciju. U tijeku 2007. odbačaj je donijet u 58,5% svih odluka, a od toga se najveći broj (87,1%) odnosi na odbačaj kaznene prijave primjenom načela svrhovitosti uz primjenu ili bez primjene posebnih obveza koje su ranije spomenute.

Na temelju dosadašnjih iskustava smatramo da ovakvo postupanje državnih odvjetnika za mladež ima dobro preventivno djelovanje. Tablica 20. (str.149.) daje uvid u odluke

državnog odvjetnika donesene po dovršenom pripremnom postupku, te u strukturu izrečenih odluka. Nakon dovršenog pripremnog postupka dan je prijedlog za obustavu u odnosu na 294 maloljetnika, od toga u 157 slučajeva primjenom načela oportuniteta. Prijedlog za sankciju dan je u odnosu na 898 maloljetnika ili u 75,3% dovršenih pripremnih postupaka.

Maloljetničke sankcije izrečene su prema 1003 maloljetne osobe, struktura je dana u donjem grafikonu

Kretanje i struktura maloljetničkih sankcija u zadnjih pet godina dana je u tablici 20.a na stranici 150., i grafikonu 14. na istoj stranici. Grafikon pokazuje kako nema značajnijih odstupanja po godinama.

2.1.2.4. USKOK – rad na predmetima

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u dalnjem tekstu: Ured) radi isključivo na predmetima odraslih osoba. Broj i struktura predmeta u radu značajno je promijenjen, jer je Ured sada nadležan i za progon počinitelja kaznenog djela zlouporabe položaja ili ovlasti iz članka 337. Kaznenog zakona, ako je to djelo počinila službena osoba. U 2007. godini Ured je imao u radu 1063 prijave (u 2006. godini 447 prijava) Od ukupnog broja prijava u radu bilo je 38 neriješenih prijava iz 2006. godine i 1025 novih prijava. Za sva djela iz nadležnosti ureda provodi se istraga, neposredna optužnica uz suglasnost istražnog suca optuženje je rijetkost.

U rješavanju kaznenih prijava donesene je 883 meritorne odluke (odbačaj, neposredne optužnice i istražni zahtjevi), dok je ostalo neriješeno 176 prijava. Prijave su odbačene protiv 411 osoba ili 46,5%, dijelom iz razloga jer prijavljeno djelo nije bilo iz nadležnosti Ureda, nakon čega je predmet ustupljen na rad drugom državnom odvjetništvu, ali najviše zbog neosnovanosti prijava za kazneno djelo iz članka 337. Kaznenog zakona što je pojašnjeno na str. 50. Po provođenju izvida neposredno je optuženo 17 osoba ili 1,9%, podneseno je 455 istražnih zahtjeva ili 51,5% od ukupnog broja donesenih odluka. Po dovršenoj istrazi

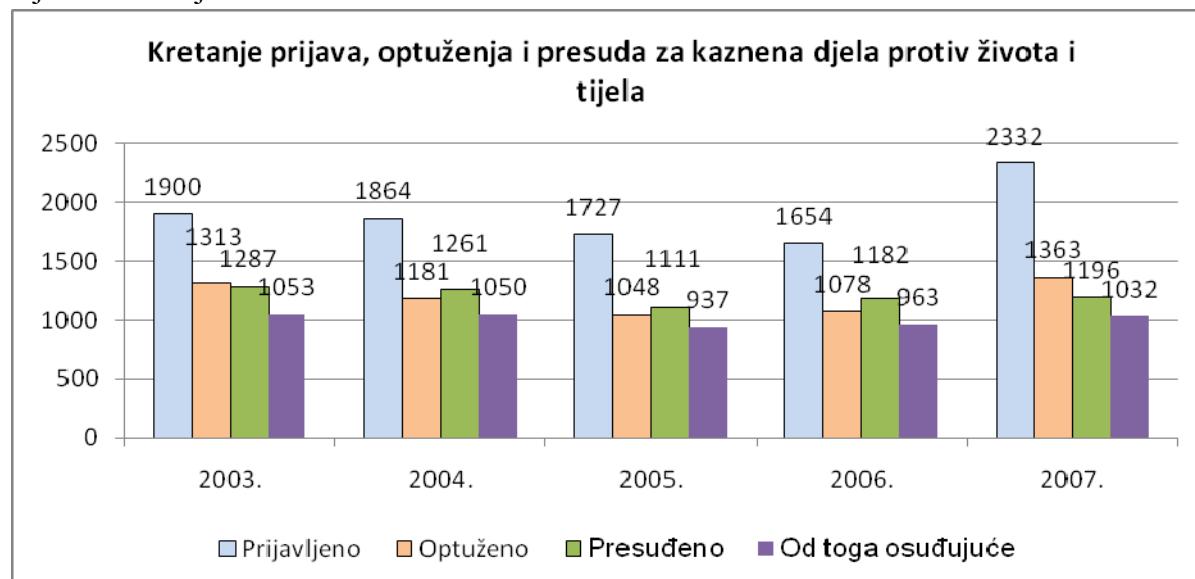
donesene su 342 odluke. Obustavljen je 36 istrage ili 10,5%, a optuženo je 306 osoba ili 89,5%. Nadležni županijski sudovi su u izvještajnoj godini donijeli 210 presuda (u 2006. godini odneseno je 156 presuda), od toga 193 ili 91,9% bilo je osuđujućih, 9 ili 4,3% oslobođajućih i 8 ili 3,8% odbijajućih presuda. Uspješnost Ureda u postupku je iznad redovnih državnih odvjetništava, ako tome dodamo da je od 193 osuđujućih presuda njih 124 ili 64% bilo zatvorskih kazni tada možemo reći da Ured svojim rezultatima pokazuje kako može u cjelini usmjeriti na rad na složene predmete korupcije i organiziranog kriminaliteta.

Naime, u 2007. godini Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nakon popunjavanja najnužnijih kapaciteta Ureda i usmjerena na rad pojedinih odjela odlučilo je da će Ured raditi isključivo na složenim i teškim predmetima organiziranog kriminaliteta i korupcijskim predmetima srednje i više, odnosno visoke razine, dok se na rad u drugim lakšim predmetima upućuju državni odvjetnici i zamjenici iz cijele hrvatske na način kako je to pojašnjeno u dijelu pod 2.5.2.

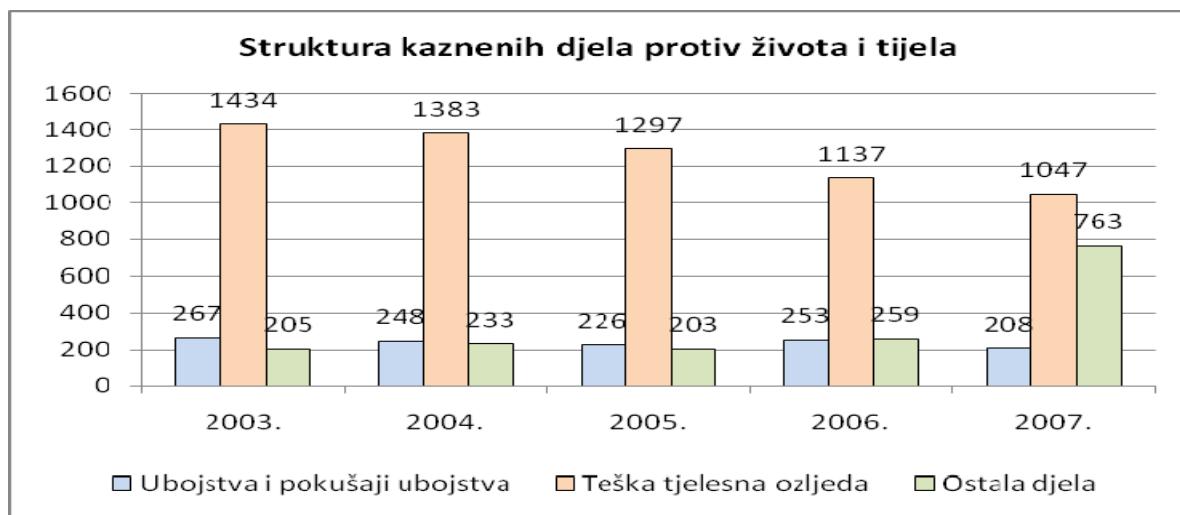
2.1.3. Područja kriminala –kretanje i rad na predmetima

2.1.3.1. Kaznena djela protiv života i tijela

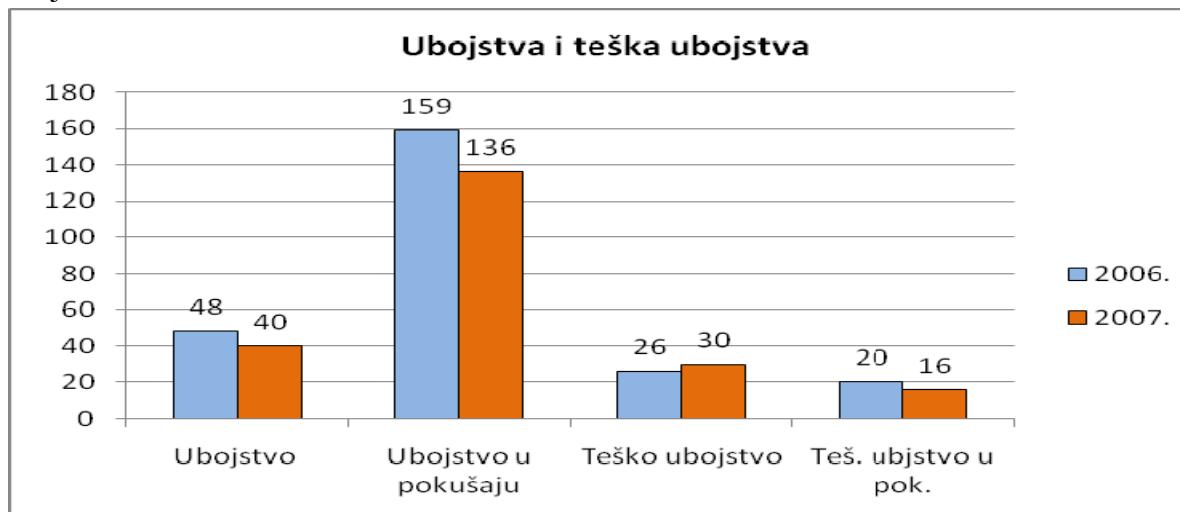
Kao što to pokazuje grafikon prijave za kaznena djela protiv života i tijela su nakon višegodišnjeg kontinuiranog pada u porastu, prvenstveno zbog izmjene Kaznenog zakona obzirom da se sada progoni po službenoj dužnosti za laku tjelesnu ozljedu ako je oštećeno dijete ili maloljetna osoba.

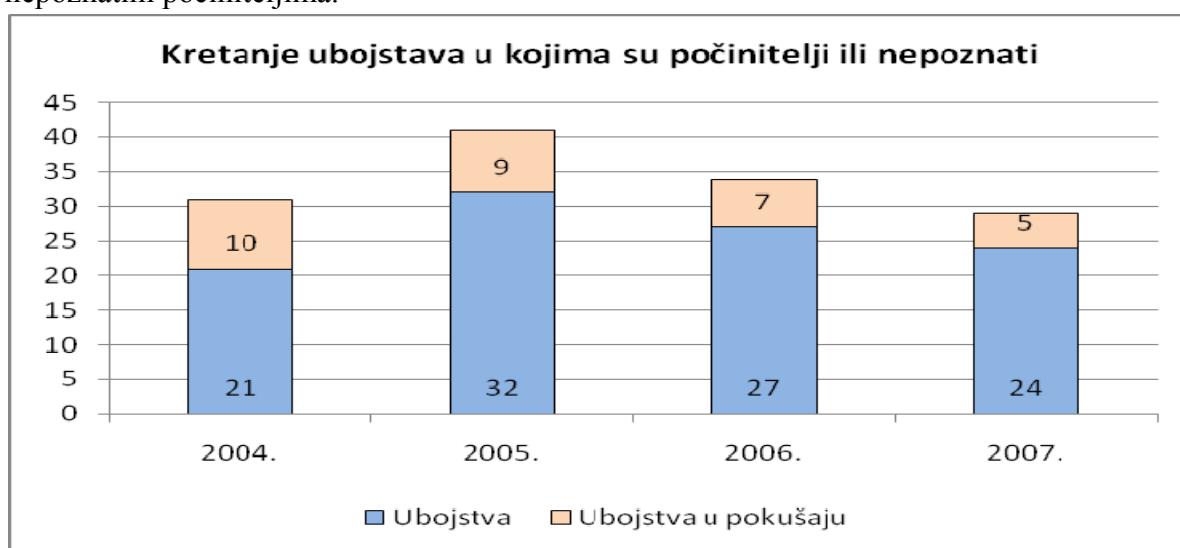
Da se ne radi o porastu ovih kaznenih djela vidljivo je i iz donjeg grafikona u kojem je prikazana struktura kaznenih djela protiv života i tijela. Grafikon pokazuje stalan pad najtežih oblika (ubojstva i teške tjelesne ozljede), ali i porast prijava za druga djela iz ove glave.

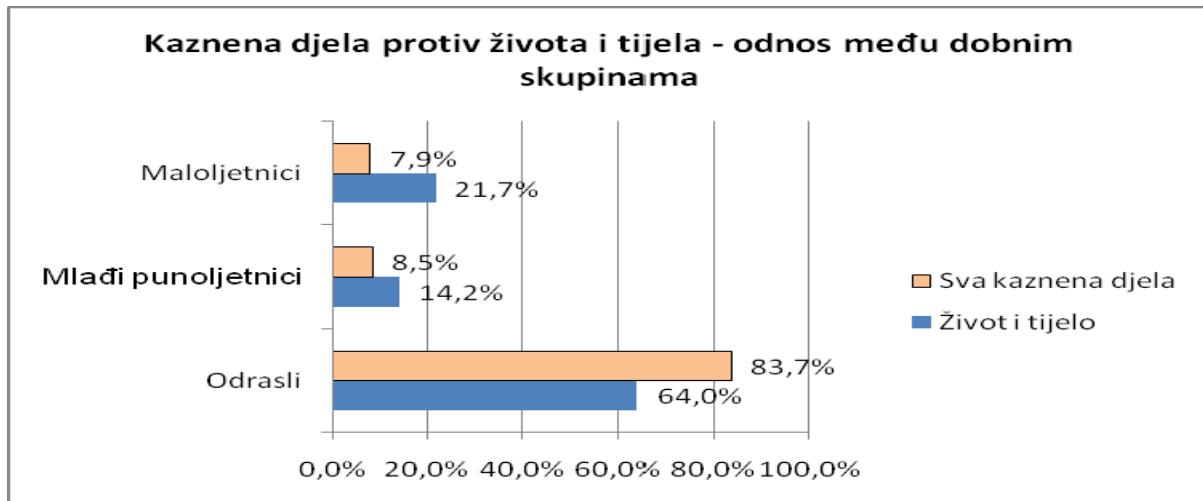
I iz gornjeg grafikona, ali posebno iz grafikona o kretanju kaznenih djela ubojstava i teških ubojstava vidljivo je da niti ti najteži oblici nisu u porastu. Dakle ne možemo govoriti o porastu ovih najtežih oblika ovih kaznenih djela jer to ne proizlazi iz broja prijava državnom odvjetništvu.

Tvrđnja o velikom porastu ne proizlazi niti u odnosu na kaznena djela počinjena po nepoznatim počiniteljima.

Kaznena djela protiv života i tijela su zastupljena u svim dobnim skupinama. U odnosu na strukturu prijavljenog kriminala u ovim kaznenim djelima je nešto veće učešće mlađe populacije kako je to i vidljivo u donjem grafikonu.

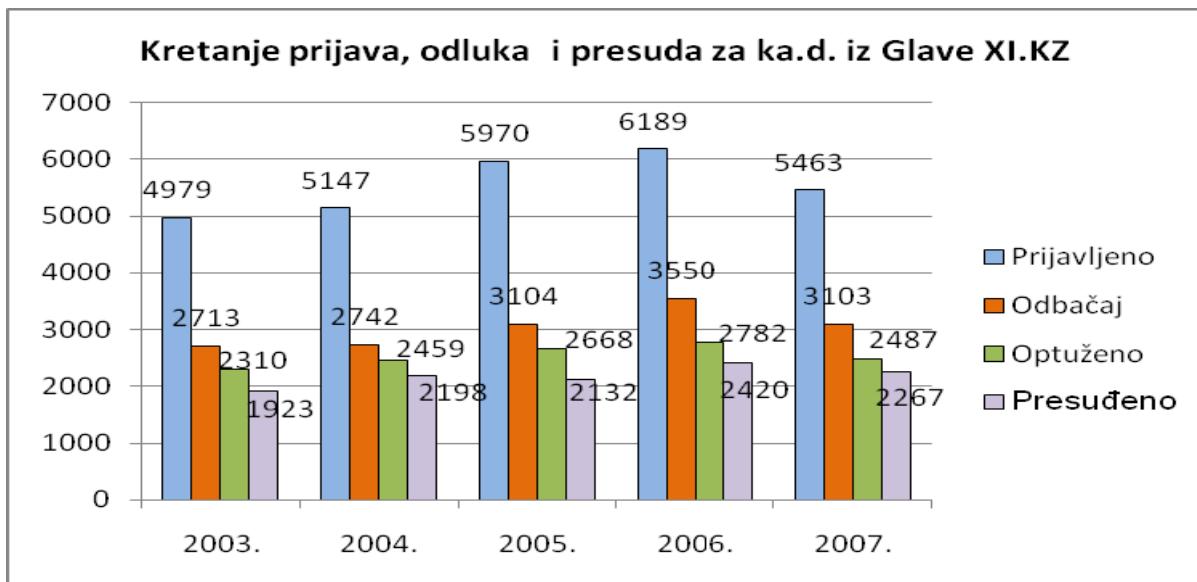
Porast broja maloljetnika koji čine kaznena djela s elementima nasilja, dijelom je rezultat izmjene zakonskih odredaba i uglavnom se odnosi na kaznena djela tjelesne ozljede i teške tjelesne ozljede. Uvidom u konkretne predmete vidljivo je da su oštećenici i kod najmanjih ozljeda zatražili liječničku pomoć (manji udarci, ogrebotine), potom liječnici sukladno zakonu obavještavaju policiju, a nakon obrade policija dostavlja kaznenu prijavu državnom odvjetništvu. Kod maloljetnih počinitelja tjelesnih ozljeda ne uočavaju se posebna obilježja, uglavnom je riječ o kaznenim djelima ekscesnog karaktera, najčešće dolaze iz obitelji neopterećenih sociopatološkim obilježjima, no ipak može se zaključiti da maloljetnici sve češće verbalne sukobe i međusobne teškoće u komunikaciji rješavaju fizičkim nasiljem. U slučajevima u kojima je počinjeni delikt nasilja proizašao iz smišljenog ili konstantnog nasilničkog oblika ponašanja obično se radi o grupi maloljetnika u kojoj najčešće mlađe punoljetne osobe imaju glavnu ulogu.

Za odrasle osobe za sva kaznena djela protiv života i tijela sudovi su donijeli 996 presuda, od čega 859 ili 86,2% osuđujućih i 78 ili 7,8% oslobođajućih, te 59 ili 5,9% odbijajućih. Za kaznena djela ubojstva i pokušaja ubojstva iz članka 90. i 91. Kaznenog zakona doneseno je 127 presuda od kojih je bilo 117 ili 92,1% osuđujućih.

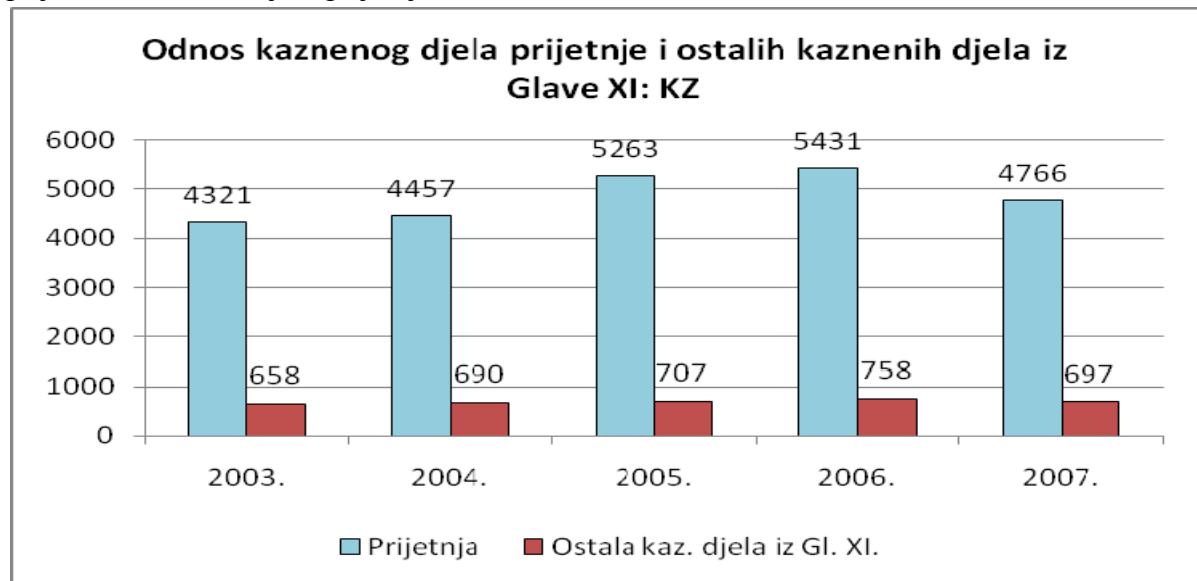
2.1.3.2. Kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina

Kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina pratimo u odnosu na odrasle osobe, jer su prijave za ova kaznena djela protiv mlađih punoljetnih i maloljetnih osoba rijetke. Gornji grafikon pokazuje pad broja prijava u 2007. godini.

Nakon imovinskih delikata ova kaznena djela su najbrojnija kod odraslih osoba. U 2007. godini prijavljene su 5 463 odrasle osobe, što je pad u odnosu prema 2006. godini kada je bilo prijavljeno 6 189 osoba.

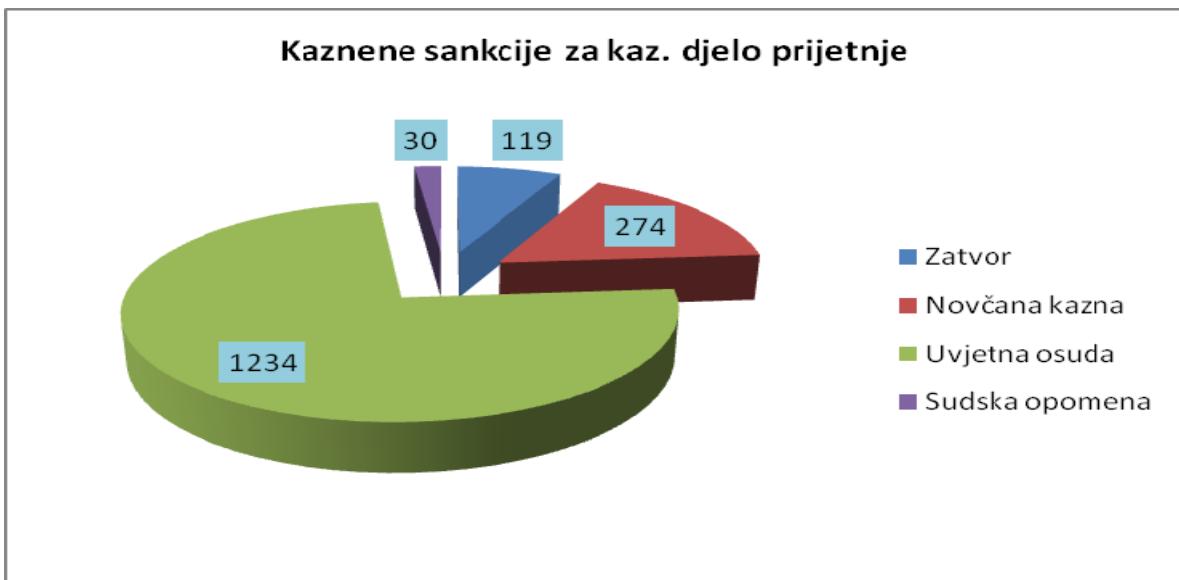

Do pada je došlo iz razloga što se za kazneno djelo iz stavka 1. članka 129. Kaznenog zakona (prijetnja) više ne progoni po službenoj dužnosti. Osim kaznenog djela prijetnje, najviše prijava je bilo za kazneno djelo iz članka 114. Kaznenog zakona – povreda prava na rad i to 203. prijave. Iz grafikona je vidljivo da je do pada prijava došlo upravo zbog pada prijava za kazneno djelo prijetnje.

Kao i prethodnih godina kazneno djelo prijetnje iz članka 129. Kaznenog zakona daleko je najbrojnije i s 4 766 prijava čini 87,2% svih kaznenih djela iz ove glave. Podaci pokazuju da je porast prijava za kazneno djelo prijetnje stalan.

Riješeno je 5 589 prijava od čega odbačajem 3103 prijave ili 55,5%, što je daleko iznad prosjeka za kaznena djela iz drugih glava Kaznenog zakona i to zbog kaznenog djela prijetnje koje se progoni po prijedlogu, pa kad je prijedlog povučen državni odvjetnik mora odbaciti prijavu, ali i zbog neutemeljenosti većeg broja ovih prijava.

Optuženo je 2 487 osoba, a presuda je donesena u odnosu na 2 267 osoba. Osuđujućih presuda je bilo 1 880, a od toga su zatvorske kazne izrečene u odnosu na 147 osoba. Kazne zatvora izriču se prvenstveno za najteža kaznena djela iz ove glave (otmica), ali i za teže oblike kaznenog djela prijetnje za koje je izrečeno 199 kazni zatvora. Kako je podneseno svega 107 žalbi zbog odluke suda o kazni očito je da su državni odvjetnici obzirom na strukturu djela zadovoljni izrečenim sankcijama. Međutim, cijeneći da se ovom Glavom Kaznenog zakona štite temeljne slobode i prava čovjeka i građanina upitna je politika kažnjavanja za pojedina kaznena djela što državni odvjetnici trebaju cijeniti s više pozornosti.

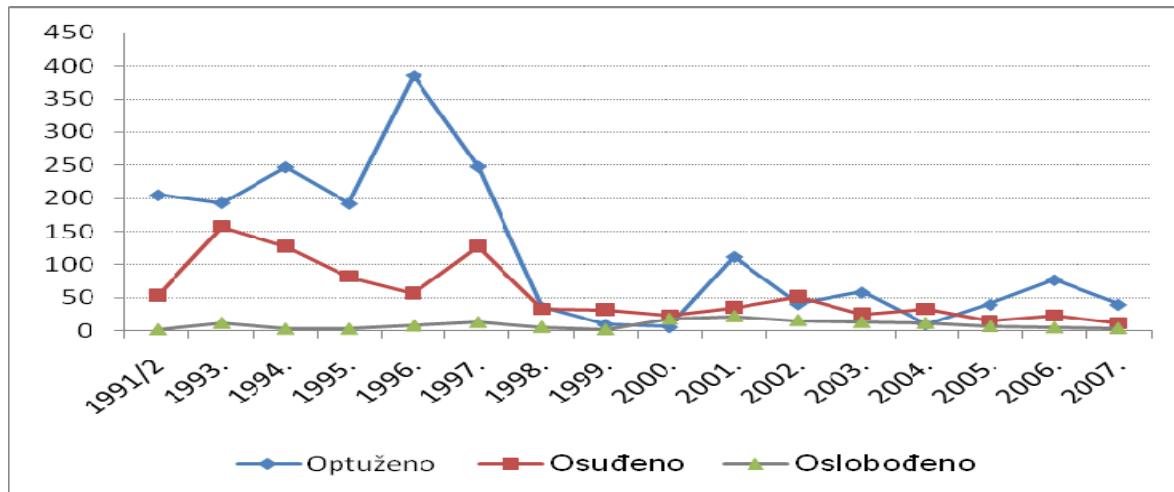
2.1.3.3. Kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom

Odredbe o kaznenim djelima protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom nalaze se u Glavi XIII. Kaznenog zakona. Osnovna značajka tih kaznenih djela je njihova heterogenost, tako da ih razvrstavamo u tri skupine i to: kaznena djela protiv čovječnosti i mira i ratni zločini, kaznena djela vezana uz zloporabu droga i ostala kaznena djela iz Glave XIII. Kaznenog zakona. Kaznena djela vezana uz zloporabu opojnih droga obrađena su posebno u dijelu pod 2.1.3.4.

2.1.3.4.1. Kaznena djela protiv čovječnosti i mira (ratni zločini)

Kaznena djela protiv čovječnosti i mira, ratni zločini i postupanja u ratu i s njime izjednačenom stanju (članak 156 do 167. KZ-a) nazivamo zajedničkim imenom - ratni zločini. Zakonski opisi ovih kaznenih djela proizlaze direktno iz pravila međunarodnog kaznenog prava, odnosno međunarodnih konvencija kao što su Konvencija o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1949. godine, zatim četiri Ženevske konvencije iz 1949. godine kao i drugih akata međunarodne zajednice, a koja djela je Republika Hrvatska dužna unijeti u svoj Kazneni zakon i poduzimati kazneni progon na osnovu preuzetih obveza iz navedenih konvencija.

Iz podataka koji se posebno prate u godišnjim izvješćima za ratne zločine počevši od oružane agresije na Republiku Hrvatsku, dakle, od 1991. do kraja 2007. godine slijedi da je državno odvjetništvo za ratne zločine evidentiralo prijava protiv nešto više od 4900 osoba. Oko 26% tih prijava je odbačeno, dok je u odnosu na 3 827 prijavljenih pokrenut postupak i vođen u najvećem dijelu u odsutnosti.

Grafikon pokazuje kretanje odnosa optuženih, osuđenih i oslobođenih osoba u vremenu od 1991. do 2007. godine. Ujedno pokazuje kako rad na ovim predmetima traje i danas dvanaest godina nakon svršetka rata. Po našim procjenama na predmetima ratnih zločina morati će se i dalje intenzivno nastaviti jer još uvijek za dio počinjenih zločina počinitelji nisu otkriveni zbog čega se od redarstvenih vlasti traži još veći angažman.

U 2007. godini za ova djela prijavljeno je 110 osoba. Za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog pučanstva (članak 158. KZ) – prijavljene su 103 osobe, a za kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika (članak 160. KZ-a) - 7 osoba.

Ukupno je u radu za ova djela bilo 126 prijava (16 iz ranijih godina i 110 iz izvještajne godine). Odbačeno je 14 kaznenih prijava, a protiv 42 osobe podnesen je istražni zahtjev. Po dovršenoj istrazi, iz ove i ranijih godina, u odnosu na 25 osoba istraga je obustavljena, dok je protiv 40 osoba podignuta optužnica. U tijeku je nekoliko velikih postupaka, od kojih je najpoznatiji onaj u kojem postupamo po optužnici preuzetoj od Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju u predmetu Ademi-Norac. Tijekom 2007. godine sudovi su donijeli 16 presuda od kojih je 12 bilo osuđujućih.

Protekom vremena sve je složeniji rad na prikupljanju dokaza o odgovornosti osoba protiv kojih je postupak ranije pokrenut, a još uvijek nije dovršen, bilo zbog toga što predmeti stoje u istrazi ili u optuženju. U ovim predmetima protivimo se suđenjima u odsutnosti. Naime, ako se sudi u odsutnosti u slučaju dostupnosti okrivljenika na njegov zahtjev kazneni postupak se mora obnoviti i stoga smatramo kako se suđenjem u odsutnosti ništa ne rješava, osim što se provođenjem tih suđenja izlažemo opravdanim prigovorima predstavnika međunarodne zajednice. Dosadašnja iskustva pokazuju kako je u ovim predmetima nužna prisutnost okrivljenika jer se u tom slučaju činjenično stanje može potpuno utvrditi i samim time se otklanjaju sve sumnje u objektivnost vođenja postupka. Zaključivanjem sporazuma o

razmjeni dokaza sa Republikom Srbijom i Crnom Gorom stvoreni su uvjeti da tužiteljstva u tim državama protiv osoba koje su njihovi državljanini, a koje su nama nedostupne, pokrenu postupak. U nekoliko slučajeva ti postupci su u tijeku. Kako se u tim slučajevima kazneni progon u Republici Hrvatskoj ne obustavlja to cijenimo da je to rješenje za onaj dio procesuiranih koji su nama nedostupni, a koji su i njihovi državljanini.

Veliki broj pokrenutih kaznenih postupaka, a u kojima često, nakon što su počinitelji dostupni, dolazi do oslobođajućih presuda i samim time prigovora o neselektivnosti u progonu, traži neprekidan rad u ovim predmetima. Nakon razmatranja i ponovnog istraživanja pojedinih slučajeva dio postupaka protiv okrivljenika je obustavljen. U svim slučajevima u kojima je ocijenjeno kako nema osnovane sumnje da je okrivljeni počinio ratni zločin državna odvjetništva izvršila su prekvalifikaciju s kaznenog djela ratnog zločina na oružanu pobunu, nakon čega je primijenjen Zakon o općem oprostu. To je prihvatljivo rješenje, jer ako se za bilo koju od ovih osoba naknadno utvrdi da je neposredno naredila ili počinila kazneno djelo ratnog zločina ne postoje procesne zapreke za pokretanje kaznenog postupka.

Međutim još uvijek u ovim ali i drugim slučajevima su stvarni počinitelji i njihovi naredbodavci nepoznati. Da bi mogli sustavno pratiti rad na ovim predmetima i prikupljati podatke iz raznih izvora, od Međunarodnog suda u Haagu, ili od susjednih država ocijenili smo kako nije dovoljno kao do sada samo pratiti postupak protiv prijavljenih osoba. Zbog toga smo započeli s izradom baze podataka o počinjenim ratnim zločinima na području Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata. Baza sadrži osnovne podatke o samom zločinu (naziv, mjesto i vrijeme počinjenja), kratki činjenični opis zločina, dokaze i činjenice kojima se zločin dokazuje, a ako su počinitelji poznati i dokaze i činjenice iz kojih proizlazi osnovana sumnja da su počinili taj zločin, te u slučaju ako je počinitelj poznat verificirani popis osoba protiv kojih je kazneni postupak u tijeku ili su osuđene za to djelo. Cilj izrade ove baze je utvrditi stvarni broj zločina, vidjeti u kojim slučajevima, a u kojima je došlo do teškog stradanja civilnog stanovništva i ratnih zarobljenika postupak nije pokrenut jer se ne znaju neposredni izvršitelji. Nužno je u tim slučajevima ocijeniti možemo li pokrenuti kazneni postupak temeljem zapovjedne garantne odgovornosti (odgovornost za nečinjenje), jer osim neposrednih počinitelja za te zločine su također odgovorni njima nadređeni zapovjednici, koji nisu ništa poduzeli da se zločini spriječe, iako su za njih znali i mogli su ih spriječiti. Osim navedenog ovakav način praćenja ratnih zločina olakšati će pretraživanje podataka i uspoređivanje s podacima drugih država ili institucija i u konačnici bi trebao rezultirati pokretanjem kaznenih postupaka za pojedine slučajeve u kojima do sada počinitelji nisu otkriveni.

U tabeli 21. str. 152. dan je zbirni pregled po osobama protiv kojih je postupak, , a u tabeli 22. na str.153. i prvi rezultati popisa zločina, op postupcima u tijeku i osuđenima.

Pored navedenog državno odvjetništvo u suradnji s policijom i dalje radi na predmetima ratnih zločina počinjenih u tijeku Drugog svjetskog rata. U ovim slučajevima je izuzetno teško prikupiti dokaze. Naime u istraživanju ovih slučajeva nadležna tijela i institucije se susreću s brojnim teškoćama vezanim za otkrivanje i procesuiranje počinitelja i

naredbodavaca, odnosno bolje rečeno s teškoćama u prikupljanju dokaznog materijala koji bi nam omogućio podnošenje istražnih zahtjeva. S obzirom da su se ti ratni zločini dogodili prije skoro 60 godina, većina aktera je umrla, a svjedoka koji bi imali neposredna saznanja gotovo i nema, a i sami zbog mogućnosti progona ne žele o tome iskazivati. Od Hrvatskog državnog arhiva zatražili smo pregled sve njima dostupne arhivske građe radi utvrđivanja zapovjednog lanca, a rezultati istraživanja su potvrdili kako su tvrdnje o počinjenim zločinima osnovane. Preliminarna istraživanja daju osnova za tvrdnju da je počinjenje tih zločina zapovjeđeno iz tadašnjeg vojnog i političkog vrha države, ali u pogledu neposrednih naredbodavaca i počinitelja nismo za sada dobili korisne informacije. Kako bi došli do podataka koji mogu poslužiti za ocjenu odgovornosti pojedinaca zaključen je s Hrvatskim državnim arhivom ugovor o dodatnim istraživanjima, kojeg bi trebala provesti tri nezavisna tima pod nadzorom Državnog arhiva, jer cijenimo da se tek multidisciplinarnim istraživanjima dostupne arhivske građe, bibliografije i drugih izvora, uz istovremeni rad policije i drugih službi mogu utvrditi razmjeri tih zločina i prikupiti podaci koji bi omogućili pokretanje postupaka.

2.1.3.4.1. Ostala kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom

Osim kaznenih djela navedenih pod a) i kaznenih djela zlorporabe opojnih droga iz članka 173. Kaznenog zakona za druga kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom podnijeta je državnim odvjetništвимa 421 prijava.

Neka od ovih kaznenih djela izazivaju pozornost kako državnih tijela Republike Hrvatske, tako i međunarodne zajednice i to posebno:

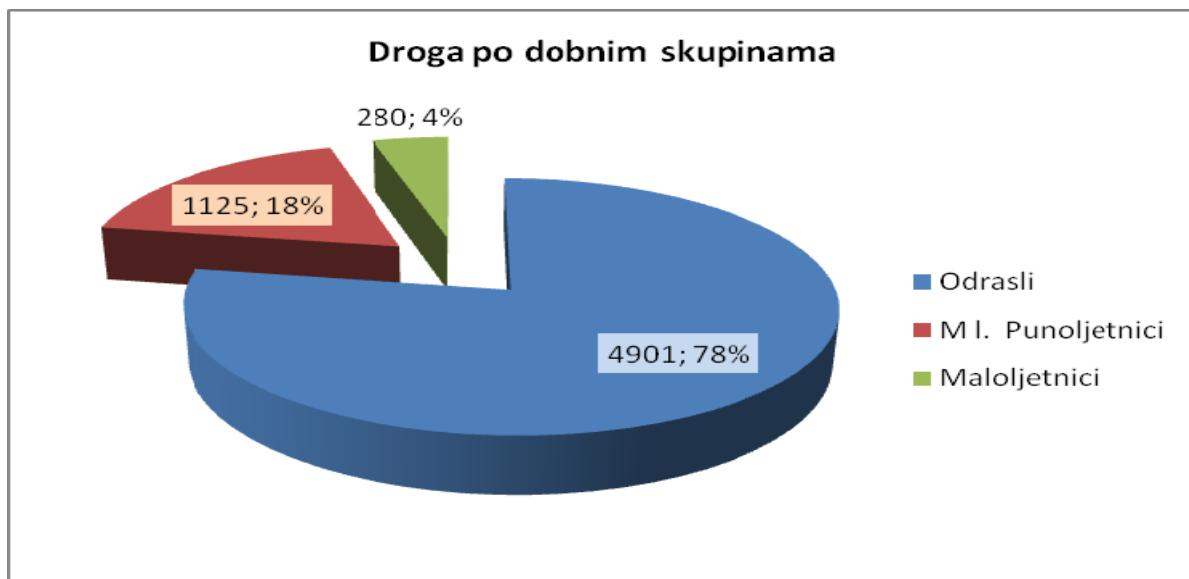
- rasna i druga diskriminacija (članak 174. KZ) za koje djelo su prijavljene 4 osobe,
- trgovanje ljudima i ropstvo (članak 175. KZ), za ovo djelo je prijavljeno je 16 osoba (5 na štetu maloljetnih osoba), podneseno je 8 istražnih zahtjeva, a po dovršenoj istrazi u je jedna osoba optužena. Presuda za ovo djelo nije bilo.
- u ovoj skupini najbrojnija kaznena djela - protuzakonito prebacivanje osoba preko državne granice (članak 177. KZ). Za stavak 1. i 2. ovog članka prijavljeno je 256 osoba, što je manje nego u 2006. godini kada su bile prijavljene 302 osobe, optuženo je 215 osoba, a sudovi su donijeli 208 presuda od kojih 201 posuđujuća, time da je 45 osoba osuđeno na kazne zatvora, dok je za stavak 3. ovog članka (organizirane grupe ili zločinačke organizacije) prijavljeno 90 osoba (44 osobe u 2006. godini),, istraga je zahtijevana u odnosu na 93 osobe, a nakon dovršenih istraga iz tekuće i ranijih godine optuženo je 48 osoba, osuđeno je 12 osoba, sve na zatvorsku kaznu i
- međunarodna prostitucija (članak 178. KZ) primljeno je 12 prijava, rješavajući prijave iz prethodne godine i tekuće godine optuženo je neposredno 11 osoba i 2 nakon provedene istrage, osuđeno je 5 osoba, od toga 3 na zatvorske kazne.

Podaci pokazuju stalni porast prijava za ova kaznena djela, ali i primjerenije reagiranje u odnosu na počinitelje kaznenih djela trgovine ljudima i međunarodne prostitucije, koja djela izazivaju značajnu pažnju međunarodne javnosti.

2.1.3.4. Kaznena djela vezana za zlouporabu opojnih droga

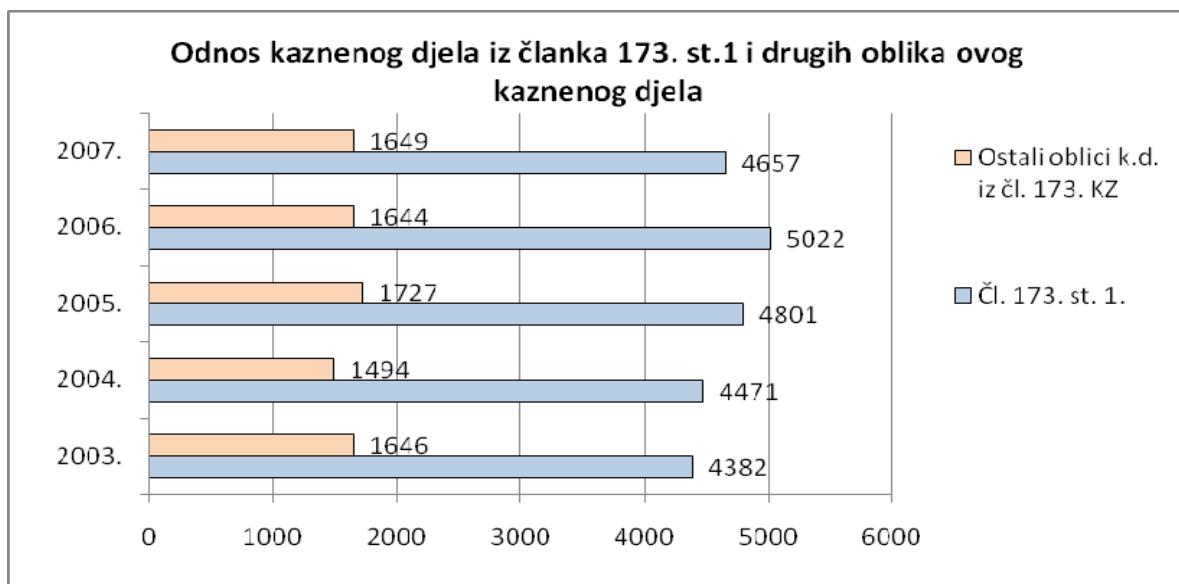
Za kazneno djelo iz članka 173. Kaznenog zakona u 2006. godini prijavljeno je 6 306 poznatih osoba ili 3,4% osoba manje nego tijekom 2006. godine kada je bilo prijavljeno 6 528 osoba.

Kazneno djelo posjedovanja iz članka 173. st. 1. Kaznenog zakona, kao najblaži oblik u ukupnom kriminalitetu vezanom za drogu sudjeluje sa 73,8% svih prijavljenih osoba. U tome nema bitne razlike u odnosu na prethodne godine. Veliki broj kaznenih prijava za najlakše oblike ovog kaznenog djela, često za neznatne količine droge i protiv stranaca koji u ljetnim mjesecima dolaze u Republiku Hrvatsku, što je i razlog velikog broja odbačaja kaznenih prijava primjenom članka 28. Kaznenog zakona (beznačajno djelo). U takvim slučajevima obzirom na počinitelja, posljedice i težinu djela podnose se zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka. Slijedeći grafikon pokazuje zastupljenost po dobnim skupinama osumnjičenih.

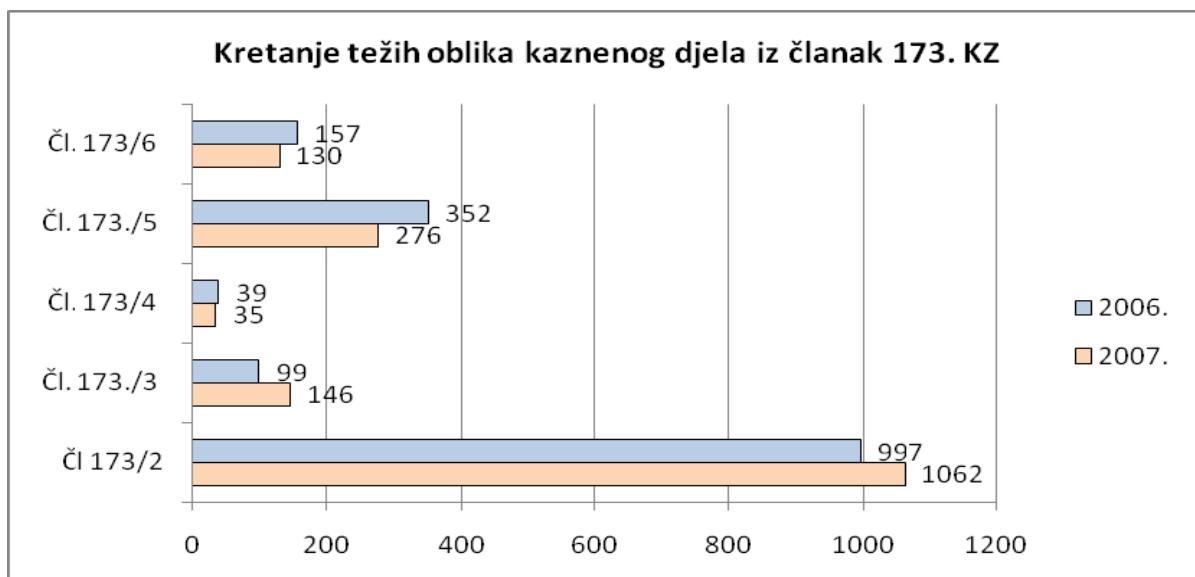
Pad prijava imamo za najblaži oblik ovog kaznenog djela iz stavka 1. članka 173. Kaznenog zakona – posjedovanje koji je kao najblaži oblik u padu za 7,3,6%, dok je za ostale oblike ovog kaznenog djela broj prijava skoro isti (1 644 u 2006. godini, 1 649 u 2007. godini). To je dobar trend jer ukazuje na usmjerenje policije prema otkrivanju i prijavljivanju trgovaca narkoticima, a ne prema krajnjim konzumentima.

Odnos kaznenog djela zlouporabe opojnih droga iz članka 173. stavak 1. Kaznenog zakona i ostalih modaliteta izvršenja ovog djela kroz pet godina prikazan je u sljedećem grafikonu

Ovi podaci pokazuju da su u padu prijave za najlakši oblik ovog kaznenog djela iz članka 173. stavak 1. KZ, dok su svi drugi oblici u neznatnom porastu.

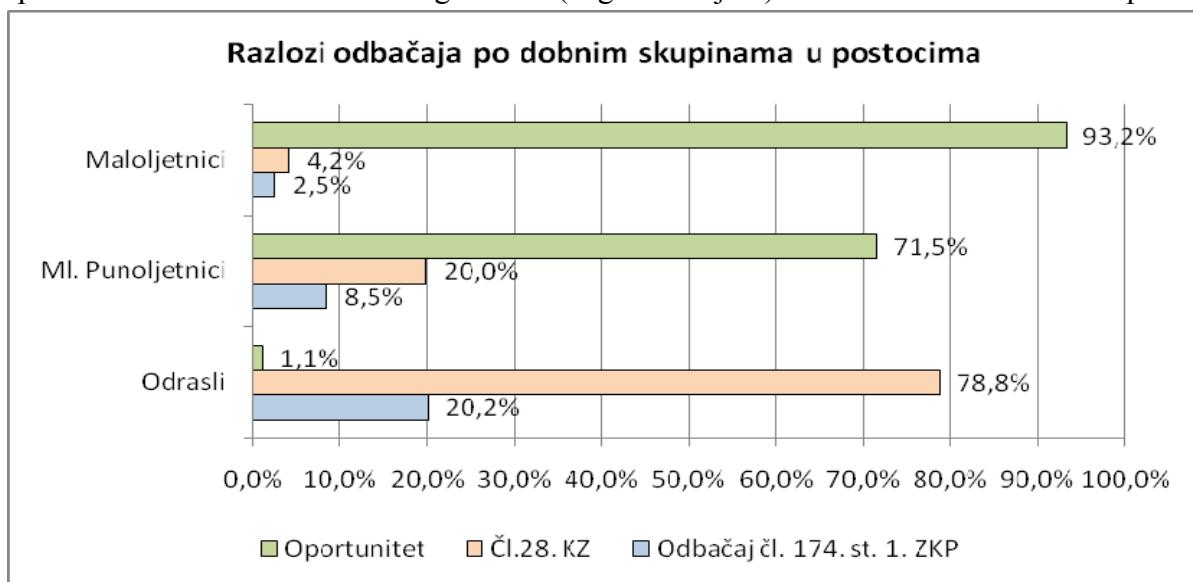
Da bi se mogla ocijeniti uspješnost policije u otkrivanju trgovaca drogom u slijedećem grafikonu prikazano je usporedno kretanje prijava za druge oblike kaznenog djela iz članka 173. Kaznenog zakona. U porastu je broj prijava za proizvodnju, odnosno prodaju narkotika iz članka 173. stavak 2. Kaznenog zakona, te za organizirani oblik ovog djela iz članka 173. st. 3. Kaznenog zakona. To su dobra kretanja jer težište treba biti na pojačanom otkrivanju proizvodača, preprodavača i organizatora prodaje droge obzirom da se samo tako može utjecati na smanjenje količine droge na narkotržištu i time na smanjenje broja novih konzumenata.

Kako je policija dužna prijaviti svako kazneno djelo bez obzira na njegovu težinu, to se za kazneno djelo iz članka 173. stavak 1. Kaznenog zakona podnose prijave i za posjedovanje neznatnih količina opojne droge (jedan oint, po nekada i za opušak marihuane i slično). U takvim slučajevima državni odvjetnici primjenom članka 28. Kaznenog zakona

odbacuju prijave ako je djelo očito beznačajno s obzirom na način postupanja počinitelja, njegovu krivnju i nastupjelu posljedicu za zaštićeno dobro i pravni sustav. U 2007. godini je primjenom članka 28. Kaznenog zakona odbačeno je 1 225 prijava ili 54,8% svih odbačaja za ovo djelo.

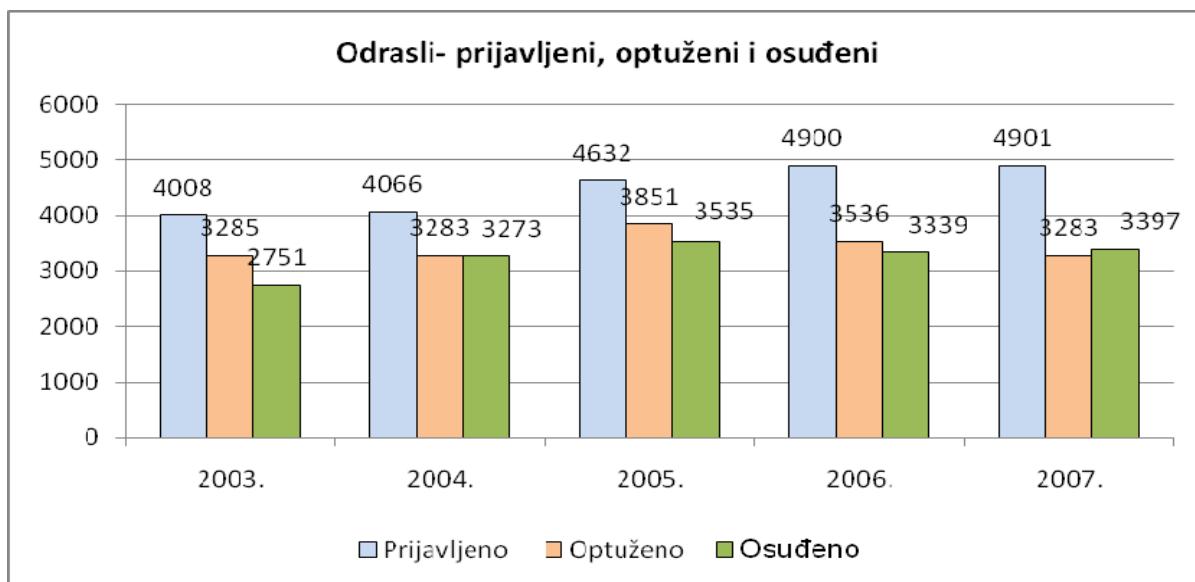
U narednom grafikonu dan je prikaz odbačaja iz razloga navedenih u članku 174. Zakona o kaznenom postupku (nema djela ili osnovane sumnje i dr.), te primjenom načela oportuniteta i članka 28. Kaznenog zakona (bagatelno djelo) u odnosu na sve dobne skupine.

Treba napomenuti kako se članak 28. Kaznenog zakona najviše primjenjuje u odnosu na odrasle osobe, dok se kod mlađih punoljetnih osoba i maloljetnih osoba kod odbačaja više primjenjuje oportunitet. Ovakvo postupanje državnih odvjetnika sukladno je propisu članka 175. Zakona o kaznenom postupku i članka 64. Zakona o sudovima za mladež prema kojem državni odvjetnik može odlučiti da odgodi početak započinjanja kaznenog progona ako prijavljena osoba pristane da se podvrgne postupku odvikavanja od droge ili drugih ovisnosti. Cijeneći ova pozitivna iskustva primjene načela svrhovitosti smatramo da ta pozitivna iskustva treba primijeniti i u odnosu na osobe starije od 21 godine u svim slučajevima kada zbog male količine droge kazneni postupak nije najbolje rješenje. Podaci pokazuju da se oportunitet ne primjenjuje kod odraslih osoba jer se prijave uglavnom za kazneno djelo iz članka 173. stavak 1. Kaznenog zakona odbacuju zbog malog značaja, nasuprot tome kod mlađih dobnih skupina prijave se uglavnom odbacuju primjenom oportuniteta.

2.1.3.4.1. Odrasle osobe

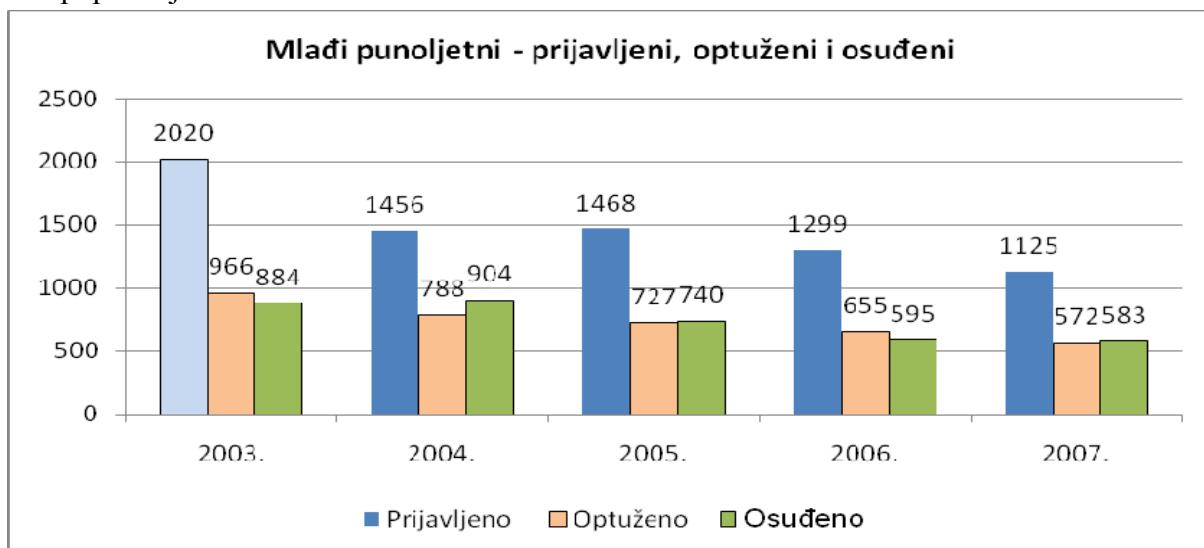
Donji grafikon pruža uvid u kretanje prijava za kazneno djelo zloporabe opojnih droga (članak 173. KZ), za sve njegove modalitete u razdoblju od 2003. do 2007. godine u odnosu na prijavljene, optužene i osuđene odrasle osobe.

U 2007. godini odbačeno je 1 419 prijava, optužene su 3 283 osobe. Za sve modalitete kaznenog djela iz članka 173. Kaznenog zakona u izvještajnom razdoblju doneseno je 3 557 presuda, od toga je 3 397 ili 95,5% osuđujućih. Broj zatvorskih kazni viši je od prosjeka. Izrečene je 903 zatvorske kazne ili 26,6% svih izrečenih sankcija. Razlog je što se za najteže oblike kaznenih djela iz članka 173. stavak 2. Kaznenog zakona u pravilu izriče zatvorska kazna, dok se za kazneno djelo iz članka 173. stavak 3. Kaznenog zakona ta kazna jedino i može izreći.

2.1.3.4.1. b) Mlađe punoljetne osobe

U ukupnom kriminalitetu mlađih punoljetnih osoba (4 248 osoba u 2007.) kaznena djela vezana za zlorabu opojnih droga sudjeluju s 1 125 prijava ili 26,5%. Kako je u 2006. godini bilo prijavljeno 1 299 mlađih punoljetnih osoba to je broj prijava manji za 1,4% i upravo smanjenje broja prijava za ova kaznena djela utječe na manji broj prijava za ovu populaciju.

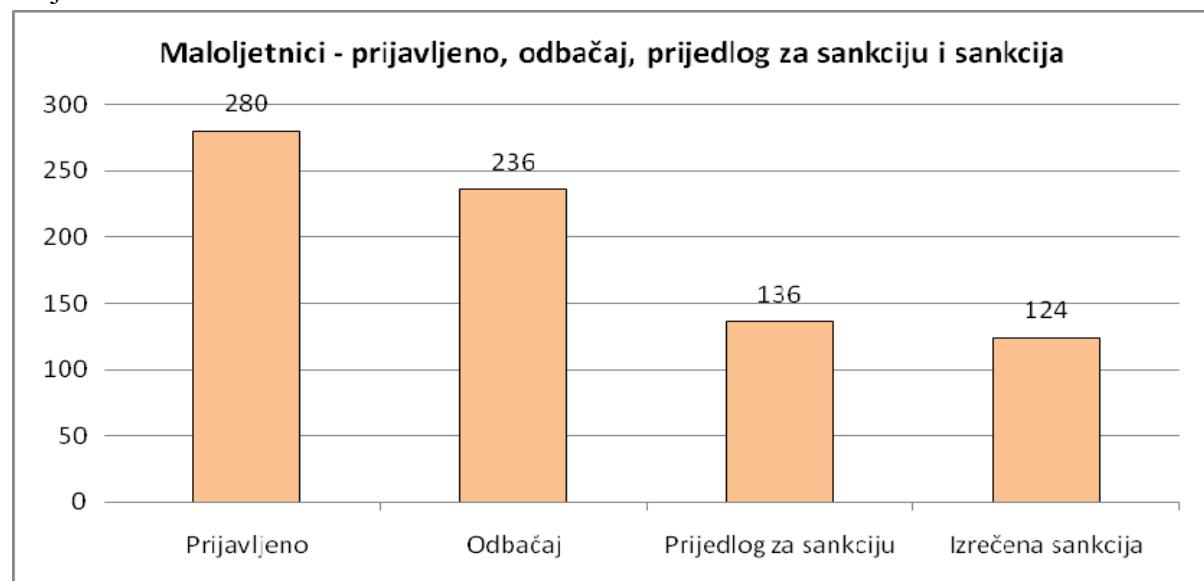
Za kazneno djelo posjedovanja opojnih droga iz članka 173. stavak 1. Kaznenog zakona primljeno je 877 prijava, ili 77,9% od ukupnog broja prijava za ovo djelo. Za kazneno

djelo iz stavka 2. bilo je prijavljeno 133 mlađih punoljetnih osoba. Odbačeno je 636 prijava, od toga 127 ili 20% primjenom članka 28. Kaznenog zakona, a 455 ili 74,5% primjenom oportuniteta. Primjena oportuniteta ima puno opravdanje kod kaznenih djela iz 173. stavak 1. Kaznenog zakona, kada mlađa punoljetna osoba pristane na primjenu članka 64. ZSM kako se ne bi nepotrebno pokretao kazneni postupak koji ponekad traje i nekoliko godina i samim time gubi svoj smisao, a mlađoj punoljetnoj osobi se u predistražnom postupku uz primjenu spomenutog načela može pružiti pomoć kroz posebnu obvezu odvikavanja od droge ili ako se radi o eksperimentatoru - posebnu obvezu upućivanja u savjetovalište za mlade. Optužene su 572 osobe, dok je u odnosu na 603 osobe donijeta presuda. Od toga je bilo 583 ili 96,7% osuđujućih, time da su izrečena 131 maloljetnička sankcija.

2.1.3.4.1. Maloljetne osobe

U ukupnom kriminalitetu maloljetnih osoba (3 950 osoba u 2007.) kaznena djela vezana za zlorabu opojnih droga sudjeluju s 280 prijava ili 7,1%. Kako je u 2006. godini bilo prijavljeno 467 maloljetnih osoba, to je broj prijavljenih maloljetnih počinitelja manji za 60%. Razlog smanjenja je manji broj prijava za kazneno djelo iz članka 173. stavak 1. Kaznenog zakona za koje su u 2006. godini primljene 352 prijave, a u 2007. godini 216 prijave. Smanjenje broja prijava protiv ove dobne skupine bilježe skoro sva državna odvjetništva. U grafikonu 15. na stranici 151. ovog izvješća prikazano je postotno učešće kaznenog djela zlorabe opojnih droga kod pojedinih dobnih skupina.

Za kazneno djelo posjedovanja opojnih droga iz članka 173. st. 1. Kaznenog zakona prijavljene je 216 ili 77,1% od ukupno 280 prijavljenih maloljetnika. Za kazneno djelo iz članka 173. stavak 1. Kaznenog zakona odluka je donesena u odnosu na 304 osobe (ostalo je neriješeno 169 prijava iz prošle godine), od čega je odbačeno 227 prijava, time da je u odnosu na 213 prijavljenih primijenjeno načelo oportuniteta, tako da je maloljetnik uz njegov pristanak prethodno upućen u centar za liječenje i prevenciju ovisnosti ili je upućen u savjetovalište za mladež.

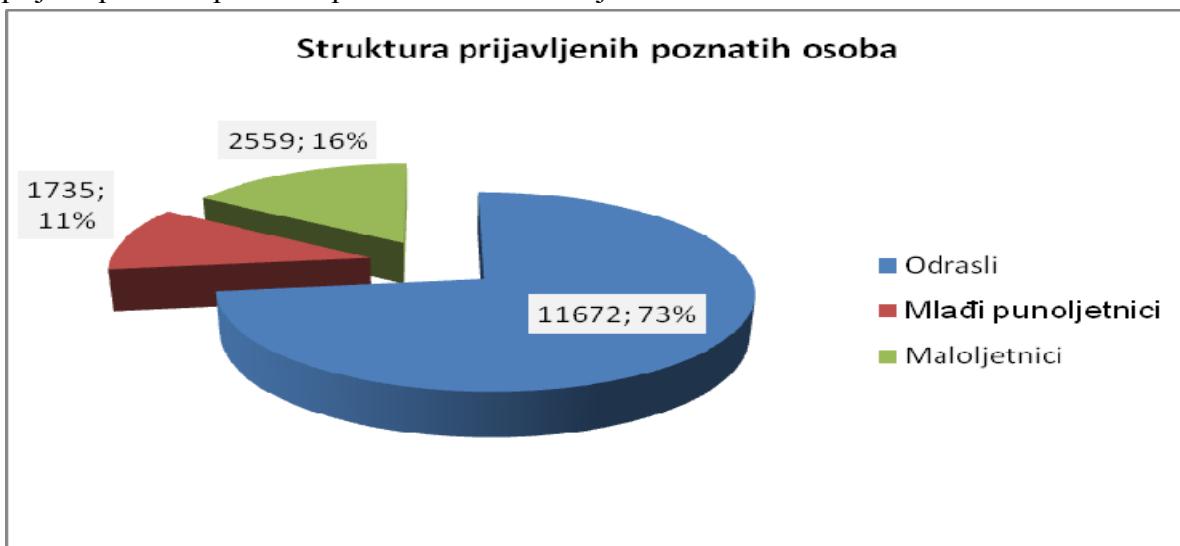
Ovdje je dan pregled odluka povodom prijave. Vijeća za mladež su izrekla 117 odgojnih mjera, 5 pridržaja maloljetničkog zatvora i 2 kazne maloljetničkog zatvora.

U grafikonu 16. na stranici 151. dan je postotni pregled pojedinih dobnih skupina počinitelja u ukupnom broju prijava za ovo kazneno djelo.

Grafikon pokazuje značajna odstupanja između pojedinih područja, kako u broju kaznenih djela, tako i u zastupljenosti pojedinih dobnih skupina. Ipak treba istaknuti kako na području Pule je bio veći broj prijavljenih turista i zbog toga podaci za Pulu odskaču u odnosu na druga područja.

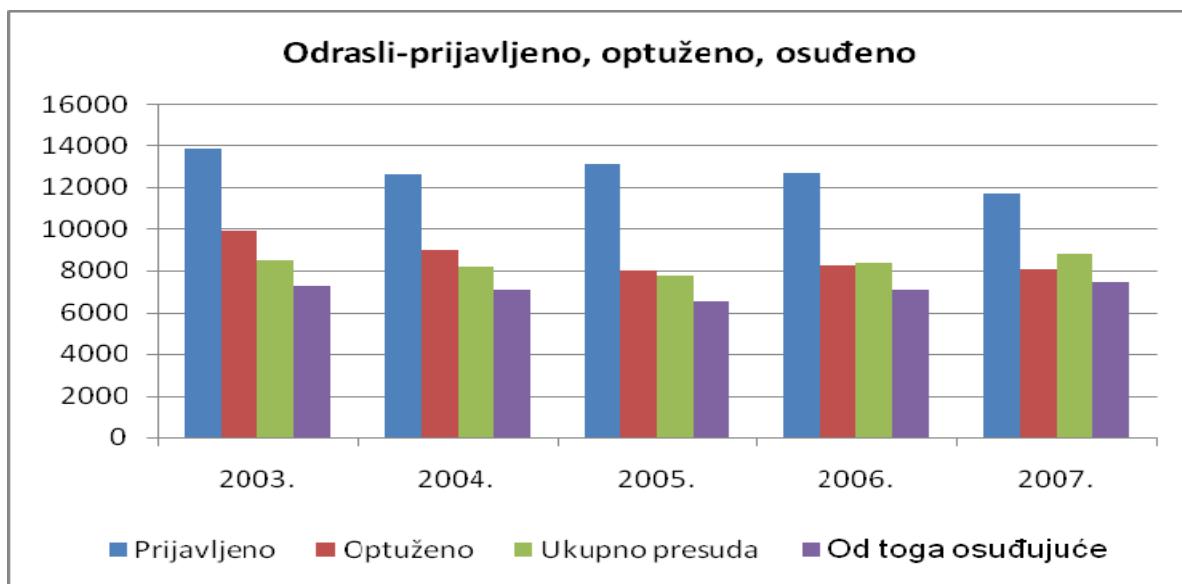
2.1.3.5.Kaznena djela protiv imovine

Kaznena djela protiv imovine su u ukupnoj strukturi kriminaliteta najbrojnija, kako u odnosu na poznate počinitelje, tako još više u odnosu na nepoznate počinitelje, jer se većina prijava protiv nepoznatih podnosi baš za ova djela.

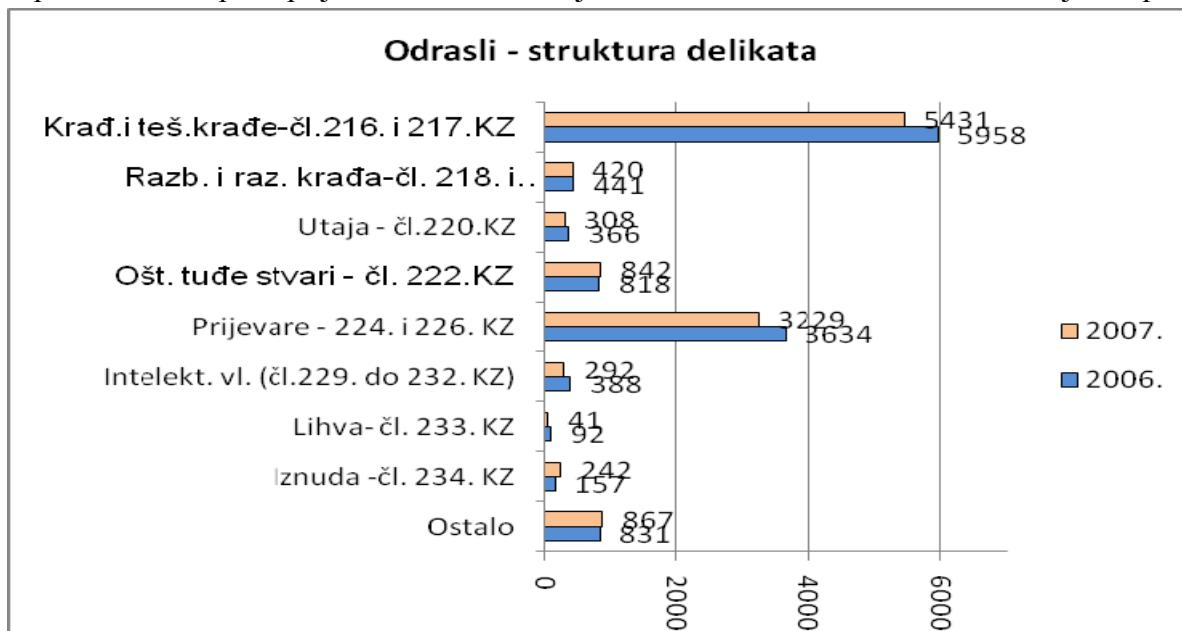

Učešće maloljetnika i mlađih punoljetnika je osjetno veće u nego kod drugih kaznenih djela (nešto više i od zloporabe droge). Pregled pojedinih dobnih skupina daje gornji grafikon o strukturi prijavljenih poznatih osoba. Za ova kaznena djela prijavljene su 11.672 odrasle, 1 735 mlađe punoljetne i 2559 maloljetne osobe. Iz grafikona je vidljivo da mlađi punoljetnici i maloljetnici sudjeluju s 25% u ukupnom broju prijavljenih za kaznena djela protiv imovine (u ukupnom kriminalitetu sudjeluju s 16%).

Donji grafikon u kojem je dan prikaz prijava i odluka u odnosu na odrasle osobe pokazuje oscilacije u broju podnesenih prijava protiv odraslih osoba. Nakon pada broja prijava za kaznena djela protiv imovine u 2004. godini za 9%, bilježimo porast prijava u 2005. godini za 4%, u 2005. godini, za 3,3% u 2006. godini, te daljnji pad od 8% u 2007. godini.

Kako i ove godine imamo pad prijava za kaznena djela čiji su počinitelji nepoznati, pa cijeneći da su kaznena djela protiv imovine dominantna u ukupnom broju prijava protiv nepoznatih⁴ kod pada prijava za imovinska djela možemo reći da su ova kaznena djela u padu.

U gornjem grafikonu dana je osnovna struktura imovinskih delikata odraslih osoba u 2006. i 2007. godini. Pokazuje pad krađa, teških krađa i razbojništava i razbojničkih krađa u odnosu na 2006. godinu. Ipak potrebno je istaknuti kako pad kaznenih prijava za kaznena djela protiv intelektualnog vlasništva, kod porasta ovih djela u drugim zemljama ukazuje kako postoji mogućnost da pad prijava ne održava realno stanje u zaštiti intelektualnog vlasništva.

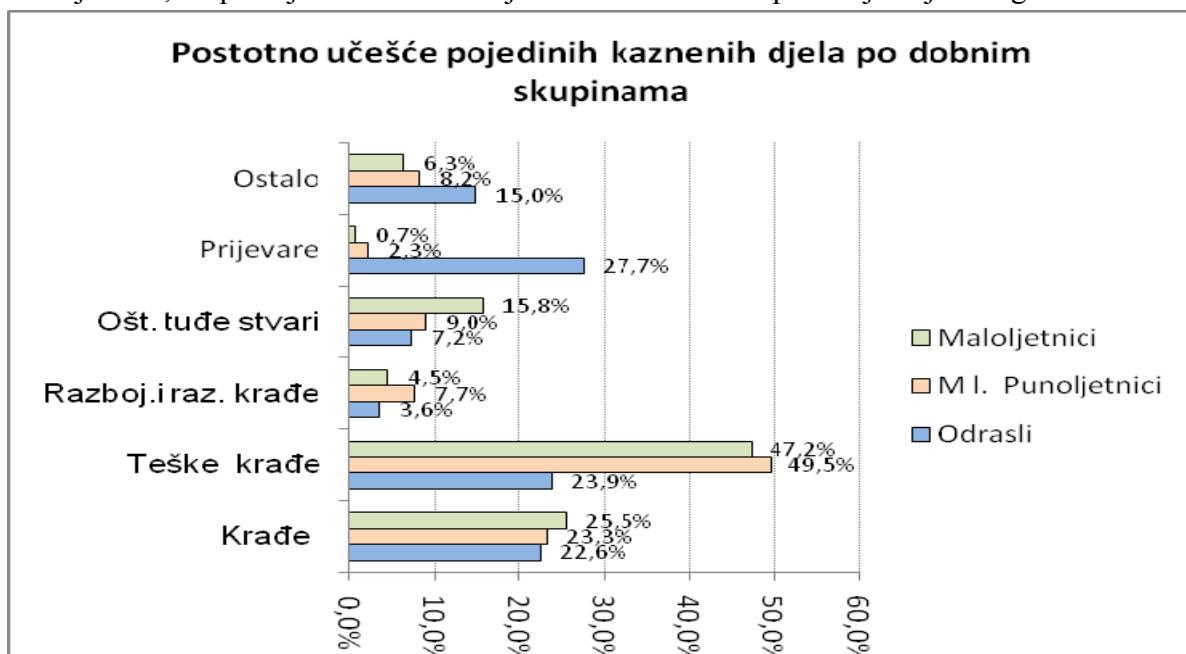
U odnosu na sve prijavljene osobe riješena je 16 451 prijava, od čega odbačajem 6 172 ili 37,5% riješenih prijava, neposrednim optuženjem ili neposrednim prijedlogom za sankciju 8 755, te istražnim zahtjevom 679 prijava, a zahtjevom za pripremni postupak u odnosu na

⁴ Vidi tablicu 8. na str. 134.

maloljetne počinitelje 845 prijava. Nakon istrage optuženo je 667 osoba, dok je u odnosu na 590 maloljetnika dan prijedlog za sankciju.

Sudovi su donijeli 10 620 presuda, od čega 9 125 ili 85,9% osuđujućih. Odraslim osobama većinom se izriču uvjetne osude (67,1%), zatvorskih kazni izrečeno je 1858 ili 24,8%. Za najteža kaznena djela (razbojništva i razbojničke krađe) izrečeno je odraslim osoba 370 osuđujućih presuda, od čega 269 ili 72,7% kazni zatvora. Za kazneno djelo razbojništva iz članka 218. stavak 2. Kaznenog zakona (oružano razbojništvo) izrečene su 102 zatvorske kazne, u odnosu na ove presude su državna odvjetništva podnijela 54 žalbe zbog odluke suda o kazni, jer smatraju da to teško kazneno djelo zasluguje teže kazne.

Kao što je to naprijed naznačeno kaznena djela protiv imovine su najzastupljenija u ukupnoj masi kriminaliteta kako kod odraslih osoba, tako i mlađih punoljetnika i maloljetnika, ali postoje razlike u samoj strukturi kao što to pokazuje slijedeći grafikon.

Prijevare su najbrojnije kod odraslih osoba, rijetke su među mlađim punoljetnim osobama i maloljetnicima, za razliku od toga kaznena djela teške krađe najbrojnija su u mlađoj populaciji.

Također postoje značajne razlike u načinu rješavanja prijava između odraslih osoba i mlađe populacije prijavljenih, posebno kod odbačaja prijava. Dok se kod odraslih osoba primjenom načela oportuniteta odbacuje zanemarivih 0,8% prijava, kod mlađih punoljetnih načelo oportuniteta primijenjeno je u odnosu 60% riješenih prijava, a kod maloljetnih počinitelja u 87% svih odluka. Uz obeštećenje oštećenika ovo načelo se može i mora više primjenjivati i u odnosu na odrasle osobe.

2.1.3.6. Kaznena djela protiv okoliša (Glava XIX.)

Kaznena djela protiv okoliša iz glave XIX. Kaznenog zakona zastupljena su s malim brojem prijava u ukupnoj broju prijava protiv odraslih osoba. Za ova kaznena djela podneseno

je 7 566 prijava ili 1,8% od ukupnog broja prijava. Za kazneno djelo onečišćenja okoliša iz članka 250. KZ podneseno je 25 prijava, osjetno više nego 2006. godine kada je primljeno su svega 9 prijava. Kako su ostale neriješene iz prošle godine 4 prijave to je ukupno bilo u radu 29 prijava. Odbačeno je 8 prijava optužene su neposredno dvije osobe i podnesen je jedan zahtjev za provođenje istrage. Kod drugih prijava izvidi su u tijeku. Navedena kaznena djela onečišćenja okoliša nisu brojna, iz ove glave Kaznenog zakona najviše prijava je podneseno za kazneno djelo protupravne gradnje iz članka 252.a Kaznenog zakona i to 221 prijava, slijedi kazneno djelo nezakonitog ribolova s 219 prijava, te protuzakoniti lov s 120 prijava.

Za kazneno djelo protupravne gradnje iz članka 252.a Kaznenog zakona se iz godine u godinu podnosi sve više prijava, ove godine kako je to već navedeno 221 prijava. Od tog broja odbačeno je 89 prijava optuženo je 108 osoba, dok su sudovi donijeli 87 presuda od toga 78 osuđujućih. U pravilu se izriče novčana kazna ili uvjetna osuda. Za kazneno djelo protupravne eksploracije rudnog blaga iz članka 261.a kojim se teško nagrduje okoliš i ošteće proračun jer se izbjegava plaćanje dužnih davanja, koje plaćaju osobe koje su dobiti koncesiju, bilo je prijavljeno 90 osoba, optuženo je 56 osoba, a osuđeno je 16 osoba.

2.1.3.7.Kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa

Glavu XX. KZ - kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa dijelimo na kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i kaznena djela protiv sigurnosti prometa. Primili smo ukupno 3 521 prijavu protiv poznatih počinitelja, od toga 3 138 prijava ili 89,1% odnosi se na odrasle osobe.

Od navedenog broja od 3 521 nove prijave 812 kaznenih prijava podnijeto je zbog kaznenih djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine. Broj kaznenih prijava se je povećao u odnosu na 2006. godinu kada je primljeno 690 prijava. Za ova kaznena djela optužena je 488 osoba, a sudovi su izrekli 507 presuda, od čega 398 osuđujućih.

Samo se dva kaznena djela odnose na sigurnost prometa (članak 272. KZ - izazivanje prometne nesreće i članak 273. KZ – nepružanje pomoći osobi koja je teško tjelesno ozlijedena u prometnoj nesreći. Za ova kaznena u 2007. godini državna odvjetništva su primila 2 709 kaznenih prijava protiv poznatih osoba. Kako su u 2006. godini bile prijavljene 2 504 osobe, to je porast znatan i iznosi 8,1%. Kako smo ranijih godina imali kontinuirani pad ovih kaznenih djela (u 2005. u odnosu na 2004. godinu pad je bio 8,4%) to ovi podaci pokazuju da su ova kaznena djela nakon duže vremena u porastu. Za kaznena djela izazivanja prometne nesreće s najtežom posljedicom (prouzrokovanje smrti jedne ili više osoba iz članka 272. stavak 3. i 4. KZ) primili prijave protiv 347 osoba, što je neznatno povećanje u odnosu na 2006 godinu kada je primljeno 338 prijava.

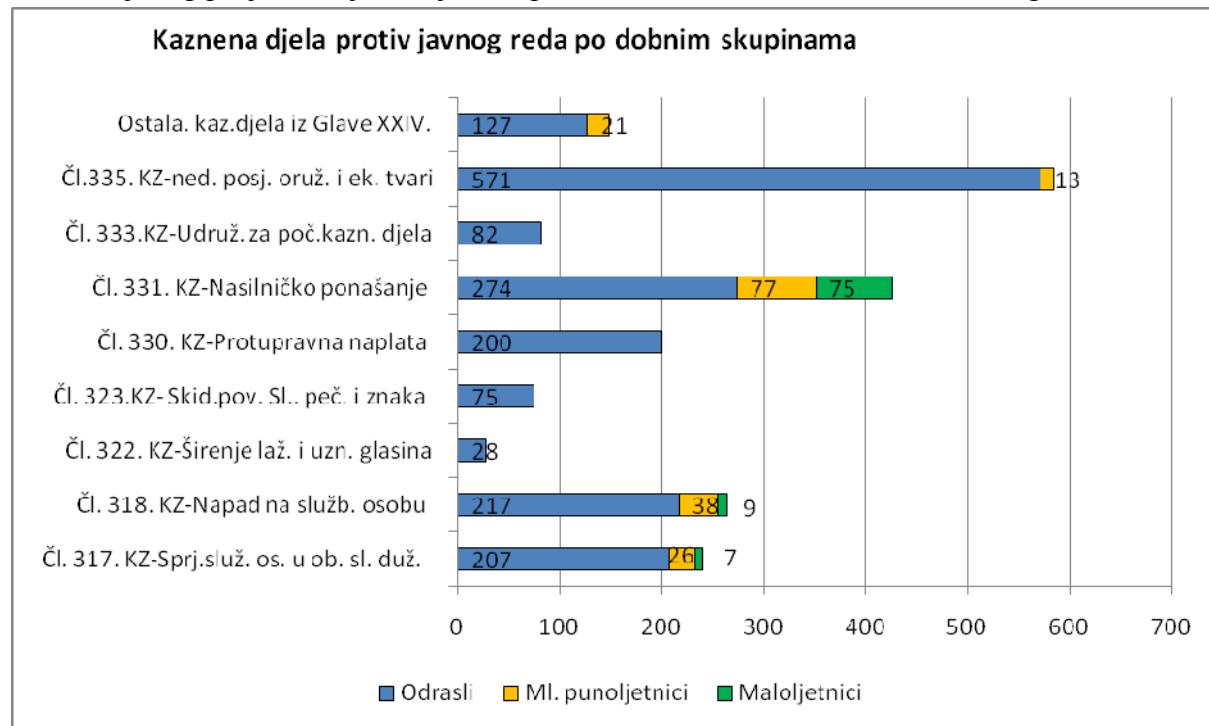
Zbog kaznenog djela ne pružanja pomoći osobi koja je teško ozlijedena u prometnoj nesreći (članak 273. st. 1. i 2. KZ) prijavljeno je 5 osoba.

Za sve oblike ovih kaznenih djela izrečene su 2 484 presude, od toga 2 326 ili 93,6% osuđujućih presuda, ali svega 190 kazni zatvora. S obzirom na težinu posljedica za kazneno djelo iz članka 272. stavak 3. i 4. Kaznenog zakona politika kažnjavanja je blaga i državni odvjetnici su podnijeli 284 žalbe zbog odluke suda o kaznenoj sankciji.

2.1.3.8. Kaznena djela protiv javnog reda

U 2006. godini prijavljeno su za sva kaznena djela iz Glave XXIV. Kaznenog zakona – kaznena djela protiv javnog reda 2 102 poznate osobe (odrasli, ml. punoljetni i maloljetnici), što je nešto više nego 2006. godine kad je bilo prijavljeno 2 060 osoba.

U donjem grafikon dana je struktura kaznenih djela protiv javnog reda i mira po dobnim skupinama. Prijavljeno je 1 871 odrasla osoba, 175 mlađih punoljetnika i 146 maloljetnika. Grafikon pokazuje značajne razlike u strukturi. Dok se mlađa populacija najviše pojavljuje kao počinitelj kaznenih djela nasilničkog ponašanja i sprečavanja službenih osoba u obavljanju službenih radnji, odrasli počinitelji se najviše prijavljuju za kazneno djelo nedozvoljenog posjedovanja oružja i eksplozivnih tvari iz članka 335. Kaznenog zakona.

Najbrojnije kazneno djelo iz ove Glave je nedozvoljeno posjedovanje oružja i eksplozivnih tvari iz članka 335. Kaznenog zakona (593 prijave), slijedi kazneno djelo nasilničkog ponašanja iz članka 331. Kaznenog zakona s 465 prijava itd. Najveći porast bilježe kaznena djela nasilničkog ponašanja jer je za to djelo u 2006. godini bilo prijavljeno 380 osoba.

Riješene su 2 173 prijave. Odbačeno je 585 prijava, dok je optuženo neposredno ili poslije istrage 1 529 osoba. Sudovi su donijeli 1 620 presuda, od toga 1 450 ili 89,5%

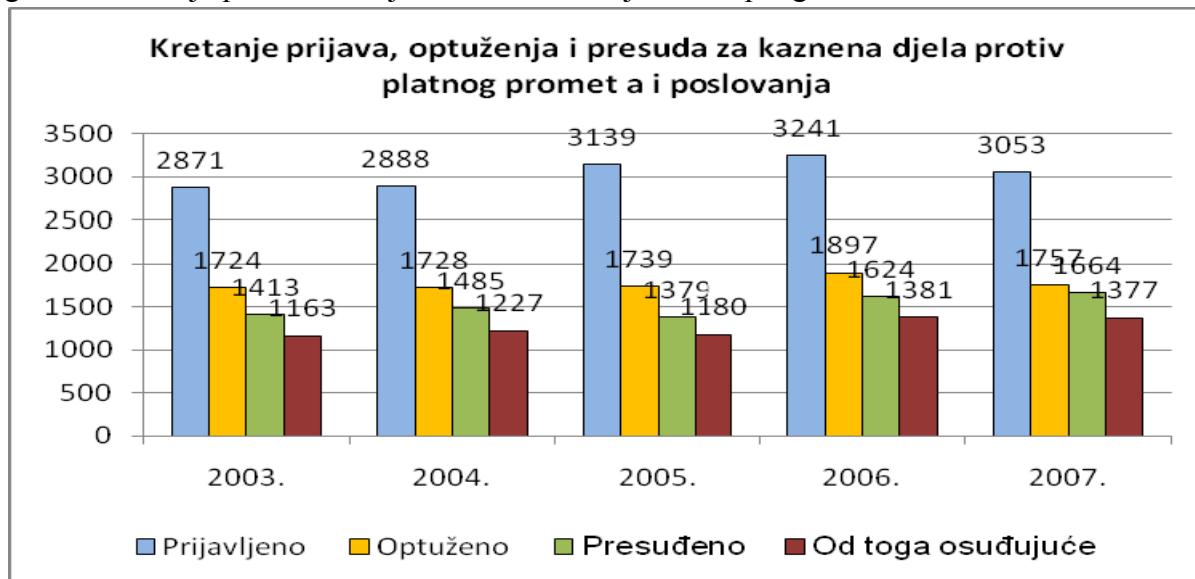
osuđujućih, 5,6% oslobođajućih i 4,9% odbijajućih. Od ukupno 1 450 osuđujućih presuda na kaznu zatvora odnosi se 9,3%, na novčanu kaznu 6,7%, na uvjetne osude odnosi se 84% i na sudske opomene 1,6% presuda. Podnijeli smo 216 žalbi, što je obzirom na izrečene sankcije i porast nekih od navedenih kaznenih djela još uvijek nedostatno.

2.1.3.9. Kaznena djela gospodarskog kriminaliteta

Podaci se iznose samo u odnosu na odrasle osobe jer se mlađa populacija u pravilu ne pojavljuje kao počinitelj ovih kaznenih djela

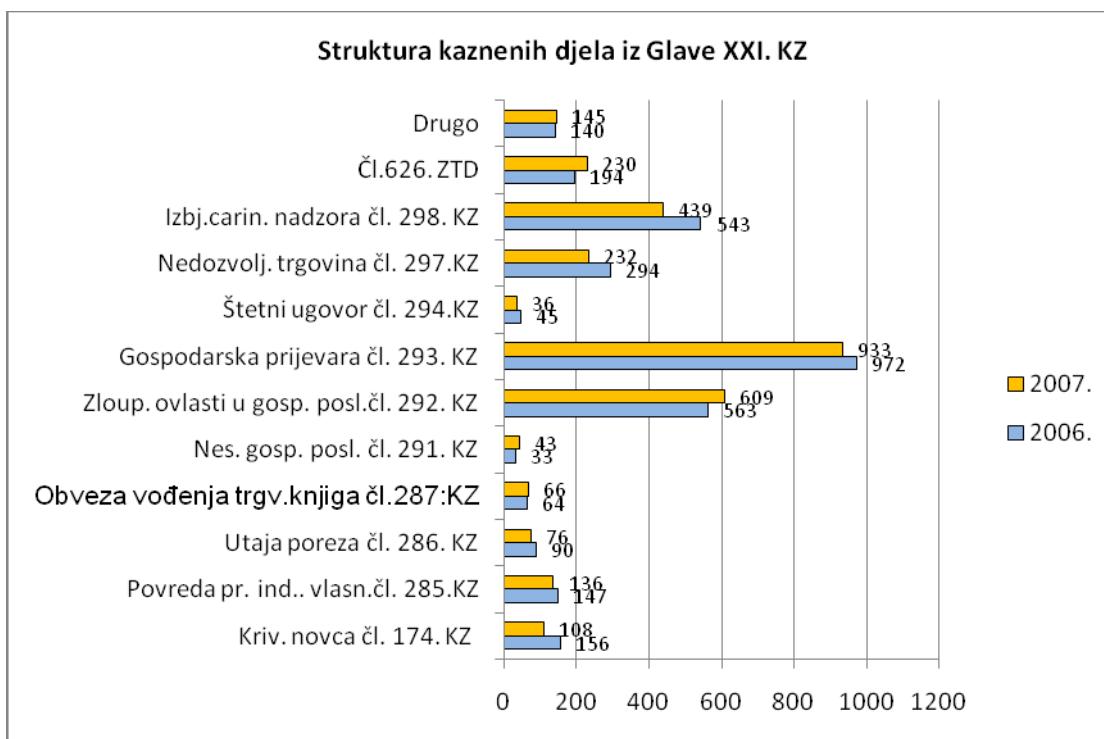
2.1.3.9.1. Kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (Gl. XXI KZ)

Za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja državna odvjetništva su 2007. godine primila 3 053 kaznene prijave ili 7,1% svih prijava protiv odraslih osoba. Kako je za ova djela u 2006. bilo prijavljeno 3 241 osoba, to pad iznosi 5,8%. U donjem grafikonu dan je prikaz kretanja ovih kaznenih djela kroz pet godina.

Struktura prijavljenih kaznenih djela u 2006. i 2007. godini pokazuje da su najbrojnije prijave za kaznena djela gospodarske prijevare, slijede kaznena djela zloporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju. U odnosu na prošlu godinu u porastu su kaznena djela zlouporebe iz članka 292. Kaznenog zakona.

Za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja državna odvjetništva su u 2007. godini gledajući po prijavljenim osobama imala u radu ukupno 4 550 kaznenih prijava (3 053 podneseno u 2007., a 1 497 preneseno je iz ranijeg razdoblja). U izvještajnom razdoblju riješene su 3 093 kaznene prijave, od kojih je 1 229 odbačeno (39,7%), podignuto je 1 221 neposrednih optužnih akata (39,5%) i podnijeta su 643 istražna zahtjeva (20,8%).

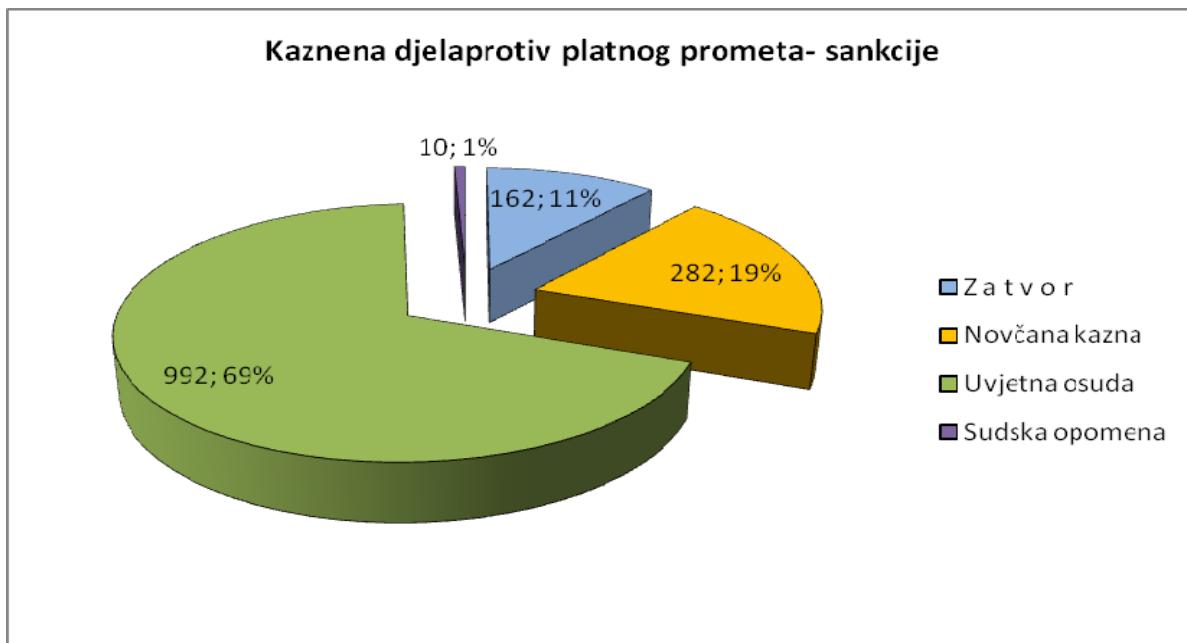

Kao i ranijih godina gotovo polovica odbačenih kaznenih prijava odnosi se na kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 293. Kaznenog zakona 564 odbačaja ili (45,9% od ukupnog broja odbačaja). Taj podatak ne iznenađuje, jer je to uobičajeno. Naime, često se prijave za to kazneno djelo podnose u slučajevima kada je očito da se ne radi o postupanju s prijevarnom namjerom nego o poslovnom odnosu u kojem dužnik nije platio ili izvršio dužnu činidbu. U takvim slučajevima prijave služe kao sredstvo pritiska za naplatu potraživanja ili opravdanje za neplaćanje dužnih davanja.

Optuženo je ukupno 1 757 osoba i to neposredno bez provođenja istrage (1 221 ili 63%), a nakon provedene istrage (643 ili 37%).

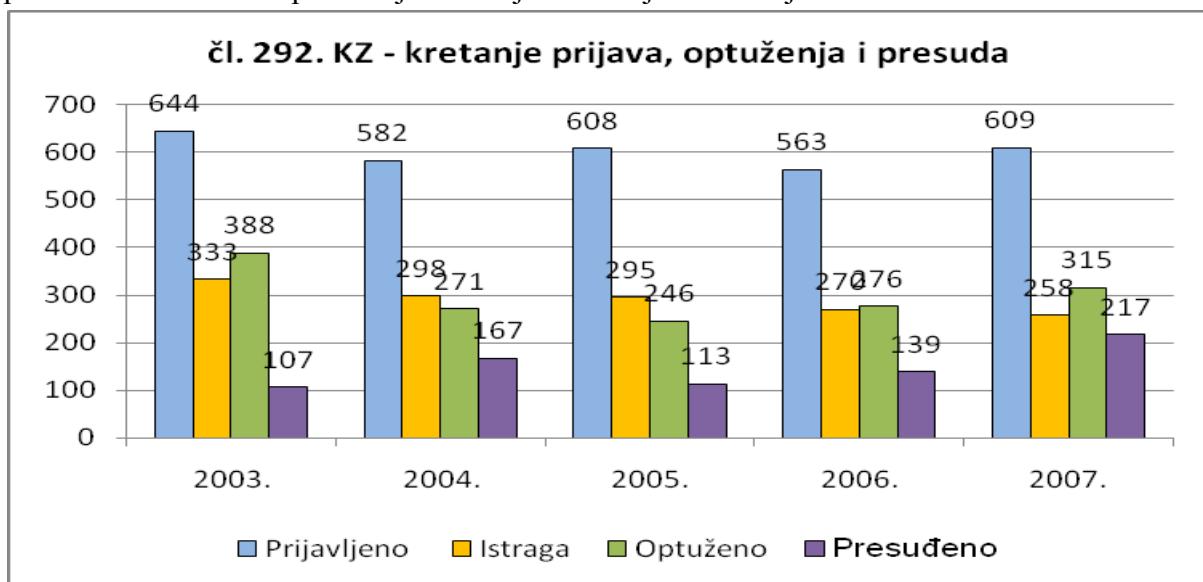
Tijekom 2007. donijeto je 1 805 sudskih odluka, broj presuda je smanjen jer je 2006. godine donijeta 1 891 sudska odluka. Od kojih se 1 664 odnosi na presude, a 141 na obustave postupka i odbačaje optužnih akata (8%). Od 1664 donesene presude 1 377 ih je osuđujućih (82,8%), 174 su oslobođajuće (10,5%) i 113 odbijajućih (6,8%). Uspješnost u postupku za ova djela je lošija od prosječne uspješnosti, prvenstveno zbog neprilagođenih pravnih okvir ali i teškoća u dokazivanju. Gledajući po pojedinim kaznenim djelima najveći broj osuđujućih presuda odnosi se na kazneno djelo izbjegavanja carinskog nadzora iz članka 298. Kaznenog zakona (358), prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 293. Kaznenog zakona (2801 i nedopuštene trgovine iz članka 297. Kaznenog zakona (260). Dakle, na ova 3 kaznena djela se odnosi 53,9% presuđenih predmeta.

Donji grafikon daje prikaz izrečenih sankcija. Izrečene je 162 kazne zatvora (11%), što je ispod općeg prosjeka (17,1%). Razlog ovakve strukture sankcija je u tome što se najveći broj presuda odnosi na lakša kaznena djela, koja po zapriječenim kaznama spadaju u režim sumarnog postupka.

Svega u 8 predmeta primijenjena je sigurnosna mjera zabrane obavljanja zvanja djelatnosti ili dužnosti iz članka 77. Kaznenog zakona, u 461 slučajeva temeljem članka 80. Kaznenog zakona oduzeti su predmeti kaznenih djela, dok je u 53 predmeta primjenom odredbe članka 82 Kaznenog zakona oduzeta imovinska korist pribavljena kaznenim djelom. Državna odvjetništva su protiv 356 presuda podnijela žalbe, od kojih 179 zbog odluke o kazneno pravnoj sankciji.

Rezultati rada na ovim predmetima ne zadovoljavaju. Naime, sudske odluke u gospodarskim kaznenim djelima, a osobito za kaznena djela protiv platnog prometa i poslovanja trebale bi u primjerenom roku sankcionirati uočene nezakonitosti. Međutim, učinkovitost progona obzirom na postojeća zakonska rješenja kako u materijalnom, tako i u procesnom kaznenom pravu nije na onoj razini koja se očekuje.

U pogledu rada na suzbijanju gospodarskog kriminaliteta znakoviti su gore prikazani podaci o prijavama i procesuiranju kaznenih djela zlorabe ovlasti u gospodarskom poslovanju iz članka 292. Kaznenog zakona. Naime, to je najznačajnije kazneno djelo iz

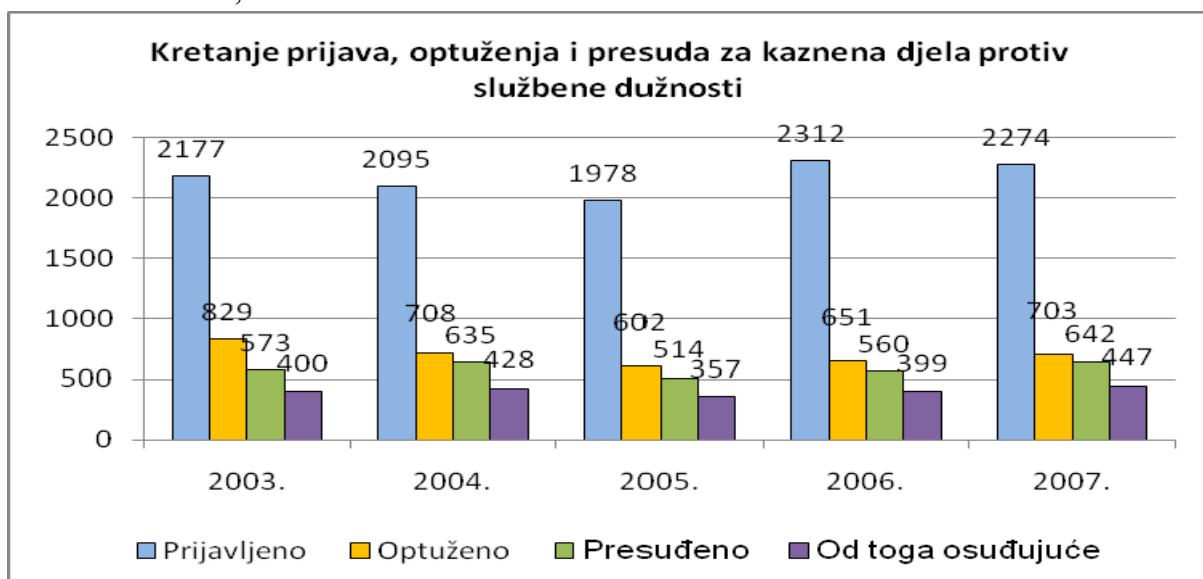
Glave XXI Kaznenog zakona, njime se pričinjavaju štete proračuni i državnoj imovini u velikim iznosima, jer su uz izigravanje propisa koji reguliraju obveze pravnih osoba prema državnom proračunu, česti pojavnici oblici tog kaznenog djela su i zloporabe u raspolaganju državnom imovinom i imovinom pravnih osoba, kojima se državi i gospodarstvu nanosi velika šteta.

Usporedba podataka s prethodnim izvještajnim razdobljima pokazuje da postoji velika negativna selekcija prijava uslijed teškoća u dokazivanju ovih kaznenih djela. Sudovi su za ovo kazneno djelo donijeli u 2007. godini 217 presuda, od čega svega 11 ili 51,1% osuđujućih. Uspješnost za ova teška kaznena djela je daleko ispod opće uspješnosti i kao što je to rečeno nužna je izmjena zakona radi prilagođavanja opisa ovih djela gospodarskim prilikama u zemlji.

Obzirom na težinu i složenost ovih predmeta uspostavljena je stalna suradnja s policijom, jer je za pravilno usmjeravanje izvida nužna je dobra i pravodobna suradnja policije i državnog odvjetništva, a veliki doprinos toj suradnji dao je i usvojeni Protokol o suradnji policije i državnog odvjetništva. Kao što smo to istaknuli i prošle godine smatramo da su nužne daljnje izmjene Kaznenog zakona posebno u odnosu na kazneno djelo utaje poreza. Izmjena Kaznenog zakona koja je stupila na snagu 1. listopada 2006. dovodi do određenih problema jer je moguće te radnje podvoditi i pod obilježje kaznenog djela iz članka 286. i članka 292. Kaznenog zakona.

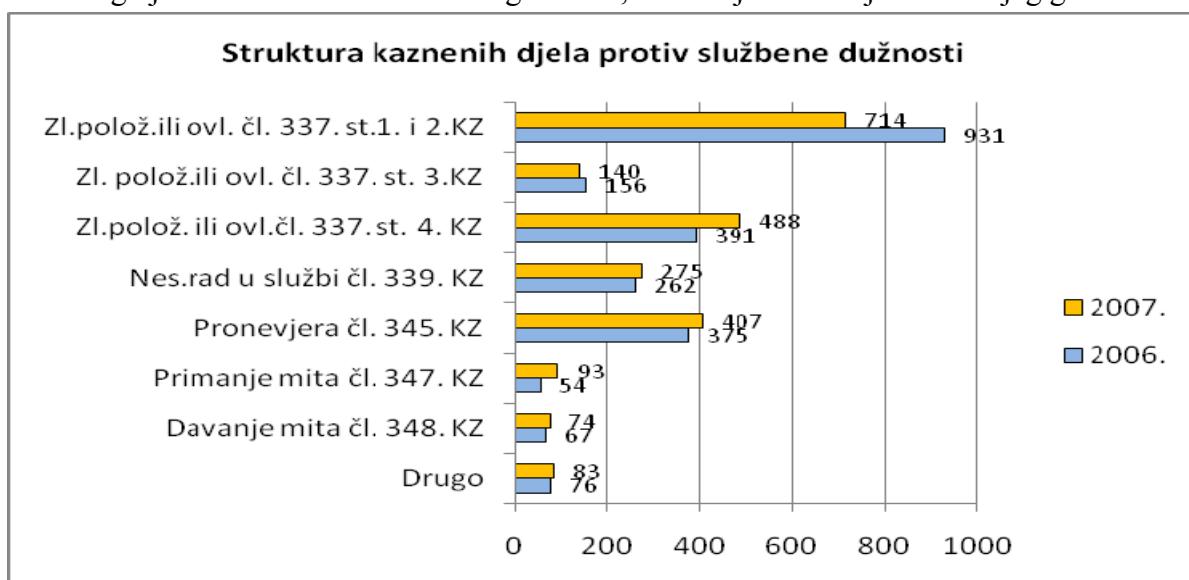
2.1.3.9.2. Kaznena djela protiv službene dužnosti (Glava XXV)

Za kaznena djela protiv službene dužnosti iz Glave XXV. Kaznenog zakona u 2007. godini prijavljene su 2 274 osobe, što je za 1,7% manje nego 2006. godini u kojoj je bilo prijavljeno 2 312 osoba. Kaznena djela iz ove glave sudjeluju u ukupnom kriminalitetu odraslih osoba s 5,3%.

Gornji grafikon prikazuje kretanje prijavljenih, optuženih, broja presuda i osuđenih za kaznena djela protiv službene dužnosti u razdoblju od 2003. do 2007. godine. Osnovna

karakteristika je visoki broj odbačaja prijava (iz razloga koji su pojašnjeni u dijelu koji se odnosi na korupcijska kaznena djela str. 47), dugotrajnost postupka i mali broj osuđujućih presuda. Kaznena djela protiv službene dužnosti kao čista službenička djela izazivaju značajnu pozornost, posebno jer se većina tih djela smatra po međunarodnim standardima korupcijskim kaznenim djelima. Upravo to je razlog da je zadnjim izmjenama Zakona o Uredju za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta kazneno djelo iz članka 337. Kaznenog zakona – zlouporaba položaja ili ovlasti, ako ga je počinila službena osoba u nadležnosti Ureda. O radu na tim predmetima biti će više izneseno u dijelu koji se odnosi na korupciju. Pad prijava iako nije značajan prvenstveno je rezultat pada prijava za lakše oblike kaznenog djela iz članka 337. Kaznenog zakona, kao što je to i vidljivo iz donjeg grafikona.

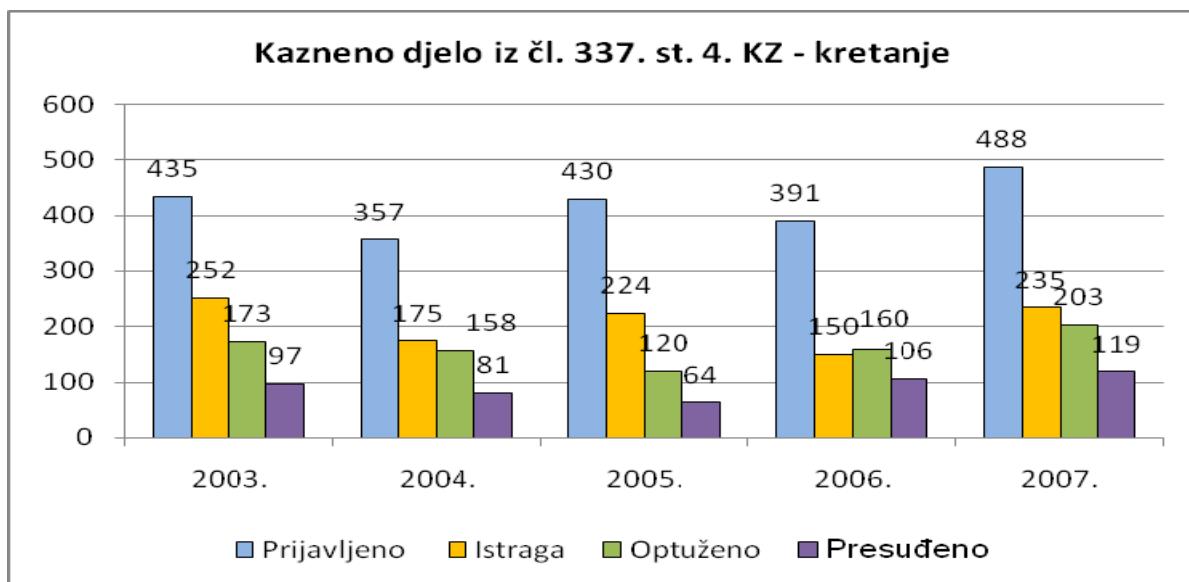

U ukupnoj strukturi prijavljenih djela, kaznena djela iz članka 337. stavak 1., 2. Kaznenog zakona sudjeluju sa 31,4%.

U 2007. godini su državna odvjetništva imala u radu 2 249 prijava (2 274 prijavljenih i 998 iz ranijih godina). Riješeno je 2 249 prijava, veliki broj prijava koje su ostale u radu kod drugih državnih tijela, prvenstveno policije na najbolji način pokazuje koliko je rad na dokazivanju ovih kaznenih djela težak i složen. Odbačajem je riješeno 1 450 prijava (najveći broj za članak 337. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona), podneseno je 490 istražnih zahtjeva i 309 neposrednih optuženja. Nakon provedene istrage postupak je obustavljen prema 88 osobama, a optuženo je 394 osobe.

Presude su u 2007. godini donesene u odnosu na 642 osobe, od kojih je 447 osuđujućih, od čega je 112 osoba osuđeno na kaznu zatvora. Sudovi su donijeli 147 oslobođajućih i 48 odbijajućih presuda što ukazuje da je uspješnost u postupku niža od prosjeka.⁵ Za kazneno djelo iz članka 337. st. 4. Kaznenog zakona, dakle, za najteže kazneno djelo iz ove glave doneseno je 119 presuda. Od 119 presuda 81 je bilo osuđujućih (68,1%), oslobođajućih je bilo 31 i 7 odbijajućih.

⁵ Postotak osuđujućih za ova djela je 69,6%, postotak osuđujućih općenito je 87,4% .

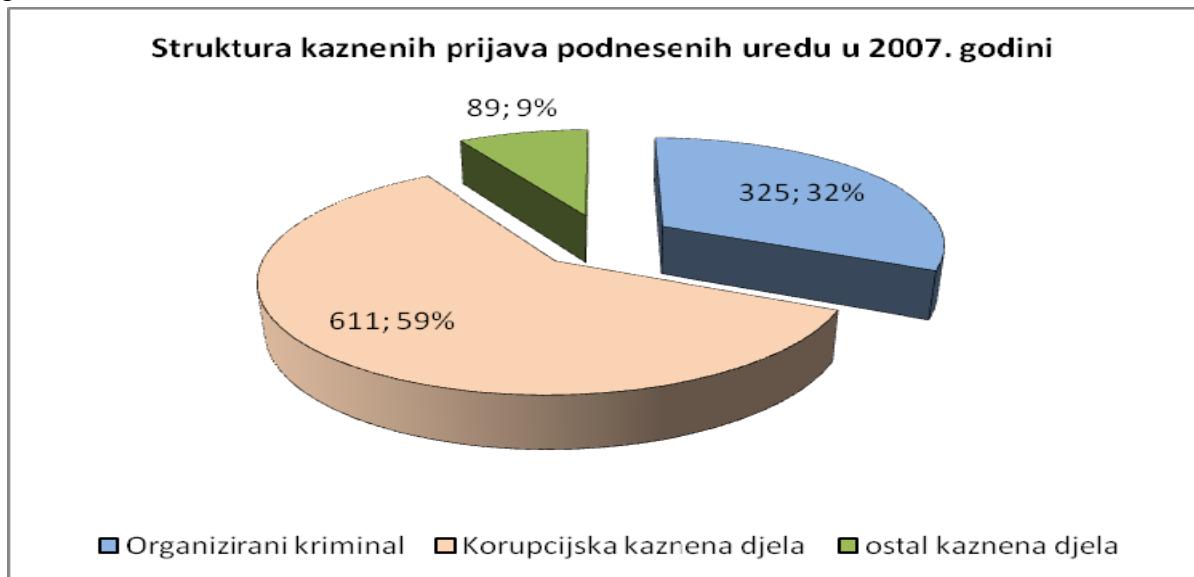
Gornji grafikon pokazuje da za ovo djelo imamo stalno visoki postotak oslobađajućih i odbijajućih presuda što pokazuje svu složenost i teškoće u dokazivanju. Odnos između podnesenih prijava, podignutih optužnih akata i izrečenih presuda je izrazito nepovoljan. Upravo kod najtežih djela gospodarskog kriminaliteta postupak najduže traje i uspješnost je niža od prosjeka. To pokazuju u grafikonu iskazane razlike između broja prijava, istraga, optuženja i broja presuda za kazneno djelo iz članka 337. stavak 4. Kaznenog zakona, kao najtežeg kaznenog djela iz ove Glave.

Kao što smo to istaknuli i prošle godine, (a moramo ponoviti i ove jer se ništa nije promijenilo), navedeni podaci o uspješnosti kod najtežih kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta, pokazuju da je na ovom području nužno mijenjati kako materijalno tako i procesno kazneno pravo kako bi osigurali brz i učinkovit kazneni postupak. Pored promjene zakona izuzetno je važan rad pojedinih državnih tijela koja su zadužena i imaju ovlasti u detekciji i prijavljivanju zlouporaba kako na štetu proračuna, tako i na štetu pojedinih pravnih i fizičkih osoba. Nije dovoljno samo naznačiti kako postoje nezakonitosti i o tome općenitim izviješćem izvjestiti državno odvjetništvo, nužno je u takvim slučajevima, kako to i nalaže članak 171. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku podnijeti prijavu u kojoj treba navesti dokaze koji su poznati i poduzeti sve da bi se sačuvali tragovi kaznenog djela, predmeti na kojima je ili kojima je počinjeno djelo te drugi dokazi. Upravo ta državna tijela i pravne osobe i imaju najkvalitetnija saznanja i potrebno znanje za utvrđivanje svih okolnosti i bez njihove podrške teško je osigurati kvalitetne podatke koji omogućuju učinkovito vođenje postupka. U protivnom ako je državno odvjetništvo samo izvješteno o mogućim nezakonitostima može samo zatražiti od policije provođenje izvida i zatim nakon primitka policijskog izviješća nemajući drugog izlaza, jer je nesporno da je došlo do zlouporaba i da postoje osnove sumnje da je kazneno djelo počinjeno, podnijeti istražni zahtjev. Često nakon podnošenja zahtjeva upravo zbog složenosti slučaja i zbog toga što nisu na vrijeme osigurani dokazi istraga traje dugo i protekom vremena sve je teže prikupiti valjane dokaze.

Izuzetno je važno naglasiti kako otkrivanje i istraživanje složenih slučajeva gospodarskog kriminaliteta zahtijeva zajednički rad policije i pojedinih agencija Ministarstva finansija pod nadzorom državnog odvjetništva. Bez aktivnog sudjelovanja svih navedenih državnih tijela nećemo biti uspješni u detekciji i otkrivanju ovog kriminala, imati ćemo, ali i imamo krupne afere u kojima državno odvjetništvo i policije započinju provođenje izvida, kojima se djelomično prikupe potrebni podaci, ali ne u mjeri i na način koji je nužan za brzi i uspješan dovršetak postupka.

2.1.3.10. Organizirani kriminalitet i korupcija

U Narodnim novinama 76 od 23. srpnja 2007. objavljene su izmjene Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. U članku 21. stavak 1. iza točke 1. dodana se nova točka 2. kojom je Ured postao nadležan za kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. Kaznenog zakona, ako je ta djela počinila službena osoba označena u članku 89. stavku 3. Kaznenog zakona. To je u značajnoj mjeri utjecalo na primitak novih predmeta u rad.

U tijeku 2007. godine Ured je primio 1 025 prijava, od toga za kaznena djela organiziranog kriminaliteta 325 prijava, za korupcijska kaznena djela 611 prijava, te za ostala djela 89 prijava (gornji grafikon).

Protiv nepoznatih počinitelja primljeno je 13 prijava.

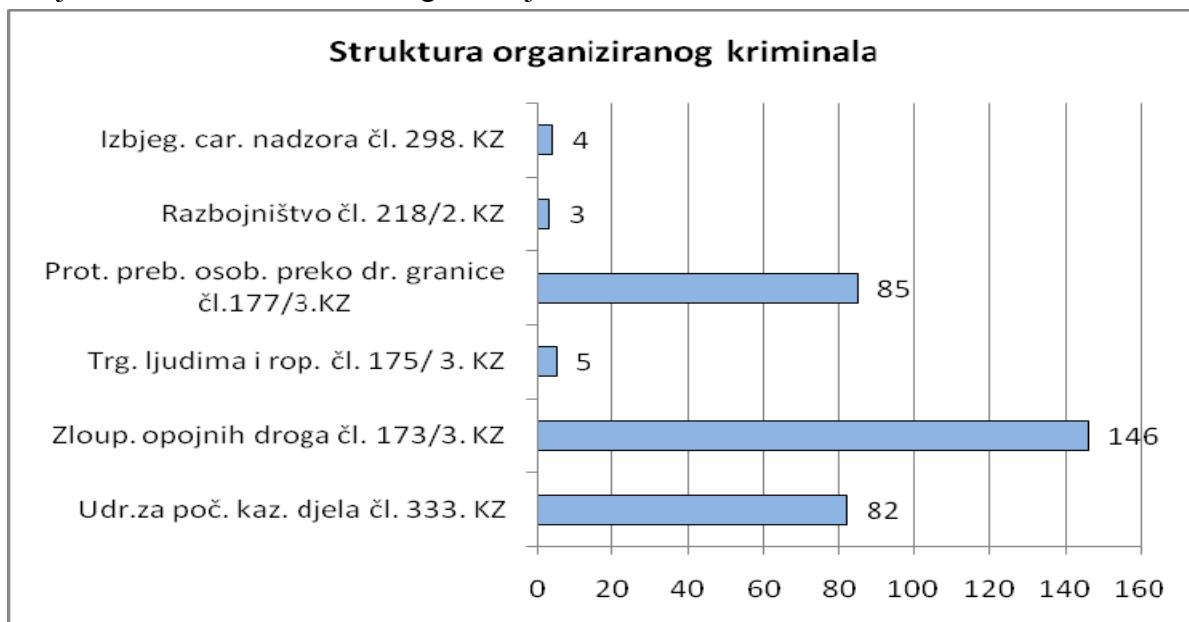
2.1.3.10.1. Organizirani kriminalitet

Izmjenom Zakona o Uredu za sprečavanje korupcije i organiziranog kriminaliteta Ured je nadležan i za kazneno djelo iz članka 333. st. 1. i 3. Kaznenog zakona, te za kaznena djela protupravnog oduzimanja slobode iz članka 124. st. 3. Kaznenog zakona, otmice iz članka 125. st. 2. Kaznenog zakona, prisile iz članka 128. st.2. Kaznenog zakona, zloporabe opojnih droga iz članka 173. st.3 Kaznenog zakona, trgovanja ljudima i ropstva iz članka 175.

st.3. Kaznenog zakona, protuzakonitog prebacivanja osoba preko državne granice iz članka 177. st. 3. Kaznenog zakona, podvođenja iz članka 195. st.2. Kaznenog zakona, nedozvoljene trgovine zlatom iz članka 290. st.2. Kaznenog zakona, razbojništva iz članka 218. st. 2. Kaznenog zakona, iznude iz članka 234. st. 2. Kaznenog zakona, ucjene iz članka 235. st.2. Kaznenog zakona, prikrivanja protuzakonito dobivenog novca iz članka 279. st.3. Kaznenog zakona, izbjegavanja carinskog nadzora iz članka 298. st. 2. Kaznenog zakona, te protupravne naplate iz članka 330. st.4. i 5. Kaznenog zakona, koja djela mogu biti počinjena od strane organizirane grupe ili zločinačke organizacije i samim time su to kaznena djela organiziranog kriminaliteta.

Kazneno djelo - udruživanja za počinjenje kaznenih djela - iz članka 333. Kaznenog zakona temeljno je kazneno djelo iz nadležnosti Ureda kojemu su prijavljene 82 osobe, što čini 22,3% prijavljenih osoba za organizirani kriminalitet. Sve prijave, osim jedne za organiziranje zločinačke organizacije podnesene su za organizirane grupe, jer je za kazneno djelo iz članka 333. stavak 1. Kaznenog zakona (organizator grupe) prijavljeno je 15 osoba, dok je 66 osoba prijavljeno zbog kaznenog djela iz članka 333. stavak 3. Kaznenog zakona (članstvo u grupi). Potrebo je napomenuti da su i za druga kaznena djela iz nadležnosti ureda (članak 177. stavak 3. KZ, članak 173. stavak 3. KZ i dr.) uglavnom prijavljeni organizatori i članovi grupe.

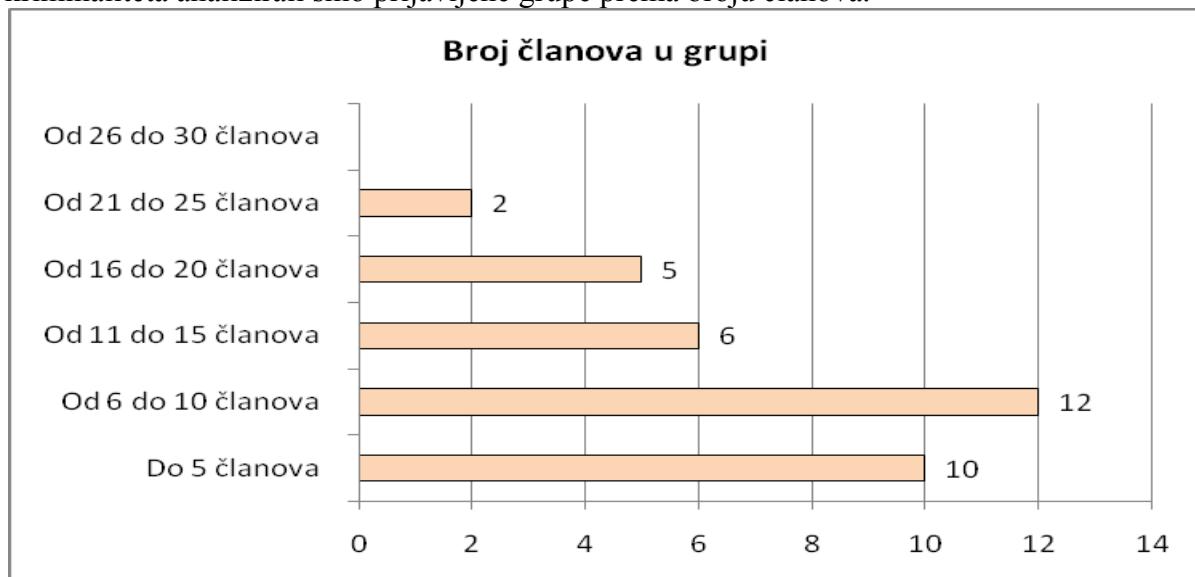
Kao što je rečeno osim kaznenog djela iz članka 333. Kaznenog zakona, Ured je nadležan i za druga djela organiziranog kriminala. Slijedeći grafikon pokazuje strukturu tih djela. Najbrojnija su kaznena djela udruživanja za trgovinu narkoticima iz članka 173. stavak 3. Kaznenog zakona. Sva navedena kaznena djela većinom su počinjena u grupi, a samo manji dio u okviru zločinačke organizacije.

Dakle, i u 2007. godini su uglavnom primane prijave za organiziranje ili pripadnost grupama, a veoma rijetko za pripadnosti ili organiziranje zločinačkih. U navedenim slučajevima ne radi se o formalnom pristupu, razlika je suštinska kako u ocjeni opasnosti takovih zločinačkih udrug tako i u mogućnosti korištenja posebnih dokaznih sredstava.

Naime u slučaju zločinačkih skupina moguće je koristiti „krunske svjedočke“ pokajnike koji su u jednom od ovih dva predmeta i korišteni.

I ove godine ističemo razliku između prijava za ova kaznena djela i drugih prijava. U slučajevima organiziranog kriminala često je prijavljen veći broj osoba, prijava protiv jedne osobe je rijetkost i to su u pravilu prijave protiv pripadnika transnacionalnih organiziranih skupina, u kojim slučajevima su ostali članovi grupe ili organizacije prijavljeni u drugim zemljama ili nisu poznati. Radi boljeg prikaza strukture i pojavnosti organiziranog kriminaliteta analizirali smo prijavljene grupe prema broju članova.

Iz grafikona je vidljivo kako organizirane grupe uglavnom imaju manji broj članova. Velika većina prijavljenih grupa nema čvrstu strukturu, to je karakteristika zločinačkih organizacija na našem području. Grupe se stvaraju se kad za to postoji interes i to prvenstveno ekonomski, to sasvim sigurno otežava rad na otkrivanju takovih grupa i zbog toga je to je složen posao.

Svrha organiziranja	Broj grupa	%
Ilegalno prebacivanje osoba preko granice	9	25,71 %
Krađa automobila	1	2,86 %
Trgovina narkoticima	20	57,13 %
Krivotvorene novca i vrijednosnih papira		
Krivotvorena i prijevare	1	2,86 %
Međunarodna prostitucija		
Ilegalna trgovina oružjem		
Ilegalna trgovina cigaretama		
Ilegalni uvoz	2	5,72 %
Razbojništvo	1	2,86 %
Trgovina ljudima i ropstvo	1	2,86 %
Ukupno	35	100 %

U odnosu na svrhu organiziranja najviše je grupa organizirano radi počinjenja kaznenog djela zloupotrebe opojnih droga iz članka 173. stavak 3. Kaznenog zakona (ukupno 20 grupa ili 57,1%). Radi se o najtežim kaznenim djelima zloupotrebe opojnih droga za koja je

zapriječena kazna od najmanje 3 godine ili kazna dugotrajnog zatvora (od 20-40 godina). Bitno obilježje ovog kaznenog djela je udruživanje počinitelja u grupu ili zločinačku organizaciju radi kupnje i prodaje opojnih droga. Nadalje većina takovih grupa, odnosno organizacija prijavljuje se za veći broj kaznenih djela, koju okolnost treba uvažavati kod ocjene težine ovog kriminaliteta. Struktura kaznenih djela počinjenih od strane zločinačkih skupina dana je u gornjoj tablici iz koje proizlazi da su (osim kaznenog djela iz članka 173 KZ) pripadnici organiziranih skupina najviše prijavljivani za ilegalno prebacivanje osoba preko granice (9 grupa ili 25,7%).

Članovi organiziranih skupina u pravilu se prijavljuju za počinjenje više kaznenih djela. Primjera radi navodimo da je u 2007. godini prijavljena zločinačka skupina koja je djelovala na području više zemalja, a koja se je prvenstveno bavila prodajom narkotika, ali i pranjem novca kako bi te prihode prikazali legalnim. Možemo reći kako je karakteristično za skupine koje se bave ilegalnom prodajom narkotika da novcem dobivenim prodajom droge kupuju nekretnine i pokretnine velikih vrijednosti čime čine i kaznena djela pranja novca. U konkretnom slučaju provođena je zajednička istraga s više europskih zemalja i uhićenja su vršena u isto vrijeme. Ova zločinačka skupina ne samo da je bila krajnje opasna jer se je služila nasiljem, već je i zarađivala velika sredstva. Korištenjem posebnih ovlasti koje ima Ured zamrznuta im je imovina u vrijednosti od oko 17 milijuna eura. Postupak je u tijeku.

Osim navedenog predmeta tijekom 2007. godine procesuirano je više grupa čiji članovi su kroz ilegalno prebacivanje osoba preko državne granice, trgovinu narkoticima ili cigaretama zarađivali veliki novac.

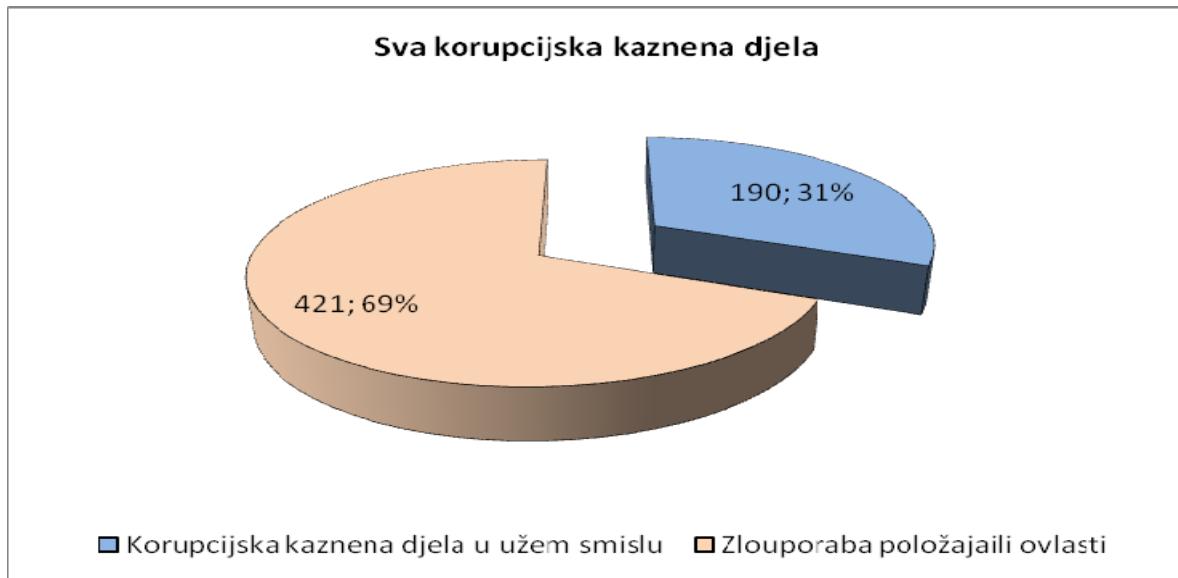
Ponovo ističemo kako je otkrivanje ovakvih skupina je težak i zahtjevan posao koji traži korištenje posebnih izvidnih tehnika iz članka 180. Zakona o kaznenom postupku. Primjenom ovih mjera se kroz određeno razdoblje prati kriminalna aktivnost počinitelja kaznenih djela i na takav način se prikupljaju dokazi o kaznenim djelima i povezanosti članova organizacije. Bez posebnih izvidnih mjera i međunarodne suradnje otkrivanje ovakvih grupa i njihovih organizatora praktično ne bi bilo moguće. Primjera radi navodimo kako je u pravilu nužna međunarodna suradnja i zajednički rad, ali i dugotrajno provođenje posebnih izvidnih mjera, a posebno korištenje prikrivenih istražitelja, što rad na ovim predmetima čini izuzetno složenim i zahtjevnim.

Za organizirani kriminalitet Ured je imao u radu 337 prijava (prijave koje su ostale u radu i prijave iz tekuće godine). Od ukupnog broja prijava koje su bile u radu riješene su 324 prijave ili 96,1%. Odbačajem su riješene 32 prijave ili 9,8%. Protiv 179 osoba ili 55,2% podnesen je istražni zahtjev, dok je protiv 1 osobe podignuta neposredna optužnica. Nakon provedene istrage optuženo je 205 osoba, dok je postupak obustavljen protiv 13 osoba. U 2007. godini sudovi su donijeli 74 presude od kojih 73 osuđujućih i jednu odbijajuću presudu. Izrečene su 72 kazne zatvora i jedna uvjetna osuda

2.1.3.10.2. Korupcijska kaznena djela

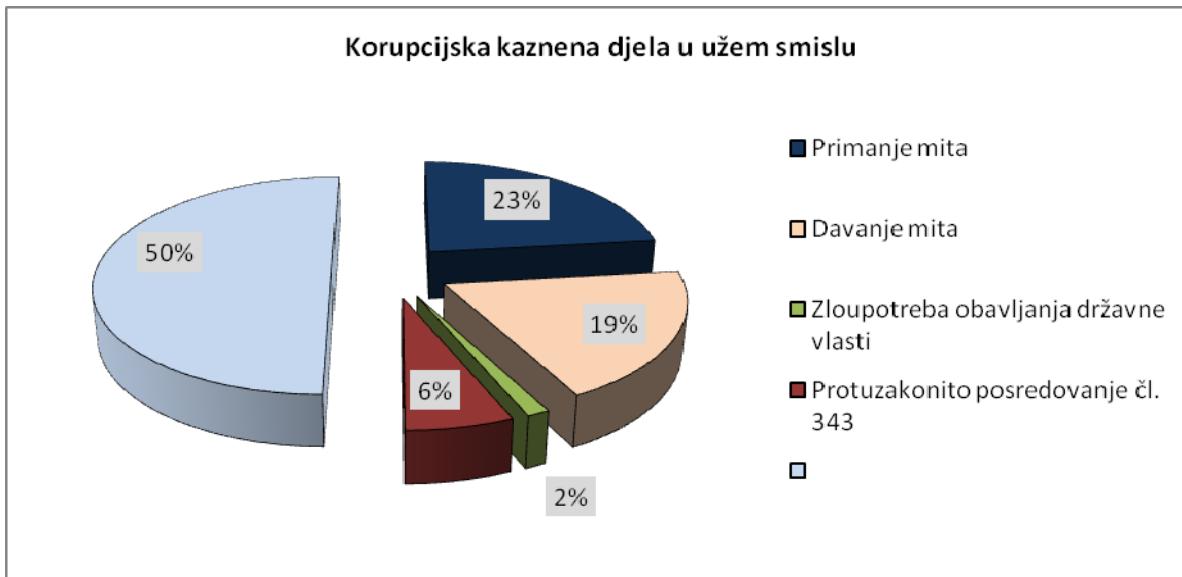
Korupcijska kaznena djela iz nadležnosti Ureda možemo dijeliti na korupcijska kaznena djela u užem smislu (zlouporabe obavljanja dužnosti državne vlasti iz članka 338. Kaznenog zakona, protuzakonitog posredovanja iz članka 343. Kaznenog zakona, primanja mita iz članka 347 Kaznenog zakona i davanja mita iz članka 348. Kaznenog zakona, te zlouporaba u postupku stečaja iz članka 283. stavak 2. i 3. Kaznenog zakona i neloyalna

konkurenčija u vanjskotrgovinskom poslovanju iz članka 289. stavak 2. Kaznenog zakona, i kaznena djela primanja i davanja mita u gospodarskom poslovanju iz članka 294.a i 294.b Kaznenog zakona), te korupcijska kaznena djela u širem smislu koja obuhvaćaju i kazneno djelo zlouporabe položaja. Upravo kaznena djela zlouporabe položaja počinjena od strane državnih ili javnih službenika već u tijeku 2007. godine čine većinu korupcijskih kaznenih djela u nadležnosti Ureda kako to pokazuje donji grafikon.

Važno je napomenuti da se odredbe o nadležnosti Ureda za kazneno djelo iz članka 337. Kaznenog zakona primjenjuju tek od polovice 2007. godine i za očekivati je da će broj prijava za kazneno djelo iz članka 337. Kaznenog zakona biti i veći.

U donjem grafikonu dan je prikaz korupcijskih kaznenih djela u užem smislu.

Za primanje mita bilo je prijavljeno 88 osoba, što je povećanje u odnosu na 2006. godinu kada je bila prijavljena 50 osoba. Povećanje broja prijava za primanje mita nesporno je pozitivan trend. Od ukupno 88 prijavljenih za primanje mita 73 osobe su prijavljene za "pravo" primanje mita iz članka 347. stavak 1. Kaznenog zakona. Pod „pravim“ primanjem

mita podrazumijevaju se slučajevi kada počinitelji zahtijevaju ili primaju dar ili kakvu drugu korist da u granicama svoje ovlasti obave radnju koju ne bi smjeli obaviti ili da ne obave radnju koju bi morali obaviti, dakle krše svoje obveze. U ostalim slučajevima pojedine osobe prijavljene su da su zahtijevale ili primile dar ili imovinsku korist kako bi obavile službenu radnju koju su bile dužne obaviti, dakle za "nepravo" primanje mita.

Ured je u tijeku 2007. godine nakon dugog i složenog provođenja izvida započeo nekoliko kaznenih postupaka za korupcijska kaznena djela koja su izazvala veliku pozornost javnosti. U ovim predmetima postupci su u tijeku i tek nakon donošenja presude moći ćemo reći koliko je državno odvjetništvo bilo uspješno u progonu slučajeva korupcije visoke i srednje razine.

Na temelju podataka Ureda u strukturi prijavljenih osoba za primanje mita prijavljeni su između ostalih, tri potpredsjednika HFP-a, deset sudaca, tri državna odvjetnika, tri odvjetnika, devet liječnika, načelnik kaznionice, upravitelj zatvora, načelnik policijske postaje, 12 djelatnika policije, tri djelatnika HEP-a, pročelnik Ureda državne uprave, šef odjela u općini, tri carinska službenika, tri direktora trgovačkog društva, vijećnik, član gradskog poglavarstva, djelatnik stambeno-komunalnog gospodarstva, predsjednik upravnog vijeća lučke uprave, građevinski inspektor, gospodarski inspektor, sudska savjetnik, dogradonačelnik, službenik Ureda za prognanike, tri službenika Ureda državne uprave, dva sudska vještaka, pet referenta i jedan upisničar zemljišno-knjižnog odjela općinskih sudova i pomoćnik predstojnika Ureda državne uprave. Struktura prijavljenih pokazuje da su tvrdnje kako se prijavljuje samo „ulična korupcija“ neutemeljene.

U odnosu na 53 osobe kaznena prijava je odbačena i to zbog nepostojanja osnovane sumnje, a u odnosu na 32 osobe zahtijevano je provođenje istrage. Sve su to slučajevi u kojima su obuhvaćeni službenici u javnom sektoru koji se nalaze na višim, ali i visokim položajima. Nakon provedene istrage optuženo je 16 osoba. Doneseno je 19 presuda, od kojih 4 oslobođajuće i 2 odbijajuće. Osam osoba je osuđeno na zatvor, a petorici je izrečena uvjetna osuda. Ured se je žalio u odnosu na 11 presuda.

Za kazneno djelo davanja mita prijavljene su 73 osobe. Od navedenog broja 66 osoba je prijavljeno za kazneno djelo iz stavka 1. članka 348. Kaznenog zakona (davanje mita službenoj osobi da u granicama svoje ovlasti obavi službenu ili drugu radnju koju ne bi smjela obaviti), a svega 7 osoba je prijavljeno za kazneno djelo iz stavka 2. citiranog članka. U pravilu se je radilo o davanju mita u manjim iznosima.

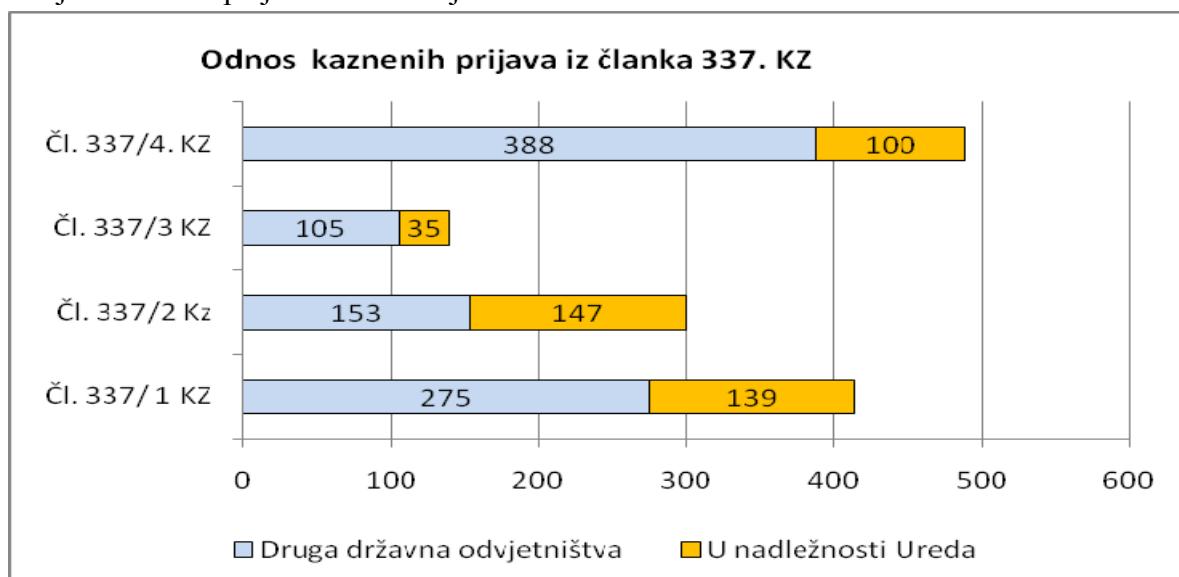
Kaznena prijava je odbačena u odnosu na 23 osobe, većinom zbog nepostojanja osnovane sumnje da bi prijavljena osoba počinila prijavljeno kazneno djelo. Neposrednim optuženjem riješeno je 11 prijava, dok je u odnosu na 41 osumnjičenika podnesen istražni zahtjev. Nakon istrage postupak je obustavljen u odnosu na 3 osobe, dok je 28 osoba optuženo. U izvještajnom razdoblju sudovi su donijeli 46 presuda od toga 43 osuđujuće. U 43 osuđujuće presude 8 osoba je osuđeno na kaznu zatvora, a njima 35 je izrečena uvjetna osuda. Struktura izrečenih sankcija potvrđuje gornju tvrdnju kako se je uglavnom radilo o davanju

mita u manjim iznosima. Izrečene su 3 sigurnosne mjere zabrane obavljanja djelatnosti, dok su temeljem članka 80. Kaznenog zakona izrečene 32 mjere (oduzimanje predmeta). Žalba zbog kazne podnesena je u odnosu na 11 okrivljenih.

Za kazneno djelo zlorabe obavljanja dužnosti državne vlasti iz članka 338. Kaznenog zakona prijavljeno je 5 osoba. U odnosu na 3 osobe kaznena prijava je odbačena, a u odnosu na 5 osoba zahtijevana je istraga. Za kazneno djelo protuzakonitog posredovanja bilo je prijavljeno 24 osobe i za ovo djelo imamo veliki rast prijava. U odnosu na 12 prijavljenih prijava je odbačena, dok je istražni zahtjev podnesen u odnosu na 11 osoba.

Dakle, u 2006. godini za korupcijska kaznena djela bilo je prijavljeno svega 138 osoba. Broj je značajno povećan u 2007. godini kako za korupcijska djela u užem smislu (190 prijava), tako i za sva korupcijska djela (611) prijava. Otkrivanje korupcije i dokazivanje korupcijskih kaznenih djela je izuzetno težak i složen postupak, jer se u pravilu radi o "poslovima" koji se obavljaju «u četiri oka». Uspjeh se postiže ako se izvijesti policija ili Ured odmah nakon što je traženo mito, jer naknadno dokazivanje ovih kaznenih djela je gotovo nemoguće, i uspjeh se može postići samo u onim slučajevima u kojima se građani odmah obraćaju Uredu. U takvim slučajevima Ured kada se na vrijeme sazna da neka službena osoba traži mito u pravilu se primjenjuje posebne izvidne mjere. Posebnim izvidnim mjerama u takvim slučajevima možemo prikupiti sve potrebne dokaze za kazneni progon počinitelja. Neki javnosti dobro poznati slučajevi (operativne akcije) započeli su upravo nakon prijava građana državnom odvjetništvu i zatim korištenjem posebnih izvidnih mjera.

Širenje nadležnosti Ureda za kazneno djelo iz članka 337. Kaznenog zakona, ako je to djelo počinila službena osoba postavilo je pred državno odvjetništvo niz pitanja, tako da smo bili prisiljeni tražiti nove načine rada i organizacije, jer bi u protivnom Ured bio zatrpan velikim brojem prijava i ne bi mogao na vrijeme obaviti sav posao. U dijelu pod 2.5.2. objasnili smo kako i na koji način cijela državnoodvjetnička organizacija sudjeluje u radu na korupcijskim kaznenim djelima i što smo poduzeli kako bi Ured mogao svoje kapacitete usmjeriti na korupcijska kaznena djela visoke i više razine.

Kaznene prijave za kazneno djelo iz članka 337. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona su izrazito brojne. Također je primljeno i 100 prijava za najteži oblik ovog kaznenog djela iz članka 337. stavak 4. Kaznenog zakona, a koja djela su posebno složena i teško se dokazuju. Rad na ovim predmetima znatno opterećuje Ured. U gornjem grafikonu dan je prikaz kaznenih prijava za kazneno djelo iz članka 337. Kaznenog zakona po stavcima i prema nadležnosti. Za očekivati je da će tijekom 2008. godine udio Ured u radu na ovim predmetima rasti.

Smatramo kako je nužno naglasiti da većinu prijava za kazneno djelo iz članka 337. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona podnose građani protiv sudaca, državnih odvjetnika i službenika u upravnim tijelima jer su nezadovoljni odlukama pravosudnih ili upravnih tijela. U ovim prijavama u pravilu osim tvrdnje podnositelja da je službena osoba počinila kazneno djelo, time što nije donijela odluku za koju podnositelj smatra da je jedina zakonita, nema drugih podataka na osnovu kojih bi se moglo ispitati utemeljenost navoda prijave. Ove prijave opterećuju rad državnih odvjetništava i drugih tijela. Naime, u znatnom broju predmeta, nakon odbačaja prijave protiv suca, službenika u upravnim tijelima ili državnog odvjetnika zbog toga što nije bilo osnovane sumnje da je počinjeno kazneno djelo, slijedi nova prijava, sada protiv državnog odvjetnika ili zamjenika koji je donio rješenje o odbačaju kaznene prijave. U većem broju slučajeva nakon što se odbaci i ta prijava slijede podnesci protiv tog državnog odvjetnika Ministarstvu pravosuđa, Vladi RH ili pojedinim odborima Hrvatskog sabora. Nije rijedak slučaj da se po nekoliko puta pišu izjašnjenja ili daju izjave u vezi donešene odluke. Kolika je utemeljenost ovih prijava i podnesaka pokazuje podatak da je od 696 odluka povodom prijave za kazneno djelo iz članka 337. stavak 1.,2. i 3. Kaznenog zakona doneseno 654 ili 94% rješenja o odbačaju. Iako državna odvjetništva unaprijed upozoravaju podnositelje prijave, da to što je državni službenik donio odluku koju podnositelj smatra nepravilnom, još ne znači počinjenje kaznenog djela i da se sporni odnos ne može riješiti u kaznenom postupku (osobito u slučajevima kada protiv te odluke imaju redovno pravno sredstvo) broj prijava pokazuje da građani nemaju povjerenja u rad pravosudnih i upravnih tijela.

Što se tiče kapaciteta Ureda možemo istaknuti da je Ured ekipiran i stvoreni su uvjeti za njegovo preventivno i represivno djelovanje. Na preventivnom području Odjel za sprječavanje pojавa korupcije i za odnose s javnošću provodi aktivnosti (sastanci i predavanja s udrugama, pojedinim državnim tijelima, školama itd), na kojima se ukazuje na štetnost korupcije. Cijenimo da je to dobar početak i u idućem razdoblju ovaj Odjel mora preuzeti sve poslove vezane uz preventivno djelovanje Ureda. Također je Odjel za istraživanje i dokumentaciju počeo koristiti programe koje je Ured dobio u okviru CARDS projekta „Jačanje kapaciteta USKOK-a“ na način da se stvaraju baze podataka o osobama koje imaju korisna saznanja o organiziranim skupinama, načinima i modalitetima izvršenja pojedinih djela, što je izuzetno važno za korištenje u sudskim postupcima.

Uz samo preventivno i represivno djelovanje Ureda ipak valja istaknuti da je za suzbijanje korupcije izuzetno važno pitanje integriteta državnih tijela koja su zadužena za suzbijanje korupcije. Od povjerenja koje građani imaju u ta tijela, njihove vjerodostojnosti

ovisi, da li će građani koji su pogodjeni korupcijom, koji su stavljeni pred odluku da li dati novac, ili na drugi način pogodovati državnog službenika, liječnika i druge koji su korumpirani i od čijeg odnosa prema njima često zavisi njihov daljnji život to prijaviti ili ne. Naša iskustva pokazuju da će građani prijaviti korupciju samo ako vjeruju zaposlenima u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, Uredu i drugim državnim odvjetništvima, ako su sigurni da će državna odvjetništva poduzeti sve da bi korumpirana osoba bila raskrinkana i procesuirana. Nekoliko krupnih slučajeva to najbolje i pokazuje. Interesantno je da su se građani u tim slučajevima obraćali državnom odvjetništvu, vjerujući njemu kao instituciji ili još konkretnije Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske. Uz punu suradnju s policijom u tim slučajevima je predkazneni dio u progonu tih počinitelja je brzo dovršen i osigurani su dokazi za kasniji postupak. Ukoliko u tim slučajevima sudovi donešu u razumnom roku odluke, a posebno ukoliko uspijemo u tim postupcima i dokazati krivnju optuženicima za očekivati je da će to ohrabriti osobe koje su izložene korupciji i da će više surađivati s državnim odvjetništvom.

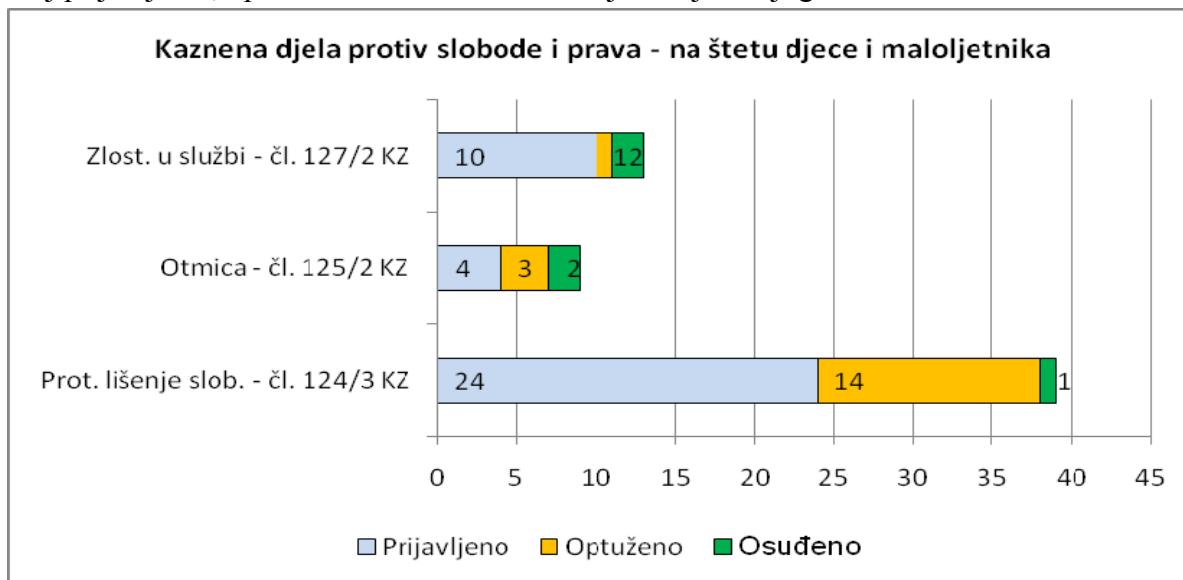
Ne pokušavajući umanjiti odgovornost državnog odvjetništva, ipak treba ukazati na potrebu da sva nadležna državna tijela i pojedinci koji imaju sposobnosti, poštenja i snage uhvatiti se u koštač s korupcijom u svojoj sredini adekvatno reagiraju u slučajevima otkrivene korupcije, rade usklađeno, zakonito i beskompromisno. Tek tada ćemo postići rezultate koje očekujemo, Ured, pa i državno odvjetništvo u cjelini to samo nije u mogućnosti učiniti i u protivnom će pojedini uspješno dovršeni slučajevi biti izuzetak, a ne početak sustavne i uspješne borbe protiv korupcije.

2.1.3.11. Kaznenopravna zaštita djece i maloljetnika

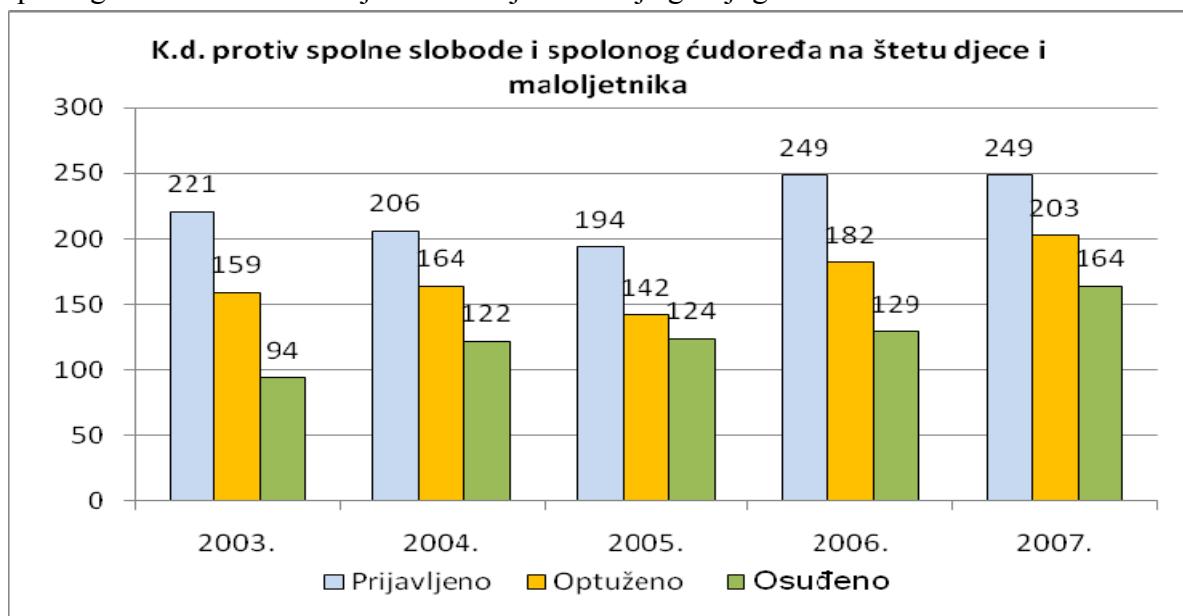
Zakon o sudovima za mladež (NN-111/97) pored odredbi za maloljetne i mlađe punoljetne počinitelje kaznenih djela sadrži u člancima 117. do 126 posebne odredbe o problematici kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika. Propis članka 117. citiranog Zakona propisuje da se za kaznena djela protiv; života i tijela, slobode i prava čovjeka i građanina, spolne slobode i spolnog čudoređa, braka, obitelji i mladeži i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, koja su počinjena na štetu djece i maloljetnika sude vijeća za mladež i suci za mladež. Izuzetak je kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji. Izmjenom Zakona o sudovima za mladež u ovaj popis je uvršteno i kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji iz članka 215a. Kaznenog zakona, iako se radi o kaznenom djelu počinjenom na štetu punoljetne osobe. Naime, kada je nasilje u obitelji počinjeno nad djetetom ili maloljetnom osobom, tada se radi o kaznenom djelu zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz članka 213. Kaznenog zakona.

Od kaznenih djela protiv života i tijela, počinjenih na štetu djece i maloljetnika 3 osobe su prijavljene za kazneno djelo teškog ubojstva i jedna za pokušaj teškog ubojstva. Za kaznena djela teškog ubojstva u odnosu na tri prijavljene osobe podnesen je istražni zahtjev. Nakon provedene istrage 2 osobe su optužene, dok su sudovi donijeli jednu osuđujuću i jednu oslobođajuću presudu.

Što se pak tiče kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina prijavljeno su 24 osobe za protupravno oduzimanje slobode iz članka 124. stavak 3. Kaznenog zakona, 4 za otmicu iz članka 125. Kaznenog zakona i 10 za zlostavljanje u obavljanju službe iz članka 127. Kaznenog zakona. Za ova djela sudovi su donijeli tri presude i sve su osuđujuće. Uvid u broj prijavljenih, optuženih i osuđenih za ova djela daje donji grafikon.

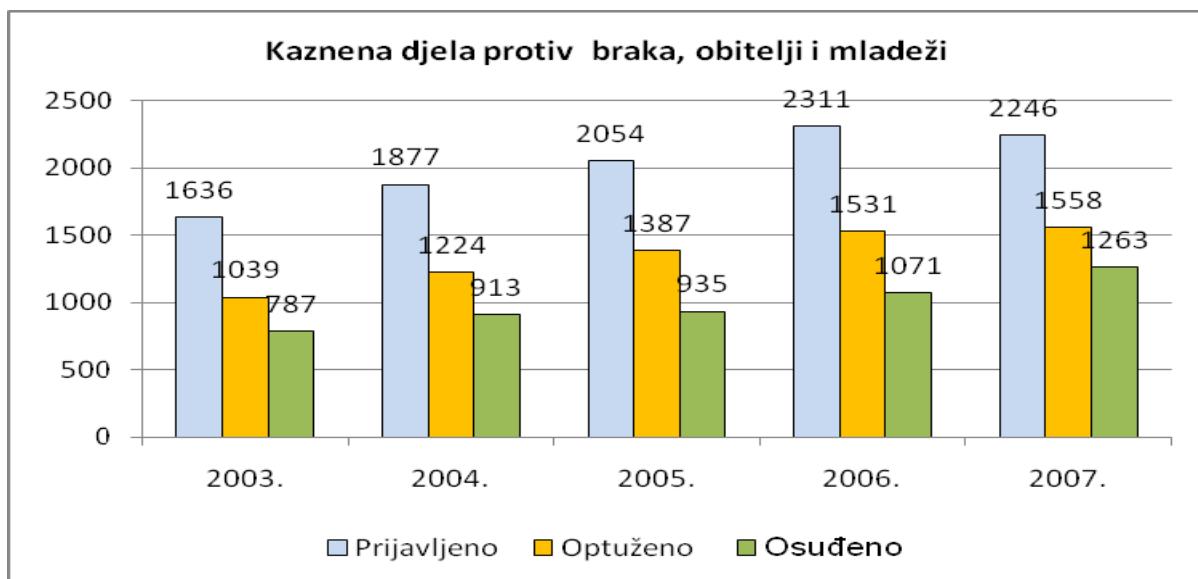
U 2007. godini za kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog čudoreda na štetu djece i maloljetnika podnesena je 291 prijava, optuženo je 225 osoba i osudene 164 osobe od toga njih 94 ili 57,3% na kazne zatvora, što je visoki postotak. Kazne zatvora su u pravilu izrečene za kaznena djela silovanja, obljube s djetetom i kazneno djelo bludnih radnji. Uvid u broj prijavljenih, optuženih i osuđenih osoba za kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog čudoređa na štetu djece i maloljetnika daje gornji grafikon.

Grafikon pokazuje kontinuirani porast ovih kaznenih djela u zadnje tri godine.

Uvid u broj prijavljenih, optuženih i osuđenih osoba za *kaznena djela protiv braka, obitelji i mlađeži* daje gornji grafikon.

Kao što je to gore napomenuto grafikonom nije obuhvaćeno kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji. Tijekom 2007. godine za kaznena djela protiv braka, obitelji i mlađeži (bez kaznenog djela iz članka 215.a Kaznenog zakona – nasilničko ponašanje u obitelji) prijavljeno je 2 246 osoba nešto manje nego tijekom 2006.godine, optuženo je 1 558 osoba, dok su osuđene 1 263 osoba, što je u odnosu na raniju godinu više za 18,9% više.

Što se tiče strukture ove vrste kaznenih djela kao i u ranijim izvještajnim razdobljima najviše osoba je počinilo kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta iz članka 213. Kaznenog zakona (1064 ili 47%). Za ovo djelo je optuženo 760 osoba, dok su osuđene 644 osobe i to njih 64 na zatvorske kazne. Uz navedeno djelo drugo po brojnosti je kazneno djelo iz članka 209. Kaznenog zakona – povreda dužnosti uzdržavanja (981 prijava ili 44%). Osim ovih djela još jedino za kazneno djelo iz članka 215. Kaznenog zakona - *sprječavanje i neizvršenje mjera za zaštitu djeteta i maloljetne osobe* imamo veći broj prijava (115 prijava). za ovo djelo se većina prijava odbacuje (67 odbačaja), dok je optuženo 39 osoba.

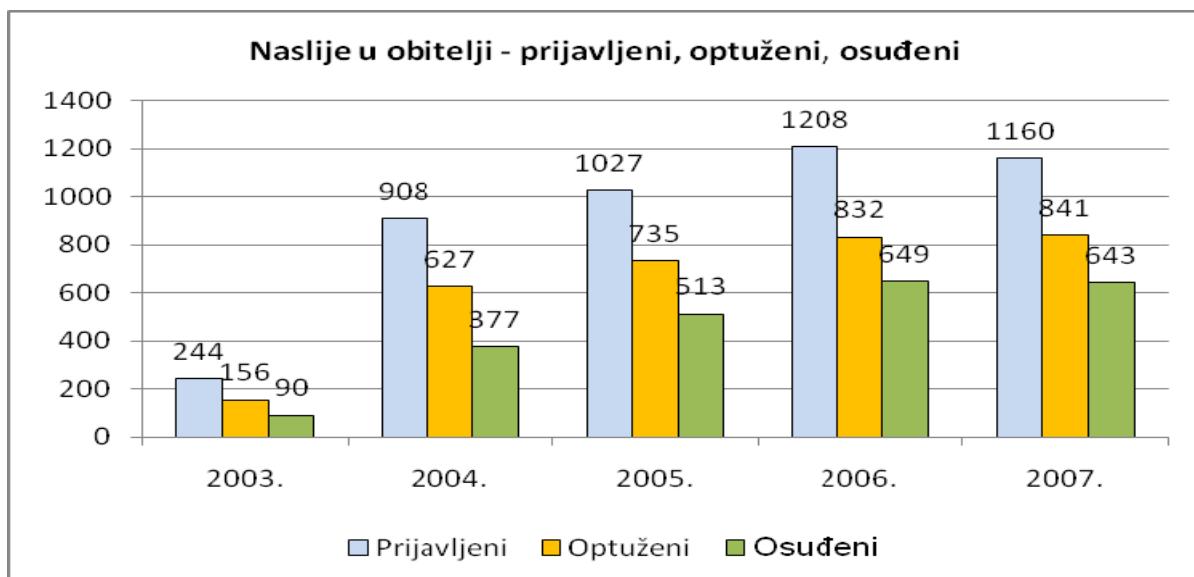
2.1.3.12. Nasilničko ponašanje u obitelji

Kada govorimo o nasilju u obitelji tada je taj pojam daleko širi od samog kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji iz članka 215.a Kaznenog zakona. To je najčešće kazneno djelo zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe (članak 213 KZ) o kojem su podaci izneseni u prethodnoj točci, ali i kaznena djela ubojstva između članova obitelji, teških tjelesnih ozljeda, silovanja, rodoskvruša, oblube nad djetetom i druga kaznena djela. Ta kaznena djela iskazana su naprijed po pojedinim glavama Kaznenog zakona, a u svakodnevnom radu ta se djela posebno prate od strane odjela za mladež državnih odvjetništava. Državna odvjetništva ta djela posebno prate i okolnost da je nasilno djelo

počinjeno u obitelji je otežavajuća okolnost na koju se državno odvjetništvo poziva kako u tijeku postupka, tako i u žalbi ukoliko nije zadovoljno s izrečenom sankcijom.

Državna odvjetništva s posebnom pozornošću prate kaznena djela nasilničkog ponašanja u obitelji iz članka 215a. Kaznenog zakona i zbog toga ga odvojeno iskazujemo u statističkim tabelama u zadnje četiri godine. Podaci pokazuju kako nakon četiri godine stalnog porasta imamo stagnaciju prijava, ali ne i broja optuženja što ukazuje na bolju kvalitetu prijava. Radi boljeg praćenja, a da bi mogli vidjeti gdje je nasilje najčešće počeli smo pratiti spol odraslih počinitelja, te spol i dob žrtava.

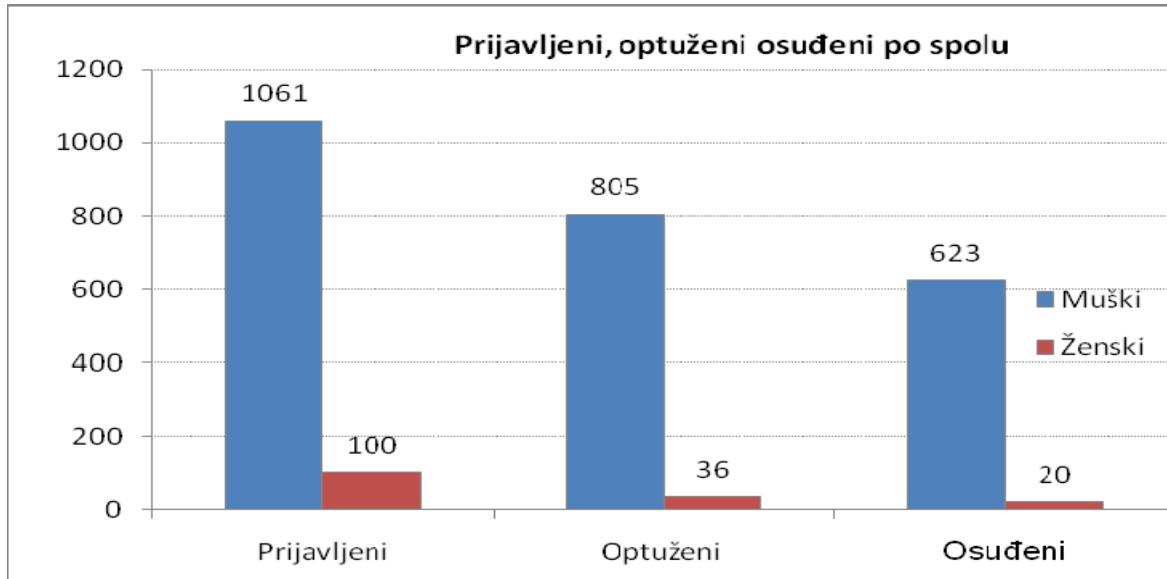
Uvid u kretanje prijava, optuženja i osuđujućih presuda za kazneno djelo iz članka 215.a Kaznenog zakona protiv odraslih počinitelja u zadnje četiri godine daje sljedeći grafikon.

Grafikon pokazuje kako u 2007. u odnosu na 2006. godinu imamo stagnaciju prijava, međutim broj optuženja je nešto veći. Kao što je navedeno osim ovog kaznenog djela postoje i drugi oblici nasilja u obitelji. Uzrok stalnog porasta prijava nije samo porast nasilja kao takovog, već i sve veća osjetljivost društva na ovo nasilje što pomaže žrtvama da se odluče na prijavljivanje nasilnika.

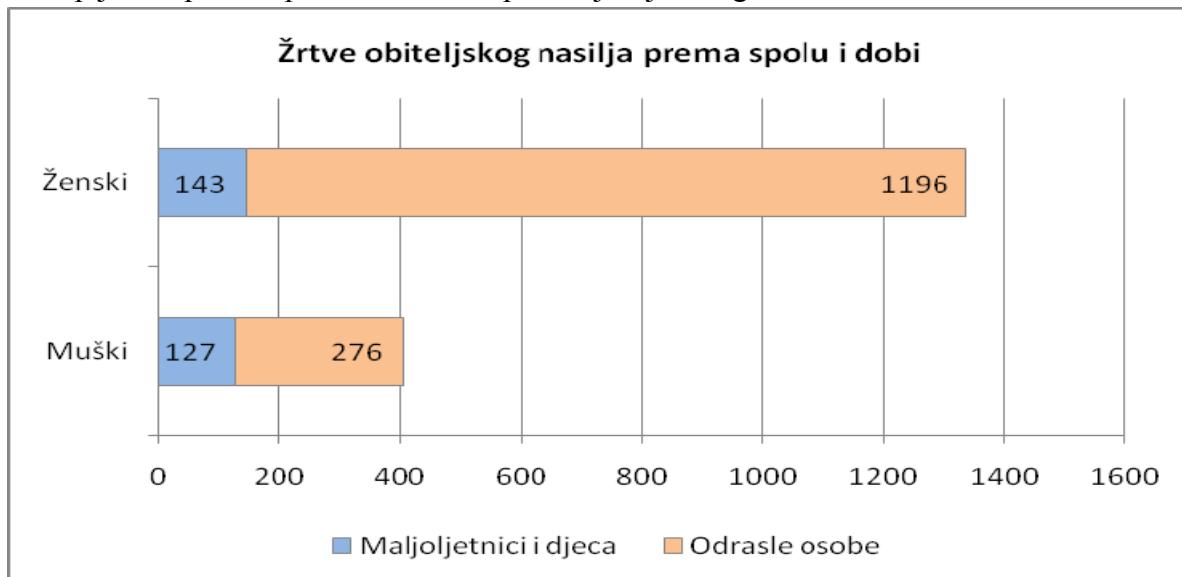
U tablici 23. koja se nalazi na stranici 155. dan je prikaz prijavljenih, odbačaja prijava, optuženja, te presuda, po spolu osumnjičenog, odnosno odraslog okrivljenog, ali i spol i dob žrtava. Podaci iz tablice su očekivani i djelomično se prikazuju u donjim grafikonima. Osim prijavljenih odraslih kao počinitelji ovih kaznenih djela mogu se pojaviti i maloljetni i mlađi punoljetni počinitelji. Tijekom 2007. godine prijavljene je 35 mlađih punoljetnih osoba, od toga 30 muških i 6 ženskih osoba. Od ukupnog broja prijava u radu (35 iz ove i 8 iz prošle godine) odbačeno je 11 prijava, dok su optužene 22 mlađe punoljetne osobe, osuđeno je 10 osoba. Podaci o ovim počiniteljima iskazani u grafikonima, ali ne i u posebnoj tabeli.

Donji grafikon pokazuje spolnu pripadnost prijavljenih, optuženih i osuđenih odraslih osoba u 2007. godini. Očekivani je podatak da je velika većina optuženih i osuđenih za nasilje u obitelji muškog spola.

Osim spola prijavljenih i optuženih osoba cijenimo da je potrebno kod ovog kaznenog djela pratiti i broj žrtava, te njihovu dob i spol. Tablica 23. (str. 155.) pokazuje da na svaku prijavljenu osobu dolazi 1,5 žrtava, jer je prijavljeno 1125 osoba a evidentirano je 1 669 žrtava. To je nešto manje žrtava po počinitelju nego 2006. godine kada je bilo 1,6 na jednu prijavljenu osobu. U znatnom broju slučajeva žrtve obiteljskog nasilja su žene, ali isto tako žrtve obiteljskog nasilja su i djeca, stoga ne čudi da je 23% žrtava muškog spola.

Od 1 919 žrtava njih 270 ili 15,5% bilo je maloljetno. Ukoliko razmatramo žrtve prema spolu i dobi tada vidimo da je od 403 muškaraca njih 127 ili 31,5% maloljetnih. Radi se o djeci koja su izložena nasilju u obitelji. Udane žene su najčešće žrtve obiteljskog nasilja, od 1472 žene koje su bile izložene nasilju njih 143 ili 10,7% su maloljetni članovi obitelji. Zastupljenost prema spolu i dobi žrtve pokazuje sljedeći grafikon.

Sudovi su za ova djela izrekli ukupno 762 presude, od kojih je 643 ili 84,4 % bilo osuđujućih. Uspješnost u postupku je nešto niža od prosječne uspješnosti (87,5). Od ukupnog broja osuđujućih presuda izrečena je 101 zatvorska kazna što je nešto ispod prosjeka, no međutim obzirom na zapriječenu kaznu to je visoki postotak zatvorskih kazni.

Sukladno Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji i Nacionalnom planu aktivnosti za prava i interes djece Vlade Republike Hrvatske i dalje će državno odvjetništvo poklanjati punu pozornost razvijanju raznih preventivnih i tretmanskih programa usmjerenih na zaštitu oštećenika - žrtve i na zaustavljanje i sprječavanje zlostavljaćeg ponašanja roditelja prema djeci i nasilničkog ponašanja u obitelji općenito.

2.1. 4. Odgovornost pravnih osoba

Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (u dalnjem tekstu Zakon) objavljen je u Narodnim novinama broj 151 od 24. rujna 2003. Zakonom se uređuje odgovornost pravnih osoba za kaznena djela odgovornih osoba, pa dakle formalno pravno gledano ne govorimo o kaznenoj odgovornosti pravnih osoba, nego o njihovoj odgovornosti pod u Zakonom određenim uvjetima za kaznena djela koja su počinjena od strane odgovornih osoba. Prilikom stupanja na snagu Zakona bilo je dosta skepse da li će uopće zakon zaživjeti, a čak i danas često se čuju komentari kako Zakon nije zaživio, kako se ne primjenjuje itd. Podaci državnog odvjetništva, a koje ćemo ovdje izložiti pokazuju kako je zakon zaživio i može se očekivati sve više njegova primjena. smatramo da je to potrebno. Naime, neki od zadnjih prijavljenih slučajeva ugrožavanja sigurnosti ljudi do kojih je došlo zbog propusta u poslovanju pojedinih trgovačkih društava pokazuju da se samim kažnjavanjem odgovornih osoba ne ostvaruje svrha kažnjavanja. Ta kaznena djela su rezultat poslovnih oluka i bilo bi nepravedno je da je samo ta odgovorna osoba kažnjena, razlozi pravičnosti traže da se kazni i onaj u čijem interesu je to djelo počinjeno.

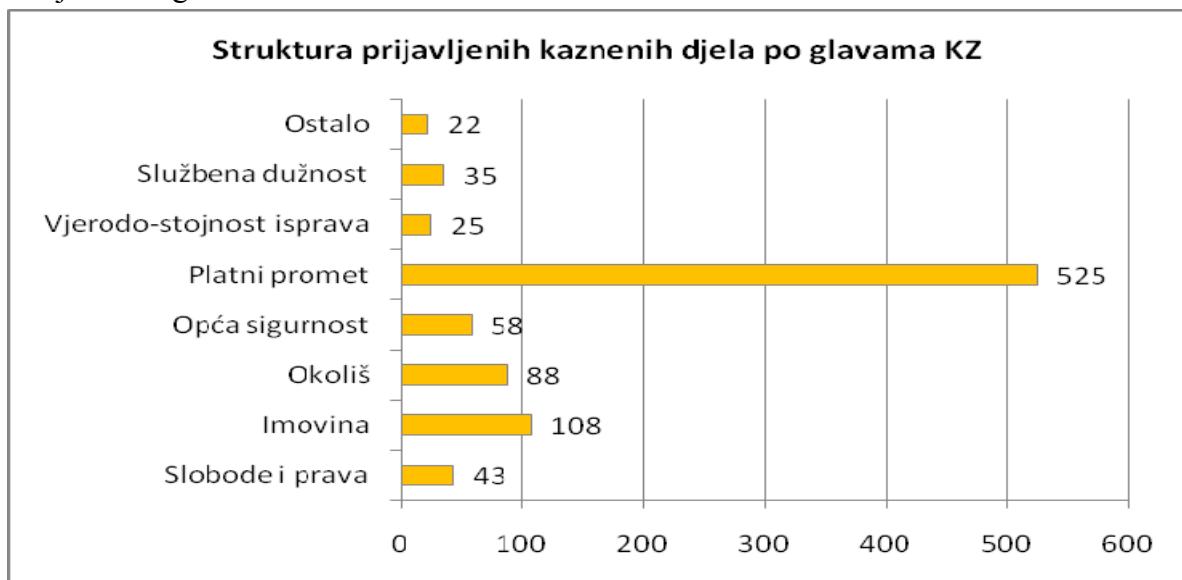
2.1.4.1. Kretanje i struktura prijavljenog kriminala pravnih osoba

Podaci o broju kaznenih prijava dati u donjem grafikonu pokazuju iz godine u godinu veliki porast. Do porasta broja prijava prvenstveno dolazi zbog toga što se Zakon sve više primjenjuje, jer u nekim slučajevima u kojima se prije dvije godine ne bi razmatrala odgovornost pravne osobe sada se razmatra. Nedvojbeno je da do porasta dolazi prvenstveno zbog sve češće primjene Zakona. Tek kad Zakon budemo primjenjivali u svakom slučaju u kojem postoje uvjeti i za odgovornost pravne osobe moći ćemo razmatrati da li je razlog porasta ili pada prijava broj počinjenih kaznenih djela od strane odgovornih osoba u pravnim osobama.

Tijekom 2007. godine državna odvjetništva primila su 904 prijave protiv pravnih osoba, kako je u 2006. godini primljeno 588 prijava očito je da se Zakon sve više primjenjuje. Cijenimo da će broj prijava i dalje rasti, jer još uvijek se u pojedinim slučajevima utvrđuje samo odgovornost zaposlenih, a ne i pravne osobe iako je njezina odgovornost neupitna.

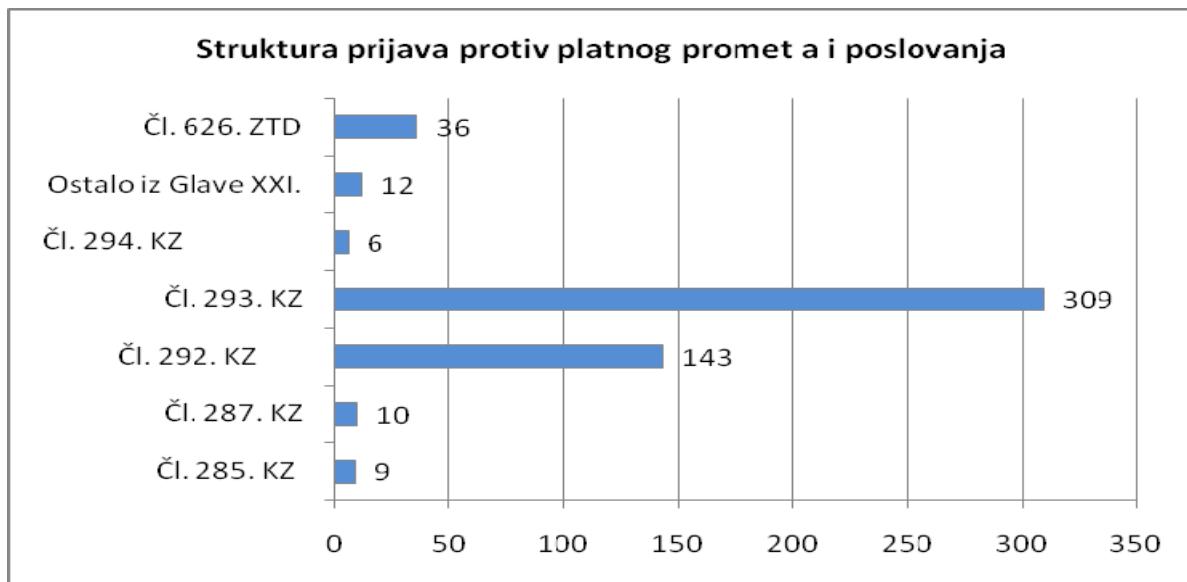

Pravne osobe se uglavnom pojavljuju kao počinitelji kaznenih djela protiv platnog prometa i poslovanja, te imovinskih kaznenih djela. Struktura kriminala pravnih osoba dana je u slijedećem grafikonu.

U grafikonima 17. i 18. na strani 154. dan je prikaz broja prijava po državnim odvjetništvima, ali i postotno učešće broja prijava u odnosu na prijave protiv odraslih osoba. Iskazani podaci daju osnova za tvrdnju kako se prijavljivanju pravnih osoba ne poklanja dovoljna pažnja na području pojedinih državnih odvjetništava. Prema našim procjenama zastupljenost prijava protiv pravnih osoba u odnosu na prijave protiv odraslih osoba ne bi smjela biti ispod 5%.

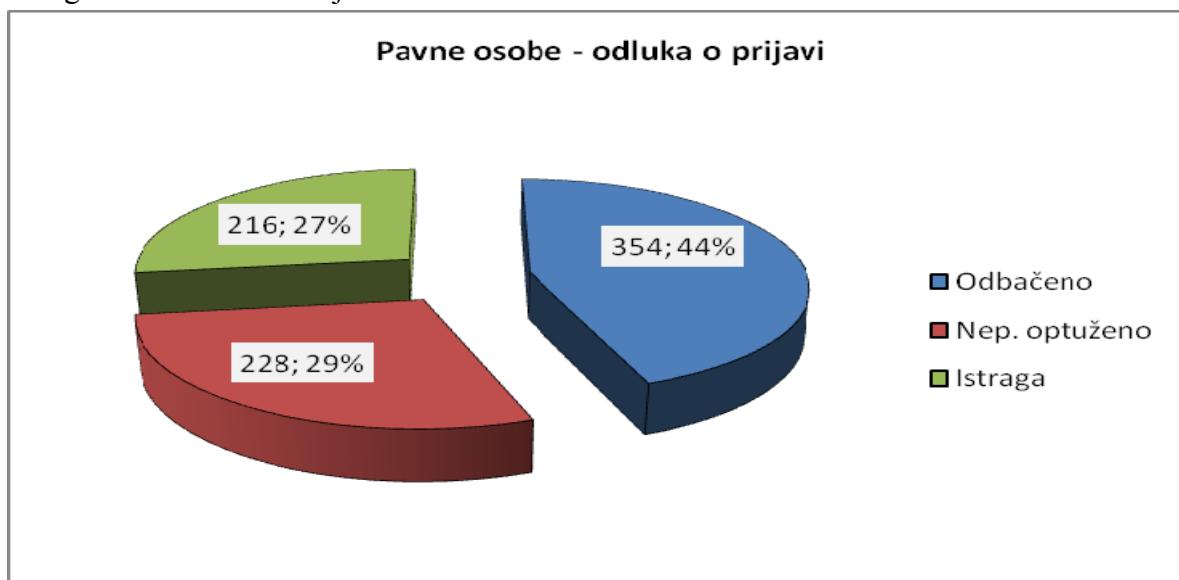
Najviše prijava podneseno je za kaznena djela protiv platnog prometa i poslovanja (525 prijava ili 58,1%). Druga po brojnosti su kaznena djela protiv imovine 108 prijava ili 11,9%, dok su treća kaznena djela protiv okoliša 88 prijava. Kod kaznenih djela protiv platnog prometa i poslovanja najbrojnije su gospodarske prijevare, slijede zlouporabe iz članka 292. Kaznenog zakona na štetu državnog proračuna. U donjem grafikonu dana je struktura prijava za ovu glavu Kaznenog zakona.

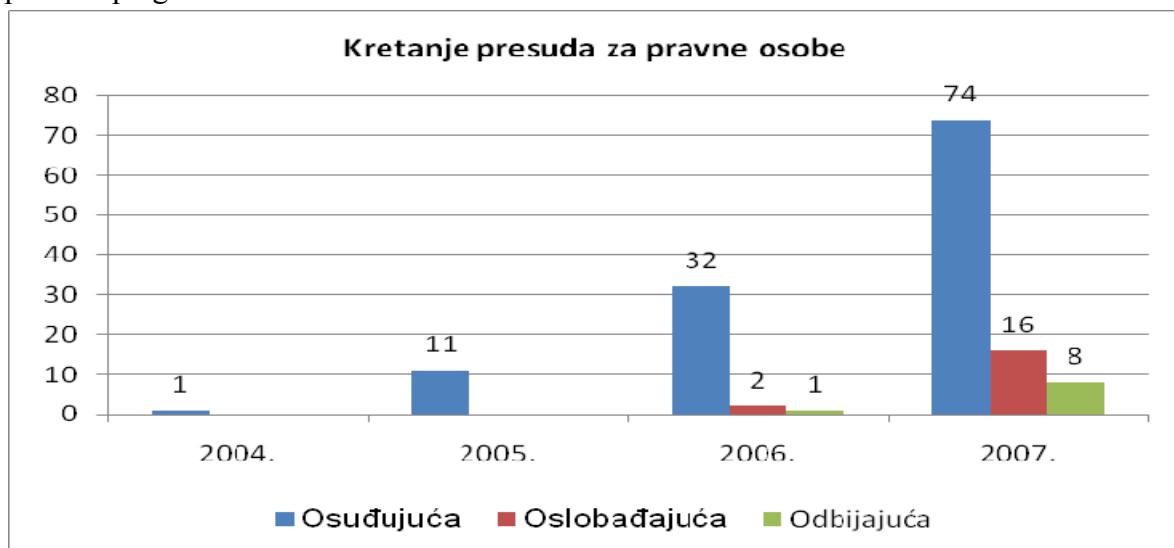
Interesantno je da je od 88 prijava za kaznena djela protiv okoliša iz Glave XIX. Kaznenog zakona, 73 prijave podnijete su za nova kaznena djela i to; 45 prijava za kazneno djela iz članka 252.a Kaznenog zakona – *protupravna gradnja*, a 28 prijava za kazneno djelo iz članka 261.a Kaznenog zakona – *protupravna eksploatacija rudnog blaga*. Usporedni podaci za navedena djela pokazuju porast prijava za kazneno djelo iz članka 252.a Kaznenog zakona u 2007. godini. Za kaznena djela protiv imovine podnesene je 108 prijava, od toga za članak 224 Kaznenog zakona – prijevara 47 prijave, za članak 220 Kaznenog zakona 21 prijava, a za kazneno djelo iz članka 230. Kaznenog zakona – povreda autorskog prava 9 prijava.

2.1.4.2. Rad državnih odvjetništava i odluke organa kaznenog postupka

Kao što je to gore navedeno primljeno je 904 nove prijava, kako je iz 2006. godine ostalo neriješeno 223 prijave ukupno je u radu bilo 1 127 prijava. Meritorno je riješeno 978 prijava, 26 prijava je spojeno ili riješeno na drugi način, dok su ostale neriješene 303 prijave, od čega 6 u državnom odvjetništvu.

U gornjem grafikonu dan je prikaz načina rješavanja prijava. Od 978 riješenih prijava, odbačeno je 354 prijava ili 44%, što je iznad prosjeka odbačaja za fizičke osobe. O složenosti i težini prijava protiv pravnih osoba govori podatak o postotku istražnih zahtjeva. Naime, kod odraslih osoba (str. 7) udio istražnih zahtjeva je 8,1% dok je u odnosu na pravne osobe udio istražnih zahtjeva 27%, složenost ovih predmeta je također razlog što izvodi dugo traju. Nakon dovršetka istrage podnesene je 102 optužnica, dok su druge istrage u tijeku. Iz godine u godinu sudovi donose sve više presuda. donji grafikon daje strukturu presuda i kretanje presuda po godinama.

Doneseno je 98 presuda od kojih 16 oslobađajućih i 8 odbijajućih. U slučajevima osuđujućih presuda izrečena je jedna presuda ukidanja pravne osobe, druge su novčane kazne, od kojih je samo jedna uvjetna.

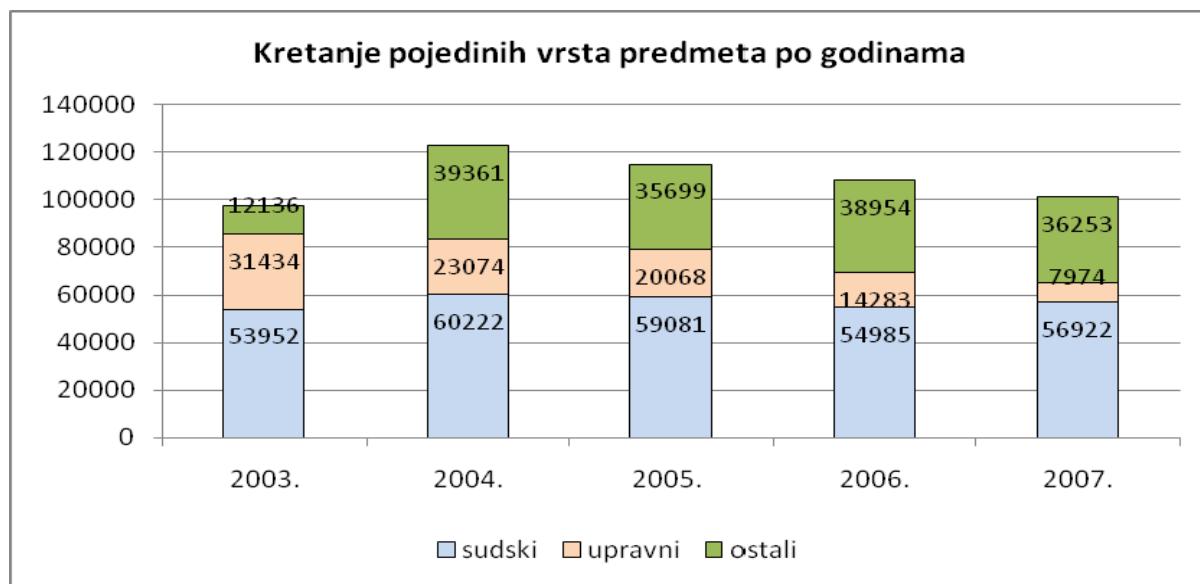
2.2. RAD NA GRAĐANSKIM I UPRAVNIM PREDMETIMA

2.2.1. Kretanje i struktura građanskih i upravnih predmeta

2.2.1.1. Kretanje i struktura predmeta u radu (odnos 2003. – 2007.)

Tijekom 2007. godine u radu građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava bilo je ukupno 167.484 predmeta, od toga je u 2007. godini primljeno 101.149 novih predmeta, dok je iz ranijih godina preneseno u rad 66.335 predmeta. U 2006. godini je bilo preneseno 74.255 predmeta iz 2005. što ukazuje da je došlo do smanjenja zaostataka odnosno da su sudovi i upravna tijela povećali svoju ažurnost.

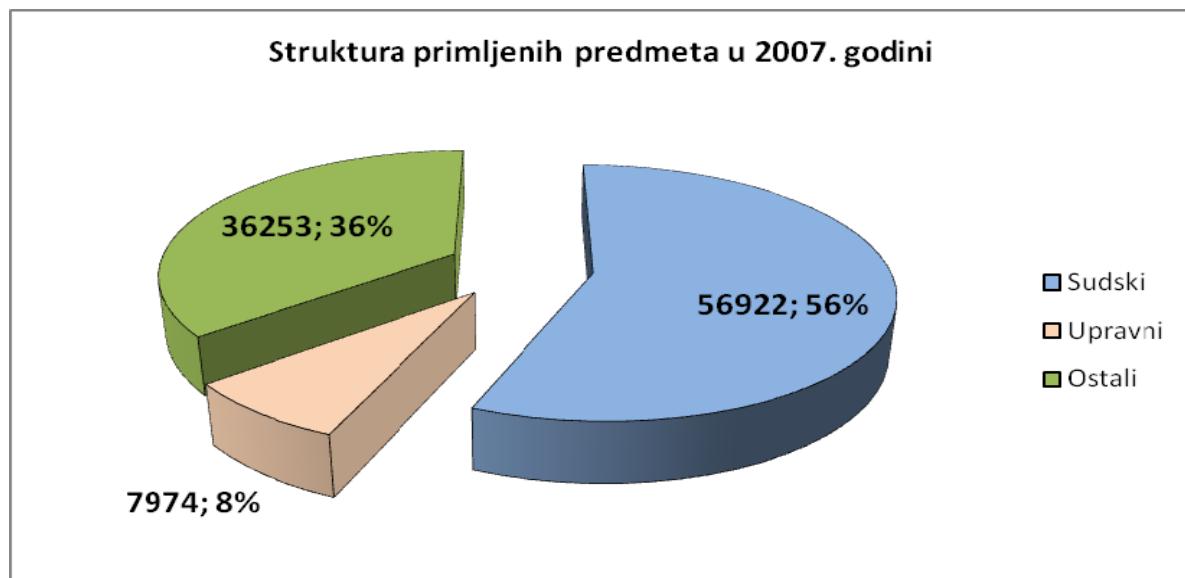
Pad broja novih predmeta u odnosu na 2006. godinu iznosi 6,54% (u 2006. godini primljeno je 108.222 predmeta, a u 2007. godini 101.149). Tablica 24. na str. 156. u prilogu daje pregled primljenih novih predmeta i svih predmeta u radu. Grafikon o kretanju novih predmeta kroz zadnjih šest godina pokazuje da je 2007. godine primljeno 56.922 sudska predmeta, 7.974 upravna predmeta i 36.253 ostalih predmeta.

Grafikon potvrđuje da je u 2007. godine nastavljen pad broja predmeta u građansko-upravnim odjelima. Najveći je pad upravnih predmeta i to za čak 44,17 %. Međutim, povećao se broj predmeta iz sudske nadležnosti za 3,52%, što je rezultat intenzivirane uknjižbe.

Nastavlja se trend smanjivanja parničnih predmeta, iako pad broja predmeta više nije tako izražen kao u dvije prethodne godine. U 2007. godini primljeno je 7.725 parničnih predmeta ili 8,52% manje nego u 2006. godini kad je primljeno 8.444 parnična predmeta. Međutim, smanjenje broja novih parničnih predmeta nije dovelo do smanjenja ukupnog broja sudske predmeta u radu (predmeti primljeni u izvještajnoj godini i predmeti koji su ostali u radu) jer je povećan broj drugih predmeta, prvenstveno zemljišnoknjižnih.

U donjem grafikonu dan je prikaz postotnog učešća pojedine vrste predmeta u 2007. godini. Kao što je to već navedeno, u 2007. godini je primljeno 56.922 nova sudska predmeta.

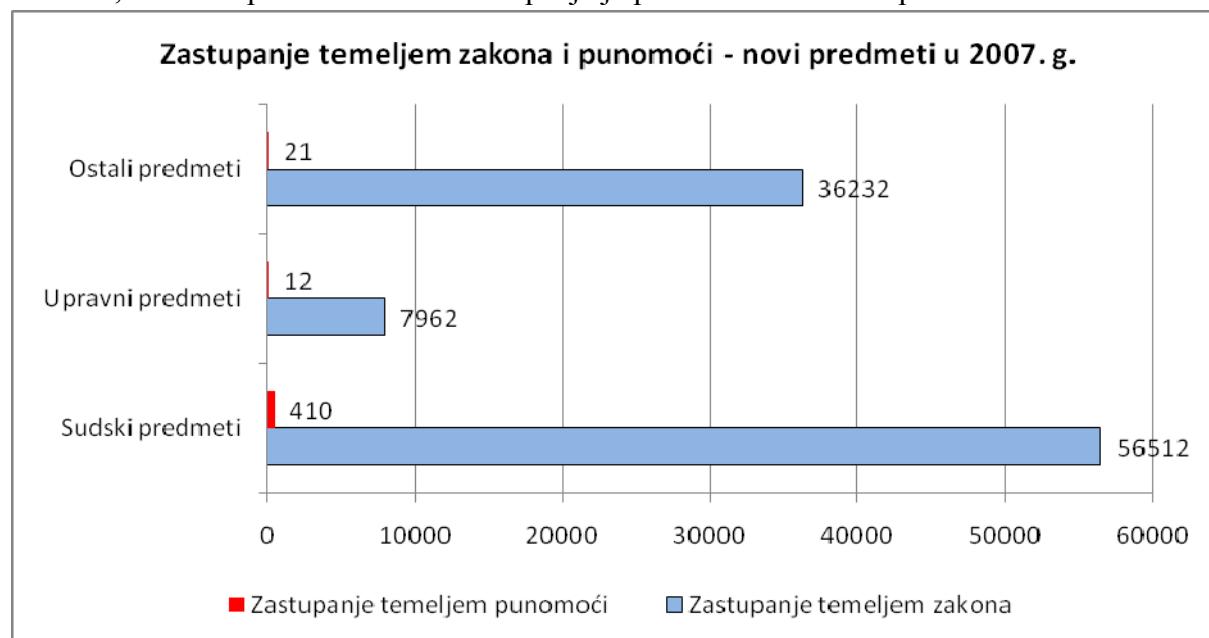

U 2005. godini bilo je u radu 114.174 sudskih predmeta, u 2006. godini je bilo 100.130 ili 12,3% manje sudskih predmeta, dok je u 2007. godini bilo ukupno u radu 86.615 sudskih predmeta. Kao što je to već istaknuto do većeg smanjenja broja sudskih predmeta u radu nije došlo jer su sudovi još uvijek preopterećeni predmetima i jer se i u 2007. godini nastavio povećavati broj ostalih sudskih predmeta, prvenstveno zemljišnoknjižnih predmeta, zbog intenzivne uknjižbe vlasništva države te upisa općih i javnih dobara.

Smanjenje broja primljenih parničnih predmeta u zadnje tri godine daje osnova za tvrdnju kako država i njezina ministarstva, te druga tijela urednije izvršavaju svoje obveze. Da bi se broj sporova i dalje smanjivao, nužno je, osim izvršavanja obveza, razvijati i jačati alternativne načine rješavanja sporova, koji trebaju osigurati brži i učinkovitiji način ostvarenja imovinskih i drugih prava građana i pravnih osoba. Također je nužno nastaviti započeti Projekt sređivanja zemljišnih knjiga jer to izravno utječe na smanjenje broja vlasničkih parnica i zemljišnoknjižnih predmeta

2.2.1.2. Struktura predmeta u odnosu na vrstu zastupanja

Od ukupno 167.484 predmeta koliko ih je bilo u radu⁶ u 2007. godini u 165.940 ili u 99,08% predmeta državna odvjetništva su vršila zastupanje temeljem zakona, a u 1.544 ili 0,92% temeljem punomoći. To je posljedica izmjene Zakona o državnom odvjetništvu iz veljače 2007. godine, nakon koje državno odvjetništvo više ne može zastupati jedinice lokalne i regionalne samouprave temeljem punomoći, već jedino pravne osobe koje su u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske. Zastupanjem temeljem punomoći u 2007. godini ostvareno je ukupno 2.242.196,00 kn, od čega je naplaćeno 1.686.063,00 kn, a ostalo je nenaplaćeno 556.133,00 kn. Naplaćeni iznos za zastupanje je prihod Proračuna Republike Hrvatske.

⁶ U 2007. primljeno je 167.484 novih predmeta dok je iz 2006. ostalo u raznim fazama sudskog i upravnog postupka 66.335 predmeta.

Gornji grafikon daje odnos zastupanja temeljem zakona i temeljem punomoći u predmetima iz 2007. godine.

2.2.1.3. Pregled predmeta primljenih u 2007. godini prema državnom tijelu koje se zastupa

U 2007. godini državna odvjetništva zaprimila su 101.149 nova predmeta. Od tog broja primljeno je 100.706 ili 99,56% novih predmeta u kojima državna odvjetništva zastupaju temeljem zakona. Iz 2006. godine je ostalo u radu 65.234 predmeta, tako da je u 2007. godini državno odvjetništvo zastupalo temeljem zakona u ukupno 165.940 predmeta. U tablici 25. na stranici 157. dan je prikaz broja predmeta primljenih po ministarstvima. U tablici nisu prikazana druga državna tijela i predmeti u kojima zastupamo Republiku Hrvatsku, odnosno Vladu Republike Hrvatske. Isto tako nisu iskazani ostali predmeti (npr. izvanparnični predmeti, pojedine intervencije i dr.) koji se ne prate se posebno prema državnim tijelima. Kako se radi o velikom broju različitih predmeta, takvo je praćenje bez odgovarajućih informatičkih programa praktično nemoguće i zbog toga nisu iskazani u navedenoj tabeli.

Dakle tablica prikazuje broj parnica, ovrha, stečajeva i likvidacija, upravnih predmeta i mišljenja u 2007. godini po ministarstvima. Vidljivo je da je najviše novih predmeta koji su proizašli iz rada ili djelokruga rada Ministarstva unutarnjih poslova (5.741) zatim slijede Ministarstvo financija (5.034), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (4.952), Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitička itd. Tabela pokazuje da najviše sudskih i upravnih predmeta, te predmeta u kojima se traže mišljenja otpada na Ministarstvo unutarnjih poslova 8.616 kod kojeg je znakovit odnos parnica (4.184) i ovrha (4.329). Po ukupnom broju predmeta slijede Ministarstvo financija 7.506 (najviše ovrha radi osiguranja tražbina države 5.586), Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodnog gospodarstva 6.616 (parnice radi sređivanja vlasničkopravnih odnosa 2.227 i mišljenja na ugovore o raspolaganju poljoprivrednim zemljištem 2.613), Ministarstvo obrane 6.511 (najviše parnica 4.443) i Ministarstvo mora, prometa i razvitička 3.794 (najviše mišljenja na ugovore o darovanju stanova i kuća na područjima posebne državne skrbi 1.693).

Zbirni podaci o zastupanju tužitelja i tuženika dani su u tablicama 26. i 27. stranice 158. i 159. ovog izvješća. Pregled broja sudskih predmeta prema tome je li ministarstvo, odnosno državno tijelo u postupku imalo položaj tužitelja ili tuženika, odnosno ovrhovoditelja ili ovršenika, dan je posebno za parnične predmete u tablici 30. do 48. str. 163 do 181. izvješća, za ovršne predmete u tablici 28. str. 161., i u tablici 29. str. 162. izvješća za stečajne predmete.

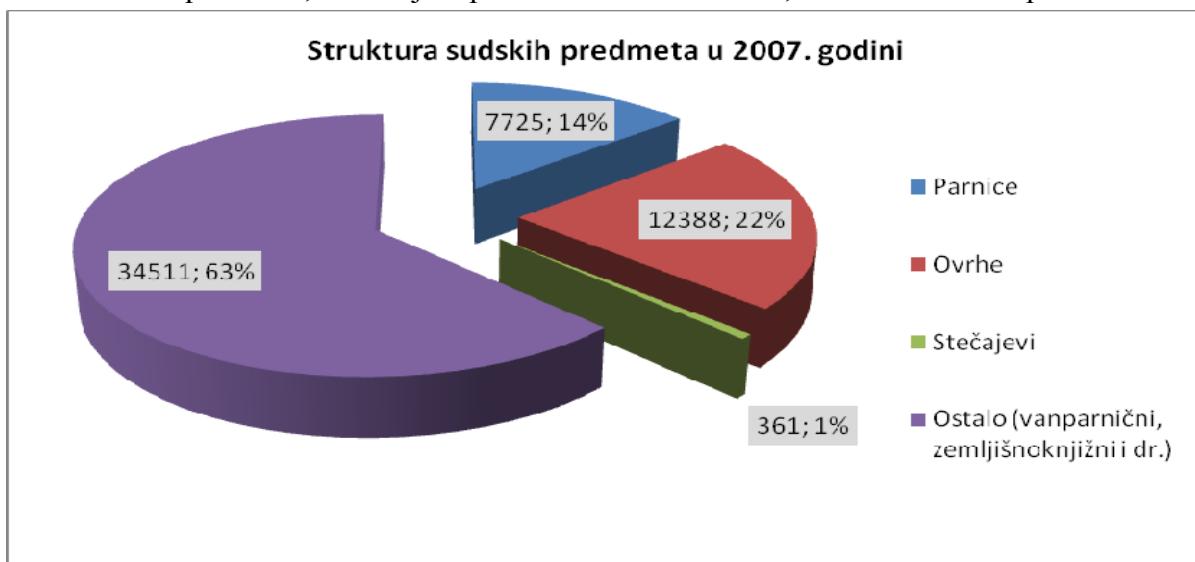
2.2.2. Poslovi zastupanja

U 2007. godini u radu državnih odvjetništava bilo je ukupno 86.615 sudskih predmeta ili 4,45% predmeta manje nego 2006. godini, kada je u radu bilo 90.645 predmeta. Upravnih predmeta je bilo 33.656 ili 18,26% manje nego 2006. godine, kada je u radu bilo 41.174

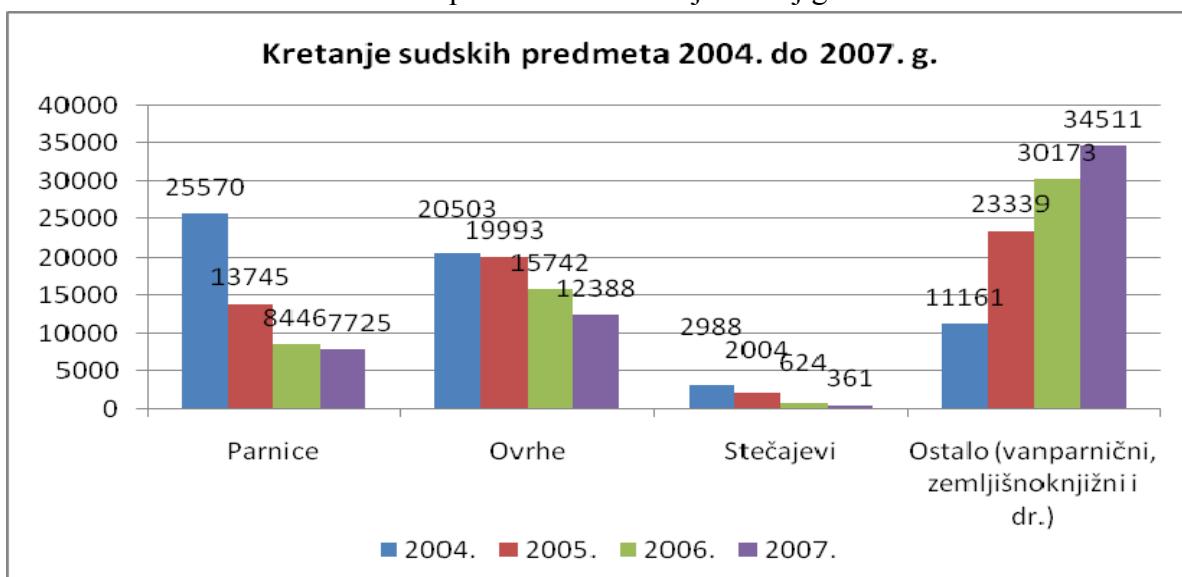
predmeta. Prisustvovali smo na 22.768 sudska ročišta i uložili 1.950 ukupno pravnih lijekova protiv sudskih odluka.

2.2.2.1. Sudski predmeti

U 2007. godini u radu državnih odvjetništava bilo je ukupno 86.615 sudskih predmeta. (tijekom 2006. godine primljeno je 56.922 novih predmeta i 29.693 predmeta iz ranijih godina koji su ostali u radu kod sudova). Usporedba sa 2006. godinom (primljeno je 54.985 novih predmeta i 35.660 predmeta iz ranijih godina) pokazuje da se smanjuje broj novih predmeta, ali i broj predmeta koji se prenose iz ranijih godina, što upućuje na zaključak da država urednije izvršava svoje obveze i da se ažurnost sudova povećala. Temeljem zakona zastupali smo u 85.173 predmeta, a temeljem punomoći u 1.442 ili u 1,66% svih sudskih predmeta.

Gornji grafikon pokazuje strukturu primljenih sudskih predmeta u 2007. godini. Iz grafikona proizlazi da su u strukturi primljenih predmeta najbrojniji tzv. „ostali predmeti“, a to su prvenstveno izvanparnični i zemljišnoknjižni predmeti. Značajno povećavanje broja zemljišnoknjižnih predmeta ukazuje na puni angažman državnog odvjetništva na uknjižbi nekretnina u vlasništvu države te općih dobara u zemljišne knjige.

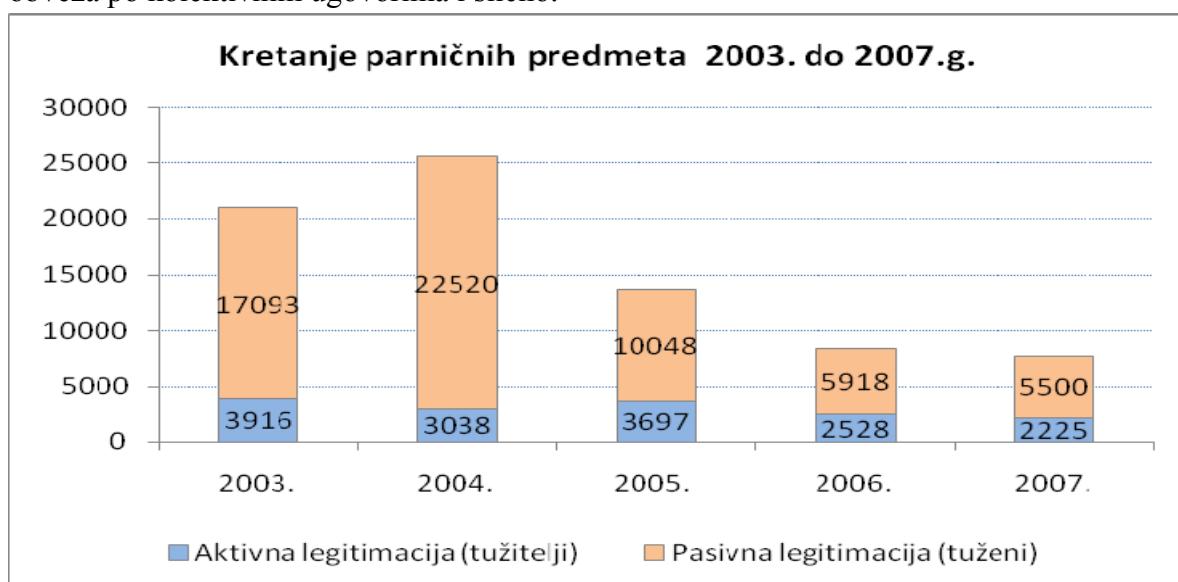

Kretanje primljenih sudskih predmeta u zadnje četiri godine pokazuje gornji grafikon, koji u cijelosti potvrđuje tvrdnju o promjeni strukture ovih predmeta.

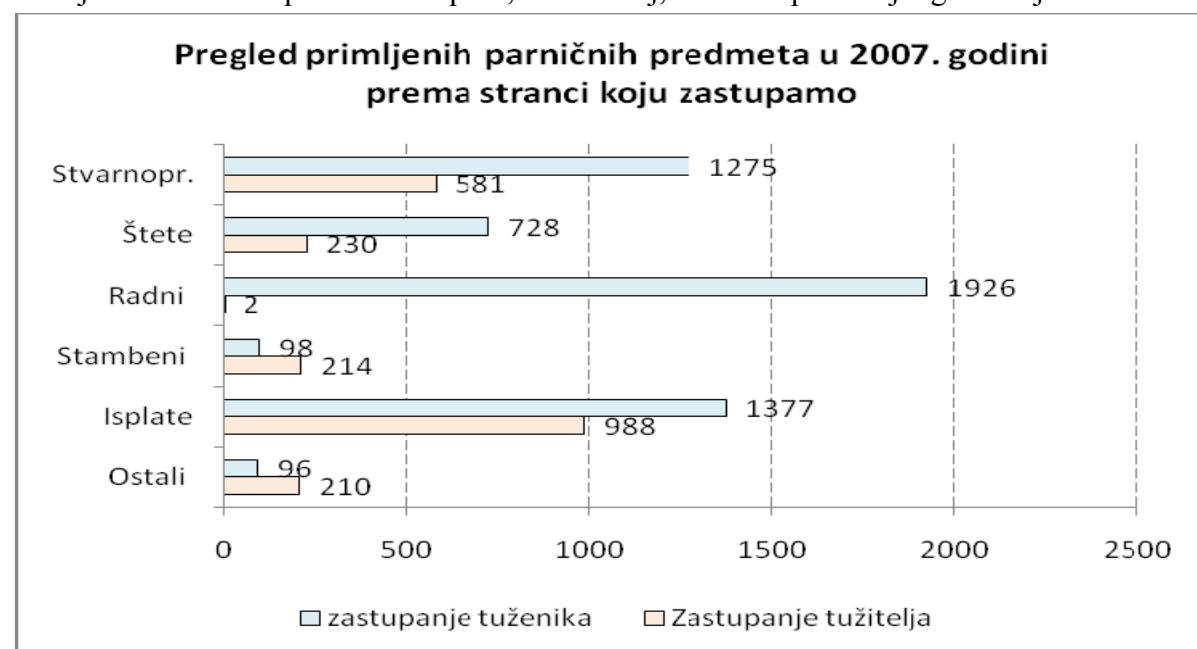
2.2.2.1.1. Struktura parničnih, ovršnih i stečajnih predmeta

2.2.2.1.1.1. Parnični predmeti

U 2007. godini imali smo u radu 22.524 parničnih predmeta. To je smanjenje u odnosu na 2006. godinu, kada je u radu bilo 31.508 predmeta. Od toga je 5.486 ili 24,36% predmeta u kojima smo zastupali tužitelje, dok je sporova u kojima smo zastupali tužene bilo 17.038 ili 75,64%. Grafikon pokazuje da je broj novih parničnih predmeta u 2007. godini u odnosu na 2006. godinu smanjen za 8,5%. Razlog je osjetno smanjenje broja tužbi zbog neispunjena obveza po kolektivnim ugovorima i slično.

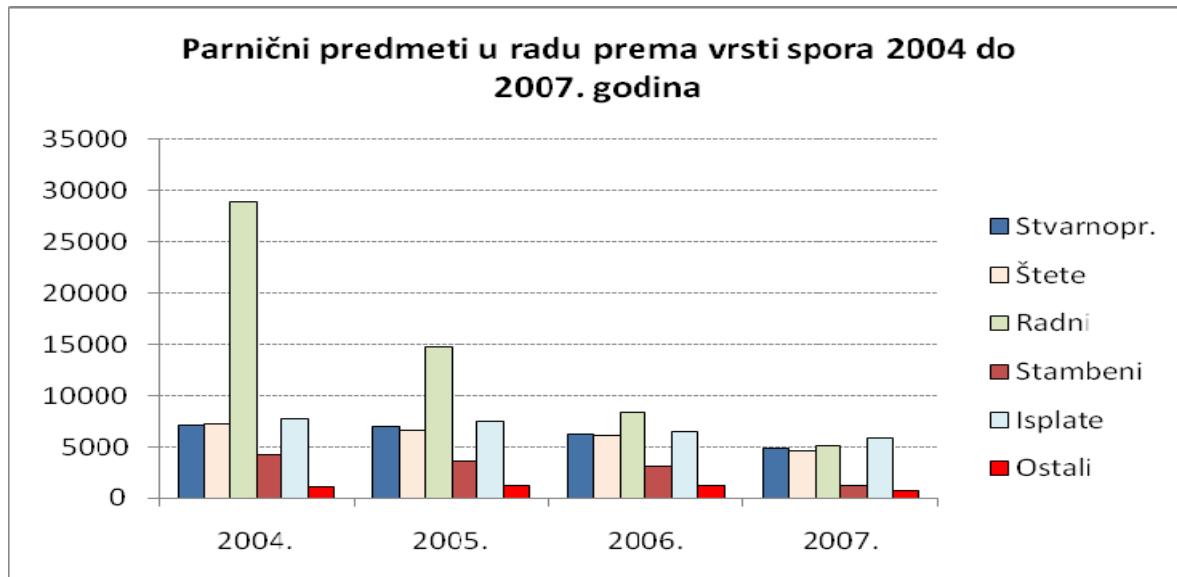

Donji grafikon daje pregled primljenih sporova u 2007. godini u kojima zastupamo temeljem zakona i to prema vrsti spora, te aktivnoj, odnosno pasivnoj legitimaciji.

Promatrajući ukupan broj sporova, još uvijek je najviše radnih sporova, kao i 2005. i 2006. godini u kojima je tužena Republika Hrvatska, iako su u padu. Nasuprot tome, ukoliko je tužitelj Republika Hrvatska, ministarstva i druga državna tijela, tada su najbrojnije isplate, odnosno potraživanja dugovanja, te stvarnopravni sporovi, kao neposredna posljedica nastojanja državnih odvjetništava da uknjiže u zemljišne knjige nekretnine u državnom vlasništvu.

Sljedeći grafikon daje usporedno podatke od 2004. do 2007. godine prema vrsti spora za sve parnične predmete koje smo imali u radu⁷, a u kojima zastupamo Republiku Hrvatsku, ministarstava i državna tijela, grafikon na najbolji način pokazuje da se smanjuje broj sporova pred sudom, ali i njihovu strukturu koja je sve više ujednačena.

Ukupna vrijednost parničnih sporova koje smo imali u radu u zastupanju temeljem zakona bila je oko jedanaest i pol milijardi kuna (11.493.667.400,00 kn)⁸ što je milijardu kuna manje nego u 2006. godini. Ukupna vrijednost predmeta spora u predmetima u kojima je Republika Hrvatska bila tužitelj bila je oko tri milijarde kuna (2.979.110.000,00 kn ili 25,91% od ukupne vrijednosti), a vrijednost sporova u kojima je Republika Hrvatska bila tužena bila je 8.514.557.000,00 kn ili 74,09% ukupne vrijednosti. Ako razmotrimo samo nove parnične predmete u kojima zastupamo temeljem zakona, a koje smo primili tijekom 2007. godine, tada je ukupna vrijednost tužbenih zahtjeva u novim sporovima bila 2.392.252.000,00 kn (milijardu kuna manje nego prethodne godine, od čega na strani tužitelja 360.456.000,00 kn, a na strani tuženika 2.031.796.000,00 kn).

Tablice redni broj 30. do 48. str. izviješća na stranicama 163 do 181. daju pregled parničnih sporova i njihove vrijednosti prema ministarstvima i tijelima i to posebno za

⁷ Podaci su dani za sve predmete u radu, dakle, ne samo za nove predmete, nego i predmete koji su ostali na kraju 2005.

⁸ U ovom iznosu su sva pa i ona potraživanja za koja je već unaprijed očevидno da su neosnovana. To treba imati u vidu jer je vrijednost iznosa koji se dosuđuju na teret države osjetno niža od tužbenih zahtjeva.

sporove u kojima smo zastupali tužitelja i posebno za sporove u kojima smo zastupali tuženika. U tim tabelama je vrijednost sporova iskazana u tisućama kuna

2.2.2.1.1.1. Zastupanje Republike Hrvatske u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima i tijelima

Temeljem članka 19. stavka 1. Zakona o državnom odvjetništvu, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zastupa Republiku Hrvatsku u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima, ustanovama i drugim tijelima. U postupcima koji se vode u inozemstvu u kojima je isključena mogućnost zastupanja Republike Hrvatske po Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, ovlašćuje za zastupanje odgovarajućeg inozemnog stručnjaka, a što je u pravilu odvjetnik iz zemlje gdje se vodi postupak.

U postupcima koji se vode pred međunarodnim tijelima, a to se prvenstveno odnosi na međunarodne arbitraže u kojima je stranka Republika Hrvatska, Vlada Republike Hrvatske može odlučiti da je zastupa odgovarajući hrvatski ili strani stručnjak, uz ili bez sudjelovanja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u postupku.

U 2007. godini vođena su 2 arbitražna postupka protiv Republike Hrvatske temeljem ugovora o zaštiti i poticanju ulaganja sklopljenih između Republike Hrvatske i Austrije, odnosno Kanade. U jednom je, sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske, Republiku Hrvatsku zastupala inozemna odvjetnička kuća, uz sudjelovanje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, dok je u drugom postupku Državno odvjetništvo Republike Hrvatske samostalno zastupalo Republiku Hrvatsku.

Osim navedenih arbitražnih postupaka, u 2007. godini Državno odvjetništvo Republike Hrvatske imalo je u radu 31 predmet koji se vodio pred sudovima i tijelima drugih zemalja i to u: Sjedinjenim Američkim Državama 2, Republici Njemačkoj 1, Republici Austriji 1 te Bosni i Hercegovini 27.

Predmeti koji su u tijeku i vode se protiv Republike Hrvatske su pokrenuti od strane fizičkih osoba. Svi su iz ranijih godina i pokrenuti su s osnova naknade štete iz prometnih nezgoda, naknade štete za uništenu ili oduzetu imovinu, za koje štete je navodno odgovorna Republika Hrvatska, odnosno njene vojne postrojbe. Ipak treba napomenuti da u predmetima koji se vode pred sudovima Bosne i Hercegovine su u 15 predmeta tužitelji su pravne i fizičke osobe iz Bosne i Hercegovine, dok se ostali predmeti vode po tužbama Republike Hrvatske protiv pravnih i fizičkih osoba iz Bosne i Hercegovine. Predmeti u kojima je tužitelj Republika Hrvatska odnose se na tužbe radi naplate nezakonito stečenog osobnog doplatka s osnova vojnog invaliditeta, nezakonitog zaprimanja osobne invalidnine od strane punomoćnika, a nakon smrti korisnika invalidnine. Vrijednost ovih predmeta je cca 60.000,00 kn.

U 2007. godini je uočena tendencija pokretanja ulagačkih sporova ili njihova najava, a što treba uzeti u obzir u narednom razdoblju kako bi se osigurala sredstva za plaćanje troškova

ovih postupaka, posebno za zastupanje pred međunarodnim sudovima i tijelima kao i u inozemnim arbitražnim postupcima.

2.2.2.1.1.1.2. Sporovi radi naknade štete po posebnim propisima

Osim što država odgovara za naknadu štete po različitim pravnim osnovama, što je propisano tzv. općim propisima kao što su Zakon o obveznim odnosima, ona odgovara i po posebnim propisima. U tijeku 2003. godine doneseni su i stupili su na pravnu snagu posebni zakoni kojima je propisana odgovornost za štetu koju su počinile hrvatske oružane snage tijekom Domovinskog rata i štete koje su posljedica terorističkih akata i javnih demonstracija. Pet godina nakon donošenja ovih zakona, broj ovih predmeta smanjuje, što se odražava i na ukupno smanjenje broja sudskih odnosno parničnih predmeta.

2.2.2.1.1.1.2.1. Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija

Prema Zakonu o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija Republika Hrvatska odgovara za štetu počinjenu aktima terora i drugim aktima nasilja poduzetim s ciljem teškog narušavanja javnog reda zastrašivanjem i izazivanjem osjećaja nesigurnosti građana te uslijed demonstracija i drugih oblika masovnih izražavanja neraspoloženja na javnim mjestima, na načelima društvene solidarnosti, ravnomjernosti nošenja javnog tereta te pravičnog i brzog obeštećenja.

Za neposrednu provedbu tog Zakona zaduženo je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske jer oštećenik svoj zahtjev za naknadu štete najprije podnosi Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, koje, ako zahtjev smatra utemeljenim, može s oštećenikom sklopiti izvansudsku nagodbu koja ima snagu ovršne isprave. Ako državno odvjetništvo na temelju prikupljenih podataka i utvrđenih činjenica zaključi kako nema osnove za sklapanje izvansudske nagodbe ili se u roku od 60 dana ne odluči o zahtjevu oštećenika, on može svoje pravo ostvarivati pred nadležnim sudom.

Najveći broj zahtjeva i tužbi po ovoj osnovi zaprimljeno je neposredno nakon donošenja Zakona, tijekom 2003., 2004. i 2005. godine, nakon čega broj ovih predmeta konstantno pada. Razlog tome leži u činjenici da su se praktično svi zahtjevi odnosili na štetne događaje u razdoblju od 1991. do 1999. godine, zbog čega se ne očekuje povećanje broja zahtjeva u slijedećim godinama. Tijekom 2007. godine Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaprimilo je 46 zahtjeva, od čega se 12 zahtjeva odnosilo na naknadu materijalne štete i svi su dostavljeni resornom ministarstvu na rješavanje, dok su se 34 zahtjeva odnosila za naknadu štete koja je posljedica smrti, tjelesne povrede ili oštećenja zdravlja. Kako se na temelju zahtjeva i prikupljenih dokaza nije moglo utvrditi da je nastala šteta posljedica terorističkog akta to Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nije niti u jednom slučaju sklopilo nagodbu. Visina svih postavljenih zahtjeva iznosi 13.300.000,00 kuna.

Odredbama ovog Zakona nije propisano pravo na naknadu materijalne štete nastale za vrijeme rata. Stoga se takvi zahtjevi dostavljaju resornom ministarstvu, koje ih rješava u upravnom postupku.

2.2.2.1.1.2.2. Zakon o odgovornosti RH za štetu uzrokovanu od pripadnika hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga tijekom Domovinskog rata

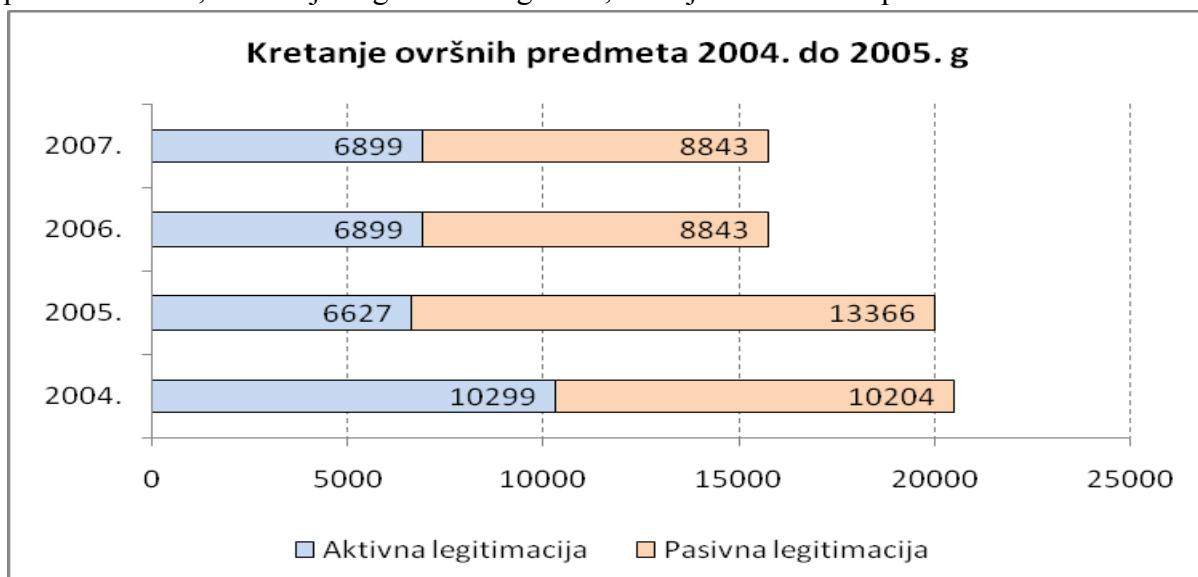
U tijeku izvještajnog razdoblja primljeno je 115 predmeta za naknadu štete uzrokovane od pripadnika hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga u razdoblju od 17. kolovoza 1990. do 30.lipnja 1996. u vojnoj ili redarstvenoj službi ili u svezi s tom službom.

Tijekom 2007 godine je u 11 predmeta sudski postupak dovršen i to u 8 predmeta odbijajućim presudama, a u 3 predmeta tužbenom zahtjevu je udovoljeno i Republika Hrvatska je obvezana platiti ukupno 1.008.473,76 kuna s naslova materijalne i nematerijalne štete. U odnosu na prošlo izvještajno razdoblje, kada je država bila obvezana platiti 5.845.959,21 kuna, dosuđeni iznos je pet puta manji.

Kako je u pravilu u navedenim predmetima sporan pravni naslov zahtjeva jer kazneni postupak nije pokrenut ili nije dovršen ili je, pak, visina zahtjeva nerazmjerno visoko postavljena ili je zahtjev za naknadu štete zastario, to nije bilo moguće mirnim putem izvan suda rješavati ove predmete. Stoga je u samo jednom slučaju predmet riješen primjenom instituta iz članka 186.a Zakona o parničnom postupku, nagodbom izvan suda.

2.2.2.2. Ovršni predmeti

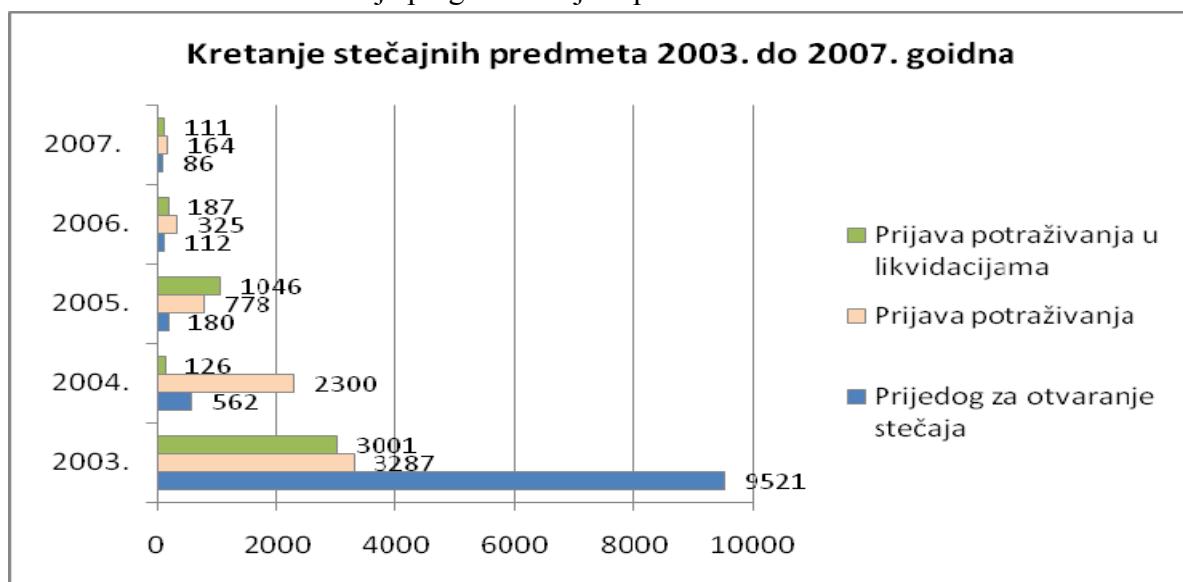
Tablica 28. na strani 161. ovog izvješća daje pregled broja ovršnih predmeta i visinu ovršnih tražbina, odnosno potraživanja prema ministarstvima i tijelima. Podaci pokazuju da se nastavlja trend smanjena broja ovršnih postupaka jer je ukupno bilo u radu 16.703 predmeta, što je 16,64% manje nego 2006. godine , kad smo imali u radu ukupno 20.036 ovršnih predmeta ili 18,8% manje nego u 2005. godine, kada je bilo 24.689 predmeta u radu.

Gornji grafikon pokazuje kretanje ovršnih predmeta u zadnje četiri godine. U 2007. godini država je kao ovrhovoditelj vodila 9.767 ovršnih postupaka s ukupnom vrijednošću potraživanja od 2.123.741.100,00 kuna, dok se od države kao ovršenika u 6.422 ovršna predmeta potraživalo 469.651.000,00 kuna. Iako je daleko veći broj ovršnih predmeta u kojima smo bili pasivno legitimirani, gornji podaci pokazuju da su potraživanja Republike Hrvatske skoro 5 puta veća od dugovanja.

2.2.2.3. Stečajni predmeti

Državno odvjetništvo, zastupajući Republiku Hrvatsku, pred trgovačkim sudovima podnosi prijedlog za pokretanje stečajnog postupka i prijavljuje potraživanja u već otvorenim stečajnim postupcima na inicijativu Ministarstva financija i drugih nadležnih tijela Republike Hrvatske. Broj stečajnih predmeta u kojima smo zastupali po punomoći je zanemariv. U tablici 29. na strani 162. dan je pregled stečajnih predmeta.

Tijekom 2007. godine imali smo u radu 1.032 stečajna predmeta ili 32% puta manje nego u 2006. godini kada je bilo u radu 1.511 stečajnih predmeta. Od ukupnog broja od 1.032 predmeta u radu bilo je 782 predmeta iz ranijih godina i 250 primljenih u 2007. godini. Ovi podaci pokazuju da smo u 2007. predložili smo pokretanje 86 stečajnih postupaka, dok smo u 164 stečajna postupka, koje su pokrenuli drugi vjerovnici, prijavili potraživanja. Također smo u 102 postupka likvidacije prijavili potraživanja države i njenih tijela. Ukupna visina potraživanja prijavljenih u 2007. godini iznosi 422.819.000,00 kuna. Broj stečajeva i prijava potraživanja u stečajnim postupcima se smanjuje iz godine u godinu, kako to pokazuje gornji grafikon u kojem su dani podaci i za zastupanje po punomoći (6 prijava potraživanja i 9 likvidacija).

U prethodnim izvješćima inicirali smo osnivanje stručnog tijela za stručnu pomoć pri donošenju strateških gospodarskih odluka glede mogućnosti očuvanja djelatnosti kroz institut

stečajnog plana kao i kod prodaje stečajne mase, a u svrhu što djelotvornijeg zastupanja Republike Hrvatske u odboru vjerovnika i skupštini vjerovnika. Do sada takvo tijelo nije formirano, tako da su se u pojedinim predmetima konzultacije i to većinom s Ministarstvom financija, poreznim upravama i Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom, kao i područnim uredima odvijale neposredno.

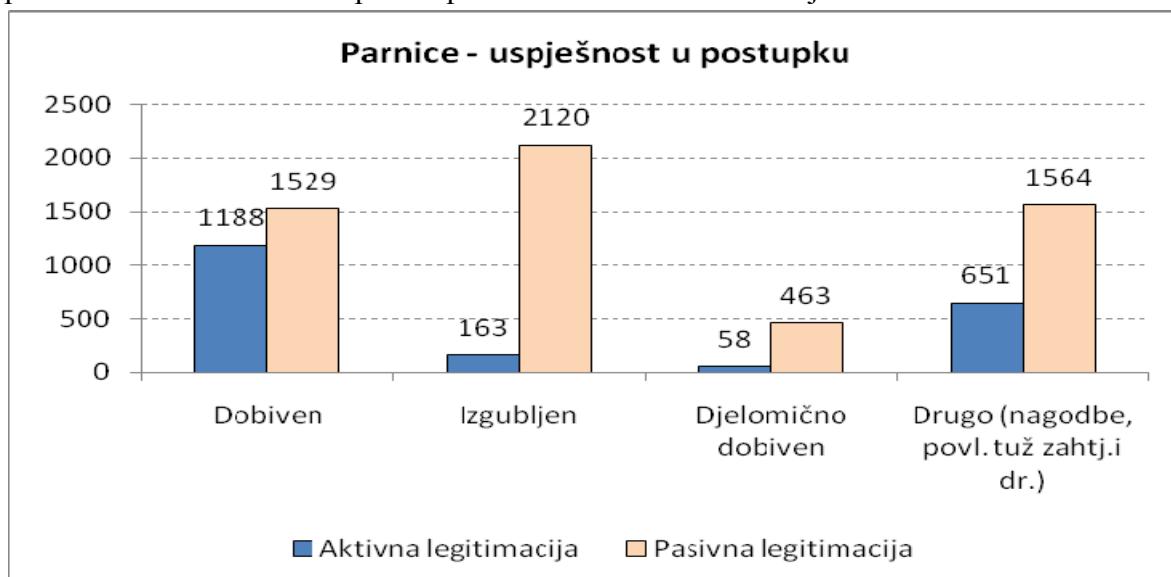
2.2.3. Rad i uspješnost u parničnim, ovršnim i stečajnim postupcima

2.2.3.1. Rad i uspješnost u parničnim predmetima

Iako se često čuju kritički tonovi u odnosu na kvalitetu i uspješnost državnog odvjetništva u zastupanju Republike Hrvatske, prikupljeni podaci o ishodu parničnih sporova ukazuju da te tvrdnje većinom nisu osnovane.

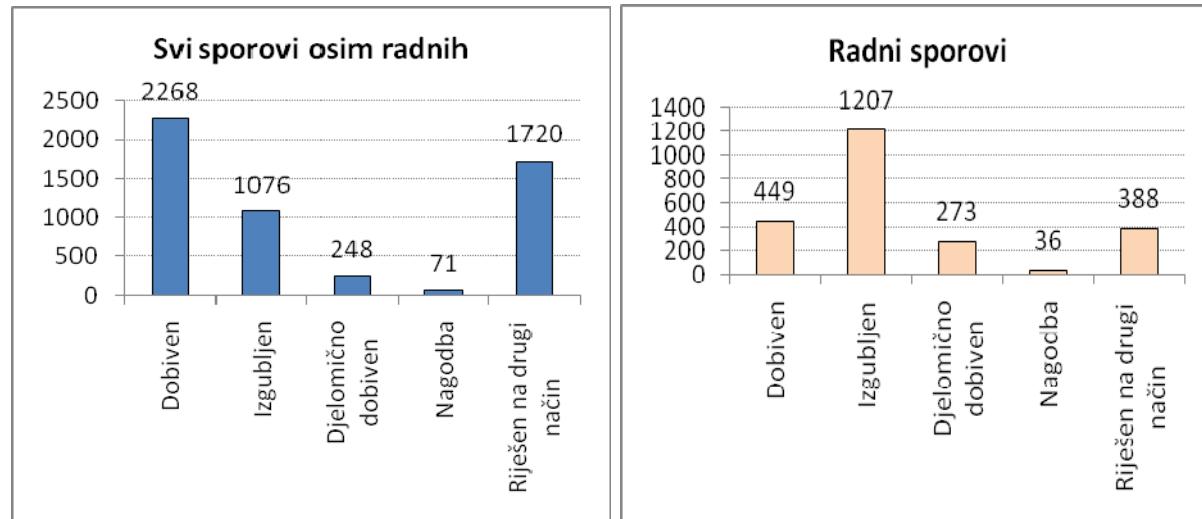
U sporovima u kojima zastupamo Republiku Hrvatsku kao tužitelja, cijenimo da je uspješnost u zastupanju dobra. Tijekom 2007.godine sudovi su donijeli 7.736 prvostupanjskih odluka u predmetima u kojima je jedna od parničnih stranaka bila Republika Hrvatska. U sporovima u kojima smo podigli tužbe u ime države doneseno je 2.060 prvostupanjskih odluka, od čega je 1.298 u cijelosti dobiveno ili 57,7%, samo su 163 parnice ili 7,9% izgubljene, sklopljene su 22 sudske nagodbe, djelomično je dobiveno 60, a ostatak od 651 ili 27, % sporova je riješeno na drugi način (povlačenje tužbe, izvansudske nagodbe, spajanje postupaka i dr.).

Sljedeći grafikon prikazuje uspješnost u postupku i način rješavanja parničnih predmeta bilo da smo zastupali Republiku Hrvatske kao tužitelja ili tuženika.

Nasuprot tome, u sporovima u kojima zastupamo Republiku Hrvatsku kao tuženika uspjeh je lošiji. Od 5.676 riješenih sporova u kojima smo zastupali tuženika, dobiveno je 1.529 ili 26,9% sporova, a izgubljeno 2.120 ili 37,4% sporova. Na uspješnost posebno utječu radni sporovi u kojima su obveze prema tužiteljima stvorene zakonom ili drugim propisom pa

se tužba podnosi zbog neispunjena zakonske obveze (donji grafikon). U takvim slučajevima je vođenje sporova najlošija solucija, sporovi se gube, stvaraju se troškovi koje treba platiti tužiteljima i uputnije je nagodbom ili na drugi način riješiti sporno pitanje.

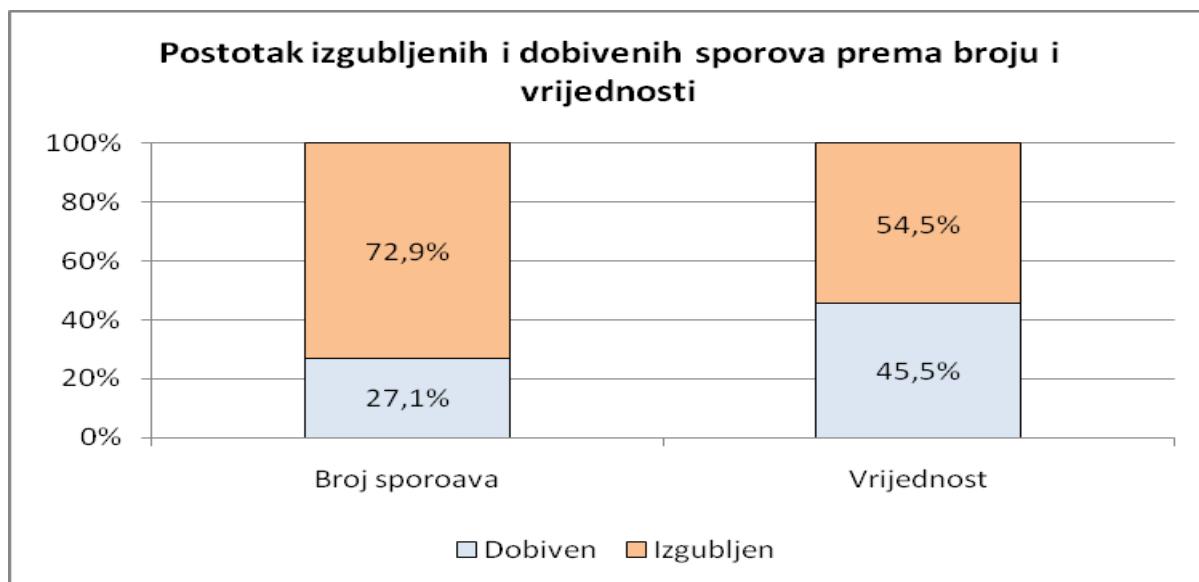
Lijevi gornji grafikon prikazuje uspješnost državnog odvjetništva u svim sporovima osim radnih, a desni posebno u radnim sporovima. Podaci u navedena dva grafikona najbolje pokazuju koliko na uspješnost državnih odvjetništava u parničnim postupcima utječe radni sporovi koje u pravilu gubimo (troškovi prijevoza, prekovremeni rad, noćni rad, odore i slično). Vođenje ovih sporova samo povećava iznos koji se u konačnici mora isplatiti tužiteljima i nerijetko troškovi postupka koji im se isplaćuju višestruko premašuju utuženi iznos.

Usporedba broja riješenih parničnih predmeta u kojima je stranka država pokazuje zabrinjavajuće tendencije jer su sudovi u 2006. godini donijeli 17.567 prvostupanjskih odluka, a u 2007. godini skoro 50% manje ili samo 8.581 prvostupansku odluku u svim predmetima u kojima smo zastupali.

Posebno i zbog toga cijenimo da se sklapanjem nagodbi u radnim sporovima ne samo izbjegava nepotrebno parničenje, nego i smanjuju gubici. Ukoliko tome dodamo da se ovim sporovima bespotrebno opterećuju sudovi, onda samo možemo konstatirati da je orientacija nekih ministarstava (Ministarstvo unutarnjih poslova i dr.) da se u izvansudskim nagodbama mirnim putem rješavaju ovi sporovi i više nego opravdana. Posebno moramo istaknuti da sklapanje nagodbi u ovim sporovima zavisi od raspoloživih sredstava za isplatu, jer u protivnom ne postižemo svrhu ukoliko protivna strana mora ići u ovršni postupak.

Uspjeh u sporovima u kojima zastupamo Republiku Hrvatsku kao tuženika je lošiji iz gore navedenih razloga. Međutim, uspjeh u ovim sporovima je znatno bolji u odnosu na 2006. godini jer se smanjenje broja radnih sporova (koje smo u pravilu gubili) u ukupnom broju sporova odrazilo na rezultate i uspjeh zastupanja

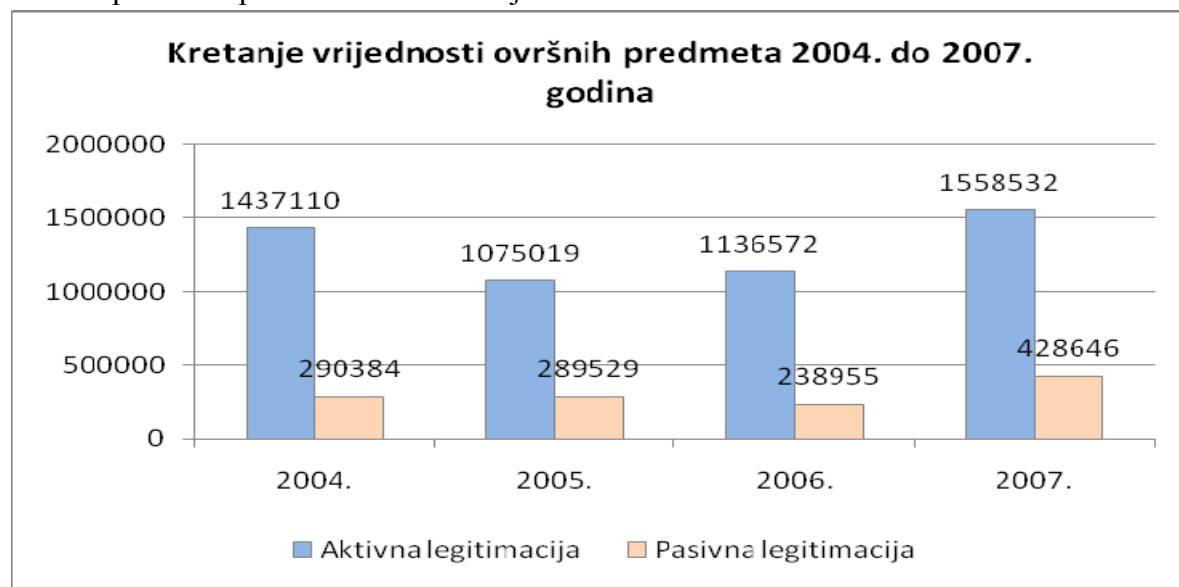
Ako promatramo uspjeh u zastupanju kroz vrijednost predmeta spora, tada smo dobili 571.147.000,00 kuna, a izgubili 684.308.000,00 kuna.

Uspješnost po pojedinim ministarstvima i tijelima dana je u tabelama 30. do 48. na stranicama 163. do 181. ovog izvješća, dok je uspješnost po državnim odvjetništvima dana u grafikonima 19. i 20. na strani 160.

2.2.3.2. Rad i uspješnost u ovršnim predmetima

U donjem grafikonu je dana vrijednost ovršnih predmeta u tisućama kuna u kojima je država ovršenik i u kojima je ovrhovoditelj, dok je u tablici 28. na strani 161. dan pregled ovršnih predmeta po ministarstvima i tijelima.

Ako oduzmemo ovršne predmete u kojima smo postupali po punomoći, tada proizlazi da smo u zastupanju temeljem zakona imali u radu 16.189 ovršnih predmeta. U 9.767 predmeta (60,33%) je Republika Hrvatska bila predlagatelj ili ovrhovoditelj, dok je u 6.422 (39,67%) bila ovršenik, dakle, pasivno legitimirana. To predstavlja značajan napredak u odnosu na 2006. godini, kad je ovaj odnos bio 50:50.

Kad se pogleda visina potraživanja u ovrhamama, tada vidimo da država potražuje 2.123.741.000,00 kuna, a duguje 469.651.000,00 kuna. Slično je bilo i ranijih godina, tako da ovi podaci daju osnova za tvrdnju da se tužitelji nakon završetka spora u pravilu bez ovrhe lakše naplaćuju od korisnika proračuna, dok država svoja dugovanja teško naplaćuje i od fizičkih i pravnih osoba u sporovima koje je protiv njih vodila.

Međutim, obveze države iz sporova koji su pravomoćno izgubljeni ili iz predmeta u kojima je sklopljena nagodba morale bi se dobrovoljno platiti u određenom roku. Zbog neizvršavanja utvrđene obveze protiv države se pokreću ovršni postupci. Time za državu i državni proračun nastaju novi, nepotrebni troškovi kamata, trošak odvjetnika u ovrsi, a da se ne govori o opterećenju sudova i državnog odvjetništva čiji se rad financira iz državnog proračuna. Dobrovoljno izvršavanje pravomoćnih sudskih odluka bi značajno smanjilo broj ovrha i podiglo razinu uspješnosti u ovim postupcima.

2.2.3.3. Uspješnost u stečajnim predmetima

U 2007. godini predložili smo pokretanje 86 stečajnih postupka, dok smo u 164 stečajna postupka, koje su pokrenuli drugi vjerovnici, prijavili potraživanja. Također smo u 111 postupaka likvidacije prijavili potraživanja. Ukupna visina potraživanja prijavljenih 2007. godine u stečajevima iznosi 382.884,00 kuna te u likvidacijama 4.092.000,00 kuna.

U stečajnim postupcima se Republici Hrvatskoj kao vjerovniku u najvećem broju predmeta priznaju tražbine, ali one zbog nedostatka stečajne mase u većem postotku ostaju nenaplaćene. Ovo potvrđuje podatak da u stečajnim postupcima koji su otvoreni do 2007. godine stoji 1.022.827.000,00 kuna nenaplaćenih potraživanja. Mišljenja smo da bi Ministarstvo financija u provedbi Poreznog zakona trebalo poduzeti sve raspoložive mјere, kako za naplatu, tako i za osiguranje tražbine.

2.2.4. Upravni predmeti

Državno odvjetništvo u upravnim postupcima zastupa Republiku Hrvatsku kad ima položaj stranke ili zainteresirane osobe u smislu odredbi Zakona o općem upravnom postupku, dok u postupcima koji se vode po Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (Narodne novine, broj 92/96, 39/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 65/01, 80/02 i 81/02) – postupci denacionalizacije – ima položaj stranke u postupku (dakle, postupa kao stranka „sui generis“) s osnovnom zadaćom zaštite zakonitosti.

U izvještajnom razdoblju primljeno je 8.223 novih predmeta, skoro isti broj kao i 2006. godine. U radu iz ranijih godina ostalo je 25.676 predmeta, od čega 22.550 predmeta denacionalizacije. Od novih predmeta 1.331 odnosi se na denacionalizaciju, 6.419 bilo je drugih upravnih predmeta te 473 upravna spora.

Ako se pogledaju predmeti denacionalizacije koji su ostali u radu iz ranijih godina, tada se može vidjeti da upravna tijela izuzetno sporo dovršavaju ove predmete. Razlog tome je, s jedne strane složenost ovih postupaka, a s druge strane činjenica što prijašnji vlasnici često uz zahtjeve nisu priložili sve potrebne isprave na temelju kojih se može postupati (najčešće se radi o ispravama temeljem kojih su prijašnjim vlasnicima oduzete nekretnine). Međutim, jedan od najvećih razloga dugotrajnosti postupka i malog broja riješenih predmeta možda je i činjenica što službenici koji rade na ovim poslovima rade istodobno i na poslovima jedinica lokalne samouprave čime su nerijetko u sukobu interesa.

Mišljenja smo da bi trebalo imati u vidu stav Ustavnog suda Republike Hrvatske zauzet u postupcima koji se vode radi zaštite prava na suđenje u razumnom roku. Prema stavu Ustavnog suda u trajanje upravnog spora uračunava se i vrijeme koliko je trajao upravni postupak. Postupci denacionalizacije su svi pokrenuti sada već davne 1997. i zato bi trebalo poduzeti potrebne mjere da se ovi postupci što prije dovrše. Istodobno, neriješeni zahtjevi u značajnoj mjeri onemogućavaju raspolaganje i gospodarsko upravljanje nekretninama koje potпадaju pod primjenu ovog Zakona.

Također napominjemo da su državna odvjetništva u postupcima denacionalizacije u kojima su prijašnji vlasnici ostvarivali pravo na naknadu za oduzeto poljoprivredno zemljište s prijašnjim vlasnicima sklapala nagodbe na način da im se umjesto oduzetog poljoprivrednog zemljišta koje nije moguće vratiti u naturi davalno u vlasništvo drugo poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske odgovarajuće vrijednosti, koje je prema programima raspolaganja poljoprivrednog zemljišta namijenjeno za povrat prijašnjim vlasnicima. Na taj način omogućeno je da prijašnji vlasnici kao oblik naknade za poljoprivredno zemljište sve više ostvaruju pravo naturalne restitucije.

Isto tako povećan je i broj predmeta gdje su prijašnjim vlasnicima vraćene u vlasništvo veće površine šuma i šumskog zemljišta, što znači da prijašnji vlasnici općenito kao oblik naknade sve više ostvaruju pravo naturalne restitucije.

2.2.4.1. Postupci određeni posebnim zakonima

2.2.4.1.1. Zaštita prava na suđenje u razumnom roku

Institut zaštite prava na suđenje u razumnom roku postoji u pravnom sustavu Republike Hrvatske od 1997. godine, kad je Republika Hrvatska ratificirala Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 18/97, 6/99, 8/99 i 14/02) i preuzeila obvezu osiguranja i zaštite prava na suđenje u razumnom roku.

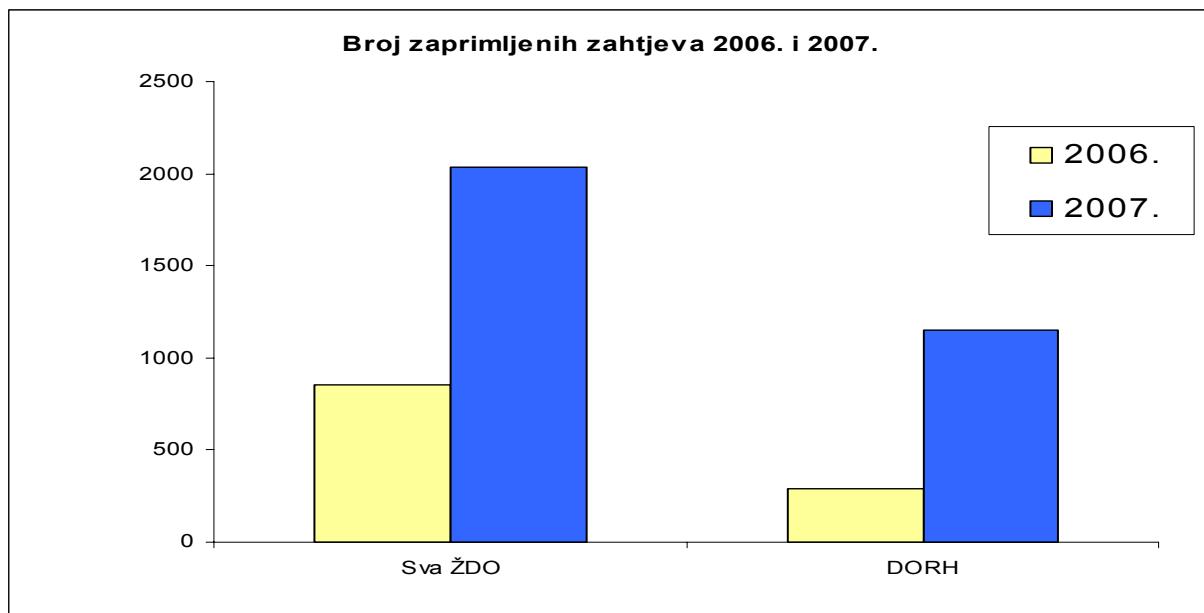
Zakon o sudovima (Narodne novine, broj 150/05), koji je stupio na snagu 29. prosinca 2005. postupanje u ovoj vrsti predmeta stavio je u nadležnost sudova, tako da o zahtjevu odlučuje neposredno viši sud od onog pred kojim je došlo do povrede. Postupak se provodi po

pravilima izvanparničnog postupka u kojem kao protustranka sudjeluje Republika Hrvatska, čime se je u radu državnog odvjetništva pojavila nova vrsta predmeta.

Državno odvjetništvo kao zakonski zastupnik Republike Hrvatske sudjelovanjem u navedenim postupcima nastoji doprinijeti jedinstvenoj primjeni Zakona i stvaranju jedinstvene sudske prakse, zaštiti prava građana te pri tome zaštititi imovinski interes države.

U 2007. godini u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske primljeno je 1.152 predmeta, a u županijskim državnim odvjetništvima primljeno je još 2.038 predmeta, što je ukupno 3.190 predmeta, za razliku od 2006. godine, kad je primljeno ukupno 1.146 predmeta.

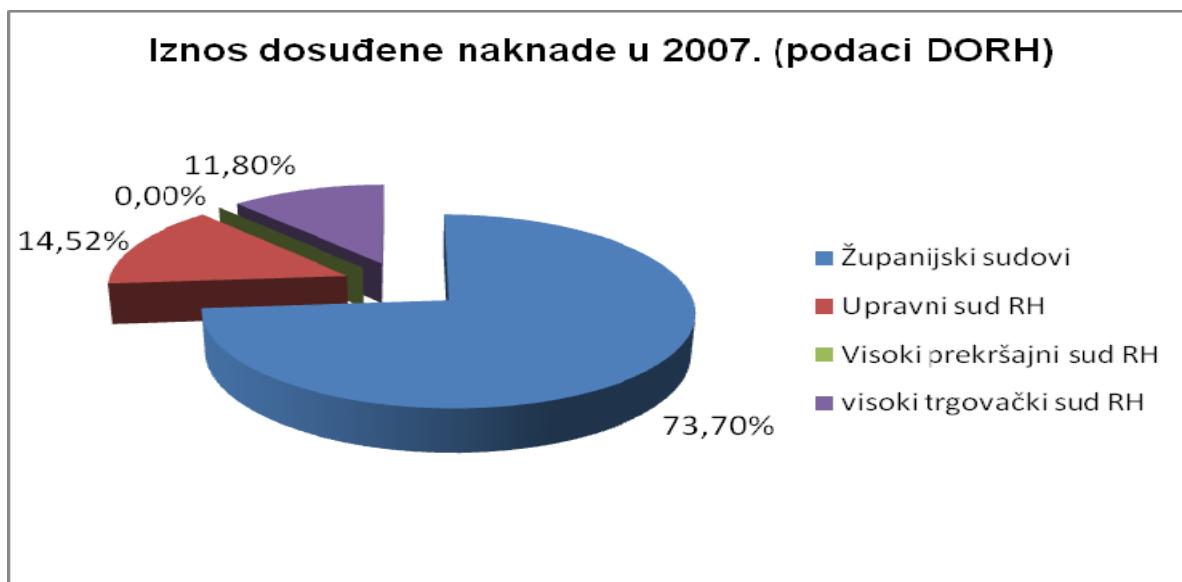
Donji grafikon prikazuje primitak ovih predmeta.

U 2007. godini sudovi su odredili naknadu za povredu prava na suđenje u razumnom roku u ukupnom iznosu od 17.057.171 kuna, za razliku od 2006. godine, kada je dosuđeno sveukupno 5.975.580 kuna. Dakle, uočava se skoro trostruko povećanje broja predmeta, kao i dosuđene naknade.

Zahtjevi za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku se u 87% slučajeva odnose na trajanje postupaka pred županijskim sudovima i Upravnim sudom Republike Hrvatske, dok se preostalih 13% odnosi na trajanje postupaka pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske i u neznatnom dijelu na postupke pred Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske. Dosuđena naknada u 73,73% predmeta odnosi se na postupke pred županijskim sudovima i u 11,76% na postupak pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

U donjem grafikonu prikazani su postotni omjeri iznosa isplaćene naknade.

Cijenimo kako se praćenjem predmeta radi zaštite prava na suđenje u razumnom roku može na pouzdan način doći do podataka gdje se u sustavu pravosuđa u Republici Hrvatskoj pojavljuju problemi s dugotrajnošću sudske postupaka. Ovo praćenje trebalo bi doprinijeti analizi uzroka dugotrajnosti sudske postupaka, s ciljem poduzimanja mjera radi postizanja što veće ažurnosti u postupanju sudova i državnih odvjetništava.

2.2.4.1.2. Zakon o područjima posebne državne skrbi

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je prioritetno stambeno zbrinulo najveći broj korisnika koji su bespravno zauzeli posjed tuđih objekata, a koji su imali pravo na stambeno zbrinjavanje te su sada u objektima u kojima je državno odvjetništvo u izvještajnom razdoblju provodilo iseljenje uglavnom ostale osobe koje nemaju pravo na stambeno zbrinjavanje. Kako bi ove osobe što dulje ostale u tim objektima, koristile su sva pravna sredstva u postupcima te stoga ovi postupci ipak nisu žurno dovršavani kao u ranijem izvještajnom razdoblju u kojem je najveći dio sudske postupaka dovršen dobrovoljnim iseljenjem korisnika nakon što im je Ministarstvo ponudilo stambeno zbrinjavanje po Zakonu o područjima posebne državne skrbi.

Međutim, kako su već davno protekli rokovi u kojima je Republika Hrvatska trebala omogućiti vraćanje u posjed ovih objekata, vlasnici objekata sve češće podnose tužbe protiv Republike Hrvatske za naknadu štete zbog nemogućnosti stupanja u posjed objekata u zakonom propisanom roku. Stoga državno odvjetništvo pokreće regresne tužbe protiv korisnika objekata radi naplate štete koju Republika Hrvatska mora platiti vlasnicima.

2.2.4.1.3. Supotpis ugovora i izdavanje tabularne isprave

Odredbom članka 215. Zakona o zemljišnim knjigama državno odvjetništvo je dobilo posebnu ovlast da u određenim (slučajevima kad određena isprava kojom se raspolagalo nekretninama ne sadrži potrebnu tabularnu izjavu ili ima neke druge nedostatke zbog kojih nije podobna za uknjižbu prava vlasništva u zemljišnim knjigama, a pravna osoba koja ju je

izdala više ne postoji i nema pravnog slijednika) može supotpisati tu ispravu i izdati tabularnu izjavu kako bi se mogla izvršiti uknjižba vlasništva.

Postupanje u ovim predmetima odlukom Glavnog državnog odvjetnika povjeren je županijskim državnim odvjetništvima. Na ovaj način državno odvjetništvo značajno doprinosi sređivanju faktičnog i zemljišnoknjižnog stanja nekretnina u pojedinačnim slučajevima i to izvansudskim putem.

2.2.5. Pravna mišljenja

Prema odredbi članka 16. Zakona o državnom odvjetništvu, državno odvjetništvo daje mišljenja na nacrte ugovora kojima država stječe ili otuđuje nekretnine (članak 16. stavak 4.) i na pravne poslove kada je to propisano posebnim zakonom.

Tijekom 2007. godine zaprimljeno je 9.173 predmeta u kojima se od državnog odvjetništva tražilo pravno mišljenje, ili 13,63% više nego u 2006. godine, kada je primljeno 8.072 predmeta. Od tog broja Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je primilo 1.179 predmeta ili 12,85% od ukupnog broja. Na osnovu Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo zatraženo je 2.747 mišljenja, u svezi pomorskog dobra zatraženo je 12 mišljenja, Zakona o poljoprivrednom zemljištu 2.366 mišljenja, Zakona o lovu 332 mišljenje te na osnovu Zakona o državnom odvjetništvu 3.047 mišljenja.

Iz ranijih godina ostala su neriješena 563 predmeta te smo imali ukupno u radu 9.736 predmeta. Riješeno je 8.799 predmeta, dok je u radu ostalo 937 predmeta. Ovi su predmeti ostali neriješeni jer uz zahtjev nije bila dostavljena sva dokumentacija nužna za davanje mišljenja ili je bilo nužno izvršiti određene provjere i pribaviti relevantne dokumentacije na osnovu koje se mišljenje može dati.

Od 8.799 danih mišljenja, na nadležnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, odnosno na ugovore o raspolaganju poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, dano je 2.337 mišljenja, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijka 1.495 mišljenja, Ministarstva obrane 460 mišljenja, Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom 497 mišljenja, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti 428 mišljenja, itd.

2.2.5.1. Pravna mišljenja po Zakonu o državnom odvjetništvu

U veljači 2007. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu. Temeljem odredbe članka 16. stavka 4. sva državna tijela i pravne osobe koje upravljaju i gospodare nekretninam u vlasništvu države dužna su prije sklapanja ugovora o stjecanju ili otuđenju nekretnina u vlasništvu države zatražiti mišljenje državnog

odvjetništva o pravnoj valjanosti ugovora. Ova se obveza odnosi na sve oblike raspolaganja bez obzira da li se radi o naplatnom ili besplatnom pravnom poslu.

Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske je, temeljem članka 23. Zakona o državnom odvjetništvu, donio Odluku kojom se davanje mišljenja temeljem ove odredbe Zakona povjerava općinskim državnim odvjetništvima na čijem području leže nekretnine.

U izvještajnom razdoblju je državnim odvjetništvima je dostavljeno ukupno 3.047 ugovora na mišljenje. Najviše je ugovora 1.622 iz nadležnosti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijanja. Temeljem Uredbe o darovanju stanova i kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na područjima od posebne državne skrbi hrvatskim braniteljima i članovima obitelji poginulih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata sklopljen je 1.221 ugovor kojima je darovano 608 stanova i 1.213 kuća.

2.2.5.2. Pravna mišljenja po posebnim zakonima

Obvezu pribavljanja pravnog mišljenja od državnog odvjetništva prije sklapanja određenih vrsta ugovora propisali su:

- Zakon o poljoprivrednom zemljištu,
- Zakon o šumama,
- Zakon o lovstvu,
- Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i
- Zakon o prodaji nadstojničkih stanova.

2.2.5.3. Pravna mišljenja po Zakonu o poljoprivrednom zemljištu

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u 2007. godini zaprimilo je 106 predmeta koji su se odnosili na primjenu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, od čega je bilo 27 zahtjeva za davanje pravnih mišljenja na ugovore o raspolaganju tim zemljištem.

Jedinice lokalne samouprave koje raspolažu poljoprivrednim zemljištem u 2007. godini sklopile su 2.337 ugovora o zakupu i prodaji poljoprivrednog zemljišta, samo 98 ugovora više nego 2006. godine. S obzirom na ukupnu površinu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, smatramo da je to još uvijek premalo i da proces privatizacije teče presporo.

Najviše raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske bilo je na području Županijskog državnog odvjetništva u Bjelovaru.

Jedan od razloga sporosti privatizacije poljoprivrednog zemljišta leži u činjenici da dio jedinica lokalne samouprave nije donio programe raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 48/05) obveza izrade programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, donošenje odluke o raspisivanju natječaja i raspisivanje

natječaja prenesena je s jedinica lokalne samouprave na županijsko poglavarstvo županije, ali ni to nije rezultiralo donošenjem novih programa raspolaganja, a niti većim opsegom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

Ponovo skrećemo pozornost na neprovedivost odredbe članka 27. stavka 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu koja propisuje revalorizaciju obroka prema indeksu porasta cijena na malo. Državni zavod za statistiku ne prati ovaj indeks pa je revalorizaciju nemoguće izvršiti, zbog čega se gube značajna sredstva i faktično zemljište prodaje badava.

2.2.5.4. Pravna mišljenja po Zakonu o šumama

U 2007. godini su Hrvatske šume u ime Republike Hrvatske sklopile 57 ugovora i kupile 163,07 ha šuma i šumskog zemljišta za ukupan iznos od 11.812.600,00 kuna. Najviše ugovora sklopila je Uprava šuma Delnice. Međutim, najveća površina je kupljena na području Uprave šuma Buzet – 44,40 ha.

Zakon o šumama je dao ovlaštenje Hrvatskim šumama da sklapaju ugovore o zakupu šumskog zemljišta za određene namjene koji se prije sklapanja moraju dostaviti, prema odluci Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, županijskom državnom odvjetništvu na čijem području zemljište leži.

2.2.5.5. Pravna mišljenja po Zakonu o lovstvu

Odredbom članka 24. i 39. stavka 5. Zakona o lovstvu propisana je obveza Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, koje raspolaže državnim lovištima, da pribavi mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske na nacrte ugovora o koncesiji i na nacrte ugovora o zakupu kojima se ostvaruje pravo lova određenih ovlaštenika u državnim lovištima. Raspolaganje državnim lovištima i zajedničkim lovištima obavlja se javnim natječajem, a jedina iznimka predviđena je člankom 15. Zakona o lovstvu, prema kojem nadležno Ministarstvo može direktnom pogodbom sa znanstveno-istraživačkim ili znanstveno-nastavnim ustanovama, odnosno pravnim osobama od interesa za Republiku Hrvatsku dodijeliti neposrednom pogodbom izvršavanje prava lova u određenom državnom lovištu.

Tijekom 2007. godine u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske zaprimljeno je ukupno 47 ugovora o koncesiji za državna lovišta i 27 ugovora o zakupu za državna lovišta. Za istaći je da se kroz te ugovore, odnosno davanjem pravnih mišljenja na te ugovore te održavanjem mnogobrojnih sastanaka s djelatnicima Uprave za lovstvo Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, rješavao niz aktualnih pravnih pitanja koja su se javila u konkretnim slučajevima prilikom raspolaganja državnim lovištima, odnosno sklapanja ugovora o koncesiji ili zakupu kojima određeni ovlaštenici ostvaruju pravo lova.

Prema odredbama Zakona o lovstvu te Odlukom Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, broj A-7/06 od 4. siječnja 2006., pravna mišljenja na nacrte ugovora o

zakupu za zajednička lovišta koja ustanovljuju županije, odnosno Grad Zagreb, daju nadležna županijska državna odvjetništva na čijem području se nalazi takvo lovište.

Sa zakupcima, odnosno koncesionarima, koji ostvaruju pravo lova u državnim lovištima imamo mali broj sporova jer se većina problema ukoliko se pojave rješavaju sporazumno i mirnim putem uz suradnju sa nadležnim Ministarstvom.

2.2.5.6. Pravna mišljenja po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i Zakonu o prodaji nadstojničkih stanova

U 2007. godini državna odvjetništva su zaprimila ukupno 3.368 predmeta koji se odnose na prodaju stanova i to od gotovo svih ministarstava. Najviše predmeta odnosi se na Ministarstvo obrane (441), zatim Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijanja (425) i Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (39).

Najveći broj zaprimljenih ugovora su aneksi ranije sklopljenih ugovora koji se, gotovo svi, odnose na jednokratnu isplatu ostatka kupoprodajne cijene ili u manjem dijelu na izmjene ugovora zbog površine stana, pripadajućeg zemljišta nužnog za redovitu uporabu zgrade, a što je potrebno za uknjižbu predmetnog stana.

2.2.6. Pravna problematika

2.2.6.1. Proces uknjižbe vlasništva i drugih stvarnih prava na Republiku Hrvatsku i općih dobara

Uknjižba prava vlasništva Republike Hrvatske na nekretninama je od izuzetnog značaja za Republiku Hrvatsku u cjelini i stoga predstavlja prioritetni posao u radu građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava.

Vlada Republike Hrvatske je 3. kolovoza 2006. donijela Zaključak koji se odnosi na uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske na nekretninama te uknjižbu općih dobara u zemljišne knjige u svrhu intenziviranja i olakšavanja ovog opsežnog posla. Zaključkom je naloženo svim državnim tijelima, kao i trgovačkim društvima čiji je osnivač Republika Hrvatska, te svima koji upravljaju općim dobrima, da bez odgode dostave sve podatke i potrebnu dokumentaciju državnom odvjetništvu radi podnošenja prijedloga za uknjižbu sudovima.

Temeljem ovog Zaključka inicirane su izmjene i dopune Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, kojima se rok iz članka 388. stavak 5. tog Zakona koji se odnosi na načelo povjerenja u zemljišne knjige u odnosu na nekretnine koje su na dan 1. siječnja 1997. bile u društvenom vlasništvu odgađa do 1. siječnja 2010. Ovo je izuzetno značajno za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske na nekretninama te općim dobrima, ali i za rješavanje pitanja imovinskih interesa Republike Hrvatske jer su često na ovim nekretninama uknjižene treće osobe (gradovi, općine, trgovačka društva). Također je Vlada Republike Hrvatske

predviđela osiguranje sredstava za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske i provođenje zemljišnoknjižnih ispravnih postupaka te postupaka osnivanja i obnove zemljišne knjige, a Državna geodetska uprava zadužena je da na zahtjev državnog odvjetništva ili drugog državnog tijela besplatno i promptno izvrši sve potrebne radnje iz njene nadležnosti.

U ovom izvještajnom razdoblju nastavljene su intenzivne aktivnosti državnog odvjetništva na poslovima uknjižbe a što je rezultiralo značajnim povećanjem izvanparničnih postupaka pred sudovima. U praksi, državna odvjetništva najčešće sama pribavljaju podatke o nekretninama i dokumentaciju potrebnu za uknjižbu jer se tijela i trgovačka društva, koja upravljaju i gospodare tim nekretninama, nisu u potreboj mjeri uključila u ove postupke.

2.2.6.2.1. Postupci izmjere, osnivanja i preoblikovanja zemljišnih knjiga

Na poslovima izmjere, osnivanja i preoblikovanja zemljišnih knjiga rade posebno osnovana katastarska i sudska povjerenstva. U ovim složenim i dugotrajnim postupcima (rad na jednoj katastarskoj općini traje 2 godine), također sudjeluje i državno odvjetništvo kao zastupnik države. Obavljanje ovih poslova stvara i dodatne materijalne troškove koji dosada nisu bili planirani u proračunu državnog odvjetništva.

Zahvaljujući Zaključku Vlade iz kolovoza 2006. godine državno odvjetništvo je prvi put uključeno u izradu Prijedloga Programa katastarskih izmjera, osnivanja i obnavljanja zemljišnih knjiga i vođenja ispravnih postupaka za 2008. do 2010. Prijedlogom Programa je predviđeno obuhvatiti 269 katastarskih općina s 950.126 katastarskih čestica. Također se planira osigurati dio sredstva za rad državnog odvjetništva. Ako prijedlog bude prihvaćen, biti će u mogućnosti planirati i broj zamjenika i savjetnika koji će se biti angažirani na ovim poslovima.

2.2.6.2.2. Uknjižba šuma i šumskog zemljišta

Uknjižba vlasništva na šumama i šumskom zemljištu vrši se na temelju podataka i dokumentacije koju nam dostavljaju Hrvatske šume d.o.o., koje upravljaju i gospodare šumama i šumskim zemljištem u vlasništvu države, odnosno Uprave šuma na terenu. Stupanj uknjižbe je vrlo različit po pojedinim područjima, što je posljedica aktivnosti odnosno neaktivnosti pojedinih Uprava šuma s jedne strane, ali i različite sudske prakse, s druge strane.

Tablica broj 49. na stranici 182. pokazuje površinu i postotak uknjiženih šuma i šumskog zemljišta na području Uprava šuma na dan 15. siječnja 2008. Od ukupne površine od 2.019.092 ha uknjiženo je 916.422,49 ha ili 45,39%, predano je prijedloga za uknjižbu 913.365,26 ha ili dalnjih 45,24%, tako da su u pripremi prijedlozi za 131.143,12 ha, dok ostaje za pripremu 58.116,20 ha.

Iz tablice je vidljivo da su državna odvjetništva na području Uprava šuma Bjelovar, Karlovac i Senj dovršile postupak uknjižbe u cijelosti, dok su ostala područja pri kraju ovog posla za koji se može sa sigurnošću reći da će biti dovršen do početka 2010. Izuzetak su

područje Uprave šuma Split (79%) i Uprave šuma Buzet, gdje je uknjiženo ili podneseno prijedloga za svega 37,75% nekretnina, a pripreme za daljnju uknjižbu se odnose na samo 6.027 ha ili samo 13% preostalih neuknjijenih površina.

2.2.6.2.3. Uknjižba poljoprivrednog zemljišta

U Republici Hrvatskoj ne postoji popis čestica zemlje i površina poljoprivrednog zemljišta koje su temeljem zakona iz 1991. godine postale poljoprivredno zemljište. Zato je postupak utvrđivanja koje su čestice zemlje državno poljoprivredno zemljište izuzetno mukotrpan i dugotrajan i praktično je nemoguće procijeniti opseg do sada izvršene uknjižbe.

Državna odvjetništva sama prikupljaju potrebne podatke za uknjižbu poljoprivrednog zemljišta na dva osnovna načina:

- polazeći od Programa raspolažanja poljoprivrednim zemljištem koji su trebale donijeti jedinice lokalne samouprave ili
- kad programa nema (93 jedinice lokalne samouprave nema programe, od čega 70 jedinica lokalne samouprave navodno uopće nema poljoprivrednog zemljišta) potrebno je izvršiti uvid u zemljišne knjige i katastar radi pribavljanja podataka o zemljištu koje je upisano kao društveno vlasništvo.

U svakom slučaju je potrebno od državnih ureda nadležnih za poslove prostornog planiranja pribaviti potvrdu da su se određene nekretnine na dan stupanja na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu iz 1991. godine nalazile izvan granica građevinskog područja. Ovaj je podatak temeljna pretpostavka za uknjižbu i podatak kojeg je najteže pribaviti, odnosno kojeg se predugo čeka. Pojedini uredi traže da im se u svrhu izdavanja ovog uvjerenja dostavi kopija katastarskog plana, što stvara dodatne troškove i produžuje trajanje cijelog postupka.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je na inicijativu državnog odvjetništva izdalo naputak nadležnim uredima da su dužni ova uvjerenja izdati u roku od 15 dana. Nažalost, prava je rijetkost da se ovaj naputak poštuje u praksi.

Jedan od problema s kojim se susrećemo su neosigurana sredstva za izradu elaborata o cijepanju čestica, što je potrebno kad se utvrdi da je određena čestica dijelom izvan, a dijelom unutar granica građevinskog područja.

Poseban je problem poljoprivredno zemljište za koje nema dokumentacije na koji način je prenijeto u društveno vlasništvo jer su fizičke osobe upisane u zemljišnim knjigama kao vlasnici. U praksi se radi o velikim površinama poljoprivrednog zemljišta koje su bivši PIK-ovi kupovali ili vršili zamjene zemljišta ili je bio proveden postupak arondacije, što nije bilo provedeno u zemljišnim knjigama. Uknjižba na ovom zemljištu moguća je jedino na način da se podignu tužbe protiv upisanih vlasnika odnosno njihovih nasljednika ili pokretanje zemljišnoknjiznih ispravnih postupaka, za što treba osigurati dodatna sredstva.

Mišljenja smo da bi se trebala osigurati sredstva za naprijed navedene troškove vezane uz poslove uknjižbe, a što bi se moglo učiniti na način da se dio sredstava ostvarenih zakupom i prodajom državnog poljoprivrednog zemljišta izdvoji za ovu namjenu.

2.2.6.2.4. Upis pomorskog dobra

Tijekom 2007. godine podnesena su 373 prijedloga za upis pomorskog dobra, time da svaki prijedlog obuhvaća veći broj nekretnina.

Cijenimo da je najveći problem činjenica što se granice pomorskog dobra, zbog nedostataka sredstava, ne određuju sustavno, već po zahtjevu zainteresirane osobe, koja financira i postupak određivanja granice i izradu parcelacijskog elaborata. Nedostaju sredstva za izradu geodetskih elaborata radi diobe čestica obuhvaćenih granicom (čest slučaj), zbog čega je provedba upisa u zemljišne knjige onemogućena.

2.2.6.2.5. Upis zgrada i uknjižba vlasništva na stanovima i zgradama

Uknjižba vlasništva na zgradama i stanovima je posebno složen, skup i dugotrajan posao. Ovo stoga, kao što je poznato, jer najveći dio objekata uopće nije upisan u zemljišnim knjigama pa nakon što se izvrši upis objekta potrebno je izvršiti njegovo etažiranje da bi se mogli upisati stanovi i poslovni prostori kao posebni dijelovi zgrade i tek potom uknjižiti vlasništvo.

Međutim, potrebno je istaknuti da je zahvaljujući velikim, zajedničkim naporima državnog odvjetništva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijanja i sudova na područjima posebne državne skrbi upisano i uknjiženo samo u 2007. godini čak 4.173 stanova.

2.2.6.2.6. Uknjižba javnog vodnog dobra te javnih i općih dobara

Radi uknjižbe javnog vodnog dobra te javnih i općih dobara organiziran je cijeli niz sastanaka s trgovačkim društvima koja gospodare i upravljaju vodama te cestama na državnoj, ali i županijskoj razini. Nažalost, prikupljanje dokumentacije potrebne za uknjižbu teče sporo ili je uopće nema, tako da se uknjižba cesta nalazi na samom početku, dok je kod javnog vodnog dobra, s izuzetkom ribnjaka, situacija nešto bolja. Prema izvješću Hrvatskih voda, do sada je izvršena uknjižba 46.958 čestica koje imaju status javnog vodnog dobra i podnesen prijedlog za uknjižbu preko 26 tisuća čestica. Državno odvjetništvo je u svim predmetima u kojima je zaprimilo potrebnu dokumentaciju podnijelo nadležnom суду prijedlog za upis odnosno uknjižbu.

2.2.6.2. Problematika javnog vodnog dobra

Zakon o vodama (Narodne novine, broj 107/95 i 150/05) uređuje pitanja voda i vodnog dobra kao i način korištenja tim dobrom. Prema članku 57. Zakona o vodama vodna

dobra su; vodonosna i napuštena korita površinskih kopnenih voda, uređeni inundacijski pojas, neuređeni inundacijski pojas, otoci koji su nastali ili nastanu u vodnonosnom koritu presušivanjem vode, njenom diobom na više rukavaca, naplavljivanjem zemljišta ili ljudskim djelovanjem. Koja vodna dobra su postala javna vodna dobra propisuje članak 60. Zakona o vodama. To su sve zemljišne čestice vodnog dobra iz članka 57. Zakona o vodama (naprijed navedene nekretnine) koje su na dan stupanja na snagu Zakona o vodama iz 1995. bile upisane u zemljišnoj knjizi kao javno dobro, vodno dobro, državno vlasništvo ili vlasništvo jedinice lokalne samouprave, odnosno koje su na temelju zakona postale vlasništvo Republike Hrvatske. Dakle, razlika između vodnog dobra i javnog vodnog dobra je u osobi vlasnika i u načinu raspolaganja. Vodno dobro je u privatnom vlasništvu i otuđivo je, dok je javno vodno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske i ne može se otuđiti.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske prilikom uknjižbe nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske te javnih i općih dobara, kao i dajući mišljenja u postupcima raspolaganja poljoprivrednim zemljištem, uočilo je da upravna tijela različito tumače propise koji se odnose na pojedine nekretnine koje su u naravi kopnene površinske vode (ribnjaci i jezera nastala šljunčarenjem), a slijedom toga različito tumače i pravni status tih nekretnina, što sve otežava uknjižbu tih nekretnina u zemljišnoj knjizi.

2.2.6.2.1. Pravni status ribnjaka

Republika Hrvatska obiluje velikim vodenim površinama nastalim prirodnim ili umjetnim putem koje se u najvećem dijelu koriste za proizvodnju ribe (ribnjaci).

Zakon o poljoprivrednom zemljištu iz 1991. izvršio je pretvorbu poljoprivrednog zemljišta koje je na dan stupanja na snagu toga Zakona bilo u društvenom vlasništvu te je temeljem toga Zakona sve to zemljište postalo vlasništvo Republike Hrvatske. Kako se prema tom Zakonu i ribnjaci smatraju poljoprivrednim zemljištem znači da je Zakonom o poljoprivrednom zemljištu izvršena i pretvorba ribnjaka koji su do tada bili u društvenom vlasništvu te su svi ribnjaci postali vlasništvo Republike Hrvatske.

Zakon o vodama, prema našem mišljenju, kao zakon i kao poseban zakon (*lex specialis*) u odnosu na Zakon o poljoprivrednom zemljištu isključuje primjenu Zakona o poljoprivrednom zemljištu u onom dijelu u kojem je u suprotnosti s tim Zakonom. Ribnjaci su nesporno kopnene površinske vode koji su u vrijeme stupanja na snagu Zakona o vodama iz 1995. godine bili u vlasništvu Republike Hrvatske, što znači da su ribnjaci javna vodna dobra u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uočeno je da na tim nekretninama posluju privatizirana ribnjačarska trgovačka društva kao pravni slijednici nekadašnjih društvenih poduzeća te Republici Hrvatskoj za korištenje tih nekretnina kao javnim vodnim dobrom ne plaćaju nikakvu naknadu, odnosno plaćaju samo naknadu za korištenje voda, ali ne i stvarnu naknadu koju bi trebali plaćati za korištenje javnog vodnog dobra (dakle, uz naknadu za vode i naknadu za korištenje nekretnina na kojima se nalaze vode). Isto tako da su pojedine jedinice lokalne samouprave donijele Programe raspolaganja

državnim poljoprivrednim zemljištem prema odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu i predvidjele prodaju ribnjaka, a neke su čak bile raspisale i natječaj te pokušale otuđiti te nekretnine, a za što po Zakonu o vodama nemaju nikakve ovlasti. Prodaja ribnjaka kao poljoprivrednog zemljišta mogla bi se dovesti u pitanje opstanak slatkovodnog ribnjačarstva kao gospodarske grane.

Također smo uočili da su zbog nesređenog zemljišnoknjižnog stanja čak u nekim stečajnim postupcima stečajni sudovi i prodali ribnjake kao stečajnu masu stečajnih dužnika, radi čega će Republika Hrvatska morati nadoknaditi štetu kupcima tih nekretnina zbog nezakonitog postupanja sudova.

Iako je status javnog vodnog dobra uređen Zakonom o vodama, državno odvjetništvo ne može staviti prijedlog za uknjižbu javnog vodnog dobra ako nadležno upravno tijelo ne donese deklaratorno rješenje kojim se konstatira da je određena nekretnina postala javno vodno dobro temeljem Zakona o vodama.

2.2.6.2.2. Pogrešna uknjižba HEP-a na javnom vodnom dobru

Državno odvjetništvo prilikom provođenja uknjižbe javnih vodnih dobara uočilo je da se Hrvatska elektroprivreda, Zagreb (HEP) pogrešno uknjižila na svim nekretninama na kojima je ranije imala pravo korištenja pa tako i na nekretninama koje su u naravi kopnene površinske vode, tj. i na nekretninama koje imaju status javnog vodnog dobra u vlasništvu Republike Hrvatske pa tako čak i na cijelim jezerima (primjerice jezero Peruča). U takvim slučajevima državno odvjetništvo bi radi uknjižbe javnog vodnog dobra moralno ustati tužbom protiv HEP-a, što je neprihvatljivo budući Republika Hrvatska ima osnivačka prava nad HEP-om, i radi izbjegavanja sudskega postupaka uprava HEP-a bi trebala izdati tabularna očitovanja Republici Hrvatskoj radi brisanja tih upisa i uknjižbe javnog vodnog dobra na tim nekretninama.

S obzirom na postojeće dvojbe i različita tumačenja oko primjene propisa koji uređuju pitanja ribnjaka i jezera nastalih šljunčarenjem do danas nadležna upravna tijela nisu donijela niti jedno rješenje kojim bi se utvrdilo da su te nekretnine javna vodna dobra, zbog čega nije moguće provesti uknjižbu tih dobara u zemljišnoj knjizi. Smatramo potrebnim da se predstojećim izmjenama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o vodama te Zakona o rudarstvu jasno odredi pravni status ovih nekretnina i otklone dvojbe koje su se javile u praksi.

2.2.6.3. Eksplotacija mineralnih sirovina i razrješavanje imovinskopravnih odnosa u vezi s tim

U državnim odvjetništvima bilo je u radu preko 750 predmeta koji se odnose na oblast rudarstva: parničnih i izvanparničnih (radi naknade štete, stjecanja bez osnove radi protupravne eksplotacije sirovina, radi upisa prava vlasništva na zemljištu u vlasništvu države unutar eksplotacijskih polja, osiguranja dokaza i dr.). Najveći broj postupaka pokrenut je na području Ličko-senjske, Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije.

Državno odvjetništvo pokreće kaznene i parnične postupke s ciljem da se naplati vrijednost protupravno stečene i prodane sirovine, kao i naknada za protupravno korištenje zemljišta jer se, u pravilu, kopa na zemljištu u vlasništvu države.

Također, državna odvjetništva u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom poduzimaju radnje radi izvansudskog rješenja spora. Tako je tijekom 2007. godine naplaćena naknada za protupravno izvađenu sirovину u iznosu od 4.971.440,58 kuna. Od 2005. do kraja 2007. godine temeljem ovih nagodbi naplaćeno je ukupno 62.884.813,73 kuna.

U 2007. godini je samo s naslova zakupnine i/ili naknade za služnosti, po ugovorima za korištenje zemljišta u svrhu eksplotacije na koje je mišljenje dalo državno odvjetništvo, ubrano 11.271.280,08 kuna, čime je do 31. prosinca 2007. ukupno po toj osnovi ubrano 46.745.832,00 kuna.

2.2.6.4. Pomorsko dobro

U izvještajnom razdoblju državna odvjetništva imala su u radu ukupno 690 novih predmeta vezanih uz pomorsko dobro. Županijska državna odvjetništva su kao zastupnici po zakonu Republike Hrvatske redovno sudjelovala u upravnim postupcima radi utvrđivanja granice pomorskog dobra i imala su u radu po toj osnovi ukupno 99 novih upravnih predmeta.

U praksi je i nadalje prisutan problem određivanja granica pomorskog dobra koja se zbog nedostataka sredstava, ne određuju sustavno, već po zahtjevu zainteresirane osobe, koja financira i postupak određivanja granice i izradu parcelacijskog elaborata. Cijeli postupak do konačne provedbe upisa u zemljišnim knjigama teče sporo jer nisu osigurana sredstva za izradu geodetskih elaborata kad je potrebno izvršiti cijepanje čestica, što se često događa.

Ocenjujemo da bi trebalo osnovati posebno tijelo koje će se baviti samo utvrđivanjem granica pomorskog dobra i u proračunu osigurati sredstva radi sustavnog određivanja granica duž cijele obale. Uz ovo, trebalo bi i izmijeniti i dopuniti aktualni Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, jer nedostaju jasni kriteriji za određivanje granice u dvojbenim situacijama te kriteriji za ocjenu i brisanje nevaljanih upisa, a podzakonski akti također sadrže nepotpune odredbe. Nažalost, u praksi često nije moguće osigurati sudsku zaštitu pomorskog dobra od uzurpacija i devastacija jer granica nije određena.

Evidentna je i neujednačenost u postupanju sudova pa tako neki sudovi, npr. na području Županijskog državnog odvjetništva u Zadru, i u izvanparničnom postupku brišu nevaljane upise prava vlasništva, temeljem prijedloga koje podnose odvjetništva prema izričitoj odredbi članka 118. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, dok drugi sudovi odbijaju takve prijedloge i upućuju odvjetništva na parnice, koje dugo traju. Stoga, ocjenjujemo da treba hitno novelirati zakon, osobito u dijelu koji se odnosi na

imovinskopravne odredbe i na definiciju pomorskog dobra ili, pak, izraditi novi zakon koji bi cijelovito razriješio sva otvorena pitanja u praksi, jer se radi o izuzetno vrijednom području i o dobru pod najvišom zaštitom.

2.2.6.5. Parnični postupci protiv MORH-e radi priznanja prava iz radnog odnosa

Zadnjih nekoliko godina vodio se veći broj parničnih postupaka protiv Republike Hrvatske, Ministarstva obrane kojima su tužitelji tražili da im se utvrdi određeni status i izvrši isplata određenih prava iz radnog odnosa. Postupci su vođeni pred većim brojem Općinskih sudova što je zahtijevalo dodatnu koordinaciju radi ujednačavanja postupanja između Državnog odvjetništva RH i Ministarstva obrane, s jedne strane te Državnog odvjetništva i Općinskih državnih odvjetništava, s druge strane. U 2007. godini donesene su prve pravomoćne presude ili je Vrhovni sud donio odluku i izrazio svoj stav u ovim sporovima zbog je za očekivati da će stav sudova i u ostalim sporovima biti isti, u korist Republike Hrvatske.

Najveći broj ovih predmeta može se podijeliti u tri osnovne grupe:

- 880 tužbi pripadnika gardijskih brigada koji su s pozivom na odredbe ugovora o službi u Hrvatskoj vojscu tražili isplatu razlike plaće. Ukupna vrijednost ovih sporova iznosi je 194.421.994,04 kuna. Sudovi su odbili ove tužbe prihvativši u cijelosti stav državnog odvjetništva i Ministarstva obrane o načinu tumačenja odredbi ugovora,

- 1400 tužbi sa zahtjevom da se utvrdi da je zasnovan radni odnos, izvrši isplata plaće te priznaju sva druga prava, s naslova pripadnosti tzv. „66. pukovniji“. Ukupna vrijednost glavnih i sporednih potraživanja u ovim sporova iznosi preko 150.000.000,00 kuna. Sudovi su imali različite stavove no, konačno je povodom revizije Vrhovni sud RH prihvatio naš stav i odbio zahtjeve tužitelja kao neosnovane. Sukladno stavu Vrhovnog suda RH i sudovi nižeg stupnja sada donose presude u drugim predmetima u korist Republike Hrvatske i

- 319 tužbi djelatnih vojnih osoba koje su s pozivom na odredbe Odluke o plaćama državnih dužnosnika u Ministarstva obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske od 15. siječnja 1999. tražile isplatu razlike plaće s kamatama. Ukupna vrijednost ovih sporova je iznosiла 4.772.118,50 kuna. U 2007. godini su donijete dvije pravomoćne presude kojima su tužitelji odbijeni sa tužbenim zahtjevom. Stoga opravdano očekujemo da će stav sudova i u ostalim sporovima biti isti.

2.2.6.6. Aneks G Ugovora o pitanjima sukcesije

I tijekom 2007. godine državno odvjetništvo je zaprimalo tužbe kojima pravne osobe iz Republike Srbije i Republike Crne Gore pozivom na Aneks G Ugovora o pitanjima sukcesije (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 2/04) tuže Republiku Hrvatsku radi priznanja prava vlasništva nekretnina i predaje u posjed ili radi naknade štete. Državno odvjetništvo je mišljenja da se na nekretnine koje su predmet ovih parnica, a koje su bile u društvenom vlasništvu s pravom korištenja pravnih osoba iz Srbije i Crne Gore, ne može izravno primijeniti navedeni Međunarodni ugovor, već je potrebno sklapanje posebnog

bilateralnog ugovora kojim bi se razriješili svi imovinskopravni odnosi između Republike Hrvatske i Republika Srbije i Crne Gore, pa tako i pitanje sveukupne štete, te da za sada ne postoji pravna osnova za udovoljavanje tužbenom zahtjevu, radi čega su predmetne tužbe preuranjene.

Tijekom 2007. godine zaprimljene su pravomoćne odluke Županijskog suda u Dubrovniku i Puli kojima je u cijelosti prihváćeno stajalište Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u pogledu primjene Anekса G Ugovora o pitanjima sukcesije na predmetnim nekretninama.

2.2.6.7. Ostali poslovi

Zamjenici Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske su u 2007. godini, po pozivu i po potrebi, sudjelovali na stručnim radnim skupinama koordinacija Vlade Republike Hrvatske, a isto tako na koordinacijama Vlade Republike Hrvatske. Najčešće se sudjelovalo na koordinacijama Vlade Republike Hrvatske za unutarnju politiku i za gospodarstvo. Također smo sudjelovali u zakonodavnoj proceduri na način da smo davali stručna pravna mišljenja na nacrte zakona, ali i brojnih podzakonskih propisa. Također su zamjenici Glavnog državnog odvjetnika, kao članovi pojedinih stručnih skupina, sudjelovali u izradi prijedloga teksta pojedinih zakona.

2.3. RAD NA ZAŠTITI ZAKONITOSTI U GRAĐANSKIM I UPRAVNIM PREDMETIMA

U 2007. godini u svim državnim odvjetništvima, na sve tri razine, primljeno je ukupno 276 građanskih predmeta iz nadležnosti bivšeg državnog odvjetništva⁹, što je 747 predmeta ili 73% manje nego u 2006. godini Od toga broja Državno odvjetništvo Republike Hrvatske primilo je 71 predmet ili 25,7% ukupnog broja. Ostala državna odvjetništva imala su u radu 205 predmeta.

U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, 50 ili 70,4% zaprimljenih predmeta odnosilo se na predmete u kojima su stranke predlagale podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv pravomoćnih odluka općinskih i trgovačkih sudova donesenih u parničnom, izvanparničnom: stečajnom, ostavinskom i zemljišnoknjižnom, ovršnom postupku radi upisa u registar trgovačkih sudova. U 2 slučaja ili u 4% riješenih predmeta podignut je zahtjev za zaštitu zakonitosti. Broj ovih predmeta se smanjuje jer Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 117/03) ovaj institut je ukinut u parničnom i izvanparničnim postupcima. Prijelaznim i završnim odredbama Zakona zadržan je samo u postupcima u kojima je glavna rasprava pred prvostupanjskim sudom zaključena prije stupanja na snagu ovih izmjena. Stoga državno odvjetništvo u kasnijim predmetima, bez obzira na uočene nezakonitosti i zahtjeve stranaka, više nema mogućnosti intervencije.

⁹ To su zahtjevi za zaštitu zakonitosti, revizije i sl.

Građanski predmeti u općinskim državnim odvjetništvima pretežno se odnose na proglašenje nestalih osoba umrlima ili lišenje poslovne sposobnosti.

U 2007. godini u svim državnim odvjetništvima zaprimljeno je u rad 524 upravnih predmeta iz nadležnosti bivših državnih odvjetništava¹⁰. Od toga je 65 predmeta bilo u radu u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, jer su stranke predložile podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv odluka Upravnog suda Republike Hrvatske. Broj ovih predmeta smanjio se za 38% u odnosu na 2006. U 15 predmeta ili 23% ocijenjeno je da postoje uvjeti za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti. Upravni predmeti brojnije su zastupljeni kod općinskih i županijskih državnih odvjetništava, gdje je zaprimljeno ukupno 459 predmeta. Od ovog broja 111 ili 24,1% odnosi se na predmete u kojima su državna odvjetništva po odredbama Zakona o prekršajima podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Državna odvjetništva na temelju kaznenih prijava policijskih uprava ili izvješća o događaju pokreću prekršajni postupak. Najveći broj predmeta odnosi se na prekršaje iz područja Zakona o sigurnosti prometa na cestama, a zatim sa znatno manjim postotkom slijede oni iz područja Zakona o osiguranju, Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, Zakona o oružju te Zakona o suzbijanju zloporabe droga. Ostali predmeti odnose se na traženje intervencije nadležnih Centara za socijalnu skrb radi poduzimanja mjera obiteljsko-pravne zaštite iz članka 108. Obiteljskog zakona i sl. (42 ili 0,09% predmeta) ili se rješavaju bez zakonske intervencije (296 ili 64% predmeta).

2.4. OSTALI POSLOVI DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA

Za uspješan rad i u kaznenim predmetima i građansko-upravnim predmetima bitna je suradnja s policijom i drugim tijelima državne vlasti. Također je važan nadzor nad radom nižih državnih odvjetništava, edukacija i instruktivna djelatnost, te međunarodna pravna pomoć.

2.4.1. Međunarodna pravna pomoć

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske tijekom 2007. nastavilo je aktivnu međunarodnu pravnu suradnju. U jednom dijelu ona se očitovala kroz klasičnu međunarodnu pravnu pomoć (preuzimanje odnosno ustupanje kaznenog progona), zatim putem zamolnica za međunarodnu pravnu pomoć, te kroz različite obavijesti Interpola (raspisane međunarodne tjeralice, obavijesti o uhićenjima po međunarodnim tjeralicama, obustava međunarodnih tjeralica).

Tako je zaprimljeno 316 zamolnica radi preuzimanja – ustupa kaznenih progona, a što predstavlja 11,3% manje predmeta nego 2006. godine. Od toga 95 predmeta odnosi se na preuzimanje kaznenog progona u kojima strane države traže da hrvatsko pravosuđe procesuira

¹⁰ To su zahtjevi za zaštitu zakonitosti, zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka i dr.

hrvatske državljanе koji su u stranim državama počinili kaznena djela. U 55 predmeta radi se o pružanju međunarodne pravne pomoći ustupanjem kaznenih progona u kojima državna odvjetništva iz Republike Hrvatske predlažu stranim državama preuzimanje kaznenih progona protiv njihovih državljanа, a koji su kaznena djela počinili na području Republike Hrvatske. Što se tiče strukture kaznenih djela obuhvaćenih ovim oblicima međunarodne pravne pomoći najčešće se radi o slijedećima kaznenim djelima: izazivanje prometne nesreće (članak 272. Kaznenog zakona - 31 predmet), krivotvoreњa isprave (članak 311. Kaznenog zakona 26 predmeta), protuzakonitog prebacivanja osoba preko državne granice (člana 177. Kaznenog zakona – 12 predmeta), krađe odnosno teške krađe (članak 216. - 217. Kaznenog zakona - 8 predmeta), prijevare (članak 224. Kaznenog zakona – 7 predmeta), davanja mita (članak 348. stav 1 Kaznenog zakona – 3 predmeta) itd. Osim toga u 74 predmeta primili smo različite obavijesti Interpola, a preostala 92 predmeta predstavljaju zamolnice za pružanje međunarodne pravne pomoći.

Tijekom 2007. godine nastavilo se razmjenom pravne pomoći od strane stranih državnih odvjetništava sa kojima je državno odvjetništvo Republike Hrvatske potpisalo Protokol, odnosno Memorandum o suglasnosti u ostvarivanju i unapređivanju suradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala. Najveći broj predmeta u kojima je ostvarena ova međunarodna pravna pomoć odnosi se na suradnju sa Tužiteljstvom Bosne i Hercegovine, Republičko javno tužilaštvo i Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije te Vrhovnog državnog tužitelja Republike Crne Gore. Predmet ove pravne pomoći bila je razmjena informacija, obavijesti o adresama, razmjena preslika dokumenata, evidencija o kažnjavanju, ali isto tako i traženja podataka potrebnih radi vještačenja u nekim od ovih država, podaci o imovini, tijeku kaznenih postupaka i sl. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske pravnu pomoć u pravilu traži u predistražnoj fazi kaznenog postupka. Karakteristično je za postupanje po ovim Protokolima odnosno Memorandumima, neposredno uspostavljanje kontakata, izravna dostava traženih podataka, a po potrebi i odlazak na područja drugih država, a radi provjera određenih predmeta, preslika potrebnih dokumenata i sl. Na temelju ovih Protokola odnosno Memoranduma zatražena je ili zaprimljena pravna pomoć u 139 predmeta. Pri tome je pravna pomoć zatražena u 97 predmeta, a primljeno je 42 zahtjeva za pravnu pomoć. Usporede li se ovi podaci s ranije promatranim područjem, vidljivo je kako je primijenjen trend u ostvarivanju ove pravne pomoći. U ranije promatranom razdoblju viša su druga državna odvjetništva tražila pravnu pomoć od državnih odvjetništava u Republici Hrvatskoj, dok su tijekom 2007. godine državna iz Republike Hrvatske zatražili znatno više zahtjeva za pravnu pomoć. Osim navedenih država tijekom 2007. godine pravna pomoć je ostvarivana i u suradnji s nadležnim Državnim odvjetništvo Kanade. Tako je Državno odvjetništvo Kanade u tri slučaja zatražilo pravnu pomoć, dok je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske pravnu pomoć zatražilo u jednom predmetu. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u neposrednoj suradnji s nadležnim pravosudnim tijelima Ujedinjenog kraljevstva, a na temelju propisanog Protokola o suradnji, uspjelo je uspostaviti kontakte s vlastima Republike Gambije i pribaviti potrebnu dokumentaciju.

Tijekom 2007. nastavljena je međunarodna pravna suradnja i s EUROJUST –om. U dva predmeta pružena je pravna pomoć pravosuđu Republike Austrije, u jednom predmetu

organizirani su sastanci s nadležnim pravosudnim tijelima Republike Italije.

I Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ostvaruje intenzivnu međunarodnu pravnu pomoć u predmetima iz svoje nadležnosti. Suradnja se temelji na konvencijama, Zakonu o međunarodnoj pravnoj pomoći, Zakonu o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, ali isto tako i na potpisanim Protokolima i Memorandumima. Vrlo često se radi o neposrednim kontaktima sa državnim odvjetništvima drugih država, na taj način se dogovaraju koordinacijski sastanci i slično. Najčešća suradnja je sa tužiteljima iz Bosne i Hercegovine, ali i s tužiteljima iz Italije, Njemačke, Nizozemske, Češke i Austrije, Albanije, Makedonije, Slovenije, Srbije, Crne Gore, Velike Britanije, Mađarske i SAD. Nadalje, takva je suradnja ostvarena i s djelatnicima švicarske policije, kao i u okviru SECI Centra, kao i korištenjem kontaktnih točaka Europske pravosudne mreže (EJN).

2.4.2. Nadzorna i instruktivna djelatnost

Člankom 5. i 13. stavak 1. Zakona o državnom odvjetništvu određeno je da državni odvjetnik obavlja poslove iz nadležnosti državnog odvjetništva, zastupa državno odvjetništvo, odgovoran je za rad i upravlja državnim odvjetništvom. Stoga je nadzor nad radom državnog odvjetništva, kao i nadzor nad radom nižih državnih odvjetništava bitan za ostvarivanje ovih ovlasti i dužnosti državnog odvjetnika.

Nadzor se odvija kroz statističko praćenje rada na mjesечноj i godišnjoj razini, praćenjem pojedinih predmeta, te kroz preglede i davanje primjedbi u vezi uočenih nedostataka prilikom rada na drugostupanjskim predmetima. U okviru nadzorne djelatnosti Državno odvjetništvo RH vrši preglede rada županijskih državnih odvjetništava. Svrha pregleda je kontrola ažurnosti i kvalitete rada kako državnog odvjetništva kao cjeline, tako i državnog odvjetnika i svakog pojedinog zamjenika. Kako se svake dvije godine mora izvršiti pregled županijskih državnih odvjetništava to je tijekom 2006. godine izvršen je pregled jedanaest županijskih državnih odvjetništava i ujedno pregled općinskih državnih odvjetništava u sjedištu županijskih državnih odvjetništava. Također je izvršen djelomični pregled rada Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Osim pregleda od strane Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u okviru svoje nadležnosti županijska državna odvjetništva dužna su i vrše preglede općinskih državnih odvjetništava jednom u dvije godine. Nadzorna, ali i instruktivna djelatnost vršena je i kroz rad na drugostupanjskim predmetima ili povodom pritužbi stranaka.

Pored neposrednog uvida u predmete i rad državnih odvjetnika na poslovima državno-odvjetničke uprave Državno odvjetništvo Republike Hrvatske mjesечно kroz statističke pokazatelje prati rad županijskih i općinskih državnih odvjetništava kako u kaznenim tako i građanskim predmetima i na taj način ima stalni uvid u opterećenja, ažurnost i kvalitetu rada državnih odvjetništava. Na temelju mjesечnih statističkih podataka sačinjavaju se sažeci koji se dostavljaju povratno državnim odvjetništvima da m bi mogla uspoređivati svoje rezultate rada, ali Ministarstvu pravosuđa kako bi imalo uvid u rad državnog

odvjetništva kao cjeline. Županijska i općinska državna odvjetništva prate rad i opterećenost svakog pojedinog zamjenika i savjetnika. Stalnim praćenjem rada državnih odvjetništava riješeni su zaostaci u kaznenim odjelima i državna odvjetništva su u dijelu u kojem trajanje kaznenog postupka zavisi od njih ažurna.

Pored praćenja redovnog priliva predmeta i rada na predmetima vodi se popis predmeta u kojima odluka o prijavi nije donesena u roku od šest mjeseci od dana primjeka¹¹ s ciljem da se i u tim predmetima u kojima odluka nije donesena odluka u pravilu zbog nepotpunih podataka ili provođenja istražnih radnji ubrza, odnosno u slučaju stajanja predmeta u državnom odvjetništvu utvrdi odgovornost državnog odvjetnika ili zamjenika. Redovno praćenje dovelo je do smanjena broja starih prijava ali još uvijek nismo zadovoljni s rokovima u kojima se pojedini predmeti rješavaju, no međutim na te rokove eu bitnom ne možemo utjecati, jer ti predmeti se u pravilu nalaze ili u sudu radi provođenja istražnih radnji ili na policiji radi provođenja izvida.

U značajnim predmetima više državno odvjetništvo osim uobičajenih konzultacija daje upute i smjernice za daljnji za rad. Osim uputa u konkretnim predmetima daju se obvezni napuci u vezi primjene propisa ili rada općenito s ciljem da se čim više ujednači postupanje državnih odvjetništava. Uz Državno odvjetništvo Republike Hrvatske instruktivnu djelatnost ostvarivala su i županijska državna odvjetništava u odnosu na općinska državna odvjetništva.

Tijekom 2006.godine Državno odvjetništvo Republike Hrvatske organiziralo je veći broj radnih sastanaka. Većina sastanaka održana je u svezi rada na građanskim i upravnim predmetima. Posebno ističemo sastanke koji su zakazani radi što efikasnije uknjižbe prava vlasništva Republike Hrvatske, te poslova zastupanja. U svezi rada na kaznenim predmetima zavisno od težine i složenosti predmeta redovito se održavaju koordinacijski sastanci s policijom i drugim tijelima na kojima se dogovaraju mjere i radnje potrebne da bi se prikupili podaci nužni za pokretanje postupka.

U svibnju svake godine održavaju se godišnji sastanci županijskih i općinskih državnih odvjetnika s Glavnim državnim odvjetnikom Republike Hrvatske, na kojima se razmatra rad državnih odvjetništava te pitanja važna za upravljanje i nadzor nad radom državnih odvjetništava.

Radi rješavanja spornih pravnih i drugih pitanja održavaju se redoviti stručni skupovi zamjenika i državnih odvjetnika koji rade u građansko-upravnim i kaznenim odjelima.

U studenom 2007. godine održan je najprije dvodnevni stručni skup u Stubičkim toplicama na kojem su se razmatrala pravna pitanja s područja građanskog i upravnog prava radi ujednačavanja postupanja državnih odvjetništava.

¹¹ Podaci su dani naprijed pod 2.1.2.1. na str. 9 i 10.

Također u studenom održan je skup zamjenika i državnih odvjetnika koji rade u kaznenim odjelima na kojima su razmatrana sporna pitanja u svezi primjene Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku, ali i druga pitanja važna za rad zamjenika u ovim odjelima.

Također je nastavljena redovna edukacija državnih odvjetnika i zamjenika koja se većinom provodi u organizaciji Pravosudne Akademije Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske. Edukacija državnih odvjetnika dijelom se provodi zajedno sa sucima, a dijelom su to radionice namijenjene posebno državnim odvjetnicima.

2.4.3. Suradnja s tijelima državne vlasti i ustanovama i međunarodna suradnja

2.4.3.1. Međunarodna suradnja

Tijekom 2006. godine nastavili smo s jačanjem veza sa drugim državnim odvjetništvima, kako u regiji, a isto tako u Europi i izvan Europe, a sve u cilju stvaranja uvjeta za učinkovitijom međunarodnom suradnjom i pravnom pomoći.

Osim toga zaključeni su i novi ugovori o međusobnoj suradnji sa Odjelom za ratne zločine - Ministarstva pravosuđa Kanade, kao i s državnim odvjetništvom Narodne Republike Kine. Posebno značajnim pokazalo se zaključivanje sporazuma o međusobnoj suradnji sa Javnim tužiteljstvom Republike Srbije, te Javnim tužilaštvom Republike Crne Gore o načinima davanja na uvid dokaza u predmetima ratnih zločina, radi omogućavanja kaznenog progona počinitelja kaznenih djela ratnih zločina u državama u kojima imaju prebivalište ili boravište. Također je zaključen je Ugovor o međusobnoj suradnji između državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužiteljstva Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, koji je omogućio pretraživanje baze podataka Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ostvarilo je potrebnu suradnju i sa Eurojustom pa su tako predstavnici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske sudjelovali na koordinacijskim sastancima u sjedištu Eurojusta u Haagu, te aktivno i ravnopravno sudjelovali u razmatranju predmeta. Suradnja je ostvarena u ukupno 3 predmeta.

U promatranom razdoblju i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ostvario je značajnu međunarodnu suradnju. Suradnja je posebno dobra sa Vrhovnim državnim tužiteljstvom Republike Slovenije. Također je ostvarena potrebna suradnja sa Tužilaštvima Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine, aktivna je bila suradnja i sa Državnim odvjetništvima Austrije, Njemačke, Grčke i Švedske. Ured surađuje s državama u regiji i kroz mrežu tužitelja "SEEPAG", putem hrvatske kontaktne točke, a u konkretnim predmetima u svezi ilegalnog prebacivanja osoba preko državne granice dužnosnici Ureda za suzbijanje

korupcije i organiziranog kriminaliteta sudjelovali su na zajedničkim međunarodnim sastancima tužitelja i policije pod okriljem "SECI CENTRA".

2.4.3.2. Suradnja s policijom i drugim državnim tijelima

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ima dobru suradnju s Ravnateljstvom policije, koja je dodatno unaprijeđena sklapanjem protokola kojim su uređena pitanja suradnje koja nisu riješena zakonom. Možemo reći da je suradnja s policijom stalna i dobra, pri čemu u pravilu državno odvjetništvo u posebno složenim predmetima koordinira rad i usmjerava provođenje izvida.

Tijekom 2007. godine Državno odvjetništvo Republike Hrvatske surađivalo je sa sigurnosnim agencijama te raznim drugim državnim uredima i upravama u mjeri i na način kako je to bilo nužno u pojedinim slučajevima. U cilju unapređenja dosadašnje suradnje radi učinkovitijeg otkrivanja počinitelja kaznenih djela pranja novca i financiranja terorizma te prikupljanja i razmjene svih potrebnih podataka i činjenica važnih za uspješnu prevenciju i represiju pranja novca i financiranja terorizma Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je 1. ožujka 2007. skloplilo Protokol o suradnji i uspostavi međuinsticunalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma s Ministarstvom pravosuđa RH, Ravnateljstvom policije Ministarstva unutarnjih poslova RH, Uredom za sprječavanje pranja novca, Carinskom upravom, Poreznom upravom, Deviznim inspektoratom i Financijskom policijom Ministarstva finančija, zatim Hrvatskom agencijom za nadzor finansijskih usluga, Hrvatskom narodnom bankom, te Sigurnosno-obavještajnom agencijom.

U radu na korupcijskim predmetima Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ured nužna je suradnja s drugim državnim tijelima. Tijekom 2007. godine sklopljen je s i Poreznom upravom Ministarstva financija sporazum o unapređenju suradnje u borbi protiv organiziranog kriminaliteta i korupcije. Ured je pojačao suradnju s Uredom za sprječavanje pranja novca, Državnim uredom za reviziju, Uredom za javnu nabavu Vlade RH, Državnom komisijom za kontrolu javne nabave, Hrvatskom narodnom bankom i Središnjom depozitarnom agencijom radi otkrivanja kaznenih djela korupcijske naravi i prikupljanja relevantnih podataka za provođenje finansijskih istraga sa ciljem oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima.

Također i županijska državna odvjetništva ukazuju na kvalitetniju suradnju s poreznom upravom, carinskom upravom, te ostalim nadzornim tijelima Ministarstva finančija. Iz izvješća državnih odvjetništava proizlazi da su tijekom godine održavani koordinacijski sastanci s predstavnicima policije, centrima za socijalnu skrb, državnim inspektoratom, predstavnicima sudova i drugim institucijama u svezi s radom na konkretnim kaznenim predmetima, posebice iz oblasti gospodarskog kriminala, kaznenih djela ratnih zločina, kaznenih djela protiv službene dužnosti, kaznenih djela protiv imovine i zlouporabe opojnih droga.

U svezi drugih aktivnosti državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika potrebno je istaknuti da su temeljem rješenja Vlade Republike Hrvatske predstavnici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta radili su kao članovi radnih skupina u vezi pregovora s Europskom unijom za poglavlja IV, XXIII, XXIV i XXXII. Pored navedenog predstavnici državnog odvjetništva su sudjelovali u radnim skupinama Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske za izradu nacrta prijedloga niza zakonskih propisa, od kojih posebno ističemo izradu novog Zakona o kaznenom postupku.

Uz davanje pravnih mišljenja na zahtjev državnih tijela u smislu članka 16. stavak 2. Zakona o državnom odvjetništvu („Narodne novine“, broj 51/01) zamjenici glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske koji rade u Građansko-upravnom odjelu sudjelovali su na brojnim sastancima u ministarstvima i drugim državnim tijelima ili su iste organizirali u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, s ciljem što učinkovitijeg zastupanja u konkretnim predmetima, odnosno radi prevencije i izbjegavanja mogućih sporova.

2.5. RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA U SVEZI REFORME PRAVOSUĐA I U SUZBIJANJU KORUPCIJE

I u tijeku 2007. godine državno odvjetništvo je u radu i kaznenog i građansko-upravnog odjela veliku pažnju usmjeravalo na načine rada kojima se može utjecati na izbjegavanje ili skraćivanje sudskeih postupaka, s tim da je naročita pažnja bila usmjerena na mјere i radnje kojima se učinkovitije radi na području suzbijanja korupcije.

2.5.1. Promjene u načinu rada alternativni načini rješavanja sporova

Državno odvjetništvo kao dio pravosuđa Republike Hrvatske nastoji dati svoj doprinos u smanjenju zaostataka na sudovima. U dijelu koji se odnosi neposredno na državno odvjetništvo sudjelujemo u reformi kroz praćenje rada svakog državnog odvjetnika i zamjenika, te kroz praćenje rada svakog državnog odvjetništva. U proteklom razdoblju postigli smo u kaznenim odjelima ažurnost u okviru europskih standarda, o čemu je više izloženo u točci 2.1.2. Također je dobra i ažurnost u radu na građanskim i upravnim predmetima, ali ona u najvećem dijelu zavisi od ažurnosti sudova pred kojima zastupaju.

Pored navedenog, te poslova koji slijede u svezi racionalizacije mreže sudova i državnih odvjetništava, državno odvjetništvo i u građanskim i kaznenim predmetima nastoji kroz alternativne načine rješavanja sporova i kroz „skretanje“ kaznenog progona riješiti

predmete bez sudskog postupka, odnosno svojim prijedlozima ubrzati rad i olakšati vođenje sudskih postupaka.

2.2.5.1. Alternativni načini rješavanja građanskih sporova

U sastavu Reforme pravosuđa usvojena je i Strategija alternativnog rješavanja sporova koju je nužno primjenjivati ne samo zbog smanjenja zaostataka i broja neriješenih predmeta u sudovima, već i zato da se građanima omogući brzo, pravedno i učinkovito ostvarenje svih njihovih zakonom zajamčenih prava i sloboda. U građanskim i upravnim sporovima državni odvjetnici su dužni, kad god je to moguće, u cijelosti štiteći interes države, sklapati nagodbe i poduzeti sve u okviru svojih zakonskih ovlasti da se sporovi rješavaju mirnim putem izvan sudskih postupaka. Cilj je zaštita imovine države, ali i izbjegavanje nepotrebnog parničenja i opterećivanja sudova.

Odredbom članka 186.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku uvedena je obveza svih osoba koje namjeravaju tužiti Republiku Hrvatsku da se prethodno radi pokušaja mirnog rješavanja spora obrate državnom odvjetništvu. Intencija je ove odredbe da se omogući sklanjanje nagodbi i mirno rješavanje sporova u svim onim slučajevima gdje bi Republika Hrvatska trebala biti tužena strana. Ovime je zakonodavac želio izbjegći nepotrebne troškove na teret državnog proračuna, opterećivanje sudova te, s druge strane, omogućiti strankama koje imaju opravdane zahtjeve protiv Republike Hrvatske da brzo i efikasno ostvaruju svoja potraživanja. Državna odvjetništva nastoje na ovaj način riješiti čim veći broj sporova. Tijekom 2007. sklopljeno je 85 sudskih nagodbi i 1.278 izvansudskih nagodbi ukupne visine 9.839.938,47 kn. Posebno izdvajamo nagodbu koja je sklopljena s nizozemskim državljaninom koji je kao turist stradao na Visu kad je stao na minu.

Nezadovoljno s navedenim brojem sklopljenih nagodbi, državno odvjetništvo je u postupku izmjena Zakona o parničnom postupku predložilo određene izmjene navedene odredbe, kako bi se izbjeglo da potencijalni tužitelji i njihovi odvjetnici podnesu zahtjev samo da bi ispunili formalnu pretpostavku za podizanje tužbe, koji ne sadrži podatke niti dokaze koji omogućuju stvarno ispitivanje osnovanosti zahtjeva i sklanjanje nagodbe.

Također, iskustvo državnog odvjetništva pokazuje da je za poticanje mirnog rješavanja sporova, što je i sastavni dio reforme pravosuđa, nužno ispuniti dvije temeljne pretpostavke:

- osigurati punu suradnju između državnog odvjetništva i tijela državne uprave i
- osigurati potrebna financijska sredstva.

Dosadašnje iskustvo pokazuje da su glavne zapreke u mirnom rješavanju sporova i sklanjanju nagodbi neosigurana sredstva u državnom proračunu za isplate po sklopljenim nagodbama i neosigurana sredstva za potrebe vještačenja i druge troškove, kako bi se prije sklanjanja nagodbe u postupku utvrstile relevantne činjenice.

2.2.5.2.Kazneni odjeli i „skretanje“ kaznenog progona, te korištenje drugih instituta za skraćenje ili ubrzanje kaznenog postupka

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nastavilo je rad na Projektu izvansudske nagodbe u predmetima maloljetničke delinkvencije, a što je u zadnjih nekoliko godina jedna od najznačajnijih izvanpostupovnih djelatnosti državnog odvjetništva na ovom području. Takvo postupanje u potpunosti je u skladu sa strategijom Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske da se sve vrste postupaka radi rasterećenja sudova što više provode mirenjem. Državni odvjetnici za mladež dosljedno primjenjuju već afirmirano načelo oportuniteta, primjenom načela svrhovitosti rješava se preko jedne trećine prijava protiv mlađih punoljetnih osoba i skoro polovica prijava protiv maloljetnih osoba. Kako oštećenik u tim predmetima nema pravo inicirati preispitivanje odluke državnog odvjetnika o nepokretanju pripremnog postupka, to je sigurno velika odgovornost državnog odvjetnika pri korištenju tog ovlaštenja.

Na osnovu pozitivnih iskustava primjene načela oportuniteta kod mlađih punoljetnih i maloljetnih osoba već nekoliko godina tražimo veću primjenu odgode kaznenog progona uvjetovanu ispunjenjem određenih činidbi („skretanje“ kaznenog progona) i u odnosu na odrasle osobe. Primjenom načela svrhovitosti može se i bez vođenja skupog i dugotrajnog postupka postići obeštećenje oštećenika i utjecaj na osumnjičenu osobu da se kloni činjenja kaznenih djela. Ipak, nedostatak provedbenih propisa posebno utječe da je broj takovih postupaka u odnosu na odrasle osobe mali (u 2007. godini svega 157 postupaka). U odnosu na maloljetne i mlađe punoljetne počinitelje primjenom načela oportuniteta odbačene su 2924 prijave.

Pored navedenog Državno odvjetništvo Republike Hrvatske inzistira na dosljednoj primjeni instituta beznačajnog djela iz članka 28. Kaznenog zakona u odnosu na odrasle osobe. Primjenom ovog instituta kaznena prijava se odbacuje jer nema kaznenog djela iako su ostvarena njegova zakonska obilježja, ako je djelo očito beznačajno s obzirom na način postupanja počinitelja, njegovu krivnju i posljedicu za zaštićeno dobro. Primjenom članka 28. Kaznenog zakona riješeno je 1513 prijava.

Ipak u postupcima protiv odraslih osoba i mlađih punoljetnih osoba državno odvjetništvo kroz zahtijevanje izdavanja kaznenog naloga najviše rastereće sudove. Na temelju sadržaja vjerodostojne kaznene prijave, u postupku za kaznena djela iz nadležnosti suca pojedinca, državni odvjetnik može u optužnom prijedlogu zatražiti da sud izda kazneni nalog u kojem će se optuženiku izreći određena kaznena sankcija ili mjera bez provođenja glavne rasprave. Ako su ispunjeni zakonski uvjeti sud presudom izdaje kazneni nalog i ako okrivljenik ne podnese prigovor time je postupak završen. Istraživanja državnog odvjetništva ukazuju da se u odnosu na oko 80% izdanih kaznenih naloga ne podnosi prigovor. Kako je tijekom 2007. godine zahtijevano izdavanje 5660 kaznenih naloga ili u 21% optužnih prijedloga, to je time oko 5000 optuženja završeno osuđujućom odlukom bez vođenja glavne rasprave.

2.5.2. Sprječavanje korupcije

Zbog visoke percepcija o raširenosti korupcije u Republici Hrvatskoj ali i njezina stvarne raširenosti suzbijanje korupcije je jedan od prioriteta Republike Hrvatske. Svjesni smo njezine štetnosti i posljedica za društvo u cjelini. Osjetljivost društva na pojave korupcije je svaki dan sve veća, zahtjevi prema tijelima koja su dužna sprečavati i otkrivati korupciju, te poduzimati kazneni progon protiv počinitelja su svaki dan sve glasniji i zahtjevniji. Ipak, neprekidno treba imati u vidu kako je korupcija pojava protiv koje se treba boriti različitim pravnim sredstvima i metodama, ali uspješni možemo biti samo i ukoliko u tome sudjeluju sva državna tijela i ako imamo potporu građana.

Obveze državnog odvjetništva u suzbijanju korupcije su svaki dan sve veće. Od nas se traži beskompromisna i učinkovita reakcija na pojave korupcijskih kaznenih djela. Da bi mogli barem djelomično odgovoriti na ove zahteve morali smo ne samo mijenjati pristup i načine rada nego i poduzimati radikalne mjere kako bi smanjili mogućnost korupcije u vlastitim redovima.

Iskustvo nas uči kako je izuzetno važno povjerenje građana u sustav kao cjelinu, dakle povjerenje u državno odvjetništvo, u zaposlene u državnom odvjetništvu, jer će samo u tom slučaju oni građani koji su izloženi pritiscima da daju novac ili čine neku uslugu korumpiranom službeniku o tome izvjestiti državnog odvjetnika i s njim surađivati u otkrivanju i prikupljanju dokaza za kazneni progon. Pitanje integriteta (vjerodostojnosti) je goruće pitanje. Analizirajući podneske ali i kaznene prijave protiv državnih odvjetnika i sudaca, te državnih službenika možemo bez ikakvih ograda reći kako se sudbena, izvršna i zakonodavna vlast suočavaju s nedostatkom povjerenja građana i sumnjama građana u korumpiranost zaposlenih u državnim tijelima. Neprekidno smo zasuti informacijama, ali i prijavama da su državni odvjetnici i suci korumpirani, da državni odvjetnici i suci zloupotrebljavaju svoj položaj i ovlasti. Stoga ne čudi često podnošenje prijave od strane građana koje se najčešće temelje isključivo na njihovom uvjerenju kako je sudac ili državni odvjetnik donio odluku na njihovu štetu zbog toga što je korumpiran. Često su to potpisane, ali i nepotpisane prijave, samo potpisanih ima preko pet stotina godišnje.

Kako promijeniti takvu percepciju? Prvenstveno transparentnošću i kvalitetnim i ažurnim radom državnih odvjetništava i sudova, brzim reagiranjem na grubo neznanje i zlouporabe unutar samih institucije. Pored navedenog posebno je važno da se u slučajevima kada se utvrdi da je pravosudni dužnosnik ili druga službena osoba počinio stegovno ili kazneno djelo postupak provede brzo i učinkovito. U državnom odvjetništvu imamo takovih postupaka, a u zadnje vrijeme ti pojedinci sami odlaze i prije pokretanja stegovnog postupka.

Dakle, državno odvjetništvo kao cjelina nastoji preventivno djelovati da bi spriječili korupciju u vlastitim redovima. U tom cilju je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu uvedena sigurnosna provjera dužnosnika koji dolaze raditi u državno odvjetništvo, a također svi dužnosnici moraju prijaviti svoju imovinu. Ne samo radi ujednačavanja postupanja, nego i radi nadzora nad zakonitim radom Državno odvjetništvo

Republike Hrvatske svake dvije godine vrši pregled rada županijskih državnih odvjetništava i velikih općinskih državnih odvjetništava. Županijska državna odvjetništva dužna su svake dvije godine izvršiti pregled podređenih općinskih državnih odvjetništava. Ukoliko se tijekom pregleda utvrdi neuobičajeno postupanje ili postupanje protivno zakonu, takvi se slučajevi posebno istražuju radu utvrđivanja svih okolnosti pod kojima je odluka donesena. Praćenje rada svakog dužnosnika i izvjesnost da će biti pregledan rad u pojedinim predmetima sasvim sigurno ima preventivno djelovanje.

Pored navedenog kako bi se izbjegli mogući utjecaji prilikom napredovanja i stvorili objektivni uvjeti za napredovanje unutar državnog odvjetništva nakon izmjene Zakona o državnom odvjetništvu uveden je novi sustav ocjenjivanja, koji uvažava posebnosti državnog odvjetništva i koji omogućava objektivnije ocjenjivanje rada i stručnosti pojedinih dužnosnika, to je posebno važno jer je dana ocjena ključna za daljnje napredovanje. To i donošenje novog Etičkog kodeksa nužno utječe na odgovornost svakog dužnosnika, a samim time i sužavamo prostor za korupcijsko djelovanje unutar državnog odvjetništva.

Također moramo istaknuti kako državno odvjetništvo kao cjelina radi na lakšim korupcijskim kaznenim predmetima. U dijelu pod 2.1.2.4. i 2.1.3.10.2. izložili smo podatke o prilivu prijava u Ured. Ured je u samo zadnjih 5 mjeseci 2007. godine primio 421 prijavu za kazneno djelo iz članak 337. KZ, uz to je tijekom godine primio i 190 prijava za druga korupcijska kaznena djela. Ukoliko bi samo zamjenici u Uredu radili na svim tim prijavama bilo bi potrebno primiti u rad veći broj zamjenika. To bi bilo neracionalno, a trenutno i nemoguće, jer već sada u više zamjenika Ravnatelja radi u jednoj prostoriji, tako da su uvjeti za rad loši i novi zamjenici se ne mogu primiti uslijed nedostatka prostora.

Cijeneći prostorne mogućnosti Ureda, a posebno okolnost da imamo teškoće u popunjavanju Ureda odlučili smo se na drugo rješenje koje nam dozvoljava članak 10. Zakona o Uedu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. U skladu s tim Ured radi na složenim predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta dok se u svim drugim slučajevima na rad u konkretnom predmetu rješenjem Glavnog državnog odvjetnika upućuju zamjenici državnih odvjetnika, koji te predmete rade pod nadzorom Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, što se tiče ažurnosti i kvalitete rada, a neposredne odluke u predmetu donose nakon upoznavanja i u dogovoru s Ravnateljem Ureda.

Navedeni način rada, to jest da se lakši predmeti disperziraju u rad zamjenicima i državnim odvjetnicima u drugim državnim odvjetništvima, omogućava nam ažurnost u radu na korupcijskim predmetima s jedne strane, a s druge uključivanje drugih državnih odvjetnika i zamjenika u rad na manje složenim predmetima iz nadležnosti Ureda važno je kako bi se upoznali s načinima i metodama rada Ureda, koje su neosporno daleko dinamičnije i više okrenute istraživanju i ukoliko im takav način rada odgovara prešli raditi u Ured.

2.6. ORGANIZACIJA, KADROVI I MATERIJALNI UVJETI RADA

Uz Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, organizaciju državnog odvjetništva sačinjava 20 županijskih državnih odvjetništava (Bjelovar, Čakovec, Dubrovnik, Gospic, Karlovac, Koprivnica, Osijek, Požega, Pula, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Varaždin, Velika Gorica, Vukovar, Zadar, Zagreb i Zlatar), Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, te 61 općinsko državno odvjetništvo.

2.5.1. Stanje kadrova

U državnom odvjetništvu bilo je na radu 569 pravosudnih dužnosnika, 100 savjetnika, 64 vježbenika i 683 ostalih djelatnika ili ukupno 1416 osoba. U samom Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, pored Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, na radu su bila 22 zamjenika Glavnog državnog odvjetnika. Udio žena koje su dužnosnici, u općinskim državnim odvjetništvima iznosi 68,9%, u županijskim državnim odvjetništvima 55,5%, a u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske 30,4%.

Prema izjašnjavanju državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika nacionalna struktura je slijedeća; Hrvati 94,55%, Srbi s 2,98%, Crnogorci 0,52%, Talijani i Mađari po 0,35%, Česi, Muslimani, Slovaci i Slovenci i Ukrajinci po 0,17%, dok se 0,35% nije izjasnilo o nacionalnoj pripadnosti.

Na kraju godine zbog odlaska na drugi posao, mirovinu ili drugih razloga bilo je nepotpunjeno 13 mjesta državnih odvjetnika, 80 zamjeničkih mjesta, 121 savjetničko mjesto, 127 vježbeničkih mjesta i veći broj službeničkih i namješteničkih mjesta. Upravo podaci o nepotpunjenosti pokazuju koliko je teško naći i zaposliti stručne i motivirane službenike i dužnosnike. Tijekom godine imenovano je 65 zamjenika državnih odvjetnika i 11 zamjenika ravnatelja Ureda. Razriješena su 24 dužnosnika i to: radi odlaska na drugu dužnost 12 dužnosnika, 7 radi odlaska u mirovinu i 5 na vlastiti zahtjev.

Državno odvjetništvo na pojedinim područjima ima velikih teškoća u zapošljavanju, posebno kada su u pitanju dužnosnici i to oni koji trebaju preuzeti rad na složenim predmetima u županijskoj nadležnosti ili biti na čelu državnih odvjetništava. Dosadašnja iskustva pokazuju kako se na tim poslovima najbolje snalaze oni dužnosnici koji su započeli karijeru u državnom odvjetništvu. U svezi toga moramo istaći važnost odabira i zapošljavanja državno odvjetničkih savjetnika i vježbenika. Zapošljavanje vježbenika i državno odvjetničkih savjetnika i njihova kvalitetna edukacija preduvjet je za kvalitetan i učinkovit rad državnog odvjetništva i tom pitanju poklanjamo posebnu pažnju. Bez popune upražnjenih mjesata kvalitetnim i motiviranim državnim odvjetnicima i zamjenicima državno odvjetništvo neće moći obavljati poslove koji su svaki dan sve složeniji i zahtijevaju sve više posebnih znanja.

2.5.2. Materijalni položaj

2.2.2.1. Materijalni položaj zaposlenih

Materijalni položaj dužnosnika u državnom odvjetništvu izjednačen je s materijalnim položajem sudaca. Kao i u upravnim službama ostaje i dalje prisutan nezadovoljavajući materijalni položaj službenika i namještenika, čije plaće su male u odnosu na odgovornost poslova koje obavljaju. Zbog toga postoje izrazite teškoće u zapošljavanju visokostručnih kadrova nepravne struke. To je posebno izraženo kod deficitarnih struka kao što su IT stručnjaci i ta mjesta je teško popuniti.

2.2.2.2. Poslovni prostor i oprema

Državna odvjetništva ukazuju da je većina poslovnih prostora dotrajala i nužna su investicijska ulaganja. Pregledom rada, posebno manjih općinskih državnih odvjetništava uočeno je kako je uz prostor i uredski namještaj dotrajan, a u nekim državnim odvjetništvima dotrajale su ili tehnički zastarjele postojeće instalacije. Tijekom 2007. godine riješeno je pitanje prostora Županijskog državnog odvjetništva i Općinskog državnog odvjetništva u Splitu, a u tijeku su pripreme za uređenje prostora bivše vojarne u Puli u koju bi bilo smješteno Županijsko državno odvjetništvo u Puli i Općinsko državno odvjetništvo u Puli. Ipak posebno treba istaknuti kako dio manjih općinskih državnih odvjetništava radi u ruševnim i neuvjetnim prostorijama koje je nužno urediti da bi bili ispunjeni minimalni uvjeti za rad.

Teškoće u svezi prostora za rad ima i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i Ured za sprečavanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Za kvalitetan rad i upravljanje državnim odvjetništvom kao cjelinom, te za potrebe Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta nužno nam je potreban dodatni prostor. Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske prostor najviše treba dvorana za sastanke radi održavanja edukacije, redovitih sastanka s općinskim i županijskim državnim odvjetnicima. Ured je nužan prostor za rad zamjenika i stručnih suradnika u pojedinim odjelima. Dogradnjom postojeće zgrade u dvorišnom dijelu riješilo bi se pitanje dodatnog prostora za rad Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i ujedno bi se osigurao potreban prostor za rad Ureda. U tijeku je pribavljanje potrebne dokumentacije. Još jednom moramo naglasiti kako bez dodatnih prostorija daljnje jačanje kapaciteta Ureda nije moguće i stoga se nadamo se da će Vlada Republike Hrvatske osigurati sredstva za izgradnju aneksa zgrade u Gajevoj 30.a.

Većina državnih odvjetništava i dalje ističe kako im teškoće u radu stvara dislociranost građansko-upravnih odjela, koji su nakon ukidanja bivšeg Državnog pravobraniteljstva uslijed nedostatka prostora nastavili raditi na starim lokacijama. Dislociranost otežava upravljanje državnim odvjetništvom i samim time utječe na kvalitetu i učinkovitost u radu. Za državna odvjetništva je posebno važno da kazneni i građansko-upravni odjeli državnih odvjetništava budu smješteni na istoj lokaciji, što se međutim uslijed nedostatka prostora veoma teško ostvaruje. U idućem razdoblju, barem kada su u pitanju najveća državna odvjetništva to bi

pitanje trebalo riješiti, jer na postojeći način nije moguć učinkovit nadzor nad radom dislociranih odjela.

Nedostatak ili zastarjelost tehničke opreme ističu kao teškoću gotovo sva državna odvjetništva. Velika većina državnih odvjetništava posebno onih koja zastupaju pred većim brojem sudova ističe teškoće vezane za nabavku vozila. Također se u izvješćima gotovo svih državnih odvjetništava ističe potreba za permanentnom edukacijom, usavršavanjem i upoznavanjem sa svim relevantnim izmjenama propisa unutar pravnog sustava Republike Hrvatske, ali i pravnog sustava EU, te nabavka stručne literature.

2.2.2.3. Informatizacija državnog odvjetništva

Kao što smo to i ranije isticali cijenimo kako je informatizacija državnih odvjetništava nužan preduvjet za daljnje poboljšanje rada i učinkovitost državnih odvjetništava. Iako se od strane Vlade RH i Ministarstva pravosuđa ulažu značajna sredstva u informatičku opremu državnih odvjetništava i u tom dijelu je stanje dosta dobro osim što je uslijed tehnološkog napretka dio ranije nabavljenе opreme zastario.

Nedostatak opreme je manji dio teškoća u kojima se nalazi državno odvjetništvo. Moramo posebno istaknuti kako su nam nužni programi za vodenje upisnika, praćenje predmeta, a posebno za nadzor nad radom u predmetima od posebnog značaja, ali i za nadzor nad radom državnih odvjetništava.

Kako je razvoj lokalnih mreža u državnim odvjetništvima, koji projekt provodi Ministarstvo pravosuđa u tijeku, to se stvaraju preduvjeti za elektronsko praćenje predmeta i razvoj baza podataka koje bi nam mogle omogućiti daleko kvalitetnije upravljanje i nadzor nad radom u predmetima i učinkovitiji rad na predmetima. Takav poseban softver za sada ima jedino Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, ali bez povezanosti s drugima ti programi se samo djelomično mogu koristiti.

Nadzor nad radom u važnijim predmetima predmeta, stvaranje baza podataka o radu na posebnim predmetima, te povezivanje državnih odvjetništava je izuzetno važno. Ono je posebno nužno radi praćenja rada u velikim državnim odvjetništvima u kojima bez odgovarajućih programa nije moguće učinkovito pratiti rad u cjelini, a posebno rad i kvalitetu rada pojedinih dužnosnika.

Kako sredstva za razvoj takovih posebnih programa nisu osigurana to je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske prihvatiло pomoć koju mu je ponudilo Ministarstvo pravosuđa SAD i Vlada Kraljevine Norveške, s dobivenim sredstvima u tijeku je izrada osnovnih programa za kaznene odjele a do kraja godine ti početni programi bi trebali biti razvijeni i za rad građansko-upravnih odjela. Bez temeljnih programa i njihovog daljnog razvoja državno odvjetništvo kao cjelina će se naći u velikim teškoćama, posebno u svezi učinkovitog suzbijanja korupcije, gospodarskog kriminaliteta, zaštite imovine Republike Hrvatske, te u svezi posebnih zadaća organiziranog kriminaliteta i terorizma.

3. ZAVRŠNE KONSTATACIJE I PRIJEDLOZI

3.1. Kretanje kriminaliteta i rad na kaznenim predmetima

3.1.1. Kretanje kriminaliteta i rad općenito

a) U 2007. godini primljeno je 88 875 novih prijava protiv poznatih i nepoznatih počinitelja kaznenih djela, ili 4% manje nego 2006. godine u kojoj je primljeno 92.511 prijava. Osnovna značajka kretanja prijavljenog kriminaliteta je pad broja prijava protiv poznatih počinitelja za 3% i pad broja prijava protiv poznatih počinitelja za 9%. Protiv poznatih počinitelja kaznenih djela (maloljetni i punoljetni počinitelji, te pravne osobe) u radu je bila 64.721 kaznena prijava (52 133 prijave primljene tijekom godine i 12588 neriješenih prijava iz prethodne godine). Državna odvjetništva riješila su 52984 prijave. Na kraju 2007. godine ostalo je neriješeno u državnom odvjetništvu 138 prijava ili 0,2% od ukupnog broja prijava u radu. Kod drugih državnih tijela ostalo je na provjerama ili u radu 10520 prijava, pa je ukupan broj neriješenih prijava 10658. To je za 1.878 prijava manje nego u 2006. godini kada je ostalo u radu 12.398 prijava. Cijeneći da je tromjesečni priliv novih prijava 13.033 prijave, broj prijava koji je ostao u radu (10520 prijava) je znatno ispod tromjesečnog priliva i to nam daje osnova za tvrdnju da su kazneni odjeli državnih odvjetništava ažurni.

b) Struktura kriminaliteta svih prijavljenih poznatih i nepoznatih osoba (ukupno 88 875 prijava) nije bitno izmijenjana u odnosu na 2006. godinu. Najbrojnija su kaznena djela protiv imovine (50 088 prijava ili 56%), slijede kaznena djela zlouporabe opojnih droga (6 306 prijava ili 7%), treća su kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (5 665 prijava ili 6%) itd.

c) Prosječno vrijeme od primitka prijave do meritorne odluke (računajući u to i vrijeme u kojem se prijave nalaze kod drugih tijela radi izvida ili istražnih radnji) je ispod tri mjeseca. U dijelu primljenih predmeta to vrijeme je znatno duže zbog prikupljanja dodatnih podataka, odnosno provođenja istražnih radnji. Kako u takvim slučajevima osim pisanja pozurnica državna odvjetništva ne mogu učinkovito utjecati na rad drugih, to se prijave starije od šest mjeseci pojedinačno prate i državna odvjetništva o tim prijavama dva puta godišnje izvješćuju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. Na osnovu tog praćenja proizlazi da je na kraju 2007. godine bilo 3 095 prijava starijih od šest mjeseci, dakle otprilike jedna trećina neriješenih prijava (10 520 neriješenih prijava). Radi skraćenja trajanja predkaznenog postupka pojedina državna odvjetništva moraju kritičnije ocjenjivati kada će zahtijevati dodatne provjere i istražne radnje.

d) U odnosu na sve poznate prijavljene osobe (punoljetni i maloljetni počinitelji, te pravne osobe) doneseno je 52 934 meritornih odluka (odbačaj, optuženja ili istraga, odnosno zahtjeva za pripremni postupak). Neposrednim optuženjem, (bez vođenja istrage ili pripremnog postupka) riješeno je 26889 ili u 51,5% riješenih prijava, odbačajem je riješeno

19548 ili 37,5% prijava i istragom ili zahtjevom za pripremni postupak 5749 ili 11,0% prijava.

e) Broj odbačaja kaznenih prijava raste. Podaci o broju odbačaja zbog nedostatka osnovane sumnje da je prijavljena osoba počinila kazneno djelo ili zbog toga što prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ukazuju na manjkavost i neutemeljenost znatnog broja podnesenih prijava. Kako postoje značajna odstupanja u postotku odbačaja kaznenih prijava po državnim odvjetništvima to se tijekom pregleda rada pojedinih državnih odvjetništava posebno razmatra rad državnih odvjetništava i osnovanost donesenih rješenja o odbačaju kaznenih prijava. Pregledi pokazuju kako državna odvjetništva imaju iste kriterije i da razlike u broju odbačaja kaznenih prijava nastaju zbog toga što se na pojedinim područjima podnosi veći broj neutemeljenih prijava.

f) Podaci za odrasle osobe najbolje ukazuju kako također postoji velika razlika u broju odbačaja kaznenih prijava između pojedinih glava Kaznenog zakona. Najmanje je odbačaja za kaznena djela protiv opće sigurnosti i sigurnosti prometa (17,2%), slijede kaznena djela protiv vjerodostojnosti isprava, a nasuprot tome za kaznena djela protiv slobode i prava odbacuje se 55,5% prijava, a najviše za kaznena djela protiv službene dužnosti (64,5% prijava). Za kaznena djela protiv službene dužnosti veliki broj prijava podnose građani i to uglavnom za kazneno djelo iz članka 337. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona u slučajevima u kojima podnositelji smatraju da im državni službenici u okviru svojih ovlasti nisu pružili dužnu zaštitu, odnosno kada smatraju kako uslijed zlouporabe državnih službenika nisu ostvarili prava za koja smatraju da im pripadaju. Nakon provedenih izvida u najvećem broju tih slučajeva kaznena prijava se odbacuje uglavnom zbog toga jer ne postoji osnovana sumnja da je službena osoba zloporabila svoj položaj ili ovlaštenje. odbačaj prijava za navedeno kazneno djelo je uglavnom razlog visokog postotka odbačaja kaznenih prijava za kaznena djela protiv službene dužnosti. Razmatrajući ove predmete ponovo možemo istaknuti kako bi brzo i dobro obrazloženo rješavanje zahtjeva građana u drugim postupcima sigurno utjecalo na smanjenje broja kaznenih prijava, a samim time i na percepciju javnosti o neučinkovitosti i korumpiranosti u javnom sektoru.

g) Broj istražnih zahtjeva ne pokazuje veća odstupanja u odnosu na prijašnje godine. Imamo mali broj istražnih zahtjeva zbog toga što se većini slučajeva u kojima je pokrenut kazneni postupak vodi takozvani „Skraćeni postupak“ u kojem nema istrage. Kako istražni postupak u znatnoj mjeri produžuje trajanje kaznenog postupka većina državnih odvjetništava u onim slučajevima u kojima im to zakon omogućuje izbjegava provođenje istrage i ide na neposredno optuženje.

h) Dosadašnje iskustvo u praćenju rada svakog državnog odvjetništva, svakog dužnosnika i zaposlenika, a posebno u praćenju rada u složenim kaznenim predmetima dalo je dobre rezultate u povećanju ažurnosti državnih odvjetništava i većoj uspješnosti u kaznenom postupku. Pravovremeno preusmjerenje predmeta na manje opterećena državna odvjetništva pokazuje da je to jedini način za održavanje postignutog stupnja ažurnosti. Takav nadzor je bez većih teškoća postignut u većini državnih odvjetništava, dok je u

najvećim državnim odvjetništвima takav nadzor moguć samo uz pomoć odgovarajućih programa. Da bi unaprijedili nadzor općenito, a posebno u velikim državnim odvjetništвima, kao i nadzor u svezi rada na predmetima Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta u kojima su na rad upućeni državni odvjetnici i zamjenici iz drugih državnih odvjetništva neophodno nam je potrebna dodatna oprema i odgovarajući programi za praćenje predmeta i rada u predmetima.

i) Kako je 87,4% presuda protiv odraslih osoba osuđujućih, to je uspješnost u postupku u odnosu na ovu dobnu skupinu zadovoljavajuća. Iako se sudovi, kao i dosadašnjih godina, pri izboru sankcija u najvećem broju slučajeva odlučuju za uvjetnu osudu kao mjeru upozorenja, ipak je u 2007. godini je politika kažnjavanja, prvenstveno uslijed izmjene Kaznenog zakona pooštrena, jer u ukupnoj strukturi kaznenopravnih sankcija zatvor sudjeluje s 17,1%, što je povećanje u odnosu na 2006. godinu kada je bilo 16,1% kazni zatvora. U odnosu na počinitelje mlađe dobi pažnja je usmjerena na njihov odgoj i usmjeravanje i podaci o povratu maloljetnika i mlađih punoljetnika pokazuju da se u velikoj većini tih predmeta ostvaruju ciljevi vođenja postupka.

j) Kako i dalje postoje značajne razlike u izboru vrste i mjere sankcije između pojedinih područja (Varaždin ima 31,2% zatvorskih kazni, Gospić 8,9%), to ponovo skrećemo pozornost da postoje različite politike kažnjavanja između pojedinih županijskih sudova. Odgovornost za takovo stanje dijelom leži i na državnim odvjetnicima. Pojedini državni odvjetnici ne podnose uvijek žalbe zbog odluke suda o sankciji iako bi se s obzirom na izrečenu sankciju i politiku kažnjavanja općenito žalba morala podnijeti. Žalba državnog odvjetnika omogućava višem суду da kroz drugostupanjski postupak kreira politiku kažnjavanja. Pojedini državni odvjetnici svoje postupanje obrazlažu time da im sudovi ionako ne prihvataju više sankcije i da bi njihova žalba ionako bila odbijena. Takova obrazloženja nisu prihvatljiva. U slučajevima kada sankcije koje se izriču na pojedinom području značajno odstupaju od prosjeka, žalbe se moraju podnosići, jer je to, kako je već rečeno, jedini način na koji se može ujednačiti politika kažnjavanja na području Republike Hrvatske.

k) Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela sve je više u primjeni. Tijekom 2007. godine primljene su 904 prijave. državno odvjetništvo je radi uvida u primjenu Zakona izvršilo istraživanje po državnim odvjetništвima. Rezultati istraživanja pokazuju kako se u velikom broju slučajeva ne prijavljuje pravna osoba, a također da dio državnih odvjetnika, ako na osnovu prijave protiv odgovorne osobe imaju saznanja i postoji zakonski osnov, ne pokreće kazneni postupak protiv pravne osobe. Državna odvjetništva dužna su i u odnosu na pravne osobe primjenjivati načelo legaliteta, to tim više što se kod kaznenih djela kojima se pravnoj osobi pribavlja imovinska korist tek progonom i osudom pravne osobe u cijelosti ostvaruje svrha kažnjavanja.

l) Na osnovu pregleda rada i rada na drugostupanjskim predmetima proizlazi da državna odvjetništva ne koriste sve zakonske mogućnosti koje imaju u izboru vrste i mjere kaznenopravne sankcije. To je osobito uočljivo kod lakših kaznenih djela počinjenih iz koristoljublja, Imovinski delikti, kao i veći broj drugih kaznenih djela (ilegalno prebacivanje

ljudi preko granice, povrede intelektualnog vlasništva i dr.), kako i kaznena djela kojima se pribavlja imovinska korist pravnoj osobi, čine se isključivo radi stjecanja dobiti i državni odvjetnici trebaju umjesto kratkotrajnih kazni zatvora (kazne zatvora do tri mjeseca) kojima se samo opterećuje zatvorski sustav predlagati uz kaznu zatvora s primjenom uvjetne osude i izricanje sporedne novčane kazne. Izricanjem sporedne novčane kazne uz uvjetnu osudu, te oduzimanjem imovinske koristi stečene izvršenjem kaznenog djela može se u odnosu na počinitelja koji ima sredstava i koji je počinio kazneno djelo radi stjecanja dobiti postići svrha kažnjavanja propisana Kaznenim zakonom.

Nadalje provedenim istraživanjem u svezi rada u predmetima u kojima su optužene i proglašene krivima pravne osobe utvrđeno je da se predlažu i izriču novčane kazne na donjoj granici. Državni odvjetnici su dužni predlagati adekvatne sankcije pravnim osobama, a u slučajevima kada one nisu izrečene dužni su podnositи žalbe.

Pored navedenog državna odvjetništva mogu i trebaju kroz žalbe utjecati na vrstu i mjeru kaznenopravne sankcije u predmetima u kojima izrečena sankcija ne izražava u dovoljnoj mjeri društvenu osudu zbog počinjenog kaznenog djela.

m) U odnosu na mlađe punoljetnike i maloljetnike veliki broj prijava odbacuje primjenom načela svrhovitosti. Primjena ovog načela u odnosu na navedenu populaciju je nužno potrebna i korisna jer nije prvenstvena svrha postupka osuda i kažnjavanje, nago pomoći i odgoj mlade osobe. Ovo načelo se u najvećem broju slučajeva primjenjuje u slučajevima lakših kaznenih djela, posebno u predmetima vezanima uz posjedovanje opojne droge s obzirom na činjenicu da su te osobe procesuirane u prekršajnom postupku zbog prekršaja iz članka 3. Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga. Dosadašnji rad na tim predmetima pokazuje kako se time postiže svrha u odnosu na ovu populaciju.

n) U odnosu na odrasle osobe cilj državnog odvjetništva je vođenje postupka pred sudom samo protiv onih počinitelja u odnosu na koje je to s obzirom na težinu djela, osobna svojstva ili druge okolnosti nužno. Zbog toga i dalje ne možemo biti zadovoljni s primjenom načela oportuniteta („skretanje“ kaznenog progona), kao i brojem nagodbi (presuda po sporazumu stranaka u istrazi) u odnosu na odrasle počinitelje. Svrha vođenja redovnog kaznenog postupka ostvaruje se samo ako je osuda za najteže oblike pojedinih kaznenih djela brza i primjerena, veliki broj postupaka za manje značajna djela usporava i otežava rad sudova. Cijeneći sadašnje vrijeme trajanja postupka i sankcije koje se izriču počinitelji kaznenih djela nisu stimulirani za sporazumijevanje. Naime, dosadašnja iskustva pokazuju kako samo brza i adekvatna sankcija može u većoj mjeri utjecati da se počinitelji kaznenih djela odluče na alternative koje postoje u Zakonu o kaznenom postupku, to jest na to da izvan sudskog postupka naknade štetu oštećenicima ili da izvrše koju drugu u zakonu predviđenu činidbu, odnosno prihvate predloženu sankciju. Pored navedenog državna odvjetništava trebaju u svim slučajevima u kojima je to opravdano zahtijevati izdavanje kaznenog naloga, jer se na taj način postupak značajno skraćuje.

3.1.2. Pojedina područja kriminaliteta

a) Prijave za kaznena djela protiv života i tijela su u značajnom porastu u odnosu na 2006. godinu. Porast u 2007. godini u odnosu na 2007. godinu iznosi 41%. Prijave su u porastu zbog izmjene Kaznenog zakona jer se sada progoni po službenoj dužnosti za tjelesnu ozljedu ako je oštećeno dijete ili maloljetna osoba. Međutim, najteža djela iz ove glave (ubojstva i teška ubojstva) ne slijede ova kretanja. Za ova djela imamo pad od 17,8% u odnosu na 2006. godinu (253 prijave u 2006, 208 prijava u 2007. godini). Niti prijave za ubojstva i teška ubojstva počinjena po nepoznatim počiniteljima nisu u porastu. Iako su kaznena djela protiv života i tijela podjednako zastupljena u svim dobnim skupinama ipak je nešto veće učešće mlađe populacije. Porast broja maloljetnika koji čine kaznena djela s elementima nasilja, dijelom je rezultat izmjene zakonskih odredaba i uglavnom se odnosi na kaznena djela tjelesne ozljede i teške tjelesne ozljede. Kod maloljetnih počinitelja tjelesnih ozljeda ne uočavaju se posebna obilježja, uglavnom je riječ o kaznenim djelima ekscesnog karaktera, najčešće dolaze iz obitelji neopterećenih sociopatološkim obilježjima, no ipak može se zaključiti da maloljetnici sve češće verbalne sukobe i međusobne teškoće u komunikaciji rješavaju fizičkim nasiljem. U slučajevima u kojima je počinjeni delikt nasilja proizašao iz smišljenog ili konstantnog nasilničkog oblika ponašanja obično se radi o grupi maloljetnika u kojoj najčešće mlađe punoljetne osobe imaju glavnu ulogu.

b) Kod odraslih osoba su nakon imovinskih delikata najbrojnija kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina. U 2007. godini prijavljene su 5463 odrasle osobe, što je manje nego u 2006. godini kada je bilo prijavljeno 6189 odraslih osoba. Kao i prethodnih godina kazneno djelo prijetnje iz članka 129. Kaznenog zakona daleko je najbrojnije i s 4766 prijava čini 87,2% svih kaznenih djela iz ove Glave Kaznenog zakona. Izmjena Kaznenog zakona po kojoj se za kazneno djelo prijetnje iz članka 129. stavak 1. Kaznenog zakona progona poduzima po privatnoj tužbi nije bitno utjecala na brojnost ovih djela.

c) U 2006. godini za kaznena djela ratnih zločina bilo prijavljeno je 110 osoba. Za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog pučanstva (članak 158. KZ) – prijavljene su 103 osobe, a za kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika (članak 160. KZ-a) – 7 osoba). Ukupno je u radu za ova djela bilo 126 prijava (16 iz ranijih godina i 110 iz izvještajne godine). Odbačeno je 14 kaznenih prijava, a protiv 42 osobe podnesen je istražni zahtjev. Po dovršenoj istrazi, iz ove i ranijih godina, u odnosu na 25 osoba istraga je obustavljena, dok je protiv 40 osoba podignuta optužnica. Sudovi su donijeli 12 osuđujućih presuda, a u odnosu na 4 osobe donesena je negativna presuda (oslobađajuća i odbijajuća).

S protekom vremena sve je složeniji rad na prikupljanju dokaza o odgovornosti osoba protiv kojih je postupak ranije pokrenut, a još uvijek nije dovršen, bilo zbog toga što predmeti zbog nedostupnosti okrivljenika stoje u istrazi ili u optuženju. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske se u ovim predmetima protivi suđenjima u odsutnosti, jer u slučaju kasnije dostupnosti okrivljenika na njegov zahtjev kazneni postupak se mora obnoviti i često se u ponovljenom postupku okrivljenik oslobađa, nakon čega slijede tvrdnje kako nije niti bilo

osnova za donošenje osuđujuće presude u odsutnosti. Dosadašnja iskustva pokazuju kako je u ovim predmetima nužna prisutnost okrivljenika, jer se u tom slučaju činjenično stanje može potpuno utvrditi i samim time se otklanjaju sve sumnje u objektivnost vođenja postupka. Zaključivanjem sporazuma o razmjeni dokaza sa Republikom Srbijom i Crnom Gorom stvoreni su uvjeti da tužiteljstva u tim državama protiv osoba koje su njihovi državljeni, a koje su nama nedostupne, pokrenu postupak. U nekoliko slučajeva ti postupci su u tijeku. Kako se u tim slučajevima kazneni progon u Republici Hrvatskoj ne obustavlja to cijenimo da je to prihvatljivo rješenje za onaj dio procesuiranih koji su nama nedostupni, a koji su i njihovi državljeni.

Unatoč velikom broju pokrenutih kaznenih postupaka u kojima često, nakon što su počinitelji dostupni, dolazi do oslobođajućih presuda i samim time prigovora o neselektivnosti u progonu, još uvijek za veliki broj počinjenih zločina nisu otkriveni stvarni počinitelji i njihovi naredbodavci. Da bi mogli sustavno pratiti rad na ovim predmetima i prikupljati podatke iz raznih izvora, (od dostupnih izvora u državi, od Međunarodnog suda u Haagu ili od susjednih država), Državno odvjetništvo Republike Hrvatske započelo je s izradom baze podataka o počinjenim ratnim zločinima na području Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata. Baza sadrži osnovne podatke o samom zločinu (naziv, mjesto i vrijeme počinjenja), kratki činjenični opis zločina, dokaze i činjenice kojima se zločin dokazuje, a ako su počinitelji poznati i dokaze i činjenice iz kojih proizlazi osnovana sumnja da su počinili taj zločin, a slučaju ako je počinitelj poznat verificirani popis osoba protiv kojih je kazneni postupak u tijeku ili su osuđene za to djelo. Ovakav način praćenja ratnih zločina olakšava pretraživanje podataka i uspoređivanje s podacima drugih država ili institucija i u konačnici bi trebao rezultirati pokretanjem kaznenih postupaka za pojedine slučajeve u kojima do sada počinitelji nisu otkriveni. Do sada su napravljeni osnovni popisi koji sadrže gore navedene podatke, s time da je u narednom razdoblju nužno nastaviti rad na popunjavanju baze kako bi na jednom mjestu imali sve podatke i činjenice o ratnim zločinima na području Republike Hrvatske. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je za dosadašnji rad dobilo priznanja međunarodne zajednice, koja i od drugih država u regiji traži da i one na isti način prikupe i evidentiraju podatke kako bi se ujednačili kriteriji i omogućila razmjena podataka. Za dovršenje ovog projekta potrebni su nam kako odgovarajući programi tako i oprema za evidentiranje i pohranu velike količine podataka.

Na temelju dosadašnjeg rada na izradi popisa ratnih zločina proizlazi kako je od najmanje 703 evidentiranih ratnih zločina, u 402 zločina ili 57% počinitelji nisu otkriveni. Ukoliko u ovim slučajevima nije moguće otkriti neposredne izvršitelje nadležna državna tijela dužna su utvrditi tko su njihovi nadređeni kako bi državno odvjetništvo moglo pokrenuti kazneni postupak temeljem zapovjedne garantne odgovornosti (odgovornost za nečinjenje), jer osim neposrednih počinitelja za te zločine su također odgovorni njima nadređeni zapovjednici, koji nisu ništa poduzeli da se ti zločini spriječe, iako su za njih znali i mogli su ih spriječiti.

Pored navedenog državno odvjetništvo u suradnji s policijom i drugim državnim tijelima i dalje radi na predmetima ratnih zločina počinjenih u tijeku Drugog svjetskog rata.

U ovim slučajevima je izuzetno teško prikupiti podatke i dokaze radi pokretanja kaznenog postupka protiv određene osobe. U istraživanju ovih slučajeva susrećemo se s brojnim teškoćama vezanim za otkrivanje i procesuiranje počinitelja i naredbodavaca, odnosno bolje rečeno s teškoćama u prikupljanju dokaznog materijala koji bi nam omogućio podnošenje istražnih zahtjeva. S obzirom da su se ti ratni zločini dogodili prije skoro 60 godina, većina aktera je umrla, a svjedoka koji bi imali neposredna saznanja gotovo i nema, odnosno sami zbog mogućnosti progona ne žele o tome iskazivati. Državno odvjetništvo je od Hrvatskog državnog arhiva zatražilo 2006. godine pregled sve njima dostupne arhivske građe radi utvrđivanja zapovjednog lanca. Preliminarna istraživanja daju osnova za tvrdnju da je počinjenje tih zločina zapovjeđeno iz tadašnjeg vojnog i političkog vrha države, ali u pogledu neposrednih naredbodavaca i počinitelja koji su nam dostupni nismo za sada dobili takove podatke na osnovu kojih bi se postupci mogli pokrenuti. Kako bi došli do podataka koji mogu poslužiti za ocjenu odgovornosti pojedinaca zaključen je s Hrvatskim državnim arhivom ugovor o dodatnim istraživanjima, koja bi trebala provesti tri nezavisna tima pod nadzorom Državnog arhiva, jer cijenimo da se tek multidisciplinarnim istraživanjima dostupne arhivske građe, bibliografije i drugih izvora uz istovremeni rad policije i drugih službi mogu utvrditi razmjeri tih zločina i prikupiti podaci bilo o neposrednim počiniteljima ili njihovim naredbodavcima.

d) Za kazneno djelo iz članka 173. Kaznenog zakona-a u 2007. godini prijavljeno je 6306 poznatih osoba ili 3,4% osoba manje nego tijekom 2006. godine kada je bilo prijavljeno 6528 osoba. U padu su prijave za najblaži oblik ovog kaznenog djela iz stavka 1. članka 173. Kaznenog zakona za 7,3,6%. Za ostale oblike ovog kaznenog djela broj prijava je skoro isti kao i 2006. godine (1 644 u 2006. godini, 1 649 u 2007. godini). To je dobar trend jer ukazuje na usmjerenje policije prema otkrivanju i prijavljivanju trgovaca narkoticima, a ne prema krajnjim konzumentima. Samo tako kroz kazneni postupak protiv proizvođača, preprodavača i organizatora prodaje droge se može utjecati na smanjenje količine droge na narkotrištu i samim time na smanjenje broja novih konzumenata.

Kao i ranijih godina u predmetima mlađih punoljetnih osoba i maloljetnika se primjenom načela oportuniteta u znatnom broju slučajeva kaznena prijava odbacuje. Nasuprot tome u odnosu na odrasle osobe postupak se često pokreće i za beznačajne količine (sadnju i uzgoj jedne stabiljike marihuane ili posjedovanje zaista beznačajnih količina lake droge). Kako se u ovakvim slučajevima radi o prekršaju to je cijeneći sve okolnosti pojedinog slučaja nužno ocijeniti da li su ispunjeni uvjeti za primjenu načela svrhovitosti, jer se radi o procesnom institutu čijom primjenom se može izbjegići kazneni progon prema počiniteljima kaznenih djela povremenim uzimateljima ili ovisnicima opojnih droga po načelu "pomoći umjesto kazne". Također je nedovoljna primjena članka 28. Kaznenog zakona (beznačajno djelo) za kazneno djelo iz članka 173. stavak 2. Kaznenog zakona jer je prijava samo u jednom slučaju odbačena primjenom ovog instituta. Stoga i ove godine moramo konstatirati da se u dijelu predmeta u kojima je podnesena kaznena prijava protiv odrasle osobe za kazneno djelo iz članka 173. stavak 1. Kaznenog zakona (posjedovanje), a u nekim slučajevima i za stavak 2. ovog članka u nedovoljnoj mjeri primjenjuje odgoda kaznenog progona i institut beznačajnog djela, posebno kada količina droge koju posjeduju ili količina

lake droge koju proizvode ne opravdava vođenje kaznenog postupka. Cijeneći pozitivna iskustva primjene načela svrhovitosti u odnosu na mlađe punoljetne osobe državni odvjetnici moraju načelo svrhovitosti treba više primjenjivati i u odnosu na osobe starije od 21 godine u svim slučajevima kada zbog male količine droge kazneni postupak nije najbolje rješenje.

e) I 2007. godine su kaznena djela protiv imovine u ukupnoj strukturi kriminaliteta najbrojnija. Ova djela su najbrojnija kako u odnosu na poznate počinitelje, tako još više u odnosu na nepoznate počinitelje, jer se većina prijava protiv nepoznatih podnosi upravo za ova djela. Učešće maloljetnika i mlađih punoljetnika je osjetno veće u nego kod drugih kaznenih djela.

Nakon višegodišnjeg porasta imovinskih delikata u zadnje tri godine imovinski delikti su u padu. Za kaznena djela protiv imovine i u 2007. godini imamo pad prijava protiv nepoznatih i poznatih počinitelja. Pad prijava u 2005. godini u odnosu na 2004. godinu iznosi 9%, 3,3% u 2006. godini, te dalnjih 8% u 2007. godini. Prijavljene su 11.672 odrasle, 1735 mlađe punoljetne i 2559 maloljetne osobe. Pad broja prijava protiv nepoznatih počinitelja ukazuje na veću otkrivenost i samim time učinkovitiji rad policije. Sudovi su donijeli 10620 presuda, od čega 9125 ili 85,9% osuđujućih. Odraslim osobama većinom se izriču uvjetne osude (67,1%), zatvorskih kazni izrečeno je 1858 ili 24,8%. Za najteža kaznena djela (razbojništva i razbojničke krađe) izrečeno je odraslim osoba 370 osuđujućih presuda, od čega 269 ili 73% kazni zatvora. Za kazneno djelo razbojništva iz članka 218. stavak 2. Kaznenog zakona (oružano razbojništvo) izrečene su 102 zatvorske kazne. U odnosu na presude za novo najteže kazneno djelo državna odvjetništva su podnijela 54 žalbe zbog odluke suda o kazni, jer smatraju da to teško kazneno djelo zасlužuje veće kazne.

f) Za kaznena djela koja se odnose na sigurnost prometa (članak 272. KZ - izazivanje prometne nesreće i članak 273. KZ – nepružanje pomoći osobi koja je teško tjelesno ozlijedena u prometnoj nesreći) u 2007. godini državna odvjetništva su primila 2 709 kaznenih prijava protiv poznatih osoba. Kako su u 2006. godini bile prijavljene 2504 osobe, to je porast znatan i iznosi 8,1%. Za kaznena djela izazivanja prometne nesreće s najtežom posljedicom (prouzrokovanje smrti jedne ili više osoba iz članka 272. stavak 3. i 4. KZ) primili smo prijave protiv 347 osoba, što je povećanje u odnosu na 2006 godinu kada je primljeno 338 prijava. Za sve oblike ovih kaznenih djela izrečene su 2484 presude, od toga 2326 ili 93,6% osuđujućih presuda, ali svega 190 kazni zatvora. S obzirom na težinu posljedica za kazneno djelo iz članka 272. stavak 3. i 4. Kaznenog zakona državni odvjetnici su podnijeli 284 žalbe zbog odluke suda o kaznenoj sankciji.

f) Za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja državna odvjetništva su 2007. godine primila 3053 kaznene prijave ili 7,1% svih prijava protiv odraslih osoba. Kako je za ova djela u 2006. bilo prijavljeno 3241 osoba, to pad iznosi 5,8%. Državna odvjetništva su u 2007. godini gledajući po prijavljenim osobama imala u radu ukupno 4 550 kaznenih prijava (3 053 podnesenu u 2007. godini, i 1 497 prijava prenesenih iz ranijeg razdoblja). U izvještajnom razdoblju riješene su 3 093 kaznene prijave, od kojih je 1 229 odbačeno (39,7%), podignuto je 1 221 neposrednih optužnih akata (39,5%) i podnijeta su

643 istražna zahtjeva (20,8%). Kao i ranijih godina gotovo polovica odbačenih kaznenih prijava odnosi se na kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz članka 293. Kaznenog zakona (564 odbačaja ili 45,9% od ukupnog broja odbačaja). Taj podatak ne iznenađuje, jer se često prijave za to kazneno djelo podnose u slučajevima kada je očito da se ne radi o postupanju s prijevarnom namjerom nego o poslovnom odnosu u kojem dužnik nije platio ili izvršio dužnu činidbu. U takvim slučajevima prijave služe kao sredstvo pritiska za naplatu potraživanja ili opravdanje za neplaćanje dužnih davanja. Učinkovitost progona obzirom na postojeća zakonska rješenja kako u materijalnom, tako i u procesnom kaznenom pravu nije na onoj razini koja se očekuje.

Tijekom 2007. donijeto je 1 805 sudske odluke, broj presuda je smanjen jer je 2006. godine donijeta 1 891 sudska odluka. Za kazneno djelo zlouporabe u gospodarskom poslovanju kao najteže kazneno djelo iz ove Glave Kaznenog zakona sudovi su u 2007. godini donijeli 217 presuda, od čega svega 111 ili 51,1% osuđujućih, što dovoljno govori o teškoćama u dokazivanju. Uspješnost je daleko bolja za lakša kaznena djela iz ove Glave.

g) Kaznena djela protiv službene dužnosti kao čista službenička djela izazivaju značajnu pozornost, posebno ona koja su počinjena od strane službenih osoba jer se ta djela po međunarodnim standardima smatraju korupcijskim kaznenim djelima. Kaznena djela iz članka 337. Kaznenog zakona počinjena od strane službenih osoba su sada u nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Za kaznena djela protiv službene dužnosti prijavljene su 2274 osobe, što je za 1,7% manje nego 2006. godini u kojoj je bilo prijavljeno 2312 osoba. Kaznena djela iz ove glave sudjeluju u ukupnom kriminalitetu odraslih osoba s 5,3%. U porastu su kaznene prijave za najteži oblik ovog kaznenog djela iz članka 337. stavak 4. Kaznenog zakona, porast iznosi 20% (za ovo djelo prijavljeno je 488 osoba, dok je 2006. godine bila prijavljena 391 osoba). U 2007. godini su državna odvjetništva imala u radu 3 272 prijave (2274 prijavljenih i 998 iz ranijih godina). Riješeno je 2 249 prijava, dok su ostale na provjerama i prikupljanju potrebnih podataka 1 023 prijave. Veliki broj prijava koje su ostale u radu kod drugih državnih tijela, prvenstveno kod policije na najbolji način pokazuje koliko je rad na dokazivanju ovih kaznenih djela težak i složen. Odbačajem je riješeno 1450 prijava (najveći broj za članak 337. stavak 1. i 2. KZ), podneseno je 490 istražnih zahtjeva i 309 neposrednih optuženja. Nakon provedene istrage postupak je obustavljen prema 88 osobama, a optužene su 394 osobe.

Presude su u 2007. godini donesene u odnosu na 642 osobe, od kojih je 447 osuđujućih, od čega je 112 osoba osuđeno na kaznu zatvora. Sudovi su donijeli 147 oslobođajućih i 48 odbijajućih presuda što ukazuje da je uspješnost u postupku niža od prosjeka (prosjek 87,4%). Za kazneno djelo iz članka 337. st. 4. Kaznenog zakona, dakle, za najteže kazneno djelo iz ove glave doneseno je 119 presuda, od čega 81 ili 68% osuđujućih. Podaci o uspješnosti kod najtežih kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta, pokazuju da je na ovom području nužno mijenjati kako materijalno tako i procesno kazneno pravo da bi osigurali brz i učinkovit kazneni postupak. Pored toga otkrivanje i istraživanje složenih slučajeva gospodarskog kriminaliteta zahtjeva zajednički rad policije i pojedinih agencija

Ministarstva financija pod nadzorom državnog odvjetništva. Bez aktivnog sudjelovanja svih navedenih državnih tijela nećemo biti uspješni u detekciji i otkrivanju ovog kriminala.

g) Izmjenama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i popunjavanjem Ureda stvorene su nužne pretpostavke za uspješan rad na progonu počinitelja kaznenih djela korupcije i organiziranog kriminaliteta.

Rad u 2007. godini obilježilo je uspješno dovršenje nekoliko predkaznenih postupaka protiv pripadnika organiziranih skupina u kojima su provođeni dugotrajni izvidi. Posebno se izdvaja slučaj zločinačke skupine koja je djelovala u nekoliko europskih zemalja. U svezi djelovanja ove skupine provođena zajednička istraživanja u koordinaciji s policijom i državnim odvjetništvima u tim zemljama. Skupina koja se je bavila trgovinom narkoticima ne samo da je bila krajnje opasna jer se je služila nasiljem, već je i zarađivala velika sredstva. Nakon prvih saznanja o stečenoj imovinskoj koristi Ured je proveo imovinske izvide, te je zatim korištenjem posebnih ovlasti koje ima Ured pripadnicima ove zločinačke organizacije zamrznuta imovina u vrijednosti od oko 17 milijuna eura. Postupak je u tijeku. Možemo reći, ne samo na temelju ovog primjera kako skupine koje se bave ilegalnom prodajom narkotika da novcem dobivenim prodajom droge kupuju nekretnine i pokretnine velikih vrijednosti, čime čine i kaznena djela pranja novca, a što nam je osnov za oduzimanje nezakonito stečene imovine. Osim navedenog predmeta tijekom 2007. godine procesuirano je više grupa čiji članovi su kroz ilegalno prebacivanje osoba preko državne granice, trgovinu narkoticima ili cigaretama zarađivali veliki novac.

Rad na otkrivanju i procesuiranju organiziranog kriminaliteta je izuzetno složen, kako zbog zatvorenosti kriminalnih grupa i većeg broja prijavljenih osoba, tako i zbog velikog broja kaznenih djela i često prisutnog inozemnog elementa. Prilikom provođenja izvida nužno je korištenje posebnih izvidnih tehnika iz članka 180. Zakona o kaznenom postupku. Primjenom ovih mjera se kroz određeno razdoblje prati kriminalna aktivnost počinitelja kaznenih djela i na takav način se prikupljaju dokazi o kaznenim djelima i povezanosti članova organizacije. Bez posebnih izvidnih mjera i međunarodne suradnje otkrivanje ovakvih grupa i njihovih organizatora praktično ne bi bilo moguće. Možemo istaknuti kako Ured kontinuirano jača suradnju s policijom radi usmjeravanja izvida, zajedničkog rada s policijama drugih država i kvalitetnog i zakonitog prikupljanja dokaza i stoga cijenimo da je rad na ovom području zadovoljavajući.

Za organizirani kriminalitet Ured je imao u radu 337 prijava (prijave koje su ostale u radu i prijave iz tekuće godine). Od tog broja riješene su 324 prijave ili 96,1%. Odbačajem su riješene 32 prijave ili 9,8%. Protiv 179 osoba ili 55,2% podnesen je istražni zahtjev, dok je protiv 1 osobe podignuta neposredna optužnica. Nakon provedene istrage optuženo je 205 osoba, dok je postupak obustavljen protiv 13 osoba. U 2006. godini sudovi su donijeli 74 presude od kojih 73 osuđujućih i jednu odbijajuću presudu. Izrečene su 72 kazne zatvora i jedna uvjetna osuda.

h) Korupcijska kaznena djela iz nadležnosti Ureda možemo dijeliti na korupcijska kaznena djela u užem smislu (kaznena djela primanja i davanja mita, protuzakonitog posredovanja i dr.) te korupcijska kaznena djela u širem smislu (uključeno i kazneno djelo zlouporabe položaja). Naime, izmjenom Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i

organiziranog kriminaliteta Ured je postao nadležan i za kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. Kaznenog zakona, ako je ta djela počinila službena osoba označena u članku 89. stavku 3. Kaznenog zakona. Ovom izmjenom su otklonjeni prigovori međunarodne zajednice kako se u dovoljnoj mjeri ne koriste raspoloživa sredstva za suzbijanje korupcije. Međutim to je u značajnoj mjeri utjecalo na primitak novih predmeta u rad Ureda. Ured je u tijeku 2007. godine primio za korupcijska kaznena djela u užem smislu 190 novih prijava, dok je za kazneno djelo zlouporabe položaja ili ovlasti primio 421 prijavu ili 69% svih korupcijskih prijava. Širenje nadležnosti Ureda na kazneno djelo iz članka 337. Kaznenog zakona, ako je to djelo počinila službena osoba, postavilo je pred državno odvjetništvo niz organizacijskih pitanja, tako da smo bili prisiljeni tražiti nove načine rada i organizacije, jer u protivnom Ured uslijed velikog broja prijava, ne bi mogao raditi na predmetima korupcije na srednjoj i visokoj razini. Naime, za kazneno djelo iz članka 337. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona primljeno je u drugoj polovici 2007. godine 286 prijava, za stavak 3. je primljeno 35 prijava, dok je za najteži oblik ovog kaznenog djela iz članka 337. stavak 4. Kaznenog zakona primljeno 100 prijava. Da bi rasteretili zamjenike ravnatelja i omogućili im rad na složenim predmetima zlouporaba i korupcije u užem smislu, za rad u lakšim predmetima zadužuju se državni odvjetnici i zamjenici iz drugih državnih odvjetništava na koji način cijela državnoodvjetnička organizacija sudjeluje u radu na korupcijskim kaznenim djelima.

Od 190 novih prijava za korupcijska kaznena djela u užem smislu, za primanje mita bilo je prijavljeno 88 osoba, što je znatno povećanje u odnosu na 2006. godinu kada je bilo prijavljeno 50 osoba. Za kazneno djelo davanja mita prijavljene su 73 osobe, a za kazneno djelo zloporabe obavljanja dužnosti državne vlasti iz članka 338. Kaznenog zakona prijavljeno je 5 osoba, dok su za kazneno djelo protuzakonitog posredovanja bile prijavljene 24 osobe. U strukturi prijavljenih osoba za primanje mita prijavljena su tri potpredsjednika HFP-a, deset sudaca, tri državna odvjetnika, tri odvjetnika, devet liječnika, načelnik kaznionice, upravitelj zatvora, načelnik policijske postaje, 12 djelatnika policije, tri djelatnika HEP-a, pročelnik Ureda državne uprave, šef odjela u općini, tri carinska službenika, tri direktora trgovackog društva, vijećnik, član gradskog poglavarstva, djelatnik stambeno-komunalnog gospodarstva, predsjednik upravnog vijeća lučke uprave, građevinski inspektor, gospodarski inspektor, sudski savjetnik, dogradonačelnik, službenik Ureda za prognanike, tri službenika Ureda državne uprave, dva sudska vještaka, pet referenta i jedan upisničar zemljivo-knjižnog odjela općinskih sudova i pomoćnik predstojnika Ureda državne uprave. Struktura prijavljenih pokazuje da su tvrdnje kako se prijavljuje samo „ulična korupcija“ neutemeljene.

Otkrivanje koruptivnih kaznenih djela izuzetno je težak i složen postupak, jer se u pravilu radi o "poslovima" koji se obavljaju «u četiri oka». Uspjeh se postiže ako osoba koja je izložena korupciji izvijesti policiju ili Ured odmah nakon što je traženo ili nuđeno mito, jer je naknadno dokazivanje ovih kaznenih djela gotovo nemoguće. U takvim slučajevima Ured u pravilu primjenjuje posebne izvidne mjere, kojima se dolazi do potrebnih dokaza za kazneni progon počinitelja. Neki javnosti dobro poznati slučajevi (operativne akcije) započeli su upravo nakon prijava građana državnom odvjetništvu i zatim korištenjem posebnih izvidnih mjera.

Uz samo preventivno i represivno djelovanje Ureda ipak valja istaknuti da je za suzbijanje korupcije izuzetno važno pitanje integriteta državnih tijela koja su zadužena za suzbijanje korupcije. Od povjerenja koje građani imaju u ta tijela, njihove vjerodostojnosti ovisi, da li će građani koji su pogodeni korupcijom, koji su stavljeni pred odluku da li dati novac, ili na drugi način pogodovati državnog službenika, liječnika i druge koji su korumpirani i od čijeg odnosa prema njima često zavisi njihov daljnji život, to prijaviti ili ne. Naša iskustva pokazuju da će građani prijaviti korupciju ako vjeruju zaposlenima u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, Uredu i drugim državnim odvjetništvima, ako su sigurni da će državna odvjetništva poduzeti sve da bi korumpirana osoba bila raskrinkana i procesuirana. Nekoliko krupnih slučajeva to najbolje i pokazuje. Ukoliko u tim slučajevima sudovi donesu u razumnom roku odluke, a posebno ukoliko uspijemo u tim postupcima i dokazati krivnju optuženicima za očekivati je da će to ohrabriti osobe koje su izložene korupciji i da će više surađivati s državnim odvjetništvom.

Ne pokušavajući umanjiti odgovornost državnog odvjetništva, ipak treba ukazati na potrebu da sva nadležna državna tijela i pojedinci koji imaju sposobnosti, poštenja i snage uhvatiti se u koštač s korupcijom u svojoj sredini adekvatno reagiraju u slučajevima otkrivene korupcije, rade usklađeno, zakonito i beskompromisno. Tek tada ćemo postići rezultate koje očekujemo. Ured, pa i državno odvjetništvo u cjelini samo nije u mogućnosti brzo i učinkovito suzbiti korupciju i bez rada i podrške drugih će pojedini uspješno dovršeni slučajevi biti izuzetak.

i) Kriminalitet mlađih punoljetnih osoba je unazad pet godina u padu, dok je kriminalitet maloljetnih osoba nakon niza godina u kojima je bio u padu već dvije godine za redom u porastu. Porast maloljetničkog kriminala u 2006. godini u odnosu na 2005. iznosio je 11%, a u 2007. godini u odnosu na 2006. godinu 8,9% što zahtijeva pomno praćenje i istraživanje koji su uzroci ovakvim tendencijama. Ipak činjenica da su prijave protiv maloljetnika u porastu u polovici državnih odvjetništava, dok je kod ostalih broj prijavljenih maloljetnika negdje na prošlogodišnjoj razini ili u padu pokazuje da bi bilo preuranjeno zaključiti kako se radi o trajnom kretanju i kontinuiranom porastu maloljetnih delikvenata.

U ovim predmetima primjena načela svrhovitosti u odnosu na maloljetne osobe te provođenje izvansudske nagodbe prema maloljetnicima i mlađim punoljetnim osobama u predkaznenom postupku, daje pozitivne rezultate u resocijalizaciji ove populacije. Ovakvo postupanje državnih odvjetnika za mladež pokazalo se daleko učinkovitijim od pokretanja kaznenog postupka prema maloljetniku, te ima dobro preventivno djelovanje. Dosadašnji rezultati opravdavaju ovakav pristup.

j) Državna odvjetništva s posebnom pozornošću prate kaznena djela nasilničkog ponašanja u obitelji iz članka. 215a. Kaznenog zakona i nastoje te predmete, kao uostalom i sve prijave za kaznena djela na štetu djece i maloljetnika, što hitnije riješiti. Podaci pokazuju kontinuirani porast prijava, pa cijeneći okolnost da su u najvećem broju slučajeva žrtve obiteljskog nasilja žene i djeca ne možemo biti zadovoljni izrečenim sankcijama. Državna

odvjetništva pomno prate i druga kaznena djela kojima su izloženi članovi obitelji. Činjenica da je nasilno djelo počinjeno u obitelji je otežavajuća okolnost na koju se državno odvjetništvo poziva kako u tijeku postupka, tako i u žalbi ukoliko nije zadovoljno s izrečenom sankcijom.

k) Podaci o broju kaznenih prijava protiv pravnih osoba pokazuju iz godine u godinu veliki porast. Tijekom 2007. godine primljene su 904 prijave, dok su u 2006. godini su državna odvjetništva primila su 588 prijava, pa kako je u 2005. godini primljeno 305 prijava očito je da se Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela sve više primjenjuje. Pravne osobe se uglavnom pojavljuju kao počinitelji kaznenih djela protiv platnog prometa i poslovanja, te imovinskih kaznenih djela. Ukupno je u radu bilo 1127 prijava, odbačene su 354 prijave ili 44%, neposredno je optuženo 216 pravnih osoba, a nakon provedene istrage još 102 pravne osobe. Doneseno je 98 presuda od kojih 16 oslobođajućih i 8 odbijajućih. U slučajevima osuđujućih presuda izrečena je jedna presuda ukidanja pravne osobe, a u drugim slučajevima izrečene su novčane kazne, od kojih je samo jedna uvjetna. Kako se novčane kazne izriču na donjoj granici to su državna odvjetništva dužna predlagati sankcije u iznosima razmernim težini počinjenih kaznenih djela, a u onim slučajevima u kojima se novčane kazne izriču u neprimjerenim iznosima podnosići žalbe.

3.2. *Rad na građanskim i upravnim predmetima*

3.2.1. Rad na građanskim i upravnim predmetima općenito

a) Tijekom 2007. godine u radu građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava bilo je ukupno 167.484 predmeta, od toga je u 2007 godini primljeno 101.149 novih predmeta, dok je iz ranijih godina preneseno u rad 66.335 predmeta. Podaci pokazuju da se treću godinu za redom smanjuje broj novih predmeta u građansko-upravnim odjelima.

b) Od ukupnog broja predmeta u radu (167.484 predmeta) najviše sudske i upravnih predmeta, te predmeta u kojima se traže mišljenja otpada na Ministarstvo unutarnjih poslova (8.616 predmeta, od toga 4.184 parnica i 4.329 ovrha). Po ukupnom broju predmeta slijede Ministarstvo financija 7.506 predmeta (od tog 5.586 ovrha radi osiguranja tražbina države), Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodnog gospodarstva 6.616 predmeta (2.227 parnica radi sređivanja vlasničkopravnih odnosa i 2.613 mišljenja na ugovore o raspolaganju poljoprivrednim zemljištem), Ministarstvo obrane 6.511 (4.443 parnica) i Ministarstvo mora, prometa i razvijanja 3.794 (od toga 1.693 mišljenja na ugovore o darovanju stanova i kuća na područjima posebne državne skrbi).

c) I u 2007. godini se nastavlja trend smanjivanja parničnih predmeta, iako taj pad više nije tako izražen kao u dvije prethodne godine. U 2007. godini je primljeno 7.725 parničnih predmeta ili 8,52% manje, u 2006. primljeno 8.444 parnična predmeta ili 38,5% manje u odnosu na 2005. godinu u kojoj je primljeno 13.745 ili 46,2% manje nego u 2004., kad je primljeno 25.558 parničnih predmeta. Smanjenje broja novih parničnih predmeta nije dovelo do smanjenja ukupnog broja sudskeih predmeta jer je povećan broj drugih predmeta. Najbrojniji su tzv. „ostali predmeti“ to su prvenstveno zemljišnoknjižni i izvanparnični predmeti uz koje se je pojavila i nova vrsta predmeta – zahtjevi za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Kako se smanjuje broj parničnih predmeta to se više pažnje usmjerava na zaštitu imovine države, prvenstveno nekretnina koje smo uz suradnju resornih ministarstava dužni upisati u zemljišne knjige.

d) Promatraljući ukupan broj sporova vidimo da je kao i ranijih godina najviše je radnih sporova u kojima je tužena Republika Hrvatska (1926 predmeta). U predmetima u kojima tužitelja zastupamo temeljem zakona najbrojniji su stvarnopravni sporovi, kao neposredna posljedica nastojanja državnih odvjetništava da se u zemljišnim knjigama uknjiže nekretnine u državnom vlasništvu. Cijenimo da se sklapanjem nagodbi ne samo izbjegava nepotrebno parničenje, nego i smanjuju gubici. Kod toga moramo istaknuti da sklapanje nagodbi zavisi od raspoloživih sredstava za isplatu, jer u protivnom ne postižemo svrhu ukoliko protivna strana mora ići u ovršni postupak.

e) Tijekom 2007. godine sudovi su donijeli 7.736 prvostupanjskih odluka u predmetima u kojima je jedna od parničnih stranaka bila Republika Hrvatska.

U tim sporovima u kojima smo podigli tužbe u ime države doneseno je 2.060 prvostupanjskih odluka, od čega je 1.298 u cijelosti dobiveno ili 57,7%, samo su 163 parnice ili 7,9% izgubljene, sklopljene su 22 sudske nagodbe, djelomično je dobiveno 60, a ostatak od 651 ili 27, % sporova je riješeno na drugi način (povlačenje tužbe, izvansudske nagodbe, spajanje postupaka i dr.). U tim sporovima je uspješnost u zastupanju je dobra.

Nasuprot tome, u sporovima u kojima zastupamo Republiku Hrvatsku, ministarstva i druga državna tijela kao tuženika uspjeh je lošiji. Od 5.676 riješenih sporova u kojima smo zastupali tuženika, dobiveno je 1.529 ili 26,9% sporova, a izgubljeno 2.120 ili 37,4% sporova. Na uspješnost posebno utječu radni sporovi u kojima su obveze prema tužiteljima stvorene zakonom ili drugim propisom pa se tužba podnosi zbog neispunjerenja zakonske obveze (donji grafikon). U takvim slučajevima je vođenje sporova najlošija solucija, sporovi se gube, stvaraju se troškovi koje treba platiti tužiteljima i uputnije je nagodbom ili na drugi način riješiti sporno pitanje.

f) Obveze države iz sporova koji su pravomočno izgubljeni ili iz predmeta u kojima je sklopljena nagodba morale bi se dobrovoljno platiti u određenom roku. Zbog neizvršavanja utvrđene obveze protiv države se pokreću ovršni postupci. Time za državu i državni proračun nastaju novi, nepotrebni troškovi kamata, trošak odvjetnika u ovrsi, a da se ne govori o opterećenju sudova i državnog odvjetništva čiji se rad financira iz državnog proračuna. Dobrovoljno izvršavanje pravomočnih sudskeih odluka bi značajno smanjilo broj ovraha i

podiglo razinu uspješnosti u ovim postupcima, a što je posebno važno smanjilo troškove koje u konačnici treba platiti iz Proračuna.

g) Ukupna vrijednost parničnih sporova koje smo imali u radu u zastupanju temeljem zakona bila je oko jedanaest i pol milijardi kuna (11.493.667.400,00 kn)¹² što je milijardu kuna manje nego u 2006. godine. Ukupna vrijednost predmeta spora u predmetima u kojima je Republika Hrvatska bila tužitelj bila je oko tri milijarde kuna (2.979.110.000,00 kn ili 25,91% od ukupne vrijednosti), a vrijednost sporova u kojima je Republika Hrvatska bila tužena bila je 8.514.557.000,00 kuna ili 74,09% ukupne vrijednosti.

Ako razmotrimo samo nove parnične predmete u kojima zastupamo temeljem zakona, a koje smo primili tijekom 2007. godine, tada je ukupna vrijednost tužbenih zahtjeva u novim sporovima bila 2.392.252.000,00 kuna (milijardu kuna manje nego prethodne godine, od čega na strani tužitelja 360.456.000,00 kuna, a na strani tuženika 2.031.796.000,00 kuna).

i) Zastupanje u sporovima pred sudovima drugih država ili pred međunarodnim arbitražama je složeno i zahtjeva velika sredstva. Imali smo u radu 31 predmet koji se vodi pred sudovima i tijelima drugih zemalja. Predmeti koji su u tijeku i vode se protiv Republike Hrvatske su pokrenuti od strane fizičkih osoba. Svi su iz ranijih godina i pokrenuti su s osnova naknade štete iz prometnih nezgoda, naknade štete za uništenu ili oduzetu imovinu, za koje štete je navodno odgovorna Republika Hrvatska, odnosno njene vojne postrojbe. U 2007. godini vođena su 2 arbitražna postupka protiv Republike Hrvatske temeljem ugovora o zaštiti i poticanju ulaganja sklopljenih između Republike Hrvatske i Austrije, odnosno Kanade.

U 2007. godini je uočena tendencija pokretanja ulagačkih sporova, odnosno najava pokretanja istih, a što treba uzeti u obzir u narednom razdoblju kako bi se osigurala sredstva za plaćanje troškova ovih postupaka. Pored toga kako bi se smanjili troškovi odvjetničkih usluga nužno je provesti dodatnu edukaciju dužnosnika Državnog odvjetništva za zastupanje pred međunarodnim sudovima i tijelima kao i u inozemnim arbitražnim postupcima, što također zahtijeva dodatna sredstva.

j) U 2007. godini Republika Hrvatska je kao ovrhovoditelj vodila 9 906 ovršnih postupaka s ukupnom vrijednošću potraživanja od oko dvije milijarde i sto dvadeset milijuna kuna (2.123.741.100,00 kn), dok se je od Republike Hrvatske kao ovršenika u 6422 ovršna predmeta potraživalo oko četiristo sedamdeset milijuna kuna (469.651.000,00 kn). Iako je veći broj ovrha u kojima smo bili pasivno legitimirani ipak su potraživanja Republike Hrvatske u ukupnoj masi zastupljena s 81,2%. Podaci pokazuju da Republika Hrvatska potražuje daleko veće iznose od onih koji se od nje potražuju u ovršnom postupku.

k) Tijekom 2006. godine imali smo u radu 1 021 stečajni predmet, od toga predmeta 777 predmeta iz ranijih godina i 244 primljenih u 2007. godini. U predmetima iz 2007. godine

¹² U ovom iznosu su sva pa i ona potraživanja za koja je već unaprijed očevидно da su neosnovana. To treba imati u vidu jer je vrijednost iznosa koji se dosuduju na teret države osjetno niža od tužbenih zahtjeva.

predložili smo pokretanje 86 stečajnih postupka, dok smo u 158 stečajnih postupaka koje su pokrenuli drugi vjerovnici prijavili potraživanja. Također smo u 102 postupaka likvidacije prijavili potraživanja. Ukupna vrijednost novih potraživanja koje smo prijavili u 2007. godini iznosi 386.976.000,00 kn, od tog iznosa na Ministarstvo financija odnosi se 353.695.000,00 kuna ili 91,3% svih potraživanja koja smo prijavili, jer su to mahom nenaplaćeni porezi i doprinosi. U stečajnim postupcima se najčešće priznaju tražbine Republike Hrvatske (u najvećem dijelu radi se o tražbinama s osnove poreza), ali kao i ranijih godina zbog činjenice da gotovo u pravilu stečajni dužnici nemaju imovine ili je ona neznatne vrijednosti, tražbine Republike Hrvatske ostaju nenaplaćene ili se naplaćuju u beznačajnim iznosima.

l) Tijekom 2007. godine primljeno je 9 173 predmeta u kojima se je od državnog odvjetništva tražilo pravno mišljenje. Kako je u 2006. godini primljeno 8.072 ovih predmeta to porast iznosi 13,6%. U radu smo imali ukupno u radu 8.654 predmeta (9173 nova predmeta i iz ranijih godina 563 predmeta. Riješeno je 8.799 predmeta, dok je u radu ostalo 937 predmeta i to prvenstveno radi toga što su bile u tijeku potrebne provjere i prikupljanje relevantne dokumentacije na osnovu koje se mišljenje može dati.

m) Postupci denacionalizacije traju izuzetno dugo, kako zbog svoje složenosti, tako i zbog toga što službenici koji rade na ovim poslovima rade istodobno i na poslovima za jedinice lokalne samouprave, čime su faktički u sukobu interesa. U radu na ovim predmetima treba imati u vidu stav Ustavnog suda Republike Hrvatske zauzet u postupcima koji se vode radi zaštite prava na suđenje u razumnom roku. Prema stavu Ustavnog suda u trajanje upravnog spora uračunava se i vrijeme koliko je trajao upravni postupak. Postupci denacionalizacije su pokrenuti sada već davne 1997. godine i nužno je da se ovi postupci što prije dovrše. Pored navedenog neriješeni zahtjevi u značajnoj mjeri onemogućavaju raspolaganje i gospodarsko upravljanje nekretninama koje potпадaju pod primjenu ovog Zakona.

n) Prema odredbi članka 1. Zakona o rudarstvu rudno blago je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i u njenom je vlasništvu, pa je stoga državno odvjetništvo dužno poduzimati sve potrebne pravne radnje radi zaštite imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. U ovim predmetima se osim vrijednosti mineralne sirovine istodobno provode radnje pravne zaštite i provjera zakonitosti raspolaganja zemljištem. U radu je bilo 750 predmeta koji se odnose na oblast rudarstva: parničnih i izvanparničnih (radi naknade štete, stjecanja bez osnove radi protupravne eksploatacije sirovina, radi upisa prava vlasništva na zemljištu u vlasništvu države unutar eksploatacijskih polja, osiguranja dokaza i dr.). Najveći broj postupaka pokrenut je na području Ličko-senjske, Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije. Državno odvjetništvo u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom poduzima radnje radi izvansudskog rješenja ovih sporova. Tako je tijekom 2007. godine naplaćena naknada za protupravno izvađenu sirovinu u iznosu od 4.971.440,58 kuna. Od 2005. do kraja 2007. godine temeljem ovih nagodbi naplaćeno je ukupno 62.884.813,73 kuna.

3.2.2. Pravna problematika

a) Jedan od prioritetnih, ali i najvećih i najsloženijih poslova ne samo državnog odvjetništva je utvrđivanje nepokretne imovine Republike Hrvatske i uknjižba onog dijela te imovine koja do sada nije uknjižena u zemljšne knjige. Kao što je poznato državna odvjetništva su dužna do 1. siječnja 2010. izvršiti uknjižbu prava vlasništva kao i svih drugih stvarnih prava kojih je nositelj Republika Hrvatska. Također je u istom roku potrebno izvršiti uknjižbu općih dobara o kojima skrbi Republika Hrvatska, a što se odnosi na javne ceste i pomorsko dobro.

Uknjižba prava vlasništva Republike Hrvatske na nekretninama neosporno je od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku u cjelini, jer se samo na taj način može zaštititi izuzetno vrijedna imovina, obala, more, otoci šume, poljoprivredno zemljište, prirodna bogatstva, zaštititi okoliš, učiniti transparentnim način raspolaganja nekretninama. Cijeneći da je Zaključkom Vlade Republike Hrvatske naloženo svim državnim tijelima kao i trgovачkim društvima čiji je osnivač Republika Hrvatska, te svima koji upravljaju općim dobrima da bez odgode dostave sve podatke i potrebnu dokumentaciju državnom odvjetništvu radi podnošenja prijedloga za uknjižbu sudovima smatramo da su stvoreni uvjeti da se uknjižba i izvrši do navedenog roka.

b) Poseban teškoće postoje u svezi uknjižbe poljoprivrednog zemljišta za kojeg nema dokumentacije na koji način je prenijeto u društveno vlasništvo, jer su fizičke osobe upisane u zemljšnim knjigama kao vlasnici. U praksi se radi o velikim površinama poljoprivrednog zemljišta koje su bivši PIK-ovi kupovali ili vršili zamjene zemljišta ili je bio proveden postupak arondacije, što sve nije bilo provedeno u zemljšnim knjigama. Uknjižba na ovom zemljištu moguća je jedino na način da se podignu tužbe protiv upisanih vlasnika odnosno njihovih nasljednika ili pokretanje zemljšnoknjižnih ispravnih postupaka, za što su potrebna dodatna sredstva. Mišljenja smo da bi se trebala osigurati sredstva za naprijed navedene troškove vezane uz poslove uknjižbe, a što bi se moglo učiniti na način da se dio sredstava ostvarenih zakupom i prodajom državnog poljoprivrednog zemljišta izdvoji za ovu namjenu.

c) S obzirom na postojeće dvojbe i različita tumačenja oko primjene propisa koji uređuju pitanja ribnjaka i jezera nastalih šljunčarenjem do danas nadležna upravna tijela nisu donijela niti jedno rješenje kojim bi se utvrdilo da su te nekretnine javna vodna dobra, zbog čega nije moguće provesti uknjižbu tih dobara u zemljšnoj knjizi. Smatramo potrebnim da se predstojećim izmjenama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o vodama te Zakona o ruderstvu jasno odredi pravni status ovih nekretnina i otklone dvojbe koje su se javile u praksi.

d) Pomorsko dobro na prostorima Hrvatske je u skladu sa stoljetnom pravnom tradicijom opće dobro, temeljeno na načelima zabrane stjecanja prava vlasništva i jedinstva zemljišta i zgrade. U izvještajnom razdoblju državna odvjetništva imala su u radu ukupno 690 novih predmeta vezanih uz pomorsko dobro. Općinska državna odvjetništva podnijela su ukupno 373 nova prijedloga za upis pomorskog dobra, time da je pojedinim prijedlogom obuhvaćen veći broj nekretnina. U praksi je i nadalje prisutan problem određivanja granica

pomorskog dobra koje se zbog nedostataka sredstava, ne određuju sustavno, već po zahtjevu zainteresirane osobe, koja financira i postupak određivanja granice i izradu parcelacijskog elaborata. Cijeli postupak do konačne provedbe upisa u zemljишnim knjigama teče sporo jer nisu osigurana sredstva za izradu geodetskih elaborata kad je potrebno izvršiti cijepanje čestica. Evidentna je i neujednačenost u postupanju sudova pa tako neki sudovi i u izvanparničnom postupku brišu nevaljane upise prava vlasništva, temeljem prijedloga koje podnose odvjetništva prema izričitoj odredbi članka 118. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, dok drugi sudovi odbijaju takve prijedloge i upućuju odvjetništva na parnice. Stoga, smatramo kako je nužno izmijeniti Zakon, osobito u dijelu koji se odnosi na imovinskopopravne odredbe i na definiciju pomorskog dobra ili, pak, izraditi novi zakon koji bi cjelovito razriješio sva otvorena pitanja u praksi, jer se radi o izuzetno vrijednom području i o dobru pod najvišom zaštitom.

3.3. Rad državnog odvjetništva u svezi reforme pravosuđa i u suzbijanju korupcije

a) Državno odvjetništvo kao dio pravosuđa Republike Hrvatske nastoji dati svoj doprinos u smanjenju zaostataka na sudovima. Državno odvjetništvo i u građanskim i kaznenim predmetima nastoji kroz alternativne načine rješavanja sporova i kroz „skretanje“ kaznenog progona riješiti predmete bez sudskog postupka, odnosno svojim prijedlozima ubrzati rad i olakšati vođenje sudskih postupaka. U dijelu koji se odnosi na dužnosti državnog odvjetništva sudjelujemo u reformi kroz praćenje rada svakog državnog odvjetnika i zamjenika, te kroz praćenje rada svakog državnog odvjetništva. Kroz ovo praćenje smo u proteklom razdoblju postigli u kaznenim odjelima ažurnost u okviru europskih standarda. Također je dobra i ažurnost u radu na građanskim i upravnim predmetima, ali ona u najvećem dijelu zavisi od ažurnosti sudova pred kojima vrše zastupanja.

b) U građanskim i upravnim sporovima državni odvjetnici kad god je to moguće u cijelosti štiteći interes države, sklapaju nagodbe i poduzeti druge radnje u okviru svojih zakonskih ovlasti da se sporovi rješavaju mirnim putem izvan sudskih postupaka. Cilj je zaštita imovine države, ali i izbjegavanje nepotrebogn parničenja i opterećivanja sudova. Odredbom članka 186.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku uvedena je obveza svih osoba koje namjeravaju tužiti Republiku Hrvatsku da se prethodno radi pokušaja mirnog rješavanja spora obrate državnom odvjetništvu. Intencija je ove odredbe da se omogući sklapanje nagodbi i mirno rješavanje sporova u svim onim slučajevima gdje bi Republika Hrvatska trebala biti tužena strana. Ovime je zakonodavac želio izbjegći nepotrebne troškove na teret državnog proračuna, opterećivanje sudova te, s druge strane, omogućiti strankama koje imaju opravdane zahtjeve protiv Republike Hrvatske da brzo i efikasno ostvaruju svoja potraživanja. Državna odvjetništva nastoje na ovaj način riješiti čim veći broj sporova. Tijekom 2007. sklopljeno je 85 sudskih nagodbi i 1.278 izvansudskih nagodbi ukupne visine 9.839.938,47 kn. Posebno izdvajamo nagodbu koja je sklopljena s nizozemskim državljaninom koji je kao turist stradao na Visu kad je stao na minu.

c) Dosadašnja iskustva pokazuju da je za poticanje mirnog rješavanja sporova odnosno smanjenje broja sporova pred sudovima u kojima je stranka Republika Hrvatska nužno osigurati potrebna finansijska sredstva nedostatak kojih je protekle godine bio glavna zapreka mirnom rješavanju sporova i sklapanju nagodbi. Time bi se smanjenjem broja sudskih predmeta kao i onih u radu državnog odvjetništva povećala ali i ojačalo povjerenje građana i svih podložnika zakona u državu.

c) U nastojanjima da se skrati kazneni postupak, odnosno izbjegne vođenje kaznenog postupka kada to nije svrhovito državo odvjetništvo kroz primjenu raznih instituta nastoji rasteretiti i omogućiti brži rad sudova. Takvo postupanje u potpunosti je u skladu sa strategijom Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske da se sve vrste postupaka radi rasterećenja sudova što više provode mirenjem. Državni odvjetnici za mlađe dosljedno primjenjuju već afirmirano načelo oportuniteta, primjenom ovog načela rješava se preko jedne trećine prijava protiv mlađih punoljetnih osoba i skoro polovica prijava protiv maloljetnih osoba. Kako oštećenik u tim predmetima nema pravo inicirati preispitivanje odluke državnog odvjetnika o nepokretanju pripremnog postupka, to je sigurno velika odgovornost državnog odvjetnika pri korištenju tog ovlaštenja.

d) Ipak u postupcima protiv odraslih osoba i mlađih punoljetnih osoba državno odvjetništvo kroz zahtijevanje izdavanja kaznenog naloga najviše rasterećuje sudove. Na temelju sadržaja vjerodostojne kaznene prijave, u postupku za kaznena djela iz nadležnosti suca pojedinca, državni odvjetnik može u optužnom prijedlogu zatražiti da sud izda kazneni nalog u kojem će se optuženiku izreći određena kaznena sankcija ili mjera bez provođenja glavne rasprave. Ako su ispunjeni zakonski uvjeti sud presudom izdaje kazneni nalog i ako okrivljenik ne podnese prigovor time je postupak završen. Istraživanja državnog odvjetništva ukazuju da se u odnosu na oko 80% izdanih kaznenih naloga ne podnosi prigovor. Kako je tijekom 2007. godine zahtijevano izdavanje 5660 kaznenih naloga ili u 21% optužnih prijedloga, to je time oko 5000 optuženja završeno osuđujućom odlukom bez vođenja glavne rasprave.

U svezi s borbom protiv korupcije potrebno je kazati kako Državno odvjetništvo kao cjelina preventivno djeluje da bi spriječilo korupciju u vlastitim redovima. U tom cilju provodi se sigurnosna provjera dužnosnika koji dolaze raditi u državno odvjetništvo, a također svi dužnosnici moraju prijaviti svoju imovinu. Podaci o imovini dragocjeni su pokazatelj u slučaju sumnje o korumpiranosti pojedinog dužnosnika, jer se na temelju njih kao i stvarno utvrđenog stanja može brzo i učinkovito ocijeniti koliko je sumnja na korumpiranost bila osnovana. Pored navedenog kako bi se izbjegli mogući utjecaji prilikom napredovanja i stvorili objektivni uvjeti za napredovanje unutar državnog odvjetništva dužnosnici se ocjenjuju na osnovu objektivnih pokazatelja. To i odredba Zakona o državnom odvjetništvu po kojoj postupanje suprotno Etičkom kodeksu u pojedinim slučajevima povlači stegovnu odgovornost utječe na svakog dužnosnika, a samim time i sužavamo prostor za korupcijsko djelovanje unutar državnog odvjetništva.

f) Ured je samo u zadnjih 5 mjeseci 2007. godine primio 421 prijavu za kazneno djelo iz članak 337. Kaznenog zakona, uz to je tijekom godine primio i 190 prijava za druga korupcijska kaznena djela. Ukoliko bi na tim predmetima radili samo zamjenici u Uredu bilo bi potrebno primiti u rad veći broj zamjenika. Cijeneći prostorne mogućnosti Ureda, a posebno okolnost da imamo teškoće u popunjavanju Ureda odlučili smo se na drugo rješenje koje nam dozvoljava članak 10. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. U skladu s tim Ured radi na složenim predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta dok se u svim drugim slučajevima na rad u konkretnom predmetu rješenjem Glavnog državnog odvjetnika upućuju zamjenici iz drugih državnih odvjetništava.

Navedeni način rada prema kojem se lakši predmeti daju u rad zamjenicima i državnim odvjetnicima u drugim državnim odvjetništvima, omogućava postizanje ažurnosti u radu na korupcijskim predmetima s jedne strane, a s druge uključivanje drugih državnih odvjetnika i zamjenika u rad na manje složenim predmetima iz nadležnosti Ureda važno je kako bi se upoznali s načinima i metodama rada Ureda, koje su neosporno daleko dinamičnije i više okrenute istraživanju. Na ovaj način te zamjenike pripremamo za nove načine rada koje će u buduće morati primjenjivati sva državna odvjetništva.

g) Radi nadzora nad zakonitošću u radu i sprečavanja zlouporaba Državno odvjetništvo Republike Hrvatske svake dvije godine vrši pregled rada županijskih državnih odvjetništava i velikih općinskih državnih odvjetništava. Cilj pregleda je praćenje rada i provođenje stručnog nadzora nad radom u konkretnim predmetima. Ukoliko se tijekom pregleda utvrdi neuobičajeno postupanje ili postupanje protivno zakonu, takvi se slučajevi posebno istražuju radu utvrđivanja svih okolnosti pod kojima je odluka donesena. Praćenje rada svakog dužnosnika i izvjesnost da će biti pregledan rad u pojedinim predmetima sasvim sigurno ima preventivno djelovanje.

3.4. Ostalo (kadrovi, suradnja, edukacija, opremljenost, prostor i dr.)

a) Organizaciju državnog odvjetništva u Republici Hrvatskoj tijekom 2007. godine sačinjavali su Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, 20 županijskih državnih odvjetništava, te 61 općinsko državno odvjetništvo. U državnom odvjetništvu bilo je na radu 569 pravosudnih dužnosnika, 100 savjetnika, 64 vježbenika i 683 ostalih djelatnika ili ukupno 1416 osoba. U samom Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, pored Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, na radu su bila 22 zamjenika Glavnog državnog odvjetnika.

Udio žena koje su dužnosnici, u općinskim državnim odvjetništvima iznosi 68,9%, u županijskim državnim odvjetništvima 55,5%, a u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske 30,4%. Prema izjašnjavanju državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika nacionalna struktura je slijedeća; Hrvati 94,55%, Srbi s 2,98%, Crnogorci 0,52%, Talijani i Mađari po

0,35%, Česi, Muslimani, Slovaci i Slovenci i Ukrajinci po 0,17%, dok se 0,35% nije izjasnilo o nacionalnoj pripadnosti.

Tijekom godine imenovano je 65 zamjenika državnih odvjetnika i 11 zamjenika ravnatelja Ureda. Razriješena su 24 dužnosnika i to: radi odlaska na drugu dužnost 12 dužnosnika, 7 radi odlaska u mirovinu i 5 na vlastiti zahtjev. Na kraju godine bilo je nepotpunjeno 13 mesta državnih odvjetnika, 80 zamjeničkih mesta, 121 savjetničko mjesto, 127 vježbeničkih mesta i veći broj službeničkih i namješteničkih mesta.

b) Državno odvjetništvo na pojedinim područjima ima velikih teškoća u zapošljavanju, posebno kada su u pitanju dužnosnici i to oni koji trebaju preuzeti rad na složenim predmetima u županijskoj nadležnosti ili biti na čelu državnih odvjetništava. Dosadašnja iskustva pokazuju kako se na tim poslovima najbolje snalaze oni dužnosnici koji su započeli karijeru u državnom odvjetništvu. U svezi toga moramo istaći važnost odabira i zapošljavanja državno odvjetničkih savjetnika i vježbenika. Bez popune upražnjenih mesta kvalitetnim i motiviranim državnim odvjetnicima i zamjenicima državno odvjetništvo neće moći obavljati poslove koji su svaki dan sve složeniji i zahtijevaju sve više posebnih znanja.

c) Obzirom na značajne izmjene propisa nužna je stalna edukacija, kao i specijalističko usavršavanje u pojedinim pravnim područjima. Uz edukaciju koju provodi Pravosudna akademija nužno je i osobno usavršavanje koje nije moguće bez nabavke stručne literature. Velika većina državnih odvjetništava ističe nedostatak sredstava za ove namjene.

d) Dodatna oprema i odgovarajući programi neophodni su za kontinuirano praćenje rada i kvalitete pojedinih državnih odvjetnika i zamjenika. Takovo praćenje je uvjet za objektivno vrednovanje rada zaposlenih dužnosnika, jer samo kvaliteta rada, uspješnost i ažurnost u radu trebaju biti osnov za promaknuća unutar državnog odvjetništva, odnosno u slučaju ispodprosječnog i nekvalitetnog rada razlog za negativnu ocjenu i pokretanje stegovnog postupka. Izmjene Zakona o državnom odvjetništvu omogućavaju nam objektivno ocjenjivanje. Stoga posebno naglašavamo kako smo sa sadašnjim sredstvima i metodama praćenja rada postigli optimum i taj sustav više ne možemo unapređivati. S njim samo možemo održavati dostignutu ažurnost i nadzor i bez nabavke odgovarajućih programa i stvaranja baza podataka nećemo moći rad državnih odvjetništava u kaznenim predmetima u buduće značajnije unaprijediti.

e) Nadzor nad radom u važnijim predmetima predmeta, stvaranje baza podataka o radu na posebnim predmetima, te povezivanje državnih odvjetništava je izuzetno važno. Ono je posebno nužno radi praćenja rada u velikim državnim odvjetništvima u kojima bez odgovarajućih programa nije moguće učinkovito pratiti rad u cijelini, a posebno rad i kvalitetu rada pojedinih dužnosnika. Kako sredstva za razvoj takovih posebnih programa nisu osigurana to je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske prihvatiло pomoć koju mu je ponudilo Ministarstvo pravosuđa SAD i Vlada Kraljevine Norveške. U tijeku je izrada osnovnih programa za kaznene odjele a do kraja godine ti početni programi bi trebali biti razvijeni i za rad građansko-upravnih odjela. Sredstva koja smo dobili su tek početna

inicijalna sredstva i ukoliko ne dobijemo dodatna sredstva nećemo moći na zadovoljavajući način organizirati rad državnih odvjetništava. Bez osnovnih programa i njihovog daljnog razvoja državno odvjetništvo kao cjelina će se naći u velikim teškoćama, posebno u svezi učinkovitog suzbijanja korupcije, gospodarskog kriminaliteta, zaštite imovine Republike Hrvatske, te u svezi posebnih zadaća u sprečavanju terorizma.

f) Opremljenost državnih odvjetništva potrebnim namještajem i opremom bolja je nego ranijih godina, ali još uvijek se osjeća nedostatak ili zastarjelost tehničke, posebno informatičke opreme u radu gotovo svih državnih odvjetništava. U svojim izvješćima državna odvjetništva ukazuju da je većina poslovnih prostora dotrajala i nužna su investicijska ulaganja. Pregledom rada, posebno manjih općinskih državnih odvjetništava uočeno je kako je uz prostor i uredski namještaj dotrajao, a u nekim državnim odvjetništvima dotrajale su ili tehnički zastarjele postojeće instalacije. Tijekom 2007. godine riješeno je pitanje prostora Županijskog državnog odvjetništva i Općinskog državnog odvjetništva u Splitu, a u tijeku su pripreme za uređenje prostora bivše vojarne u Puli u koju bi bilo smješteno Županijsko državno odvjetništvo u Puli i Općinsko državno odvjetništvo u Puli. Ipak posebno treba istaknuti kako dio manjih općinskih državnih odvjetništava radi u ruševnim i neuvjetnim prostorijama koje je nužno urediti da bi bili ispunjeni minimalni uvjeti za rad.

g) Teškoće u svezi prostora za rad ima i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i posebno Ured za sprečavanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Za kvalitetan rad i upravljanje državnim odvjetništvom kao cjelinom, edukaciju, te za potrebe Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta neophodan nam je potreban dodatni prostor. Samom Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske najviše treba dvorana za sastanke radi održavanja edukacije, redovitih sastanka s općinskim i županijskim državnim odvjetnicima. Uredu je nužan prostor za rad zamjenika i stručnih suradnika u pojedinim odjelima. Dogradnjom postojeće zgrade u dvorišnom dijelu riješilo bi se pitanje dodatnog prostora za potrebe Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i ujedno bi se osigurao potreban prostor za rad Ureda. U tijeku je pribavljanje potrebne dokumentacije. Kako bez dodatnih prostorija nije moguće daljnje jačanje kapaciteta Ureda potrebno je osigurati sredstva za izgradnju aneksa zgrade u Gajevoj 30.a.

4. ZAKLJUČCI

- Postignuti rezultati u radu i dostignuti stupanj ažurnosti omogućava državnim odvjetnicima i njihovim zamjenicima kvalitetniji rad na progona počinitelja kaznenih djela i zaštiti imovine Republike Hrvatske. Veću učinkovitost na području progona počinitelja kaznenih djela i u zaštiti imovine i imovinskih interesa Republike Hrvatske državni odvjetnici mogu postići poboljšanjem suradnje s drugim državnim tijelima, ali i kroz zajednički rad zamjenika iz građansko-upravnih i kaznenih odjela, te kroz stalni nadzor i praćenje rada na složenim i teškim predmetima. Stalni cilj državnog odvjetništva pored ostalog je; od

počinitelja oduzeti imovinsku korist stečenu kaznenim djelima, odnosno u građanskim postupcima zaštiti imovinu i imovinske interese Republike Hrvatske.

2. Stalnim praćenjem rada i nadzorom nad radom državnih odvjetništava postigli smo zadovoljavajuću ažurnost u radu kaznenih odjela. Ukupan broj neriješenih prijava osjetno je manji od jedne trećine tromjesečnog priliva novih prijava. U dalnjem radu treba zadržati postignutu ažurnost. Stoga je posebna pažnja u ovoj fazi postupka usmjerena na praćenje rada, nadzor nad radom u složenim predmetima, posebno u onim predmetima u kojima zbog procesnih zapreka ili rada drugih tijela prijave nisu riješene u dužem vremenu. Nadzor nad radom u važnijim predmetima predmeta, stvaranje baza podataka o radu na posebnim predmetima, te povezivanje državnih odvjetništava je izuzetno važno. Bez osnovnih informatičkih programa i njihovog daljnog razvoja državno odvjetništvo kao cjelina će se naći u velikim teškoćama, posebno u svezi učinkovitog suzbijanja korupcije, gospodarskog kriminaliteta, zaštite imovine Republike Hrvatske, te u svezi posebnih zadaća u sprečavanju terorizma.

3. Kroz odbačaj kaznenih prijava, u svim onim slučajevima kada je to na zakonu utemeljeno sprečava se nepotrebno vođenje postupka, dok se povećanjem broja neposrednih optuženja, zahtijevanjem izdavanja kaznenih naloga utječe se na dužinu trajanja kaznenog postupka. Kazneni odjeli državnih odvjetništva podnošenjem kaznenih naloga, te kroz primjenu načela svrhovitosti i drugih instituta posebno kod mlađih punoljetnih i maloljetnih osoba utječu na smanjenje broja predmeta pred sudovima, odnosno omogućavaju jednostavnije i brže rješavanje tih predmeta u sudu. Podatak da je preko 5/6 izrečenih presuda osuđujućih ukazuje da je ovakva selekcija kaznenih prijava utemeljena i da je kvaliteta rada državnog odvjetništva u kaznenim predmetima zadovoljavajuća.

4. Alternativni načini rješavanja građanskih sporova i dalje moraju biti prioritet u radu građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava. Državni odvjetnici su dužni, kad god je to moguće, u cijelosti štiteći interes države, sklapati nagodbe i poduzeti sve u okviru svojih zakonskih ovlasti da se sporovi rješavaju mirnim putem izvan sudskega postupaka. Ipak treba istaknuti da je za mirno rješavanje sporova i sklapanje nagodbi nužno osigurati sredstava u državnom proračunu za isplate po sklopljenim nagodbama.

5. Pregledi pojedinih državnih odvjetništava pokazuju kako su državna odvjetništva koja aktivno provode izvide i koordiniraju rad policije u provođenju izvida uspješnija u progonu počinitelja kaznenih djela. Na tim područjima manje je odbačaja kaznenih prijava uz istovremeno veću uspješnost u postupku. Stoga državno odvjetništvo posebnu pažnju usmjerava na koordinaciju rada drugih državnih tijela u pretkaznenom postupku i na provođenje izvida. Zajednički rad i koordinacija rada policije i drugih tijela koja se bave otkrivanjem i prijavljivanjem kaznenih djela prioritet je u radu državnog odvjetništva i u idućem razdoblju zajedničkom radu treba davati prioritet kada je to god moguće. Bez takovog timskog rada ne možemo biti uspješni u otkrivanju i istraživanju složenih slučajeva gospodarskog i organiziranog kriminaliteta. Pored navedenog da bi postigli očekivanu

uspješnost u progonu najtežih kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta smatramo da je nužno mijenjati ne samo procesno nego i materijalno procesno kazneno pravo.

6. Obzirom na bitno različita rješenja položaja državnog odvjetnika u sadašnjem kaznenom postupku i očekivana rješenja u novom Zakonu o kaznenom postupku državna odvjetništva već sada moraju mijenjati svoj način rada. Primjena mjera kojima se skraćuje i ubrzava vođenje postupka, a posebno zajednički rad na složenim predmetima s ciljem oduzimanja imovinske koristi, odnosno učinkovite zaštite imovine Republike Hrvatske traži već danas drukčiji pristup svih državnih odvjetnika i zamjenika. Stoga Državno odvjetništvo Republike Hrvatske posebnu pažnju usmjerava na nadzor nad radom, odabir i edukaciju posebno mlađih državnih odvjetnika i zamjenika od kojih se očekuje posebno zalaganje i preuzimanje vodeće uloge u predkaznenom postupku.

7. Državno odvjetništvo na pojedinim područjima ima velikih teškoća u zapošljavanju, posebno kada su u pitanju dužnosnici i to oni koji trebaju preuzeti rad na složenim predmetima u županijskoj nadležnosti ili biti na čelu državnih odvjetništava. Dosadašnja iskustva pokazuju kako se na tim poslovima najbolje snalaze oni dužnosnici koji su započeli karijeru u državnom odvjetništvu. U svezi toga moramo istaći važnost odabira i zapošljavanja državno odvjetničkih savjetnika i vježbenika. Zapošljavanje vježbenika i državno odvjetničkih savjetnika i njihova kvalitetna edukacija preduvjet je za kvalitetan i učinkovit rad državnog odvjetništva i tom pitanju poklanjam posebnu pažnju. Bez popune upražnjenih mesta kvalitetnim i motiviranim državnim odvjetnicima i zamjenicima državno odvjetništvo neće moći obavljati poslove koji su svaki dan sve složeniji i zahtijevaju sve više posebnih znanja.

8. Državna odvjetništva su dužna s posebnom pozornošću pratiti kaznena djela nasilničkog ponašanja u obitelji i te predmete, kao uostalom i sve prijave za kaznena djela na štetu djece i maloljetnika, što hitnije riješiti. Cijeneći da su u najvećem broju slučajeva žrtve obiteljskog nasilja žene i djeca, državni odvjetnici moraju i nadalje predlagati, te po potrebi kroz žalbe inzistirati na izricanju kaznenopravnih sankcija kojima će se žrtve tog nasilja zaštiti od daljnog zlostavljanja.

9. Ažurnost građansko-upravnih odjela u radu na parničnim i upravnim predmetima u velikom dijelu zavisi od ažurnosti postupanja pojedinih državnih tijela i sudova. Ažurnost građansko-upravnih odjela u radu na drugim predmetima kao što su davanje pravnih mišljenja na pojedine ugovore može se smatrati zadovoljavajućom

10. Uknjižba prava vlasništva Republike Hrvatske na nekretninama u njezinom vlasništvu i na općem dobru od posebnog je značaja za Republiku Hrvatsku u cjelini, jer se samo na taj način može zaštititi izuzetno vrijedna imovina, obala, more, otoci šume, poljoprivredno zemljište, prirodna bogatstva, zaštititi okoliš i učiniti transparentnim način raspolaganja nekretninama. Stoga se težište pažnje državnog odvjetništva u zaštiti imovinskih prava države treba i nadalje usmjeriti na utvrđivanje i upis državne imovine u zemljišne knjige i druge registre, te naplatu poreza i drugih potraživanja države.

12. Da bi ostvarili gore navedene zadaće na području zaštite imovine Republike Hrvatske i progona počinitelja kaznenih djela, nužno je, uz kvalitetniji rad i nadzor unutar državnog odvjetništva, osigurati odgovarajuće programe s ciljem stvaranja baza podataka pomoću kojih bi se rad državnih odvjetništava mogao značajnije unaprijediti. Samo uz usvajanje suvremenih načina praćenja i nadzora nad predmetima u radu, uz stalno usavršavanje zaposlenih u državnom odvjetništvu može se ne samo zadržati nego i još više unaprijediti rad i učinkovitost državnog odvjetništva.

13. Podaci o uspješnosti kod najtežih kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta, pokazuju da je na ovom području nužno mijenjati kako materijalno tako i procesno kazneno pravo da bi osigurali brz i učinkovit kazneni postupak. Pored toga otkrivanje i istraživanje složenih slučajeva gospodarskog kriminaliteta zahtjeva zajednički rad policije i pojedinih agencija Ministarstva financija pod nadzorom državnog odvjetništva. Bez aktivnog sudjelovanja svih navedenih državnih tijela nećemo biti uspješni u detekciji i otkrivanju ovog kriminala.

○ ○ ○ ○ ○ ● ○ ○ ○ ○

Zaključno u ovom izvješću treba istaknuti da održavanje postojeće ažurnosti i daljnje poboljšanje učinkovitosti kroz kvalitetniji rad traži puno zalaganje svih državno-odvjetničkih dužnosnika i drugih zaposlenika.

U dalnjem razdoblju potrebno je usmjeriti pažnju na edukaciju i usvajanje novih znanja i novih načina rada, ali isto tako punu pažnju moramo usmjeriti na one načine rada kojima se smanjuje broj predmeta na sudu (alternativni načini rješavanja sporova, oportunitet, nagodba i sl.).

Da bi sve to i ostvarili nužno je stvoriti uvjete koji će to i omogućiti i kod toga posebno mislimo na rješavanje smještajnih teškoća i poboljšanje tehničke opremljenosti, kao i na informatizaciju rada državnih odvjetništava.

**GLAVNI DRŽAVNI ODVJETNIK
REPUBLIKE HRVATSKE**

Mladen Bajić

5. PRILOZI – Tabelarni pregledi i grafikoni

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH PUNOLJETNIH POZNATIH OSOBA 2003. - 2007.

(Općinska i županijska državna odvjetništva)

Tablica 1

Godina	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	USKOK	UKUPNO
2003.	2140	734	1505	803	1511	1179	2865	655	3569	4698	1792	1348	5117	1582	1139		2026	1699	11969	995	410	47326
2004.	2040	729	1372	734	1529	1081	2854	695	2980	4549	1833	1371	4783	1805	1229	2092	2193	1664	9303	989	319	45825
2005.	2202	760	1430	717	1549	1169	3075	584	3181	4808	2030	1325	5037	1720	1347	2378	2244	1824	9709	1041	470	48130
2006.	2204	857	1618	847	1519	1111	3241	731	3367	4464	2259	1587	5147	1648	1241	2507	2283	2077	9206	1015	397	48929
2007.	2025	750	1486	841	1486	1105	2830	689	3183	4170	2100	1564	4793	1566	1349	2282	2109	2138	8773	1015	1025	47279

VERIŽNI INDEKS

2003.	101	92,2	107	96,6	91,8	103	81,7	32	118	99	100		103	106	97		92	92	86	71	97	94
2004.	96	97	94	109	97	100	107	98	111	117	90	103	96	97	88	100	111	95	112	95	78	103
2005.	95	99	91	91	101	92	100	106	83	97	102	102	93	114	108	114	108	98	78	99	147	97
2006.	108	104	104	98	101	108	108	84	107	106	111	97	105	95	110	114	102	110	104	105	84	105
2007.	92	88	92	99	98	99	87	94	95	93	93	99	93	95	109	91	92	103	95	100	258	97

BAZIČNI INDEKS 2003.- 2007.

2002/06	95	102	99	105	98	94	99	105	89	89	117	116	94	99	118		104	126	73	102	250	100
---------	----	-----	----	-----	----	----	----	-----	----	----	-----	-----	----	----	-----	--	-----	-----	----	-----	-----	-----

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH MLADIH PUNOLJETNIH OSOBA 2003. - 2007.

Tablica 2

Apsolutni brojevi

Godina	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	UKUPNO
2003.	238	112	205	89	129	117	351	95	559	751	165	135	507	208	94		196	185	1221	118	5475
2004.	205	125	107	69	122	112	406	80	410	638	183	165	483	182	134	179	195	185	778	95	4853
2005.	233	128	123	78	143	77	388	85	435	475	158	143	446	182	107	158	194	149	822	80	4604
2006.	215	121	133	65	140	87	399	87	400	432	184	180	454	152	109	166	206	153	640	83	4406
2007.	201	103	117	77	139	90	359	63	365	423	180	173	494	143	111	159	184	161	613	93	4248

Verižni indeks

Godina	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	UKUPNO
2003.	124	109	119	84	108	131	97	43	98	80	105		101	104	95		88	96	81	75	94
2004.	86	88	90	144	102	91	98	65	115	110	76	66	82	87	61		109	80	111	112	96
2005.	86	112	52	78	95	96	116	84	73	85	111	122	95	88	143		99	100	64	81	89
2006.	114	102	115	113	117	69	96	106	106	74	86	87	92	100	80	88	99	81	106	84	95
2007.	93	85	88	118	99	103	90	72	91	98	98	96	109	94	102	96	89	105	96	112	96

Bazični indeks

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	UKUPNO
2003/2007	84	92	57	87	108	77	102	66	65	56	109	128	97	69	118		94	87	50	79	78

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH MALOLJETNIKA 2003.-2007.GODINE
Apsolutni brojevi

Tablica 3

Godina	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	SVEGA
2003.	209	146	101	40	97	93	307	65	251	386	138	136	341	109	86		144	127	790	86	3652
2004.	189	99	97	34	86	70	376	27	214	352	113	133	361	89	80	135	133	124	512	48	3272
2005.	172	87	69	32	116	95	314	32	210	323	130	141	306	128	89	160	159	157	490	65	3275
2006.	188	94	99	36	114	136	352	93	226	299	138	192	379	138	68	169	178	167	497	63	3626
2007.	247	117	66	46	84	114	315	65	216	307	190	201	338	183	106	252	228	205	606	64	3950

Verižni indeks

Godina	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ		VU	ZD	ZG	ZL	SVEGA
2003.	101	118	138	104	107	96	84	29	90	72	91		90	55	82		106	63	70	98	84
2004.	123	99	82	80	85	103	99	105	87	95	84	70	101	96	81	84	83	81	103	88	94
2005.	90	68	96	85	89	75	122	42	85	91	82	98	106	82	93	93	92	98	65	56	90
2006.	91	88	71	94	135	136	84	119	98	92	115	106	85	144	111	119	120	127	96	135	100
2007.	131	124	67	128	74	84	89	70	96	103	138	105	89	133	156	149	128	123	122	102	109

Bazični indeks

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ		VU	ZD	ZG	ZL	SVEGA
2003/07	118	80	65	115	87	123	103	100	86	80	138	148	99	168	123		158	161	77	74	108

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH NEPOZNATIH OSOBA 2003. - 2007.
 (Općinska i županijska državna odvjetništva)

Tablica 4

Godina	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	S B	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	UKUPNO
2003.	838	534	526	492	1404	381	1676	323	4571	3252	833	571	3803	1223	782		1322	1834	18590	507	43469
2004.	993	580	651	505	1590	508	1935	142	4810	3486	912	649	3704	1398	903	1525	1266	1884	19528	525	47494
2005.	852	546	491	369	1517	529	1786	157	5483	3107	1046	584	3390	1349	801	1432	1287	1948	16218	387	43279
2006.	785	563	423	382	1205	477	1624	204	4179	3152	1066	603	3672	1192	605	2404	1140	1668	13796	411	39551
2007.	827	510	407	432	1094	437	1731	231	3637	2896	951	620	3901	1127	578	1765	1312	1559	13025	593	37633

VERIŽNI INDEKS

2003.	91	105	98	94	114	97	90	15	101	109	97		100	87	135		90	124	111	99	106
2004.	108	90	132	144	100	88	131	247	109	83	88	83	122	138	81		133	99	115	93	110
2005.	118	109	124	103	113	133	115	44	105	107	109	114	97	114	115	94	96	103	105	104	109
2006.	86	94	75	73	95	104	92	111	114	89	115	90	92	96	89	94	102	103	83	74	91
2007.	105	91	96	113	91	92	107	113	87	92	89	103	106	95	96	73	115	93	94	144	95

BAZIČNI INDEKS 2003.- 2007.

2003/07	99	96	77	88	78	115	103	72	80	89	114	109	103	92	74		99	85	70	117	87
---------	----	----	----	----	----	-----	-----	----	----	----	-----	-----	-----	----	----	--	----	----	----	-----	----

STRUKTURA KRIMINALITETA ODRASLIH OSOBA
 (osobe od navršene 21 godine)

Tablica 5

Naziv glave Kaznenog zakona	2006. godina	2007. godina
K. D. PROTIV ŽIVOTA I TIJELA (Glava X KZ)	1289 2,9%	1497 3,5%
K. D. PROTIV SLOBODE I PRAVA ČOVJEKA I GRAĐANINA (Glava XI KZ)	6203 13,8%	5501 12,8%
K. D. PROTIV VRIJEDNOSTI ZAŠTIĆENIH MEĐUNARODNIM PRAVOM (Glava XIII KZ)	494 1,1%	531 1,2%
K. D. VEZANA ZA ZLOPORABU OPOJNIH DROGA (Glava XIII KZ)	4900 10,9%	4901 11,4%
K. D. PROTIV SPOLNE SLOBODE I SPOLNOG ĆUDOREĐA (Glava XIV KZ)	428 1,0%	431 1,0%
KAZNENA DJELA PROTIV BRAKA, OBITELJI I MLADEŽI (Glava XVI KZ)	3530 7,9%	3369 7,8%
KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE (Glava XVII KZ)	12685 28,2%	11672 27,1%
KAZNENA DJELA PROTIV OKOLIŠA Glava XIX KZ)	805 1,8%	756 1,8%
KAZNENA DJELA PROTIV OPĆE SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE I SIGURNOSTI PROMETA (Glava XX KZ)	2846 6,3%	3138 7,3%
KAZNENA DJELA PROTIV SIGURNOSTI PLATNOG PROMETA I POSLOVANJA (Glava XXI KZ)	3241 7,2%	3053 7,1%
KAZNENA DJELA PROTIV VJERODOSTOJNOSTI ISPRAVA (Glava XXIII KZ)	2834 6,3%	2736 6,4%
KAZNENA DJELA PROTIV JAVNOG REDA (Glava XXIV KZ)	1764 3,9%	1781 4,1%
KAZNENA DJELA PROTIV SLUŽBENE DUŽNOSTI (Glava XXV KZ)	2312 5,1%	2274 5,3%
OSTALA KAZNENA DJELA IZ KZ I POSEBNIH ZAKONA	1589 3,5%	1391 3,2%
UKUPNO:	44920 100%	43031 100%

STRUKTURA KRIMINALITETA MLAĐIH PUNOLJETNIH OSOBA

(osobe od navršene 18. do navršene 21. godine)

Tablica 6

Naziv glave Kaznenog zakona	2006.	2007.
KAZNENA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA (Glava X KZ)	173 3,9%	332 7,8%
KAZNENA DJELA VEZANA ZA ZLOPORABU OPOJNIH DROGA (Glava XIII KZ)	1299 29,5%	1125 26,5%
KAZNENA DJELA PROTIV SPOLNE SLOBODE I SPOLNOG ĆUDOREĐA (Glava XIV KZ)	51 1,2%	61 1,4%
KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE (Glava XVII KZ)	1874 42,5%	1735 40,8%
KAZNENA DJELA PROTIV OPĆE SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE I SIGURNOSTI PROMETA (Glava XX KZ)	267 6,1%	286 6,7%
KAZNENA DJELA PROTIV VJERODOSTOJNOSTI ISPRAVA (Glava XXIII)	197 4,5%	187 4,4%
KAZNENA DJELA PROTIV JAVNOG REDA (Glava XXIV KZ)	150 3,4%	175 4,1%
KAZNENA DJELA PROTIV ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE (Gl. XXVI)	34 0,8%	13 0,3%
OSTALA KAZNENA DJELA IZ KAZNENOG ZAKONA	361 8,2%	334 7,9%
U K U P N O	4406 100%	4248 100%

STRUKTURA KRIMINALITETA PRIJAVLJENIH MALOLJETNIH OSOBA
2005. - 2006.

Tablica 7

Naziv glave kaznenog zakona	2006.	2007.
KAZNENA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA (Glava X KZ)	192 5,3%	507 12,8%
KAZNENA DJELA VEZANA ZA ZLOPORABU OPOJNIH DROGA (Glava XIII KZ)	467 12,9%	280 7,1%
KAZNENA DJELA PROTIV SPOLNE SLOBODE I SPOLNOG ĆUDOREĐA (Glava XIV KZ)	58 1,6%	59 1,5%
KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE (Glava XVII KZ)	2306 63,6%	2559 64,8%
KAZNENA DJELA PROTIV OPĆE SIGURNOSTI LJUDI I IMOVINE I SIGURNOSTI PROMETA (Glava XX KZ)	81 2,2%	97 2,5%
KAZNENA DJELA PROTIV VJERODOSTOJNOSTI ISPRAVA (glava XXIII KZ)	86 2,4%	60 1,5%
KAZNENA DJELA PROTIV JAVNOG REDA (Glava XXIV KZ)	146 4,0%	146 3,7%
OSTALA KAZNENA DJELA IZ KAZNENOG ZAKONA	290 8,0%	242 6,1%
UKUPNO:	3626 100%	3950 100%

Struktura kaznenih prijava protiv nepoznatih počinitelja**Tablica 8**

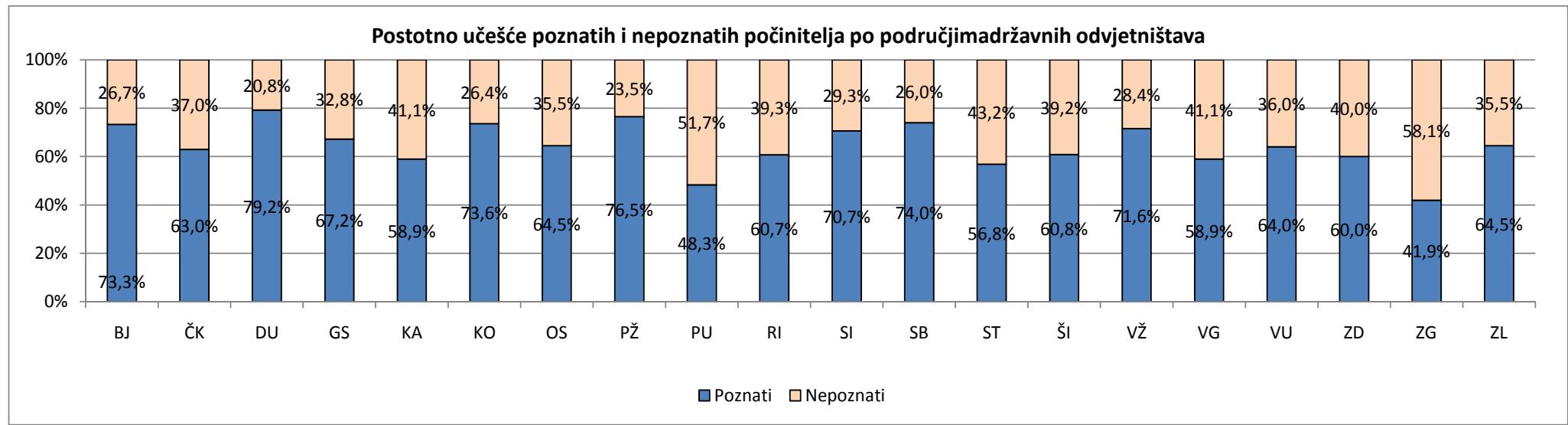
Naziv glave Kaznenog zakona	Broj prijava u 2007. g.	Od toga otkriven počinitelj
K. D. PROTIV ŽIVOTA I TIJELA (Glava X KZ)	345 0,9%	37 10,7%
K. D. protiv slobode i prava čovjeka i građanina (Glava XI KZ)	535 1,4%	164 30,7%
K. D. Protiv vrijed. Zaštićenih međunarodnim pravom (Glava XIII KZ)	229 0,6%	35 15,3%
Kaznena djela protiv imovine (Glava XVII KZ)	34122 90,6%	5789 17,0%
K. D. protiv opće sigurnosti ljudi i movine i sigurnosti prometa (Glava XX KZ)	468 1,2%	39 8,3%
K. D. protiv platnog primeta i poslovanja (Glava XXI.. KZ)	1244 3,3%	86 6,9%
K. D. protiv vjerodostojnosti isprava (Glava XXIII KZ)	173 0,5%	42 24,3%
Ostala kaznena djela iz KZ i posebnih zakona	530 1,4%	116 21,9%
UKUPNO:	37646 100,0%	6308 16,8%

ODLUKA POVODOM PRIJAVE 2007. godina
Odrasle osobe

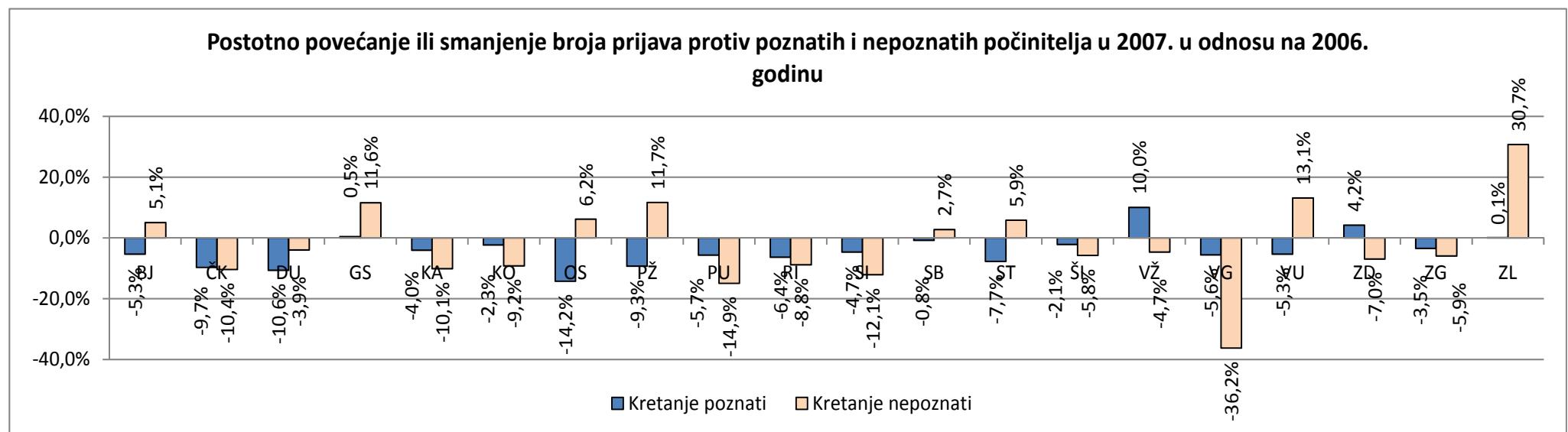
Tablica 9

		BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	USKO K	SVEUK UPNO
Svega prijava u radu		2064	668	1659	844	1575	1033	2715	778	3417	4588	2262	1522	5841	1839	1351	2426	2058	2436	12169	1042	1063	52287
Riješeno	Svega odluka	2064	668	1659	844	1575	1033	2715	778	3417	4588	2262	1522	5841	1839	1351	2426	2058	2436	12169	1042	1063	53350
		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100%
	Odbačaj	510	129	570	337	636	325	719	179	1238	1485	558	350	1794	470	295	597	464	599	3809	259	411	15734
		24,7	19,3	34,4	39,9	40,4	31,5	26,5	23,0	36,2	32,4	24,7	23,0	30,7	25,6	21,8	24,6	22,5	24,6	31,3	24,9	38,7	29,5
	Odbačaj od toga čl. 28. KZ	34	33	130	96	37	16	41	3	533	146	39	30	107	10	30	36	27	19	133	13	0	1513
		6,7	25,6	22,8	28,5	5,8	4,9	5,7	1,7	43,1	9,8	7,0	8,6	6,0	2,1	10,2	6,0	5,8	3,2	3,5	5,0	0,0	9,6
Prijave u radu kod policije i dr.	Odbačaj od toga čl. 175.ZKP	4	2	2	3	6	6	7	4	5	2	11	1	24	4	3	10	12	0	42	9	0	157
		0,8	1,6	0,4	0,9	0,9	1,8	1,0	2,2	0,4	0,1	2,0	0,3	1,3	0,9	1,0	1,7	2,6	0,0	1,1	3,5	0,0	1,0
Prijave u radu u DO	Neposredno optuž.	1143	434	699	335	640	524	1562	404	1241	1910	1231	950	2606	760	738	1436	1316	1302	4479	622	17	24349
		55,4	65,0	42,1	39,7	40,6	50,7	57,5	51,9	36,3	41,6	54,4	62,4	44,6	41,3	54,6	59,2	63,9	53,4	36,8	59,7	1,6	45,6
Prijave u radu u DO	Istraga	133	82	97	28	57	114	237	61	187	410	135	85	240	130	172	133	114	165	877	41	455	3953
		6,4	12,3	5,8	3,3	3,6	11,0	8,7	7,8	5,5	8,9	6,0	5,6	4,1	7,1	12,7	5,5	5,5	6,8	7,2	3,9	42,8	7,4

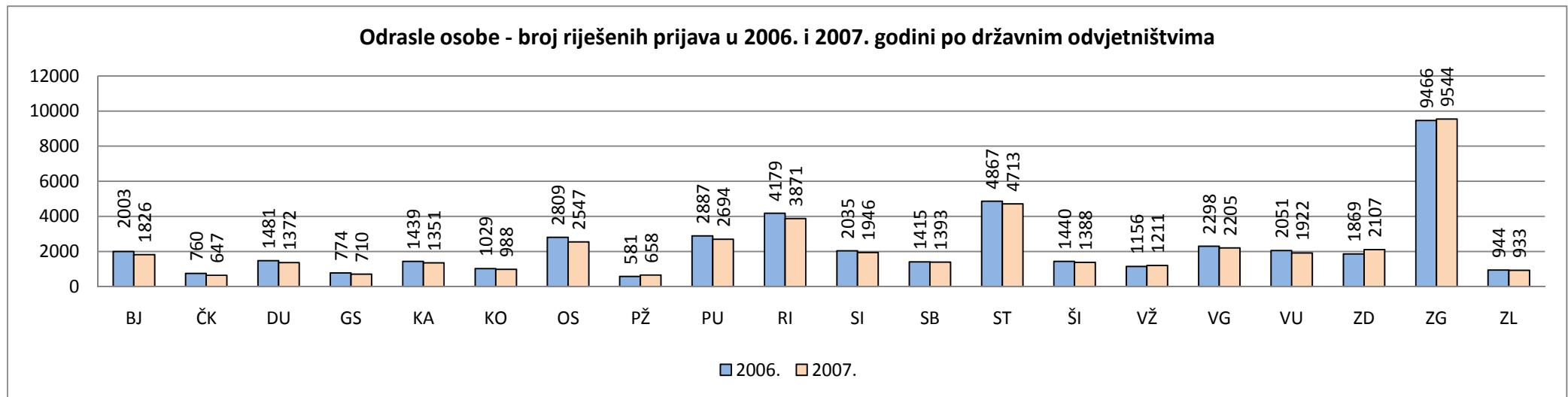
Grafikon 1.

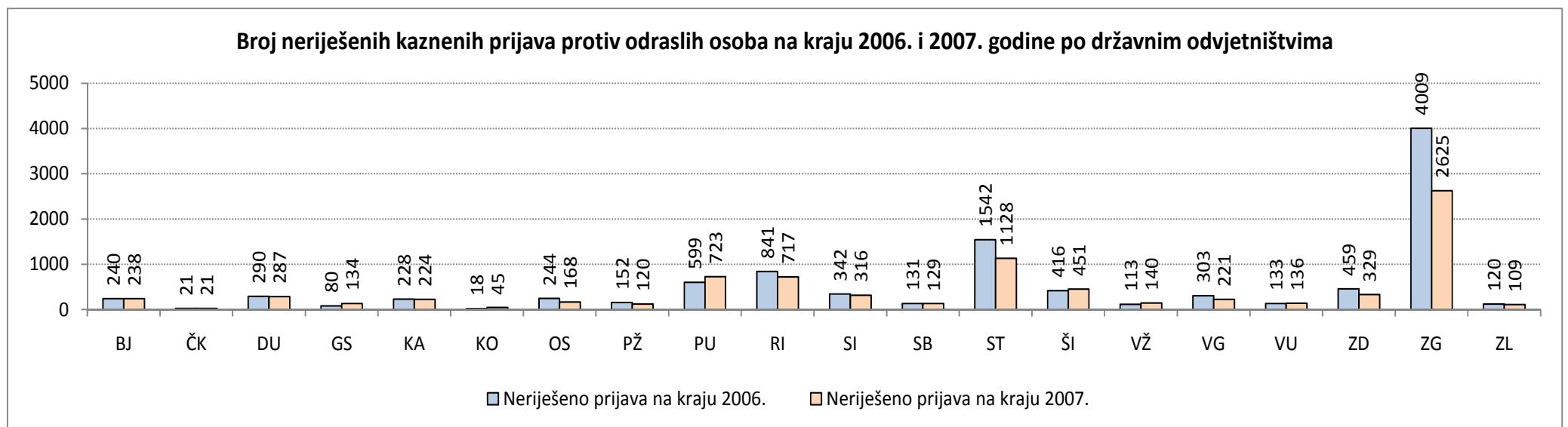
Grafikon 2.

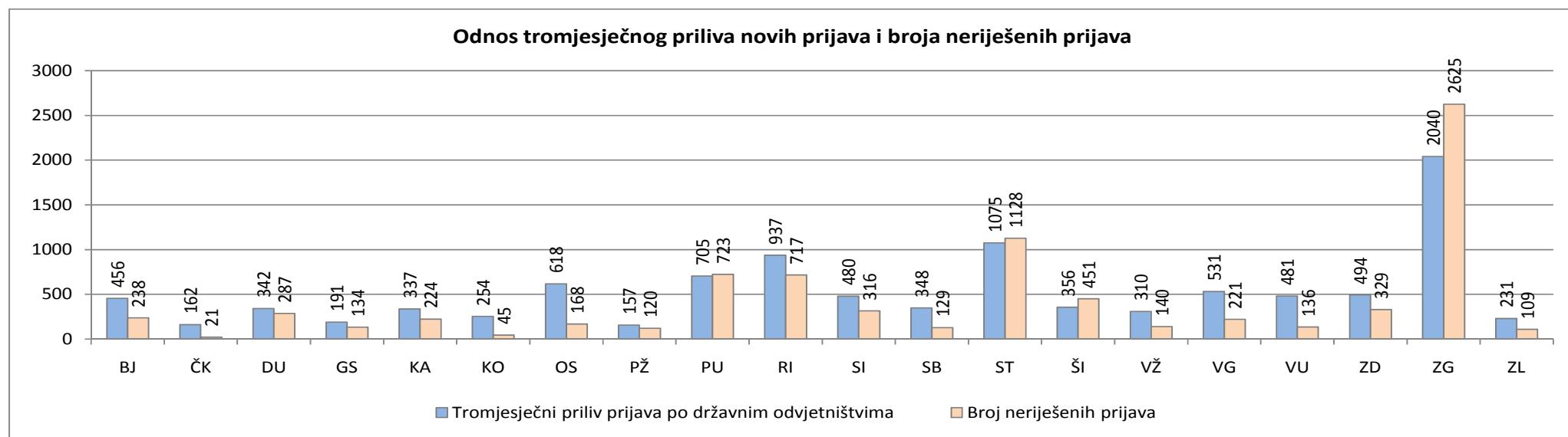
Grafikon 3.

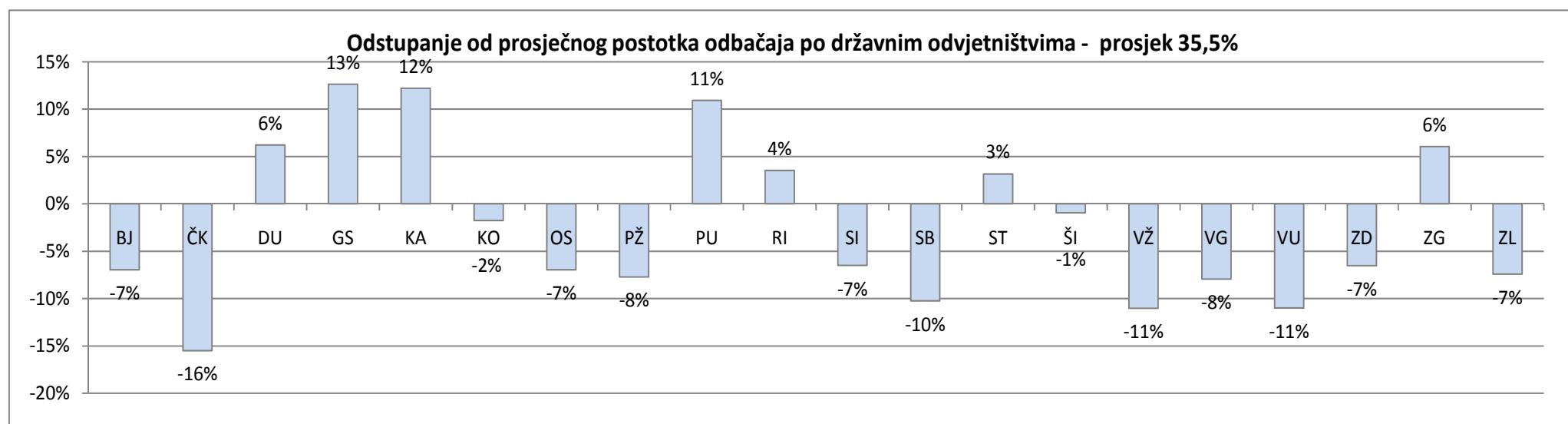
Grafikon 4.

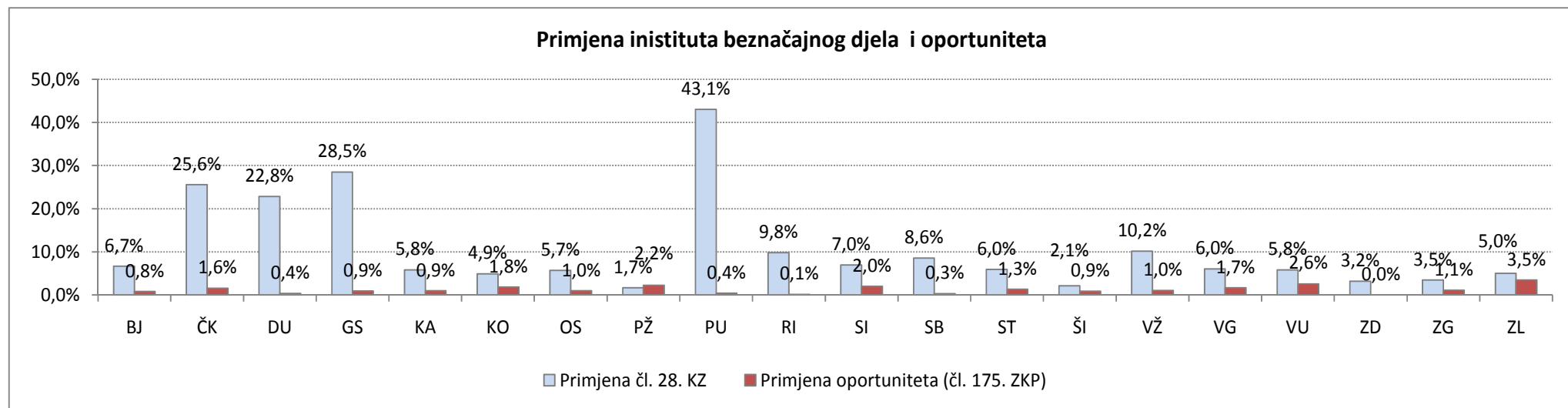
Grafikon 5.

Grafikon 6.

Grafikon 7.

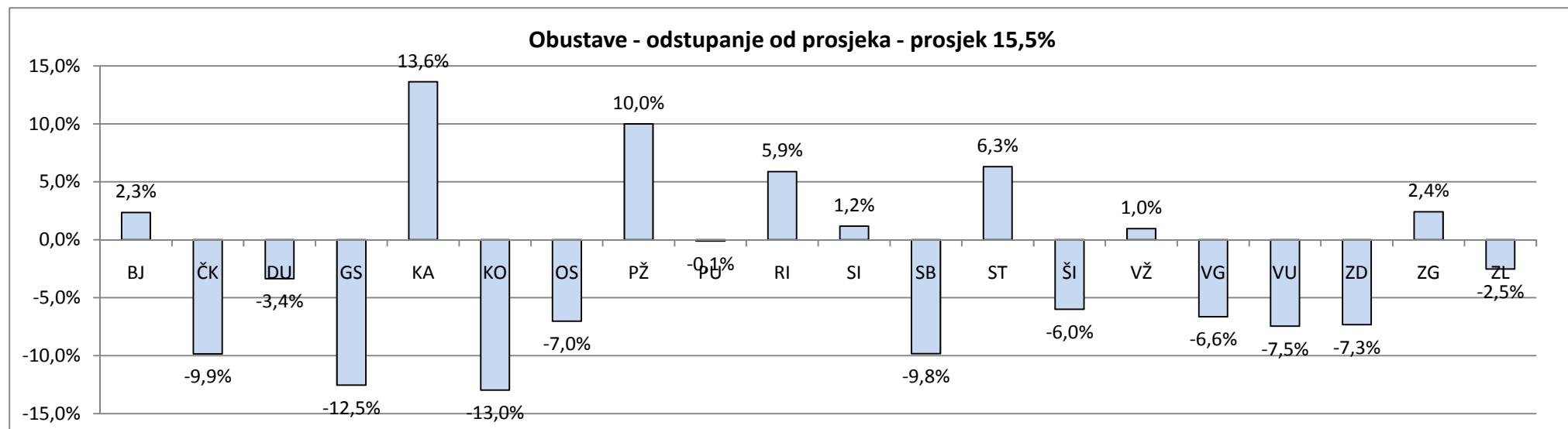

**ODRASLE OSOBE
ODLUKA PO DOVRŠENOJ ISTRAZI 2007. GODINA**

Tabela 10.

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	USKO K	UKUPN O
Ukupno istraga u radu	158	83	106	46	84	129	218	53	180	418	122	59	376	115	168	154	143	198	1181	57	379	4427
Svega odluka po dov. Istrazi	157 100 %	71 100 %	99 100 %	34 100 %	79 100 %	119 100 %	201 100 %	51 100 %	169 100 %	379 100 %	114 100 %	53 100 %	312 100 %	95 100 %	152 100 %	147 100 %	137 100 %	184 100 %	1061 100 %	54 100 %	342 100% 100%	4010 100%
Od toga obustava ist.	28 17,8	4 5,6	12 12,1	1 2,9	23 29,1	3 2,5	17 8,5	13 25,5	26 15,4	81 21,4	19 16,7	3 5,7	68 21,8	9 9,5	25 16,4	13 8,8	11 8,0	15 8,2	190 17,9	7 13,0	36 10,5	604 15,1%
Od toga prekid istrage	0 0,0	5 7,0	0 0,0	0 0,0	1 1,3	0 0,0	0 0,0	0 0,0	5 3,0	5 1,3	4 3,5	1 1,9	2 0,6	0 0,0	1 0,7	10 6,8	1 0,7	0 0,0	62 5,8	0 0,0	0 0,0	97 2,4%
Od toga opt. nakon istrage	129 82,2	62 87,3	87 87,9	33 97,1	55 69,6	116 97,5	184 91,5	38 74,5	138 81,7	293 77,3	91 79,8	49 92,5	242 77,6	86 90,5	126 82,9	124 84,4	125 91,2	169 91,8	809 76,2	47 87,0	306 89,5	3309 82,5%

Grafikon 8.

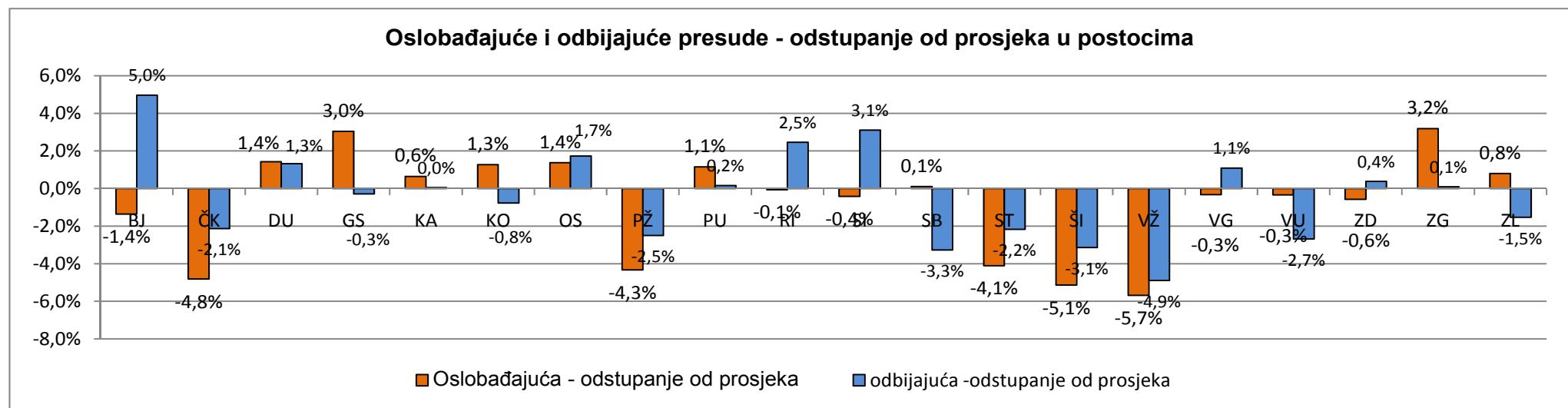

**ODRASLE OSOBE
VRSTA PRESUDE 2007. GODINA**

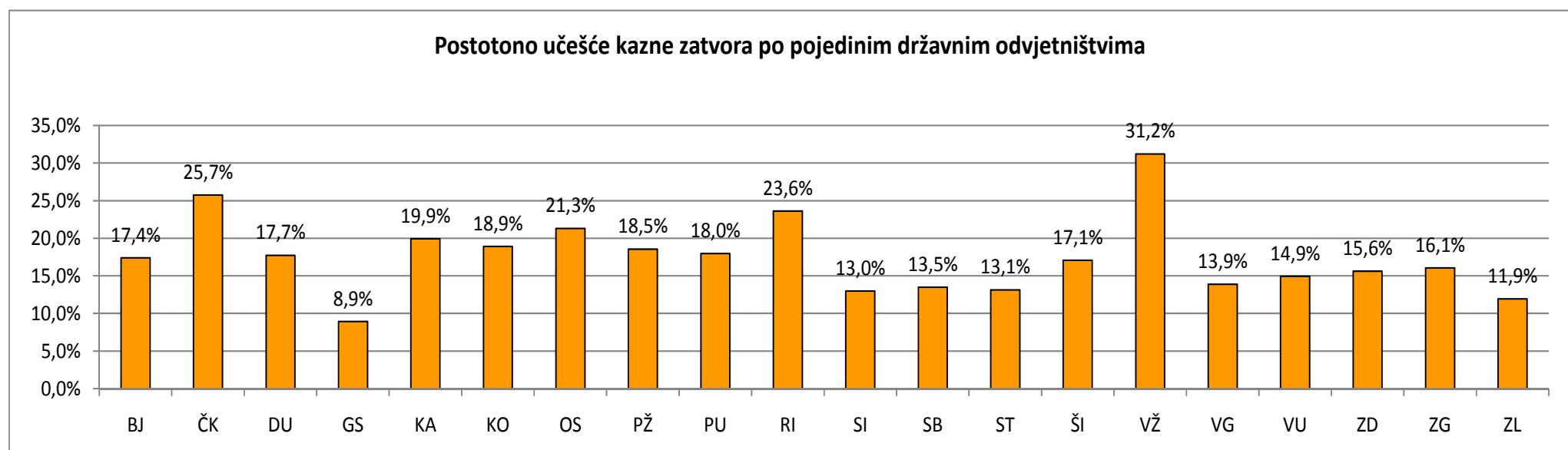
Tablica 11

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	US-KOK	UKUP NO
Ukupno	1180	391	640	424	746	627	2150	435	1311	2252	1428	1105	2287	931	847	2221	1579	1066	5704	979	210	28513
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Osuđujuća	989	369	542	359	647	545	1813	410	1129	1915	1210	1001	2143	891	830	1925	1428	934	4800	863	193	24936
	83,8	94,4	84,7	84,7	86,7	86,9	84,3	94,3	86,1	85,0	84,7	90,6	93,7	95,7	98,0	86,7	90,4	87,6	84,2	88,2	91,9	87,5%
Oslobađajuća	65	8	53	42	56	51	177	11	105	153	92	77	63	16	10	145	103	67	573	75	9	1951
	5,5	2,0	8,3	9,9	7,5	8,1	8,2	2,5	8,0	6,8	6,4	7,0	2,8	1,7	1,2	6,5	6,5	6,3	10,0	7,7	4,3	6,8%
Odbijača	126	14	45	23	43	31	160	14	77	184	126	27	81	24	7	151	48	65	331	41	8	1626
	10,7	3,6	7,0	5,4	5,8	4,9	7,4	3,2	5,9	8,2	8,8	2,4	3,5	2,6	0,8	6,8	3,0	6,1	5,8	4,2	3,8	5,7%

Grafikon 9.

Grafikon 10.

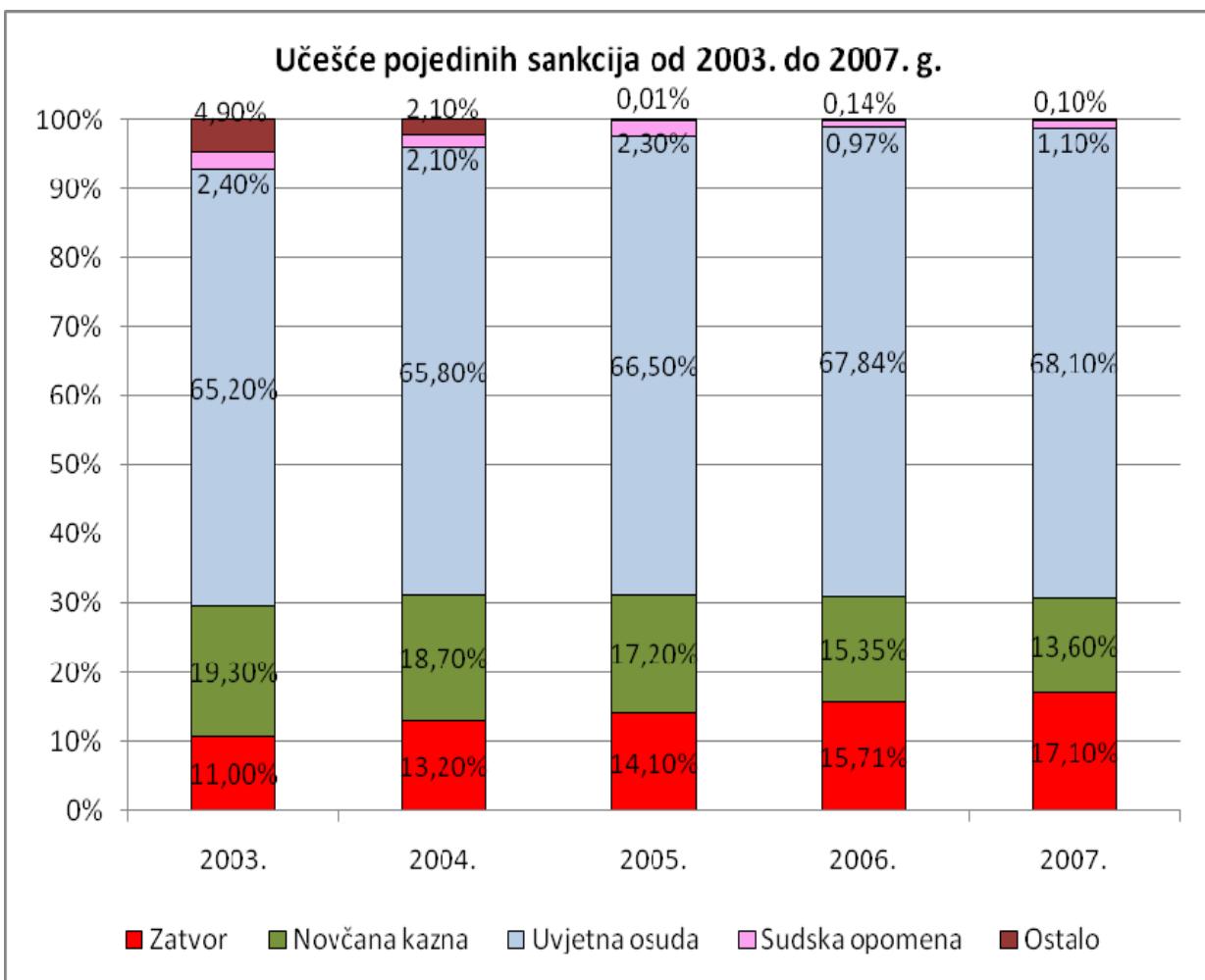

SANKCIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ
 Odrasle osobe 2002. - 2006. godine

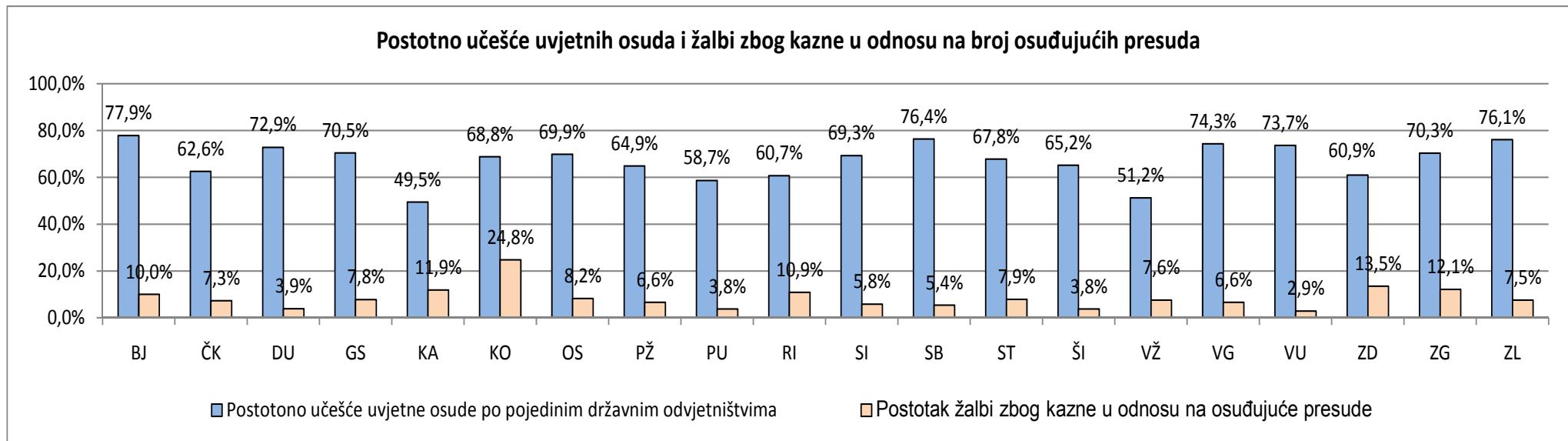
Tablica 12

	Zatvor	Novčana kazna	Uvjetna osud. Zatvor	Uvjetna osud. Novčana	Sudska opomena	Mjere iz čl 446. ZKP	UKUPNO
2003.	2548 11,0%	4486 19,3%	14555 62,7%	575 2,5%	561 2,4%	480 2,1%	23205 100%
2004.	3048 13,2%	4323 18,7%	15131 65,5%	69 0,3%	481 2,1%	4 0,0%	23096 100%
2005.	3157 14,1%	3864 17,2%	14777 65,8%	150 0,7%	515 2,3%	2 0,0%	22465 100%
2006.	3753 15,6%	3666 15,3%	16136 67,3%	70 0,3%	231 1,0%	3 0,01%	23981 100%
2007.	4352 17,5%	3374 13,5%	16849 67,6%	65 0,3%	267 1,1%	0 0,00%	24936 100%

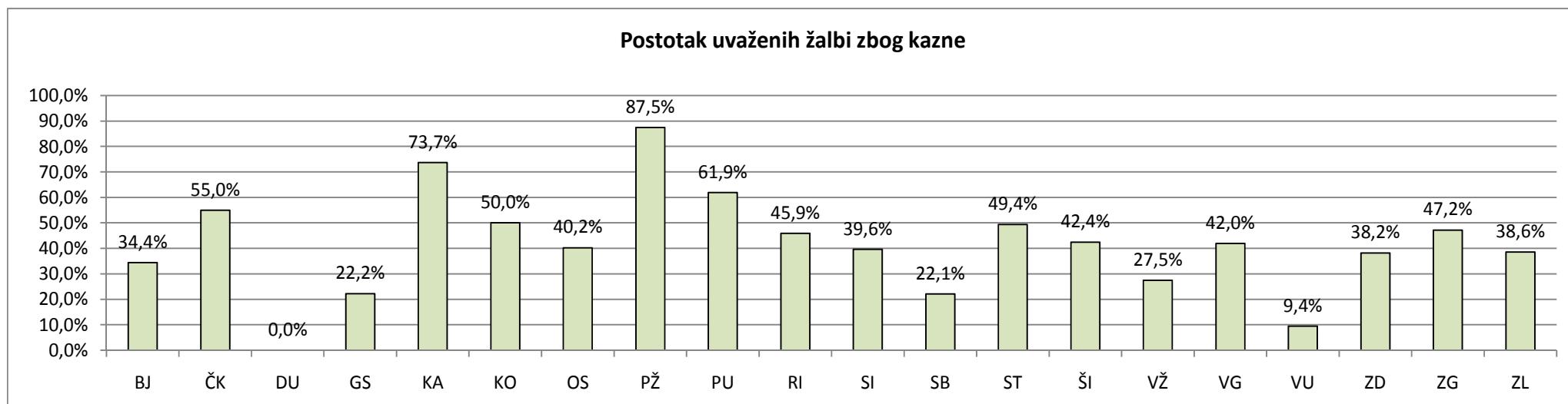
Grafički prikaz:

Grafikon 12.

Grafikon 13.

MLAĐE PUNOLJETNE OSOBE ODLUKA POVODOM PRIJAVE 2007. godina

Tablica 13

**MLAĐE PUNOLJETNE OSOBE
ODLUKA PO DOVRŠENOJ ISTRAZI 2007. GODINA**

Tabela 14

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	UKUPNO
Ukupno istraga u radu	21	8	13	2	14	14	43	1	23	63	4	12	55	11	19	4	18	10	124	10	469
Svega odluka po dov. istrazi	21	7	11	2	12	13	43	1	21	62	4	12	45	10	17	3	16	10	111	10	431
Od toga obustava ist.	4	2	4		4	1	5			7	1		10		3	1			12	2	56
	19,0	28,6	36,4		33,3	7,7	11,6			11,3	25,0		22,2		17,6	33,3			10,8	20,0	13,0%
Od toga prekid istrage										1											1 0,2%
Od toga optuženje nakon istrage	17	5	7	2	8	12	38	1	21	54	3	12	35	10	14	2	16	10	99	8	374
	81,0	71	63,6		66,7	92,3	88,4	####	####	87,1	75,0	100,0	77,8	100,0	82,4	67	100,0	100,0	89,2	80,0	86,8%

**MLAĐE PUNOLJETNE OSOBE
VRSTA PRESUDE 2007. GODINA**

Tablica 15

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	UKUPNO
Ukupno	94 100	103 100	43 100	32 100	54 100	81 100	252 100	32 100	167 100	269 100	93 100	103 100	227 100	108 100	66 100	94 100	121 100	86 100	394 100	48 100	2467 100%
Osuđujuća	83 88,3	102 99,0	35 81,4	31 96,9	52 96,3	80 98,8	231 91,7	30 93,8	140 83,8	254 94,4	90 96,8	100 97,1	214 94,3	103 95,4	65 98,5	92 98	110 90,9	80 93,0	371 94,2	46 95,8	2309 93,6%
Oslobađajuća	2 2,1		3 7,0	1 3,1	2 3,7	1 1,2	8 3,2	1 3,1	6 3,6	1 0,4	1 1,1	2 1,9	4 1,8	2 1,9		1 1,1	9 7,4	2 2,3	3 0,8	2 4,2	51 2,1%
Odbijajuća	9 9,6	1 1,0	5 11,6				13 5,2	1 3,1	21 12,6	14 5,2	2 2,2	1 1,0	9 4,0	3 2,8	1 1,5	1 1,1	2 1,7	4 4,7	20 5,1		107 4,3%

MLAĐE PUNOLJETNE OSOBE SANKCIJE I MJERE 2007.

Tablica 16

**MLAĐE PUNOLJETNE OSOBE
VRSTA MALOLJETNIČKE SANKCIJE 2007.**

Tablica 17

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SLB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	UKU-PNO
Svega	11 100%	6 100%	7 100%	1 100%	1 100%	7 100%	47 100%	3 100%	4 100%	10 100%	1 100%	10 100%	7 100%	7 100%	3 100%	16 100%	1 100%	10 100%	87 100%	2 100%	241 100%
Posebna obveza		6 100,0	4 57,1				18 38,3		2 50,0		1 100,0	3 30,0		7 100,0		10 62,5		3 30,0	45 51,7		99 41,1
PBN	6 54,5		1 14				1 2,1									4 25,0		1 10,0	6 6,9	1 50,0	20 8,3
PBN uz pos. obvezе							1 14,3	2 4,3		1 25,0				1 14,3				2 20,0	5 5,7		12 5,0
PBN uz DB u OU																					
Odgojna ustanova																					
Odgojni zavod																					
Posebna odg. ustanova																					
Maloljetnički zatvor			2 28,6			4 57,1	6 12,8		1 25,0	2 20,0		3 30,0	1 14,3					8 9,2	1 50,0	28 11,6	
Pridržaj mlt. zatvora	5 45,5			1 100,0	1 28,6	2 42,6	20 100,0	3 80,0		8 40,0	5 71,4		3 100,0	2 12,5	1 100,0	4 40,0	23 26,4			82 34,0	

MALOLJETNICI - DOB 2007.

Tablica 18

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SLB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZL	UKUPNO
UKUPNO	247	117	66	46	84	114	315	65	216	307	190	201	338	183	106	252	228	205	606	64	3950
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100%
Mlađi maloljetnik	109	65	19	21	23	55	140	30	77	95	88	104	140	61	49	94	91	69	235	22	1587
	44,1	55,6	28,8	45,7	27,4	48,2	44,4	46,2	35,6	30,9	46,3	51,7	41,4	33,3	46,2	37,3	39,9	33,7	38,8	34,4	40,2
Stariji maloljetnik	138	52	47	25	61	59	175	35	139	212	102	97	198	122	57	158	137	136	371	42	2183
	55,9	44,4	71,2	54,3	72,6	51,8	55,6	53,8	64,4	69,1	53,7	48,3	58,6	66,7	53,8	62,7	60,1	66,3	61,2	65,6	59,8

MALOLJETNICI - SPOL 2007.

Tablica 19

	BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SLB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	ZG	UKUPNO
UKUPNO	247	117	66	46	84	114	315	65	216	307	190	201	338	183	106	252	228	205	606	64	3950
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100%
Muško	223	116	65	43	72	108	296	61	205	285	182	191	324	170	99	231	213	195	572	52	3703
	90,3	99,1	98,5	93,5	85,7	94,7	94,0	93,8	94,9	92,8	95,8	95,0	95,9	92,9	93,4	91,7	93,4	95,1	94,4	81,3	93,7
Žensko	24	1	1	3	12	6	19	4	11	22	8	10	14	13	7	21	15	10	34	12	247
	9,7	0,9	1,5	6,5	14,3	5,3	6,0	6,2	5,1	7,2	4,2	5,0	4,1	7,1	6,6	8,3	6,6	4,9	5,6	18,8	6,3

MALOLJETNE OSOBE

Tablica 20

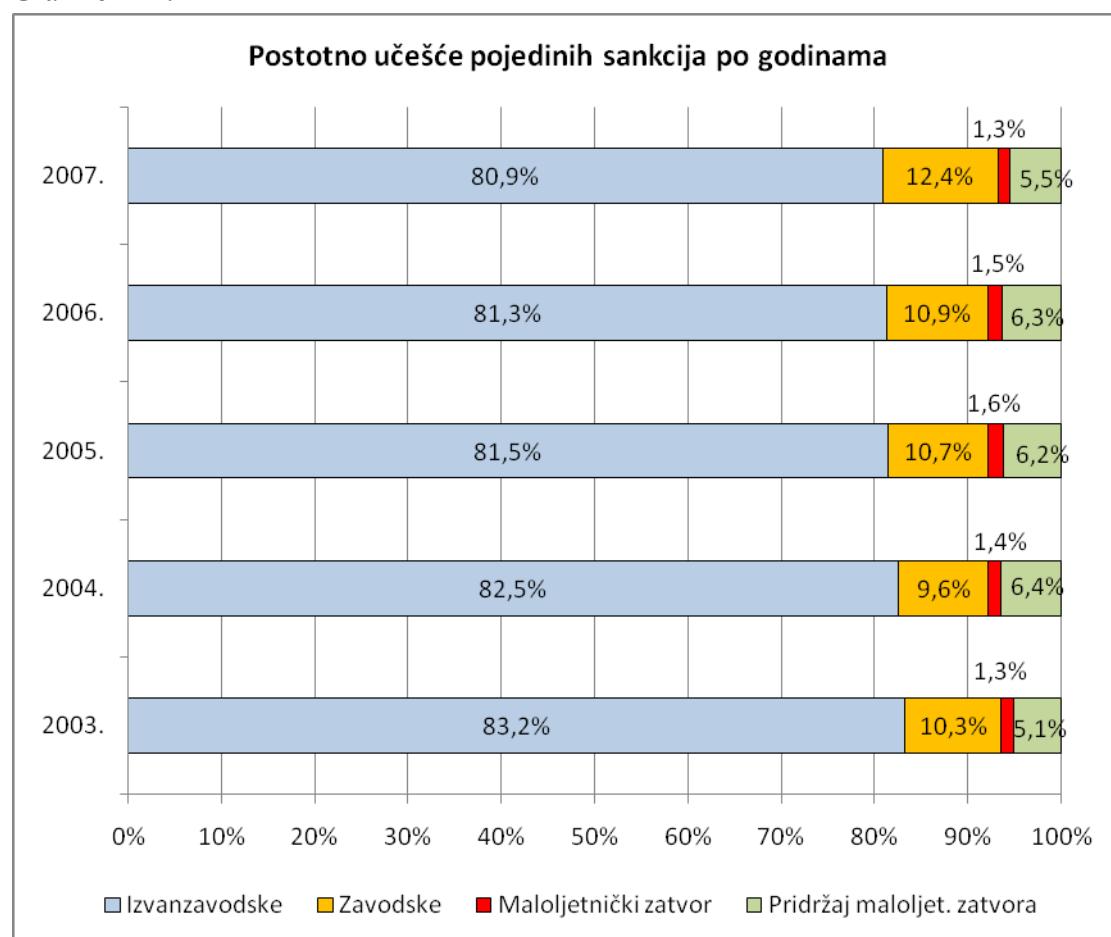
ODLUKA POVODOM PRIJAVE, DOVRŠENOG PRIPREMNOG POSTUPKA I ODLUKE VIJEĆA 2007. godina

		BJ	ČK	DU	GS	KA	KO	OS	PŽ	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	ZG	VU	ZD	ZG	ZL	SVEUKUPNO
Svega prijava u radu		274	118	117	66	99	138	396	81	341	364	247	255	481	216	116	294	244	228	797	76	4948
Riješeno	Svega odluka	205 100	116 100	66 100	45 100	89 100	113 100	297 100	66 100	218 100	293 100	176 100	216 100	373 100	158 100	98 100	241 100	216 100	200 100	646 100	45 100	3877 100%
	Odbačaj	138 67,3	65 56,0	43 65,2	34 75,6	47 52,8	76 67,3	187 63,0	37 56,1	121 55,5	144 49,1	137 77,8	156 72,2	205 55,0	102 64,6	36 36,7	128 53,1	137 63,4	102 51,0	346 53,6	26 57,8	2267 58,5
	Odbačaj od toga oportunitet	133 96,4	51 78,5	43 100	14 41,2	32 68,1	75 98,7	175 93,6	35 94,6	104 86,0	109 75,7	126 92,0	150 96,2	161 78,5	99 97,1	35 97,2	117 91,4	126 92,0	87 85,3	283 81,8	20 76,9	1975 87,1
	Odbačaj od toga čl. 28. KZ	0 0,0	5 7,7	0 0,0	4 11,8	3 6,4	0 0,0	2 1,1	2 5,4	1 0,8	2 1,4	3 2,2	1 0,6	12 5,9	0 0,0	0 0,0	0 0,8	1 1,5	1 1,0	9 2,6	1 3,8	49 2,2
	Zahtjev za prip. postupak	65 31,7	38 32,8	15 22,7	4 8,9	35 39,3	36 31,9	107 36,0	21 31,8	87 39,9	144 49,1	39 22,2	29 13,4	141 37,8	54 34,2	59 60,2	62 25,7	48 22,2	76 38,0	255 39,5	13 28,9	1328 34,3
	Nep. prij. za sankciju	2 1,0	13 11,2	8 12,1	7 15,6	7 7,9	1 0,9	3 1,0	8 12,1	10 4,6	5 1,7	0 0,0	31 14,4	27 7,2	2 1,3	3 3,1	51 21,2	31 14,4	22 11,0	45 7,0	6 13,3	282 7,3
Prijave kod soc. skrb i dr.		38 13,9	2 1,7	51 43,6	18 27,3	10 10,1	15 10,9	98 24,7	15 18,5	115 33,7	71 19,5	71 28,7	37 14,5	107 22,2	53 24,5	17 14,7	51 17,3	28 11,5	27 11,8	151 18,9	27 35,5	1002 20,3
Prijave u radu u DO		0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	5 3,6	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 1,9	4 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	0 0,0	9 0,2
Odl po dov.p.	Ob.. prip. postupka	19 31,1	1 2,4	15 55,6	1 25,0	10 18,5	5 14,7	35 29,4	15 48,4	22 33,3	30 31,9	5 12,5	3 10,7	24 13,9	9 25,0	6 13,0	12 26,1	6 18,8	14 34,1	60 28,3	2 28,6	294 24,7
	Ob.. p.p. - oportunitet	15 78,9	0 0,0	8 53,3	0 0,0	0 0	0 0	26 74,3	12 80,0	13 59,1	12 40,0	1 20,0	3 100	12 50,0	4 44,4	4 66,7	5 41,7	2 33,3	12 85,7	28 46,7	0 0	157 53,4
	Prijed.za sankciju	42 68,9	40 97,6	12 44,4	3 75	44 81,5	29 85,3	84 70,6	16 52	44 66,7	64 68,1	35 87,5	25 89,3	149 86,1	27 75,0	40 87,0	34 73,9	26 81,3	27 65,9	152 71,7	5 71,4	898 75,3
Odluka vijeća	Sankcije	32 71,1	39 88,6	17 77,3	2 100	45 100	24 80,0	87 90,6	12 75	40 83,3	64 81,0	44 100	33 100	136 95,8	28 71,8	47 94	80 87,9	44 88,0	37 97	180 81,1	12 63,2	1003 86,8
	Obust. po vijeću	13 28,9	5 11,4	5 22,7	0 0,0	0 0,0	6 20,0	9 9,4	4 25,0	8 16,7	15 19,0	0 0,0	0 0,0	6 4,2	11 28,2	3 6,0	34 12,1	26 12,0	1 12,0	42 2,6	7 18,9	152 36,8
	Ob. vij. - oportunitet	9 69,2	2 40,0	2 40	0 0	0 0	0 0	3 33,3	0 0	3 37,5	15 100	0 0	0 0	0 0,0	4 36,4	0 0	3 27,3	4 67	0 29	1 69,0	75 14,3	49,3

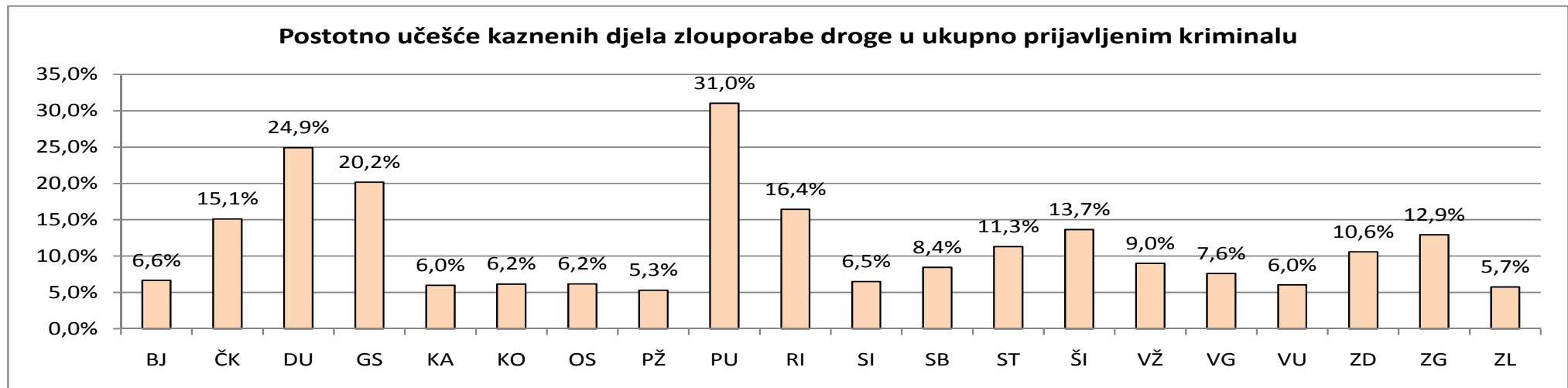
Tablica 20.a Kretanje maloljetničkih sankcija u razdoblju od 2003. do 2007. godine

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Izvanzavodske odgojne mjere	791 83,6	768 83,2	858 82,5	699 81,5	747 81,3
Zavodske odgojne mjere	111 11,7	95 10,3	100 9,6	92 10,7	100 10,9
Maloljetnički zatvor	11 1,2	12 1,3	15 1,4	14 1,6	14 1,5
Pridržaj maloljetničkog zatvora	33 3,5	47 5,1	67 6,4	53 6,2	58 6,3
UKUPNO:	946 100	922 100	1040 100	858 100	919 100

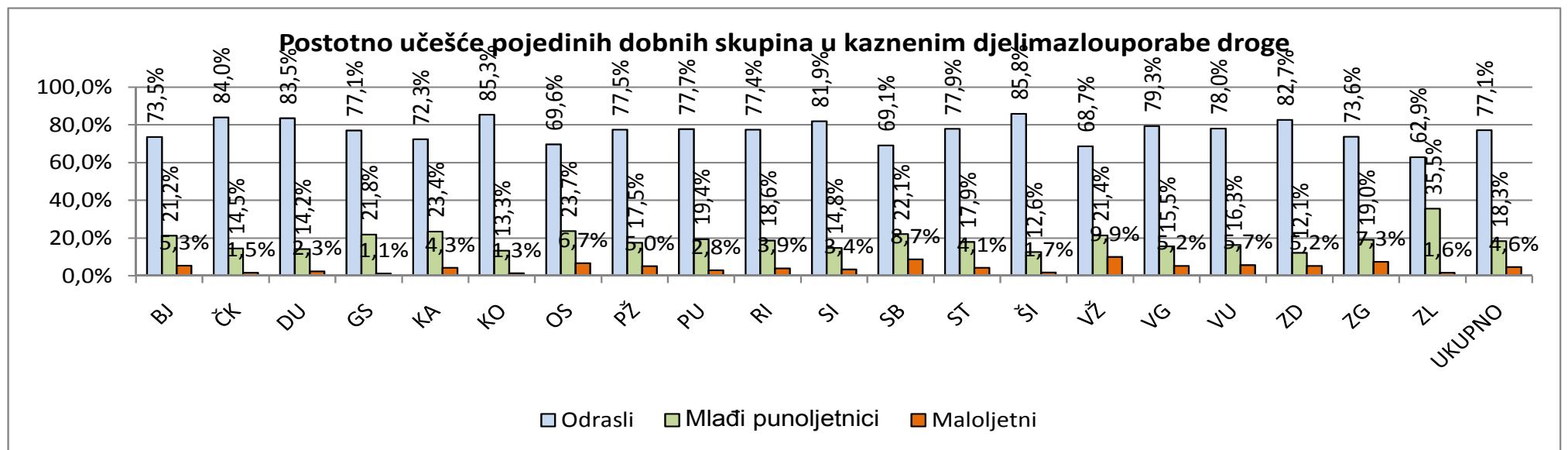
Grafikon 14.

Grafikon 15.

Grafikon 16.

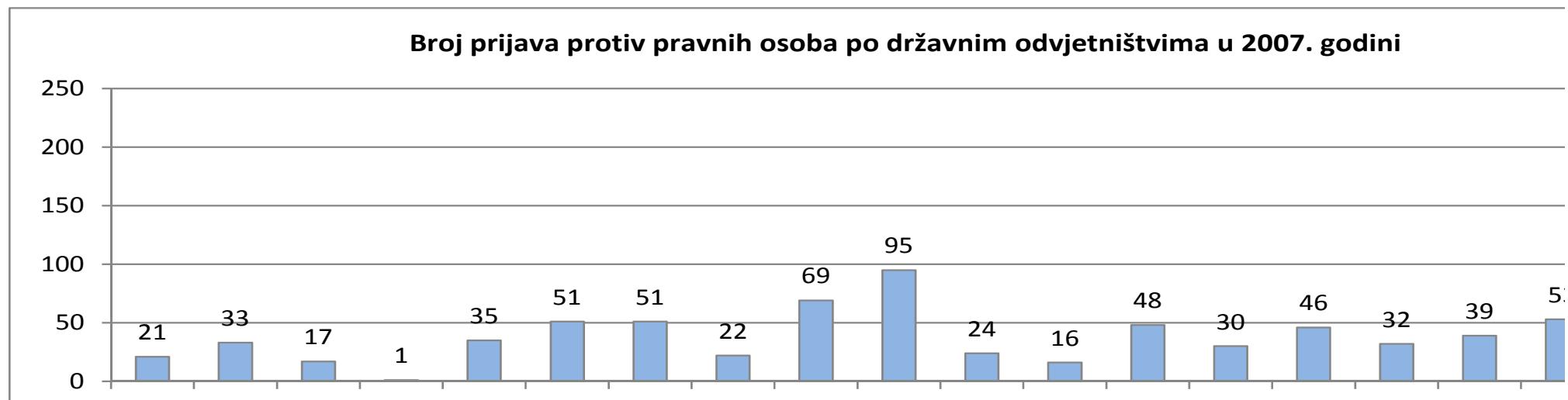
Tablica 21	Pregled podnijetih istražnih zahtjeva, optuženih i osuđenih za ratne zločine na dan 1. 4. 2008. - popis prema osobama protiv kojih je pokrenut kazneni postupak							
	Pokrenut kazneni postupak	Istraga u tijeku	Prekid	Obustavljeno	Optuženo	Osoba bez presude	Osuđeno	Oslobodeno, obustave, prekvalifikacija
Bjelovar	630	2	0	214	414	160	9	236
Dubrovnik	210	76	0	128	6	1	3	2
Gospic	111	14	30	6	61	8	48	5
Karlovac	120	53	1	24	42	0	41	1
Osijek	826	16	5	424	381	148	103	130
Požega	159	1	29	95	34	11	10	13
Pula	8	0	2	6	0	0	0	0
Rijeka	18	0	0	3	15	9	3	3
Sisak	478	101	47	135	195	74	93	28
Slavonski Brod	97	19	59	13	6	1	3	2
Split	150	8	2	31	109	31	74	2
Šibenik	179	58	16	26	79	1	61	17
Varaždin	10	0	0	0	10	0	9	1
Vukovar	527	31	21	225	250	143	59	48
Zadar	285	8	44	72	161	46	98	17
Zagreb	19	4	1	1	13	12	1	0
UKUPNO	3827	391	257	1403	1776	645	615	505

Popis ratnih zločina s pregledom osoba protiv kojih je postupak u tijeku ili su osuđene

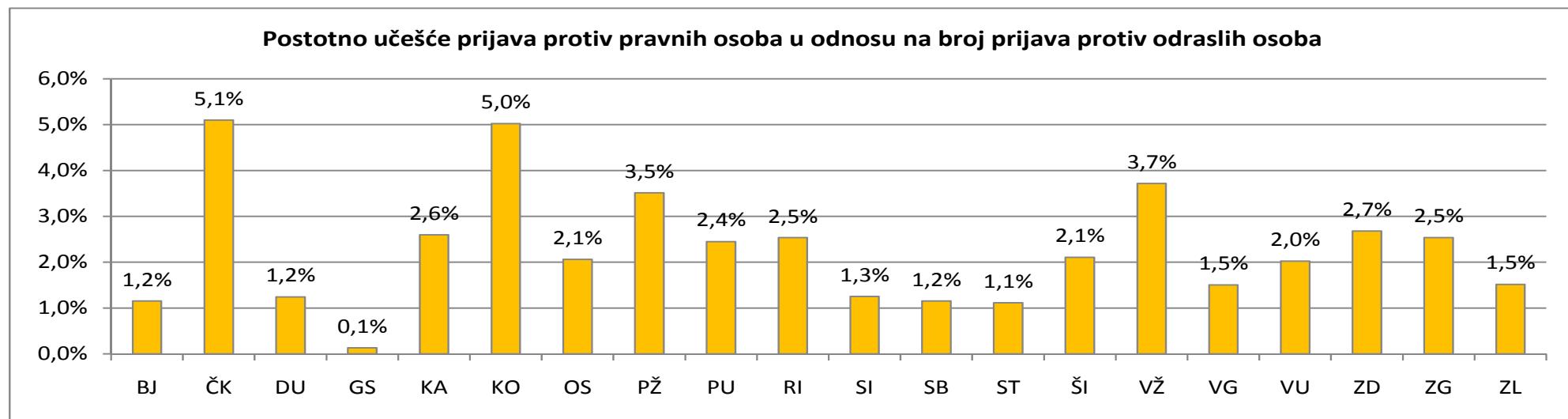
Tablica 22.

	Broj zločina	Pokrenut kazneni postupa	Nije pokrenut-počinitelji nepoznati	Istraga u tijeku	Prekid	Optuženo bez presude	Osuđeno
Bjelovar	16	14	2	2		160	9
Dubrovnik	14	11	3	76		1	3
Gospić	38	21	17	14	30	8	48
Karlovac	52	24	28	53	1		41
Osijek	54	15	39	16	5	148	103
Požega	21	5	16	1	29	11	10
Rijeka	5	5				9	3
Sisak	159	50	109	101	47	74	93
Slavonski Brod	34	10	24	19	59	1	3
Split	17	16	1	8	2	31	74
Šibenik	100	30	70	58	16	1	61
Varaždin	3	2	1				9
Vukovar	101	51	50	31	21	143	59
Zadar	82	40	42	8	44	46	98
Zagreb	7	7		4	1	12	1
UKUPNO	703	301	402	391	255	645	615

Grafikon 17.

Grafikon 18.

Tablica 23.

Sve prijavljene osobe

Županijsko državno odvjetništvo	Prijavljeno				Odluka povodom prijave						Vrsta presude				Broj oštećenih							
	Iz ranijih godina (R. 2 tab.KST-3/8)	Ukupno prijava (R. 3 tab.KST-3/8)	Spol		Odbačaj			Optuženje			Osudujuća			Oslobađajuća (R.15 tab.KST-3/8)	Odbijajuća (R.16 tab.KST-3/8)	Svega oštećenika		Muškarci		Žene		
			Od toga (r.3) muški	Od toga (r.3) ženski	Odbačaj ukupno (R.4 tab.KST-3/8)	Od toga (r.6) muški	Od toga (r.6) ženski	Otpuženje ukupno (R.7 i 11 tab.KST-3/8)	Od toga (r.9) muški	Od toga (r.9) ženski	Osudujuća ukupno (R.14 tab.KST-3/8)	Od toga (r.12) muški	Od toga (r.12) ženski			Muškarci - ukupno	Od toga (r.18) maloljetne osobe	Dob	Od toga (r.18) odrasle osobe	Dob	Žene - ukupno	Od toga (r.21) maloljetne osobe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
BJELOVAR	2	50	44	6	9	8	1	37	35	2	28	26	2		7	67	15	3	12	52	1	51
ČAKOVEC	1	14	14		2	2		12	12		11	10	1	1	1	54	17	16	1	37	12	25
DUBROVNIK	7	29	26	3	6	6		24	22	2	17	16	1	1		37	8	2	6	29	5	24
GOSPIĆ	3	21	20	1	7	7		17	16	1	8	8		3		26	3		3	23		23
KARLOVAC	10	31	29	2	18	16	2	15	15		15	15			5	68	12	3	9	56	6	50
KOPRIVNICA		15	15		7	7		8	8		2	2			1	15				15		15
OSIJEK	12	113	107	6	10	8	2	106	103	3	89	86	3	5	13	141	21		21	120	1	119
POŽEGA	4	27	26	1	1	1		26	25	1	20	20				59	16	2	14	43	10	33
PULA	3	19	15	4	4	4		13	13		10	9	1	1	1	29	6	4	2	23	5	18
RIJEKA	15	112	106	6	38	36	2	74	71	3	44	43	1	1	15	144	21	8	13	123	8	115
SISAK	20	58	55	3	20	18	2	37	37		46	46			5	87	21	14	7	66	12	54
SL. BROD	5	29	29	1	3	3		30	29	1	19	19		1	1	57	19	2	17	38	4	34
SPLIT	52	99	96	3	44	37	7	83	81	2	28	28			11	142	40	2	38	102	4	98
ŠIBENIK	5	54	47	7	10	7	3	31	27	4	31	30	1			108	31	25	6	77	24	53
VARAŽDIN	7	33	29	4	15	12	3	24	23	1	11	11				51	15		15	36	1	35
V.GORICA	6	53	45	8	19	16	3	33	32	1	30	29	1		2	85	19	1	18	66	8	58
VUKOVAR		145	128	17	26	21	5	116	104	12	101	93	8	2		204	52	24	28	152	23	129
ZADAR	14	81	77	4	19	16	3	59	59		41	41		2	13	120	40	16	24	80	11	69
ZAGREB	41	149	127	22	74	60	14	76	73	3	78	78		8	15	205	35	3	32	172	4	168
ZLATAR		28	26	2	6	4	2	20	20		14	13	1	1	3	41	12	2	10	29	4	25
SVEUKUPNO	207	1160	1061	100	338	289	49	841	805	36	643	623	20	26	93	1740	403	127	276	1339	143	1196

Tablica 24

DRŽAVNO ODVJETNIŠVO	Sudski predmeti u radu				Upravni predmeti u radu				Ostali predmeti u radu				Ukupno primljeno u izvještajnom razdoblju		Sveukupno u radu	
	Iz ranijih godina		Primljeni u izvještajnom razdoblju		Iz ranijih godina		Primljeni u izvještajnom razdoblju		Iz ranijih godina		Primljeni u izvještajnom razdoblju				Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći
	Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći	Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći	Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći	Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći	Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći	Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći	Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći	Zastupanje temeljem zakona	Zastupanje temeljem punomoći
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BJELOVAR	1489	13	4908	109	605		1361		569		3250	1	9519	110	12182	123
ČAKOVEC	908	20	595	7	85	1	2		30		239		836	7	1859	28
DUBROVNIK	1208	168	2114	17	2196	1	415		677		952		3481	17	7562	186
GOSPIĆ	426	1	1647	2	412		161		547		684		2492	2	3877	3
KARLOVAC	687	34	1473	14	323		169		173		1041	10	2683	24	3866	58
KOPRIVNICA	222	2	1232		262	50	21	4	292		947		2200	4	2976	56
OSIJEK	1619	58	4321	66	1865	3	639	1	265	6	2437	4	7397	71	11146	138
POŽEGA	630	1	2353	12	431		46		178		1280		3679	12	4918	13
PULA	1336	36	4980	6	1203		310	1	522		1607		6897	7	9958	43
RIJEKA	2179	146	3532	14	2468	1	275		2409		1645	5	5452	19	12508	166
SISAK	2312	31	3335	14	902		440		545		1508		5283	14	9042	45
SL. BROD	889	18	2869	1	585		38		232		1418		4325	1	6031	19
SPLIT	3172	30	2326	5	4579	3	1029		1213		3414		6769	5	15733	38
ŠIBENIK	700	198	1436	27	432		765		393	1	958		3159	27	4684	226
VARAŽDIN	251	1	1221	1	171		252	6	49		1313		2786	7	3257	8
V. GORICA	1209	98	2571	14	598	1	837		506		1609	1	5017	15	7330	114
VUKOVAR	622	11	2716	20	1622		347		418		2342		5405	20	8067	31
ZADAR	1338	11	4164	12	874		187		155		805		5156	12	7523	23
ZAGREB	6927	144	6777	66	5873		641		764	1	5685		13103	66	26667	211
ZLATAR	226	3	748	1	108	1	25		156		688		1461	1	1951	5
UKUPNO DRŽ. ODV.	28350	1024	55318	408	25594	61	7960	12	10093	8	33822	21	97100	441	161137	1534
Gradiščansko-upravni odjel DORH	311	8	1194	2	27		2		859		2410		3606	2	4803	10
UKUPNO DRŽ. ODVJETN. I DORH	28661	1032	56512	410	25621	61	7962	12	10952	8	36232	21	100706	443	165940	1544

Pregled primljenih parničnih,ovršnih, stečajnih i upravnih predmeta, te mišljenja prema ministarstvima

U razdoblju od 1.01. do 31.12.2006. godine

Tablica 25

Naziv ministarstva	Parnice	Ovrhe	Stečaj i likvidacija	Upravni predmeti	Mišljenja	UKUPNO
Ministarstvo vanjskih posl.i europ. integracija	11	5			4	20
Ministarstvo financija	472	4.209	324		29	5.034
Ministarstvo obrane	789	762		14	461	2.026
Ministarstvo unutarnjih poslova	1.804	3.849	1	12	75	5.741
Ministarstvo pravosuđa	267	1.219	4	354	137	1.981
Ministarstvo gosp., rada i poduzetništva	68	40	2	114	4	228
Ministarstvo mora, turizma prom. i razvitka	277	108		1.065	1.622	3.072
Ministarstvo polj., šum. i vod. gospodar.	1.065	289		1.073	2.525	4.952
Ministarstvo zaš. okoliša, prost.uređ. i gradit.	41	73		180	13	307
Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	722	33		26	17	798
Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa	26	133			5	164
Ministarstvo kulture	71	15			3	89
Ministarstvo obitelji, branit. i međug.solid.	259	108		1	444	812
SVEUKUPNO	5.872	10.843	331	2.839	5.339	25.224

Tablica 26

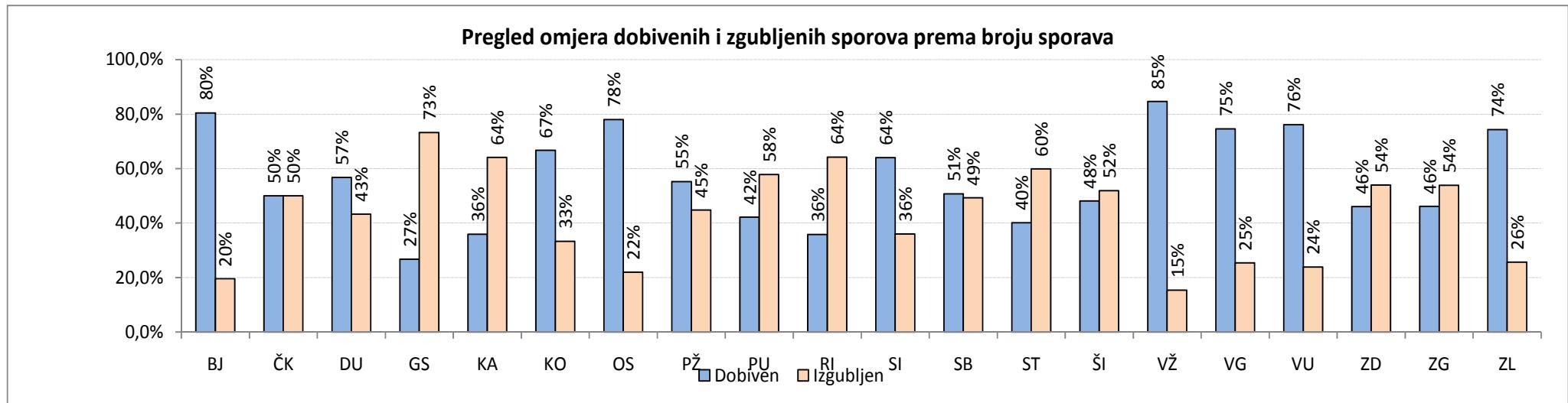
Državno tijelo	Iz ranjih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a										Predmeti prenijeti u ovišni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda		
							Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način							
							Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bijeno	Nago-dba	Drugo	Vrije-dnost spora				
Vlada RH	226	63962	69	24064	295	88026	188	65	9670	18	2655	1	0	3	0	50	3976	7	4	
Minist. Vanj.poslova	5	128	4	288	9	416	6	1	20	0	0	0	0	0	0	1	8	1	1	
Ministarstvo financija	279	207548	288	125940	567	333488	585	85	33265	17	18265	5	17841	1781	4	63	47954	38	41	
Ministarstvo obrane	724	105836	158	18026	882	123862	1039	146	4942	46	2856	11	186	101	2	86	13066	46	62	
Min. unut. poslova	226	18576	85	11319	311	29895	358	56	1581	5	279	5	142	172	3	25	1401	23	20	
Min. pravosuđa	69	170836	25	884	94	171720	91	14	3924	4	31	0	0	0	0	10	143	3	3	
Minist. gospodarstva, rada i poduzetništva	92	134496	58	27163	150	161659	119	17	4883	6	1345	1	70	42	1	16	23371	5	9	
Minist. mora, turiz. prometa i razvijatka	185	18588	170	13787	355	32375	252	64	4082	12	743	1	15	15	0	93	5995	19	22	
Minist. poljoprivrede, šum. i vodnog gosp.	530	98645	519	62295	1049	160940	918	491	24620	22	3687	21	563	468	7	97	22973	55	47	
Minist.zaš. okoliša, prost.ur. i grad.	24	59284	2	530	26	59814	16	2	48	0	0	0	0	0	0	5	39950	1	0	
Minist.zdravstva i socijalne skrbi	96	9971	59	1599	155	11570	88	30	879	7	137	0	0	0	0	31	390	6	5	
Minist. znanosti, obrazovanja i športa	239	17438	15	3120	254	20558	178	16	238	4	1958	2	193	272	0	48	1007	12	7	
Ministarstvo kulture	29	6133	67	1701	96	7834	39	18	1554	0	0	0	0	0	2	27	965	6	0	
Minist. obitelji, bran. i međug. solidarnosti	35	735	198	2273	233	3008	111	81	708	2	15	6	10	9	0	38	359	31	6	
Drž. up. organizacije	11	10164	21	2959	32	13123	14	4	275	0	0	0	0	0	0	1	39	0	0	
Središnji državni ured za upravu	14	484	9	82	23	566	23	8	130	1	88	0	0	0	1	1	150	3	2	
Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom	153	73071	136	24732	289	97803	292	51	2293	9	278	4	206	120	1	29	4226	8	13	
Ostala državna tijela ili upravne organizacije	337	1544410	136	25885	473	1570295	246	54	3267	12	1528	3	205	394	1	52	4480	14	28	
UKUPNO	3055	2524581	2009	346668	5064	2871249	4421	1188	96151	163	34071	58	19238	3105	22	629	170245	267	264	

Tablica 27

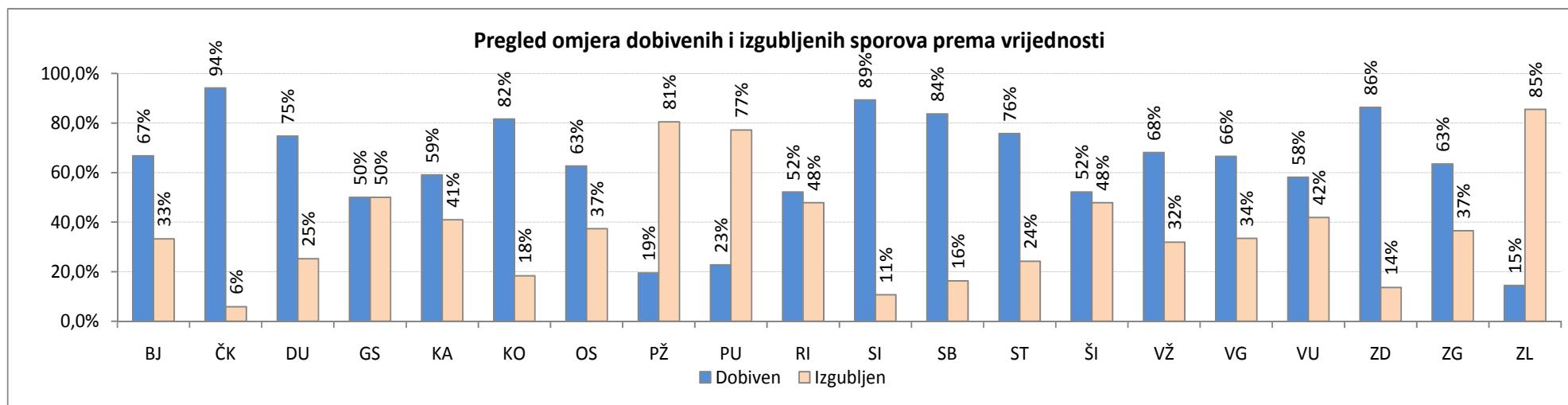
ZBIRNI PODACI PO TIJELIMA ZA 2008. g.- ZASTUPANJE TUŽENIKA

Državno tijelo	Iz ranjih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO		Sudska ročišta	Ishod sporova										Predmeti prenjeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda
								Dobiven	Izgubljen	Djelomično dobiven	Riješen na drugi način								
					Ukupno u radu	Vrijednost spora		Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrije-dnost spora		
Vlada RH	688	165794	333	62198	1021	227992	863	59	31609	56	2512	19	1990	1305	1	49	3150	60	137
Minist. Vanj.poslova	14	3257	7	3140	21	6397	12	1	20	1	8	0	0	0	0	2	1121	1	1
Ministarstvo financija	939	668905	184	234824	1123	903729	1206	154	88877	73	26821	9	257	100	1	128	42669	24	33
Ministarstvo obrane	2930	2555829	631	207031	3561	2762860	4189	308	100771	337	52315	103	8757	17077	5	282	96466	200	407
Min. unut. poslova	2154	207761	1719	330108	3873	537869	4848	411	24536	999	15200	251	2213	2697	34	230	277819	973	629
Min. pravosuđa	761	464843	242	110516	1003	575359	1049	77	31041	131	7357	38	2246	2086	9	67	181163	87	95
Minist. gospodarstva, rada i poduzetništva	44	88574	10	89318	54	177892	58	3	4177	4	71710	1	25	88	0	4	244	3	4
Minist. mora, turiz. prometa i razvijanja	184	367182	107	35872	291	403054	417	27	2910	26	202859	7	1137	419	3	31	110171	25	31
Minist. poljoprivrede, šum. i vodnog gosp.	632	173714	546	58931	1178	232645	1600	66	27242	205	2466	15	18129	159	4	112	99648	12	86
Minist.zaš. okoliša, prost.ur. i grad.	96	0	0	0	96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Minist.zdravstva i socijalne skrbi	140	102430	663	45129	803	147559	411	193	5562	17	11156	0	0	0	1	167	1321	9	24
Minist. znanosti, obrazovanja i športa	271	30887	21	2687	292	33574	213	16	231	5	1303	4	3508	3588	0	54	2358	12	8
Ministarstvo kulture	14	1920	4	1407	18	3327	9	0	0	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0
Minist. obitelji, bran. i međug. solidarnosti	130	14552	61	6814	191	21366	168	14	1272	13	1201	1	4	60	0	11	556	4	17
Drž. up. organizacije	31	1240	4	119	35	1359	36	3	24	4	18	0	0	0	0	2	20	0	2
Središnji državni ured za upravu	32	2183	6	129	38	2312	61	10	337	4	188	1	18	3	0	3	150	3	6
Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom	442	253079	284	9369	726	262448	659	53	22843	79	216326	3	7	13	2	61	4128	15	67
Ostala državna tijela ili upravne organizacije	1383	1165525	557	765055	1940	1930580	1632	124	70558	155	6603	10	1995	926	25	257	160486	56	103
UKUPNO	10891	6365095	5427	2021970	16318	8387065	17595	1529	415276	2120	618497	463	40482	28635	85	1479	1000144	1485	1662

Grafikon 19.

Grafikon 20.

PREGLED OVRŠNIH PREDMETA

Tablica 28

Za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2007.

Naziv	Ovršni predmeti iz ranijih godina				Ovršni predmeti primljeni u izvještajnoj godini				Ukupno u radu			
	Aktivna legitimacija	Vrijednost spora	Pasivna legitimacija	Vrijednost spora	Aktivna legitimacija	Vrijednost spora	Pasivna legitimacija	Vrijednost spora	Aktivna legitimacija	Pasivna legitimacija	Vrijednost spora	
Vlada RH	17	342	32	99	102	1561	89	922	119	1903	121	1021
Minist. vanjskih poslova					2	70	3	84	2	70	3	84
Ministarstvo financija	1532	456838	33	455	4054	1491021	155	55227	5586	1947859	188	55682
Ministarstvo obrane	611	34365	114	6529	552	6292	210	15613	1163	40657	324	22142
Ministarstvo unutarnjih poslova	164	1636	316	3907	334	3988	3515	33073	498	5624	3831	36980
Ministarstvo pravosuđa	110	1276	37	276	466	11199	753	10405	576	12475	790	10681
Minist. gospodarstva, rada i poduzetništva	25	21406	5	13	20	4361	20	606	45	25767	25	619
Minist. mora, turiz. prometa i razvitka	11	236	6	1452	31	1386	77	9022	42	1622	83	10474
Minist. poljoprivrede, šum. i vodnog gosp.	201	6695	13	31	256	11657	33	1006	457	18352	46	1037
Minist.zaš. okoliša, prost.ur. i grad.	114	8274	2	10	57	2737	16	520	171	11011	18	530
Minist.zdravstva i socijalne skrbi	29	291	4	1670	22	278	11	331	51	569	15	2001
Minist. znanosti, obrazovanja i športa	96	66	6	5	94	647	39	2222	190	713	45	2227
Ministarstvo kulture	1	60	1	1	8	230	7	1027	9	290	8	1028
Minist.obitelji, bran. i međug. solidarnosti	8	70	2	77	97	430	11	636	105	500	13	713
Državne upravne organizacije	11	15			9	38	13	23	20	53	13	23
Središnji državni ured za upravu	32	1155	54	685	105	399	51	172	137	1554	105	857
Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom	15	6079			14	458	21	574	29	6537	21	574
Ostala drž.tijela ili upravne organizacije	183	35304	80	30589	383	12880	692	291997	566	48184	772	322586
Republika Hrvatska					1	2	1	392	1	2	1	392
Ukupno	3160	574108	705	45799	6607	1549633	5717	423852	9767	2123741	6422	469651

PREDMETI STEČAJA I LIKVIDACIJE

Tabela 29

Primljeni u razdoblju od 1.siječnja do 31. prosinca 2007.

Vrijednost spora iskazana je u
tisućama kuna

Naziv ministarstva ili drugog tijela	STEČAJNI PREDMETI								PREDMETI LIKVIDACIJE								SVEUKUPNO	Vrijednost (u tisućama kuna)		
	Iz ranijih godina			Primljeno u 2007.g.			STEČAJEVA UKUPNO	Vrijednost (u tisućama kuna)	Iz ranijih godina			Primljeno u 2007.g.			LIKVIDACIJA UKUPNO	Vrijednost (u tisućama kuna)				
	Prijava otvaranje stecaja	Prijava potraživanja	Vrijednost (u tisućama kuna)	Prijava otvaranje stecaja	Prijava potraživanja	Vrijednost (u tisućama kuna)			Prijeve potraživanja	Vrijednost (u tisućama kuna)	Prijeve potraživanja	Vrijednost (u tisućama kuna)	Likvidacija ukupno							
Vlada RH																				
Minist. vanjskih poslova																				
Ministarstvo financija	339	400	948913	74	149	349899	962	1298812	1441	2957	101	3796	1542	6753	2504	1305565				
Ministarstvo obrane		1	14032				1	14032								1	14032			
Min. unutarnjih poslova		3	34		1	49	4	83								4	83			
Ministarstvo pravosuđa		2	129		3	22760	5	22889			1	296	1	296	6	23185				
Minist. gospodarstva, rada i poduzetništva	3	8	20339		2	9861	13	30200	1	235			1	235	14	30435				
Minist. mora, turiz. prometa i razvijanja																				
Minist. poljoprivrede, šum. i vodnog gosp.	4	8	29168				12	29168							12	29168				
Minist.zaš. okoliša, prost.ur. i grad.		1	4887				1	4887							1	4887				
Minist.zdravstva i socijalne skrbi																				
Minist. znanosti, obrazovanja i športa																				
Ministarstvo kulture																				
Minist.obitelji, bran. i međug. solidarnosti																				
Drž. upravne organizacije																				
Središnji državni ured za upravu																				
Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom																				
Ostala drž.tijela ili up.organizacije		8	5325	12	1	315	21	5640							21	5640				
Rapublika Hrvatska						2	2								2					
UKUPNO	346	431	1022827	86	158	382884	1021	1405711	1442	3192	102	4092	1544	7284	2565	1412995				

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

1. Vlada RH

Tablica 30

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora Ukupno u radu	UKUPNO	Sudska ročišta	I shod s pora								Prenjeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
							Dobiven		Izgubljen	Djelomično dobiven		Riješen na drugi način							
							Broj sporova	Vrijed. spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedn ost spora			
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	78	1229	39	3037	117	4266	83	51	407	2	2101				5	18	3	1
	Tuženika	209	27928	85	31251	294	59179	249	13	1270	35	1243	1	5	5	25	360	2	33
Naknada štete	Tužitelja	74	41517	19	13926	93	55443	44	6	24	5	384				33	2780		
	Tuženika	141	67992	48	28119	189	96111	321	34	29103	6	902	9	1160	1152	1	10	2183	3
Radni sporovi	Tužitelja	1	20			1	20												
	Tuženika	100	4631	4	180	104	4811	6	2	62	1	7				9	405	2	
Stambeni sporovi	Tužitelja	28	2916	2		30	2916	26	3	2	2	5				1		2	1
	Tuženika	6	205			6	205	15	1		1					2	179		
Isplate	Tužitelja	32	6684	6	6218	38	12902	19	3	14	7	143	1		3	10	1158	2	
	Tuženika	225	60580	195	2642	420	63222	267	9	1174	12	350	8	778	130	1	2	53	89
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	13	11596	3	883	16	12479	16	2	9223	2	22				1	20		2
	Tuženika	7	4458	1	6	8	4464	5			1	10	1	47	18	2	21		1
SVE-UKUPNO	Tužitelja	226	63962	69	24064	295	88026	188	65	9670	18	2655	1		3	50	3976	7	4
	Tuženika	688	165794	333	62198	1021	227992	863	59	31609	56	2512	19	1990	1305	1	49	3150	60

**2. Ministarstvo vanjskih
poslova i europskih integracija**

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

Tablica 31

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenjeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odлуke suda		
								Ukupno u radu	Vrijednost spora	Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način			
Broj sporova		Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Vrijednost spora	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno st spora								
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja																		
	Tuženika																		
Naknada štete	Tužitelja																		
	Tuženika	2				2		4									1		
Radni sporovi	Tužitelja																		
	Tuženika		3	1540	3	1540	1												
Stambeni sporovi	Tužitelja	1	10			1	10												
	Tuženika	2	832			2	832												
Isplate	Tužitelja	3	118	4	288	7	406	6	1	20						1	8	1	1
	Tuženika	10	2425	4	1600	14	4025	7	1	20	1	8				1	1121	1	1
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	1				1													
	Tuženika																		
SVE-UKUPNO	Tužitelja	5	128	4	288	9	416	6	1	20						1	8	1	1
	Tuženika	14	3257	7	3140	21	6397	12	1	20	1	8				2	1121	1	1

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

3. Ministarstvo financija

Tablica 32

Vrsta sporaa	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost sporaa	UKUPNO	Sudska ročišta	Ishod spora										Predmeti prenijeti u ovišni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda		
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način							
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno-st spora			
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	35	31731	46	26454	81	58185	78	20	11695	4	14309					2	14050	5	6	
	Tuženika	37	5632	14	2459	51	8091	44	3	896	2	1720					10	2155	1	3	
Naknada štete	Tužitelja	17	15464	18	4691	35	20155	42	5	1773	1	1617	1	166	27	3	3	123	1	4	
	Tuženika	160	453850	22	75147	182	528997	176	36	28866	5	2066	2	11	22	1	18	14969	3	3	
Radni sporovi	Tužitelja	2	2			2	2	3									1				
	Tuženika	149	2380	11	571	160	2951	180	6	79	47	219					14	37	12	6	
Stambeni sporovi	Tužitelja	3	24	1	1	4	25	8													
	Tuženika	2	10	1	10	3	20	2													
Isplate	Tužitelja	130	63481	63	32479	193	95960	235	21	4802	9	2148					1	29	17254	21	17
	Tuženika	551	186097	92	146712	643	332809	712	97	50678	11	17223	5	190	71		73	24530	5	14	
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	92	96846	160	62315	252	159161	219	39	14995	3	191	4	17675	1754		28	16527	11	14	
	Tuženika	40	20936	44	9925	84	30861	92	12	8358	8	5593	2	56	7		13	978	3	7	
SVE-UKUPNO	Tužitelja	279	207548	288	125940	567	333488	585	85	33265	17	18265	5	17841	1781	4	63	47954	38	41	
	Tuženika	939	668905	184	234824	1123	903729	1206	154	88877	73	26821	9	257	100	1	128	42669	24	33	

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

4. Ministarstvo obrane

Tablica 33

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	Ishod sporova										Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda		
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način							
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Vrijednost spora	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno st spora			
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	36	1455	6	138	42	1593	43	6	122	5	6					11	121	1	2	
	Tuženika	67	25892	20	3410	87	29302	97	8	158	4	9	1	1918	1096		12	4030		6	
Naknada štete	Tužitelja	111	51017	19	1171	130	52188	131	14	796	3	76	6	85	70		6	97	5	12	
	Tuženika	1175	577788	191	139080	1366	716868	1605	143	81243	103	37923	52	4519	14141	1	88	27999	47	178	
Radni sporovi	Tužitelja	7	160	1	3	8	163	11	1	51	2	262									1
	Tuženika	893	51852	269	14142	1162	65994	1419	90	9015	137	6418	29	1325	1139	2	81	13899	116	131	
Stambeni sporovi	Tužitelja	319	1847	43	625	362	2472	487	81	696	15	234	2	23	16		26	47	26	20	
	Tuženika	150	4675	33	4811	183	9486	254	18	646	17	974					17	402	13	20	
Isplate	Tužitelja	241	27748	84	15612	325	43360	354	43	1735	20	2259	3	78	15	2	41	7181	13	24	
	Tuženika	625	693740	115	45549	740	739289	779	49	9709	75	6967	20	963	693	2	81	49677	23	70	
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	10	23609	5	477	15	24086	13	1	1542	1	19					2	5620	1	3	
	Tuženika	20	1201882	3	39	23	1201921	35			1	24	1	32	8	3	459	1	2		
SVE-UKUPNO	Tužitelja	724	105836	158	18026	882	123862	1039	146	4942	46	2856	11	186	101	2	86	13066	46	62	
	Tuženika	2930	2555829	631	207031	3561	2762860	4189	308	100771	337	52315	103	8757	17077	5	282	96466	200	407	

5. Ministarstvo unutarnjih poslova

Tablica 34

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještaјnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	Ishod spora								Predmeti prenjeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način						
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Vrijednost spora	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Drugo	Vrijedno st spora			
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	14	374	5	122	19	496	39								1	3	494		
	Tuženika	66	1871	4	130	70	2001	57	4	59	5	643				9	713	9	2	
Naknada štete	Tužitelja	40	11354	24	1061	64	12415	85	12	247	1	4	1	74	136		5	73	4	2
	Tuženika	430	117448	93	291678	523	409126	811	56	11442	41	3896	15	518	325	1	37	274408	23	57
Radni sporovi	Tužitelja	6	166	1	1	7	167	7					1	6	10		2	13		8
	Tuženika	1437	56053	1523	35692	2960	91745	3575	308	12070	910	10390	232	1665	2359	32	162	2158	909	530
Stambeni sporovi	Tužitelja	44	328	5	136	49	464	52	7	65			1						2	3
	Tuženika	30	516	7	66	37	582	47	5	130	1	1					4	75		2
Isplate	Tužitelja	122	6354	44	7505	166	13859	167	37	1269	4	275	2	62	26	2	15	821	16	7
	Tuženika	180	18920,8	89	2520	269	21440,8	330	37	635	41	269	4	30	13	1	15	387	29	38
Ostali parnični predmeti	Tužitelja			6	2494	6	2494	8											1	
	Tuženika	11	12952	3	22	14	12974	28	1	200	1	1					3	78	3	
SVE-UKUPNO	Tužitelja	226	18576	85	11319	311	29895	358	56	1581	5	279	5	142	172	3	25	1401	23	20
	Tuženika	2154	207761	1719	330108	3873	537869	4848	411	24536	999	15200	251	2213	2697	34	230	277819	973	629

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

6. Ministarstvo pravosuđa

Tablica 35

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO		Sudska ročišta	Ishod sporova								Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda		
									Dobiven		Izgubljen	Djelomično dobiven		Riješen na drugi način						
						Broj sporova	Vrijednost spora		Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno st spora				
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	19	3840	7	589	26	4429	22	6	3835	1						1		1	
	Tuženika	18	139	13	7332	31	7471	23	5	21	3	10	1				3	10	3	
Naknada štete	Tužitelja	4	250	1	6	5	256	6			1	15							1	
	Tuženika	415	423600	121	87184	536	510784	469	37	22212	25	2985	27	2124	1913	7	25	175788	18	33
Radni sporovi	Tužitelja																			
	Tuženika	187	19742	63	2856	250	22598	256	13	837	75	3787	9	102	168	2	15	376	56	34
Stambeni sporovi	Tužitelja	25	227	2		27	227	23	4	11							5	116		1
	Tuženika	3	10	1	30	4	40	13	2	10										
Isplate	Tužitelja	18	166491	13	276	31	166767	36	3	76	1						3	17	2	
	Tuženika	115	11467	36	10610	151	22077	265	12	5214	27	377	1	20	5	17	3262	13	24	
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	3	28	2	13	5	41	4	1	2	1	16					1	10		1
	Tuženika	23	9885	8	2504	31	12389	23	8	2747	1	198					7	1727		1
SVE-UKUPNO	Tužitelja	69	170836	25	884	94	171720	91	14	3924	4	31					10	143	3	3
	Tuženika	761	464843	242	110516	1003	575359	1049	77	31041	131	7357	38	2246	2086	9	67	181163	87	95

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

7. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Tablica 36

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	Ishod sporova								Predmeti prenijeti u ovišni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način						
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Vrijednost spora	Dobi-veno	Izgu-bijeno					
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	7	30873	2	20	9	30893	15			1	10					2	220	2	
	Tuženika	3	104			3	104	1									1	101		
Naknada štete	Tužitelja	33	21640	44	17705	77	39345	48	6	279	5	1335				1	3	4636	2	3
	Tuženika	10	7806	2	88659	12	96465	10	2	4067	1	70866							2	
Radni sporovi	Tužitelja																			
	Tuženika	5	978			5	978	5			2	831							2	1
Stambeni sporovi	Tužitelja																			
	Tuženika		1		5	1	5													
Isplate	Tužitelja	49	76172	12	9438	61	85610	53	9	3601			1	70	42		10	18515	1	6
	Tuženika	23	76180	5	543	28	76723	39		100	1	13	1	25	88		3	143	1	1
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	3	5811			3	5811	3	2	1003								1		
	Tuženika	3	3506	2	111	5	3617	3	1	10										
SVE-UKUPNO	Tužitelja	92	134496	58	27163	150	161659	119	17	4883	6	1345	1	70	42	1	16	23371	5	9
	Tuženika	44	88574	10	89318	54	177892	58	3	4177	4	71710	1	25	88		4	244	3	4

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

8. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijatka

Tablica 37

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranjih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I shod s pora								Riješen na drugi način			Predmeti prenijeti u ovršni upisnik		Pravna sredstva protiv odluke suda		
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Vrijednost spora									
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno st spora						
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	50	4631	32	445	82	5076	72	24	128	4	22	1	15	15		17	931	4	7			
	Tuženika	8	362	3	951	11	1313	18	1	10							3	955					
Naknada štete	Tužitelja	53	7919	11	1828	64	9747	50	7	776	3	285					22	1702	3	3			
	Tuženika	97	277053	68	27162	165	304215	267	18	2363	19	1147	6	1078	366	2	12	108048	22	18			
Radni sporovi	Tužitelja																						
	Tuženika	5	1896	1	18	6	1914	4			1	3					2	1					
Stambeni sporovi	Tužitelja	46	1657	73	692	119	2349	44	12	35	3	208					38	182	5	4			
	Tuženika	10	688	8	402	18	1090	34	1	30							5	234	1	7			
Isplate	Tužitelja	30	4286	50	10742	80	15028	74	19	3119	2	228					14	3169	7	8			
	Tuženika	55	86778	18	6635	73	93413	77	6	504	6	201709	1	59	53	1	7	813	2	4			
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	6	95	4	80	10	175	12	2	24							2	11					
	Tuženika	9	405	9	704	18	1109	17	1	3							2	120		2			
SVE-UKUPNO	Tužitelja	185	18588	170	13787	355	32375	252	64	4082	12	743	1	15	15		93	5995	19	22			
	Tuženika	184	367182	107	35872	291	403054	417	27	2910	26	202859	7	1137	419	3	31	110171	25	31			

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

9. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva

Tablica 38

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a										Predmeti prenjeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda		
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način							
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bijeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno-st spora				
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	293	34775	317	4032	610	38807	386	274	12165	7	230	3	3	3	53	987	2	11		
	Tuženika	502	51117	512	5402	1014	56519	1404	48	22201	198	2154	13	124	123	4	101	40225	7	77	
Naknada štete	Tužitelja	26	21765	10	2222	36	23987	40	5	4522	4	3022				1	3	143	1	5	
	Tuženika	86	68493	22	52342	108	120835	127	8	3641	3	55	2	18005	36		4	46709	1	5	
Radni sporovi	Tužitelja																				
	Tuženika	3	258	1	86	4	344	4			2	245							1	1	
Stambeni sporovi	Tužitelja																				
	Tuženika	1	86			1	86														
Isplate	Tužitelja	199	40757	185	55918	384	96675	458	194	7678	11	435	18	560	465	6	36	21736	51	28	
	Tuženika	30	41178	4	774	34	41952	36	7	1350	2	12					4	694	1	1	
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	12	1348	7	123	19	1471	34	18	255							5	107	1	3	
	Tuženika	10	12582	7	327	17	12909	29	3	50							3	12020	2	2	
SVE-UKUPNO	Tužitelja	530	98645	519	62295	1049	160940	918	491	24620	22	3687	21	563	468	7	97	22973	55	47	
	Tuženika	632	173714	546	58931	1178	232645	1600	66	27242	205	2466	15	18129	159	4	112	99648	12	86	

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

**10. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i
graditeljstva**

Tablica 39

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	Ukupno u radu	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenjeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
									Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način						
Broj sporova		Vrijednost spora		Broj sporova		Vrijednost spora.		Broj sporova		Dobi-veno		Izgu-bijeno		Nago-dba		Drugo		Vrijedno st spora			
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	3	35	1	529	4	564	4	1	10									1		
	Tuženika	9	389	9	1006	18	1395	28	1	13	1	36					5	119	1	1	
Naknada štete	Tužitelja	8	16232			8	16232	4	1	38											
	Tuženika	34	74458	14	12529	48	86987	32	5	3007	1	40	1	196	114		2	12634		2	
Radni sporovi	Tužitelja																				
	Tuženika	9	62	1	16	10	78	13			3	44						1			2
Stambeni sporovi	Tužitelja	3	2			3	2	5										1			
	Tuženika	2				2		1	1									1			
Isplate	Tužitelja	8	3346	1	1	9	3347	1										2	281		
	Tuženika	38	22314	13	45234	51	67548	68	3	246	4	230					5	5803		5	
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	2	39669			2	39669	2										2	39669		
	Tuženika	4	11	2	206	6	217	1										1	10		
SVE-UKUPNO	Tužitelja	24	59284	2	530	26	59814	16	2	48								5	39950	1	
	Tuženika	96	97234	39	58991	135	156225	143	10	3266	9	350	1	196	114		15	18566	1	10	

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007

11. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Tablica 40

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranjih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO		Sudska ročišta	Ishod sporova						Riješen na drugi način	Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda				
									Dobiven	Izgubljen	Djelomično dobiven	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno-st spora	
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	4	11	2	10	6	21	10	1	10								2	10		
	Tuženika	12	244	9	154	21	398	16	2	11	4	115					1	1	18	2	1
Naknada štete	Tužitelja	49	6149	27	523	76	6672	54	21	562	2	4						8	104	4	2
	Tuženika	40	53161	12	27726	52	80887	42	5	3328	2	943						1	2	1	4
Radni sporovi	Tužitelja																				
	Tuženika	48	1813	2	1102	50	2915	21	2	8	2	112						15	65	4	1
Stambeni sporovi	Tužitelja	7	70			7	70											5	50		
	Tuženika	7	59			7	59	2										1	1		1
Isplate	Tužitelja	33	3665	29	1062	62	4727	22	8	307	4	133						16	226	2	2
	Tuženika	31	47143	639	16137	670	63280	328	182	2195	9	9986						149	1235	2	17
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	3	76	1	4	4	80	2			1										1
	Tuženika	2	10	1	10	3	20	2	2	20											
SVE-UKUPNO	Tužitelja	96	9971	59	1599	155	11570	88	30	879	7	137						31	390	6	5
	Tuženika	140	102430	663	45129	803	147559	411	193	5562	17	11156						1	167	1321	9

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

12. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Tablica 41

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način						
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno-st spora			
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	2	10			2	10	4	1	10										
	Tuženika	3	11	1		4	11	1											1	1
Naknada štete	Tužitelja	4	1160	3	2755	7	3915	3			1	1778					1	779		1
	Tuženika	25	15401	2	55	27	15456	23	2	74	2	164	1	183	247	1	7	1	5	
Radni sporovi	Tužitelja																			
	Tuženika	205	856	9	310	214	1166	147	13	154	1	16	1	10	25	46	221	10		
Stambeni sporovi	Tužitelja	10	60			10	60	20									2	20		
	Tuženika	2	28	1	425	3	453	5	1	3							1	25		
Isplate	Tužitelja	4	484	1		5	484	7									1			
	Tuženika	35	14590	8	1897	43	16487	37			2	1123	2	3315	3316	5	2104		2	
Ostali parnični predmeti	Tužitelja			1	386	1	386	2			1	386							1	
	Tuženika	1	1			1	1									1	1			
SVE-UKUPNO	Tužitelja	20	1714	5	3141	25	4855	36	1	10	2	2164					4	799	1	1
	Tuženika	271	30887	21	2687	292	33574	213	16	231	5	1303	4	3508	3588	54	2358	12	8	

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

13. Ministarstvo kulture

Tablica 42

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda		
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način					
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Vrijednost spora	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno-st spora	
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja		2	389	2	389	4	1	288										
	Tuženika	1			1														
Naknada štete	Tužitelja	20	1705	15	740	35	2445	23	9	1214						2	7	688	5
	Tuženika	4	388			4	388	8											
Radni sporovi	Tužitelja																		
	Tuženika	2	6			2	6	1			1	3							
Stambeni sporovi	Tužitelja																		
	Tuženika	1				1													
Isplate	Tužitelja	9	4428	50	572	59	5000	12	8	52						20	277	1	
	Tuženika	6	1526	3	1306	9	2832										1		
Ostali parnični predmeti	Tužitelja																		
	Tuženika		1	101	1	101													
SVE-UKUPNO	Tužitelja	29	6133	67	1701	96	7834	39	18	1554						2	27	965	6
	Tuženika	14	1920	4	1407	18	3327	9			1	3					1		

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

**14. Ministarstvo obitelji, branitelja
i međugeneracijske solidarnosti**

Tablica 43

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO		Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenjeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda	
									Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bijeno	Nago-dba	Drugo		
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	1	1	1	12	2	13	4											
	Tuženika																		
Naknada štete	Tužitelja	4	27	12	208	16	235	16	9	62	1	12					1	20	7
	Tuženika	11	1324	5	431	16	1755	7	1	120									1
Radni sporovi	Tužitelja							1											
	Tuženika	11	240	4	449	15	689	20			3	78						1	1
Stambeni sporovi	Tužitelja	8	201	8	62	16	263	4	4	96							3	7	2
	Tuženika	5	540			5	540	7	3	500								1	1
Isplate	Tužitelja	22	506	174	1938	196	2444	82	67	547	1	3	6	10	9	34	332	22	4
	Tuženika	100	12198	52	5934	152	18132	132	9	642	10	1123	1	4	60	11	556	2	14
Ostali parnični predmeti	Tužitelja			3	53	3	53	4	1	3									
	Tuženika	3	250			3	250	2	1	10									
SVE-UKUPNO	Tužitelja	35	735	198	2273	233	3008	111	81	708	2	15	6	10	9	38	359	31	6
	Tuženika	130	14552	61	6814	191	21366	168	14	1272	13	1201	1	4	60	11	556	4	17

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

15. Državne upravne organizacije

Tablica 44

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda	
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način				
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Vrijednost spora.	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno st spora
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja																	
	Tuženika	1	20	2	10	3	30										2	20
Naknada štete	Tužitelja	5	5039			5	5039	2									1	39
	Tuženika	2	184			2	184	1										
Radni sporovi	Tužitelja																	
	Tuženika	19	332			19	332	26	3	24	2	5						1
Stambeni sporovi	Tužitelja																	
	Tuženika	2	13			2	13	2			2	13						1
Isplate	Tužitelja	5	5123	21	2959	26	8082	12	4	275								
	Tuženika	5	140	2	109	7	249	6										
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	1	2			1	2											
	Tuženika	2	551			2	551	1										
SVE-UKUPNO	Tužitelja	11	10164	21	2959	32	13123	14	4	275							1	39
	Tuženika	31	1240	4	119	35	1359	36	3	24	4	18					2	20

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

16. Središnji državni ured za upravu

Tablica 45

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način						
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Vrijednost spora	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno st spora		
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja																1	10		
	Tuženika	4	261			4	261	2	1	101							1	10		
Naknada štete	Tužitelja	2	94	4	44	6	138	5	4	29	1	88						1	1	
	Tuženika	4	1004			4	1004	11									1	130		
Radni sporovi	Tužitelja																			
	Tuženika	16	699	5	119	21	818	42	5	82	3	184	1	18	3	1	10	4		
Stambeni sporovi	Tužitelja																			
	Tuženika																			
Isplate	Tužitelja	11	305	5	38	16	343	18	3	16						1	140	2		
	Tuženika	8	219			8	219	3	3	144	1	4						3	2	
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	1	85			1	85		1	85									1	
	Tuženika			1	10	1	10	3	1	10										
SVE-UKUPNO	Tužitelja	14	484	9	82	23	566	23	8	130	1	88				1	1	150	3	2
	Tuženika	32	2183	6	129	38	2312	61	10	337	4	188	1	18	3	3	3	150	3	6

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

**17. Središnji državni ured za
upravljanje državnom imovinom**

Tablica 46

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenjeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način						
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bijeno	Nago-dba	Drugo	Vrijedno-st spora			
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	118	25040	73	5721	191	30761	208	37	1155	6	248	3	170	110		20	1297	4	8
	Tuženika	403	234660	268	7115	671	241775	591	48	21242	72	203734	3	7	13	2	58	2687	15	60
Naknada štete	Tužitelja	5	698	11	3235	16	3933	12	4	956										
	Tuženika	19	3224	6	1760	25	4984	35	2	32	1	12					1	1400		
Radni sporovi	Tužitelja							1												
	Tuženika	1	578					1	578											
Stambeni sporovi	Tužitelja	9	67	31	178	40	245	30	7	65	3	30	1	36	10		6	2	2	4
	Tuženika	6	187	9	332	15	519	21			1	101					3	108		2
Isplate	Tužitelja	15	38598	18	15053	33	53651	36	2	83						1	2	2917	2	
	Tuženika	9	12821	7	124	16	12945	18	1	40	6	12580								6
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	6	8668	3	545	9	9213	5	1	34							1	10		1
	Tuženika	10	1796	3	370	13	2166	15	2	1529							2	41		1
SVE-UKUPNO	Tužitelja	153	73071	136	24732	289	97803	292	51	2293	9	278	4	206	120	1	29	4226	8	13
	Tuženika	448	253266	293	9701	741	262967	680	53	22843	80	216427	3	7	13	2	64	4236	15	69

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

18. Ostala državna tijela ili upravne organizacije

Tablica 47

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primljeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO	Sudska ročišta	I s h o d s p o r a								Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
								Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Riješen na drugi način						
								Broj sporova	Vrijednost spora	Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Vrijednost spora	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Drugo	Vrijedno-st spora			
Stvarno-pravni sporovi	Tužitelja	147	29939	29	1593	176	31532	123	17	1906	8	1333	1	85	11		31	2650	10	16
	Tuženika	445	70428	294	127023	739	197451	628	31	1203	112	2898	1	3	7	24	67	8861	4	29
Naknada štete	Tužitelja	13	5352	9	3090	22	8442	13	3	206	1	29				1	4	1645		
	Tuženika	428	346416	114	347778	542	694194	572	69	67827	16	2369	8	1987	908		94	97533	6	47
Radni sporovi	Tužitelja																			
	Tuženika	126	2576	30	329	156	2905	92	5	24	14	182					33	142	31	6
Stambeni sporovi	Tužitelja	28	744	18	1353	46	2097	28	4	381							7	27	1	2
	Tuženika	53	4021	29	163	82	4184	62	3	75	2	38					14	32	6	3
Isplate	Tužitelja	122	1023541	71	11444	193	1034985	35	18	62	2	146	2	120	383		5	28	3	7
	Tuženika	276	585018	80	258652	356	843670	239	16	1429	8	593	1	5	11		43	23316	9	17
Ostali parnični predmeti	Tužitelja	27	484834	9	8405	36	493239	47	12	712	1	20					5	130		3
	Tuženika	55	157066	10	31110	65	188176	39			3	523					1	6	30602	
SVE-UKUPNO	Tužitelja	337	1544410	136	25885	473	1570295	246	54	3267	12	1528	3	205	394	1	52	4480	14	28
	Tuženika	1383	1165525	557	765055	1940	1930580	1632	124	70558	155	6603	10	1995	926	25	257	160486	56	103

REZULTATI RADA NA PARNIČNIM PREDMETIMA za razdoblje od 1.01. do 31.12.2007.

19. Ukupno zastupanje temeljem zakona

Tablica 48

Vrsta spora	Zastupanje	Iz ranijih godina	Vrijednost spora	Primjeno u izvještajnoj godini	Vrijednost spora	UKUPNO		Sudska ročišta	Ishod spora								Riješen na drugi način		Predmeti prenijeti u ovršni upisnik	Pravna sredstva protiv odluke suda			
									Dobiven		Izgubljen		Djelomično dobiven		Vrijednost spora								
						Broj sporova	Vrijednost spora		Broj sporova	Vrijednost spora.	Broj sporova	Dobi-veno	Izgu-bljeno	Nagodb.	Drugo	Vrijedno st spora							
Stvarno-pravni sporovi	Tužit.	807	163944	562	43091	1369	207035	1095	439	31731	38	18259	8	273	139	1	148	20788	32	52			
	Tužen.	1788	419058	1234	186243	3022	605301	3159	165	47185	436	212562	20	2057	1244	31	298	60264	42	216			
Naknada štete	Tužit.	468	207382	227	53205	695	260587	578	106	11484	29	8649	8	325	233	8	97	12829	34	35			
	Tužen.	3083	2489590	720	1179650	3803	3669240	4521	418	257325	225	123368	123	29781	19224	13	295	761810	125	369			
Radni sporovi	Tužit.	16	348	2	4	18	352	23	1	51	2	262	1	6	10		3	13		9			
	Tužen.	3216	144952	1926	57410	5142	202362	5812	447	22355	1204	22524	272	3120	3694	36	379	17314	1144	718			
Stampeni sporovi	Tužit.	531	8153	183	3047	714	11200	727	122	1351	23	477	4	59	26		94	451	40	35			
	Tužen.	282	11870	90	6244	372	18114	465	35	1394	24	1127					48	1056	21	37			
Isplate	Tužit.	1053	1472087	831	171543	1884	1643630	1627	440	23656	61	5770	33	900	943	13	239	74060	146	104			
	Tužen.	2322	1873334	1362	546978	3684	2420312	3343	432	74080	216	252567	44	5389	4440	4	416	113643	144	305			
Ostali parnični predm.	Tužit.	180	672667	204	75778	384	748445	371	80	27878	10	654	4	17675	1754		48	62104	15	29			
	Tužen.	200	1426291	95	45445	295	1471736	295	32	12937	15	6349	4	135	33	1	43	46057	9	17			
SVEU-KUPNO	Tužit.	3055	2524581	2009	346668	5064	2871249	4421	1188	96151	163	34071	58	19238	3105	22	629	170245	267	264			
	Tužen.	10891	6365095	5427	2021970	16318	8387065	17595	1529	415276	2120	618497	463	40482	28635	85	1479	1000144	1485	1662			

Tablica 49

Pregled uknjižbe šumskog zemljišta

UPRAVA ŠUMA, Podružnica	Površina u ha	UKNJIŽBA NA REPUBLIKU HRVATSKU (ha)							
		Uknjiženo	%	Predano prijedloga	%	Uknjiženo i predano prijedloga	%	Priprema se	Ostaje za pripremu
Vinkovci	72.344	71.441,81	98,75	386,37	0,53	71.828,18	99,29	0	515,82
Osijek	77.159	49.663,33	64,36	24.963,16	32,35	74.626,49	96,72	2.532,51	0
Našice	82.997	81.686,06	98,42	0	0	81.686,06	98,42	1.279,05	31,89
Požega	51.450	16.516,66	32,1	33.263,87	64,65	49.780,53	96,76	0	1.669,46
Bjelovar	131.664	67.000,00	50,89	64.664,00	49,11	131.664,00	100	0	0
Koprivnica	62.450	51.297,41	82,14	10.906,31	17,46	62.203,72	99,61	246,28	0
Zagreb	81.154	27.130,50	33,43	52.485,49	64,67	79.615,99	98,1	0	1.538,01
Sisak	87.935	50.566,35	57,5	33.779,47	38,41	84.345,82	95,92	0	3.589,17
Karlovac	82.883	43.012,63	51,9	39.870,36	48,1	82.883,00	100	0	0
Ogulin	60.580	17.783,44	29,36	39.205,40	64,72	56.988,84	94,07	3.591,15	0
Delnice	96.293	46.634,00	48,43	47.584,08	49,42	94.218,08	97,85	2.074,92	0
Senj	109.659	8.756,00	7,98	100.903,00	92,02	109.659,00	100	0	0
Gospic	315.141	0	0	304.135,87	96,51	304.135,87	96,51	0	11.005,12
Buzet	73.267	23.948,43	32,69	3.706,82	5,06	27.655,26	37,75	6.027,46	39.584,27
Split	559.974	331.164,34	59,14	113.417,91	20,25	444.582,25	79,39	115.391,74	0
N. Gradiška	74.142	29.821,42	40,22	44.093,13	59,47	73.914,56	99,69	0	227,43

Sadržaj

1.	UVOD	2
2.	RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA	4
2.1.	RAD NA KAZNENIM PREDMETIMA	4
2.1.1.	Kretanje i struktura kriminaliteta	4
2.1.1.1.	Kretanje kriminaliteta	4
2.1.1.2.	Struktura kriminaliteta	6
2.1.1.2.1.	Odraslih osoba	6
2.1.1.2.2.	Mlađih punoljetnih osoba	7
2.1.1.2.3.	Maloljetnih osoba	8
2.1.2.	Rad državnih odvjetništava i odluke u kaznenim predmetima	8
2.1.2.1.	Odrasle osobe – rad na predmetima	8
2.1.2.2.	Mlađe punoljetne osobe - rad na predmetima	15
2.1.2.3.	Maloljetne osobe – rad na predmetima	16
2.1.2.4.	USKOK – rad na predmetima	18
2.1.3.	Područja kriminala –kretanje i rad na predmetima	19
2.1.3.1.	Kaznena djela protiv života i tijela	19
2.1.3.2.	Kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina	21
2.1.3.3.	Kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom	23
2.1.3.4.1.	Kaznena djela protiv čovječnosti i mira (ratni zločini)	23
2.1.3.4.1.	Ostala kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom	26
2.1.3.4.	Kaznena djela vezana za zlouporabu opojnih droga	27
2.1.3.4.1.	Odrasle osobe	29
2.1.3.4.1.	b) Mlađe punoljetne osobe	30
2.1.3.4.1.	Maloljetne osobe	31
2.1.3.5.	Kaznena djela protiv imovine	32
2.1.3.6.	Kaznena djela protiv okoliša (Glava XIX.)	34
2.1.3.7.	Kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa	35
2.1.3.8.	Kaznena djela protiv javnog reda	36
2.1.3.9.	Kaznena djela gospodarskog kriminaliteta	37
2.1.3.10.	Organizirani kriminalitet i korupcija	43
2.1.3.11.	Kaznenopravna zaštita djece i maloljetnika	51
2.1.3.12.	Nasilničko ponašanje u obitelji	53
2.1.4.	Odgovornost pravnih osoba	56
2.1.4.1.	Kretanje i struktura prijavljenog kriminala pravnih osoba	56
2.1.4.2.	Rad državnih odvjetništava i odluke organa kaznenog postupka	58
2.2.	RAD NA GRAĐANSKIM I UPRAVNIM PREDMETIMA	59
2.2.1.	Kretanje i struktura građanskih i upravnih predmeta	59
2.2.1.1.	Kretanje i struktura predmeta u radu (odnos 2003. – 2007.)	59
2.2.1.2.	Struktura predmeta u odnosu na vrstu zastupanja	61
2.2.1.3.	Pregled predmeta primljenih u 2007. godini prema državnom tijelu koje se zastupa	62
2.2.2.	Poslovi zastupanja	62
2.2.2.1.	Sudski predmeti	63
2.2.2.2.	Ovršni predmeti	68
2.2.2.3.	Stečajni predmeti	69
2.2.3.	Rad i uspješnost u parničnim, ovršnim i stečajnim postupcima	70
2.2.3.1.	Rad i uspješnost u parničnim predmetima	70
2.2.3.2.	Rad i uspješnost u ovršnim predmetima	72
2.2.3.3.	Uspješnost u stečajnim predmetima	73
2.2.4.	Upravni predmeti	73
2.2.4.1.	Postupci određeni posebnim zakonima	74
2.2.5.	Pravna mišljenja	77
2.2.5.1.	Pravna mišljenja po Zakonu o državnom odvjetništvu	77
2.2.5.2.	Pravna mišljenja po posebnim zakonima	78
2.2.5.3.	Pravna mišljenja po Zakonu o poljoprivrednom zemljištu	78
2.2.5.4.	Pravna mišljenja po Zakonu o šumama	79
2.2.5.5.	Pravna mišljenja po Zakonu o lovstvu	79
2.2.5.6.	Pravna mišljenja po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i Zakonu o prodaji nadstojničkih stanova	80
2.2.6.	Pravna problematika	80

2.2.6.1.	Proces uknjižbe vlasništva i drugih stvarnih prava na Republiku Hrvatsku i općih dobara ..	80
2.2.6.2.1.	Postupci izmjere, osnivanja i preoblikovanja zemljišnih knjiga	81
2.2.6.2.2.	Uknjižba šuma i šumskog zemljišta	81
2.2.6.2.3.	Uknjižba poljoprivrednog zemljišta	82
2.2.6.2.4.	Upis pomorskog dobra	83
2.2.6.2.5.	Upis zgrada i uknjižba vlasništva na stanovima i zgradama	83
2.2.6.2.6.	Uknjižba javnog vodnog dobra te javnih i općih dobara.....	83
2.2.6.2.	Problematika javnog vodnog dobra.....	83
2.2.6.2.1.	Pravni status ribnjaka	84
2.2.6.2.2.	Pogrešna uknjižba HEP-a na javnom vodnom dobru	85
2.2.6.3.	Eksploatacija mineralnih sirovina i razrješavanje imovinskopravnih odnosa u vezi s tim ...	85
2.2.6.4.	Pomorsko dobro.....	86
2.2.6.5.	Parnični postupci protiv MORH-e radi priznanja prava iz radnog odnosa	87
2.2.6.6.	Aneks G Ugovora o pitanjima sukcesije	87
2.2.6.7.	Ostali poslovi.....	88
2.3.	RAD NA ZAŠТИTI ZAKONITOSTI U GRAĐANSKIM I UPRAVNIM PREDMETIMA.....	88
2.4.	OSTALI POSLOVI DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA.....	89
2.4.1.	Međunarodna pravna pomoć	89
2.4.2.	Nadzorna i instruktivna djelatnost	91
2.4.3.	Suradnja s tijelima državne vlasti i ustanovama i međunarodna suradnja	93
2.4.3.1.	<i>Međunarodna suradnja</i>	93
2.4.3.2.	<i>Suradnja s policijom i drugim državnim tijelima</i>	94
2.5.	RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA U SVEZI REFORME PRAVOSUĐA I U SUZBIJANJU KORUPCIJE	95
2.5.1.	Promjene u načinu rada alternativni načini rješavanja sporova	95
2.2.5.1.	Alternativni načini rješavanja građanskih sporova	96
2.2.5.2.	Kazneni odjeli i „skretanje“ kaznenog progona, te korištenje drugih instituta za skraćenje ili ubrzanje kaznenog postupka	97
2.5.2.	Sprječavanje korupcije.....	98
2.6.	ORGANIZACIJA, KADROVI I MATERIJALNI UVJETI RADA	100
2.5.1.	Stanje kadrova	100
2.5.2.	Materijalni položaj.....	101
2.2.2.1.	Materijalni položaj zaposlenih.....	101
2.2.2.2.	Poslovni prostor i oprema	101
2.2.2.3.	Informatizacija državnog odvjetništva.....	102
3.	ZAVRŠNE KONSTATACIJE I PRIJEDLOZI.....	103
3.1.	Kretanje kriminaliteta i rad na kaznenim predmetima	103
3.1.1.	Kretanje kriminaliteta i rad općenito	103
3.1.2.	Pojedina područja kriminaliteta	107
3.2.	Rad na građanskim i upravnim predmetima.....	115
3.2.1.	Rad na građanskim i upravnim predmetima općenito.....	115
3.2.2.	Pravna problematika	119
3.3.	Rad državnog odvjetništva u svezi reforme pravosuđa i u suzbijanju korupcije.....	120
3.4.	Ostalo (kadrovi, suradnja, edukacija, opremljenost, prostor i dr.)	122
4.	ZAKLJUČCI	124
5.	PRILOZI – Tabelarni pregledi i grafikoni	128